

Argenta Bank- en Verzekeringsgroep nv

IFRS-jaarverslag

2022

[argenta.be](https://www.argenta.be)

ARGENTA

Jaarrekening over het boekjaar 2022 (over de periode van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022) van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep nv opgesteld in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS).

De IFRS-jaarrekening en tabellen zijn steeds opgesteld in euro. Als dat niet het geval is, wordt dit expliciet vermeld bij de betrokken tabellen.

Inhoud

Beheersverslag	5
Geconsolideerde balans (vóór winstbestemming)	14
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	16
Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat	18
Geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen	19
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	20
Toelichtingen	23
1. Algemene informatie	23
2. Grondslagen voor financiële verslaggeving	26
2.1. Wijzigingen in grondslagen voor financiële verslaggeving	26
2.2. Implementatie en impact van wijzigingen in grondslagen en schattingen voor financiële verslaggeving	27
2.3. Grondslagen voor financiële verslaggeving - waarderingsregels	36
3. Eigen vermogen toerekenbaar aan de eigenaars van de moedermaatschappij	55
4. Minderheidsbelangen	57
5. Risicobeheer	57
5.1. Marktrisico	65
5.2. Liquiditeitsrisico	70
5.3. Kredietrisico	75
5.4. Onderschrijvingsrisico's	89
5.5. Niet-financiële risico's	95
6. Solvabiliteit en kapitaalbeheer	98
6.1. Kapitaalbeheer	98
6.2. Regelgeving	98
6.3. Solvabiliteit (niet geauditeerd)	100
7. Bezoldiging van de bestuurders	104
7.1. Samenstelling van de raden van bestuur	104
7.2. Bedrag van de vergoedingen van de leiding	107
8. Vergoeding van de commissaris	110
9. Transacties met verbonden partijen	110
10. Operationele segmenten en 'country by country rapportering'	113
Toelichtingen met betrekking tot de geconsolideerde balans	125
11. Kasmiddelen en tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	125
12. Financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	126
13. Activa en verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	127
14. Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	128
15. Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	129
16. Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	132
17. Derivaten gebruikt ter afdekking	134
18. Investerings in geassocieerde ondernemingen en joint ventures	137
19. Materiële activa	138
20. Immateriële activa	141
21. Belastingvorderingen en verplichtingen	143
22. Activa en passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten	144

23. Overige activa	145
24. Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	146
24.1. Deposito's van centrale banken	146
24.2. Deposito's van kredietinstellingen	147
24.3. Deposito's van andere dan centrale banken en kredietinstellingen	148
24.4. Niet-achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen – obligaties	149
24.5. Achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen.....	150
24.6. Overige financiële verplichtingen.....	150
25. Voorzieningen	151
26. Overige verplichtingen	154
27. Leaseovereenkomsten	155
28. Reële waarde van financiële instrumenten	158
28.1. Waarderingsmethoden en input	158
28.2. Niet tegen reële waarde opgenomen financiële instrumenten.....	159
28.3. Tegen reële waarde opgenomen financiële instrumenten	162
29. Derivaten	165
Toelichtingen bij de geconsolideerde winst- en verliesrekening	167
30. Netto rentebaten	167
31. Dividendinkomsten	168
32. Netto baten uit provisies en vergoedingen	168
33. Gerealiseerde winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	169
34. Winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	170
35. Winsten of verliezen uit financiële activa voor niet-handelsdoeleinden (verplicht) gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	170
36. Winsten of verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	171
37. Gerealiseerde winsten of verliezen uit niet-financiële activa	171
38. Netto baten uit verzekerings- en herverzekeringscontracten	172
39. Netto overige exploitatiebaten	173
40. Administratieve lasten	173
41. Herzieningswinst of verlies	174
42. Bijzondere waardeverminderingen	175
43. Belastinglasten	181
Andere toelichtingen	183
44. Bezwaarde activa	183
45. Effectiseringbeleid	184
46. Buitenbalansverplichtingen	185
47. Voorwaardelijke verplichtingen	186
48. Gebeurtenissen na balansdatum	186
49. Bijkomende inlichtingen	187
Overzicht van gebruikte afkortingen	188

Beheersverslag

Ontwikkeling in 2022

Het jaar 2022 opende met een sterk oplopende inflatie die de financiële markten en de koopkracht van de consumenten impacteerde. Deze werd nog versterkt door de Russische invasie in Oekraïne op 24 februari. Beide elementen hadden een grote impact op het budgettaire beleid van overheden en zorgden ervoor dat de centrale banken gedwongen werden om het meest restrictieve monetaire beleid in tientallen jaren te voeren. Hierdoor ging zowel de lange als de kortetermijnrente fors de hoogte in en kregen de aandelen- en obligatiemarkten klappen.

Voor zowel Argenta Spaarbank als Argenta Assuranties had het financieel-economisch turbulente 2022 zijn uitdagingen maar ook opportuniteiten.

Impact op Argenta Spaarbank

Het restrictieve beleid van de ECB zorgde voor het eerst in jaren in rentestijgingen. Dat heeft, vooral vanaf Q3, een positieve impact gehad op de rentemarge van Argenta Spaarbank, in eerste instantie door een verbetering van het renteresultaat op de beleggingsportefeuille en op de indekkingstransacties.

Om de rentabiliteit op onze kredietproductie te vrijwaren, stegen ook de klanttarieven op nieuwe hypotheekproducten vanaf het tweede kwartaal van 2022. Dit had een temperend effect op de hypotheekproductie. In België noteerden we een totale productie van 3,2 miljard euro, een terugval met 1,0 miljard tegenover 2021. Waar in Nederland de lage rentes de laatste jaren zorgden voor forse herfinancieringsvolumes, viel dit sterk terug vanaf Q3. Er werd wel een sterke hypotheekproductie van 3,9 miljard euro gerealiseerd (een groei met 0,2 miljard euro). Globaal resulteerde dit in een hypotheekproductie van 7,2 miljard euro.

Door de gestegen markrentes verwachtten klanten ook hogere rentes op hun depositorekeningen. In Nederland werden de rentes op spaar- en termijnproducten bij aanvang van het vierde kwartaal een eerste keer verhoogd.

In lijn met de markt, was de aangroei van gelden die klanten aanhouden op onze zicht-, spaar- en termijnrekeningen trager dan de voorgaande jaren, +1,6 miljard tegenover +1,8 miljard euro in 2021. Dit wordt verklaard door toegenomen bestedingen van de huishoudens sinds het einde van de coronamaatregelen, versterkt door de gestegen inflatie en in het bijzonder de hoge energiekost, die maken dat de spaarcapaciteit van onze klanten gedaald is.

Argenta Spaarbank heeft in 2022 verder ingezet op het aantrekken van niet-retail financiering. In het kader van het EMTN-programma werd in totaal voor 1,1 miljard euro aan obligaties uitgegeven. Deze financiering draagt voornamelijk bij aan de ondersteuning van de MREL-ratio (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities) en de credit rating van Argenta Spaarbank, die dit jaar werd verhoogd van A- naar A met behoud van een stabiele 'outlook'. Daarnaast werd er ook voor 1 miljard euro aan Covered bonds uitgegeven.

De gestegen markrentes hadden ook een positieve impact op de inkomsten van onze beleggingsportefeuille. Argenta voerde zoals steeds een voorzichtig beleggingsbeleid, maar ging wel in op de opportuniteiten die de markt bood. Daarnaast is er ook de materiële positieve impact van de gestegen Euribor 3 maandrente op de resultaten uit onze indekkingsportefeuille.

Argenta blijft strategisch inzetten op gedifferentieerde inkomsten. Doel is nog steeds om vooral via onze asset managementactiviteiten ons niet-rentegedreven resultaat te verhogen. De netto productiecijfers zijn na het uitzonderlijk sterk 2021 wat getemperd, maar de groeiende interesse in ons fondsenaanbod blijft, ook in de turbulente marktomstandigheden van het afgelopen jaar. Dit resulteerde in verder toenemende opbrengsten uit asset managementactiviteiten, ondanks een daling van de portefeuillewaarde als gevolg van de daling van de beurzen en de gestegen rente.

De sterke inflatie, groei van de activiteiten en investeringen in onze IT-infrastructuur heeft de operationele kosten doen toenemen met 10%. Door de stijging in inkomsten, behaalden we een nettowinst van 196 miljoen euro (181 miljoen euro in 2021) en een ROE van 8,2% (7,9% in 2021).

Impact op Argenta Assuranties

Het premie-incasso (exclusief interne reserve overdrachten) van tak 21 is met 45 miljoen euro gestegen, van 166 miljoen euro in 2021 naar 211 miljoen euro in 2022. De oorzaak zit hem ondermeer in de gestegen aantrekkelijkheid door de verhoging van de garantierentes eind oktober en automatische herbeleggingen in begin januari 2022.

Ook bij tak 23 was er een stijging van de ontvangen premies. Vooral in de eerste maanden van 2022 was de productie sterk. De ongunstige marktevolutie sinds de aanvang van het conflict in Oekraïne zorgde voor een terugval in de productie vanaf Q2 2022. Het totale premie incasso eindigde met 366 miljoen euro meer dan 30% hoger dan 2021.

Het totale incasso bij de schadeverzekeringen bedroeg 164 miljoen euro in 2022 t.o.v. 157 miljoen in 2021. Binnen de producten zelf vertoonde de schadefrequentie Auto geen volledige terugkeer naar de situatie pré-COVID, wat het resultaat beter maakte dan verwacht. Ook Brand zette een beter resultaat neer in 2022 ten opzichte van een jaar eerder ondanks de grote stormschades van februari 2022 (stormen Eunice en Franklin). Dit omwille van een lagere schadelast na herverzekering voor de stormen ten opzichte van de overstromingen in 2021, in combinatie met een lagere schadefrequentie exclusief catastrofes.

Het gunstige resultaat niet-leven werd deels gecompenseerd door een terugval in het resultaat leven. Deze terugval was het gevolg van lagere beleggingsresultaten door het op verval komen van hoogrentende beleggingen en hogere administratiekosten ten gevolge van inflatie en verhoogde IT-investeringen.

Kerncijfers (niet geauditeerd)

In onderstaande tabel is een overzicht van de kerncijfers van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep nv, afgekort BVg (hierna de Vennootschap) opgenomen.

	31/12/2021	31/12/2022
Rendement op eigen vermogen	8,6%	7,2%
Rendement op totale activa	0,48%	0,40%
Kosten-inkomsten ratio (zonder bankenheffing)	44,1%	46,9%
Kosten-inkomsten ratio (met bankenheffing)	55,6%	59,4%
Tier 1-kernkapitaalratio	21,6%	22,0%
Totale kapitaalratio	21,6%	22,0%
FICOD kapitaalratio	20,5%	21,0%
Hefboomratio	5,2%	4,7%
Liquidity coverage ratio	167%	186%
Net stable funding ratio	146%	143%
Minimum requirement for own funds and eligible liabilities (LRE) (bankpool)	8,1%	9,1%
Minimum requirement for own funds and eligible liabilities subordinated (LRE) (bankpool)	7,0%	8,2%
Minimum requirement for own funds and eligible liabilities (TREA) (bankpool)	35,3%	45,2%
Minimum requirement for own funds and eligible liabilities subordinated (TREA) (bankpool)	30,7%	40,6%

Het rendement op eigen vermogen wordt berekend door de nettowinst te delen door het eigen vermogen aanwezig bij het begin van het boekjaar.

Bespreking van de balans

Het balanstotaal is met 7,3% toegenomen van 55,5 miljard euro per 31 december 2021 naar 59,5 miljard euro per 31 december 2022.

Kasmiddelen en tegoeden bij (centrale) banken namen af met 0,3 miljard euro tot een bedrag van 3,2 miljard euro per 31 december 2022.

In de tweede helft van 2022 waren er terug rendabelere beleggingsmogelijkheden op de financiële markten. Hierdoor groeide de beleggingsportefeuille tot 12,0 miljard euro. Het betreft enerzijds een beleggingsportefeuille die aan reële waarde is gewaardeerd met verwerking van de waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat voor 4,6 miljard euro. Daarnaast is er een portefeuille schuldbewijzen van 7,3 miljard euro die aan geamortiseerde kostprijs is gewaardeerd. Ten slotte is er een beperkte portefeuille schuldbewijzen die verplicht is gewaardeerd aan reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies.

	31/12/2021	31/12/2022
Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	128.724.107	97.337.817
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	5.015.411.230	4.636.008.677
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs - schuldbewijzen	4.408.840.209	7.294.486.933
Totaal effectenportefeuille	9.552.975.546	12.027.833.427

De portefeuille leningen en voorschotten is gestegen van 38,3 miljard euro per 31 december 2021 tot 40,7 miljard euro per 31 december 2022. Het is voornamelijk de weerspiegeling van de productie van nieuwe kredieten in zowel Nederland als België.

De aan klanten verstrekte hypothecaire leningen bedroegen 7,2 miljard euro (waarvan 3,2 miljard euro in België en 3,9 miljard euro in Nederland) ten opzichte van 7,9 miljard euro in 2021.

De portefeuille hypothecaire leningen bedroeg 38,8 miljard euro per 31 december 2022 tegenover 36,2 miljard euro in 2021.

	31/12/2021	31/12/2022
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs - leningen en voorschotten	38.330.154.782	40.721.287.126
waarvan hypothecaire leningen	36.240.076.359	38.754.703.208

De financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs stijgen met 4,9 miljard euro tot 50,1 miljard euro per 31 december 2022.

De deposito's van kredietinstellingen groeiden sterk en deze rubriek bevat de ontvangen cash collateral voor de – in het kader van de indekking van het renterisico - afgeleide instrumenten.

De Vennootschap blijft zijn financiering diversifiëren via het aantrekken van niet-retail financiering. De stijging bij de niet-achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen is het gevolg van de in 2022 uitgegeven schuldbewijzen in het kader van het EMTN (twee groene obligaties van 500 en 600 miljoen euro) en het Covered bond programma (twee uitgaven van elk 500 miljoen euro).

	31/12/2021	31/12/2022
Deposito's van centrale banken	258.262.863	0
Deposito's van kredietinstellingen	49.268.441	1.786.200.219
Deposito's van andere dan centrale banken en kredietinstellingen	39.978.540.951	41.814.573.100
Niet-achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen	4.835.431.890	6.379.999.074
Achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen	0	0
Overige financiële verplichtingen	110.978.085	97.561.412
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	45.232.482.230	50.078.333.805

Onder de overige financiële verplichtingen worden de lease verplichtingen voor een bedrag van 97,3 miljoen euro opgenomen.

De passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten (technische voorzieningen) zijn met 170,8 miljoen euro afgenomen. De verplichtingen gerelateerd aan tak 23 verzekeringscontracten daalden van 3,0 miljard euro per 31 december 2021 tot 2,8 miljard euro op 31 december 2022.

	31/12/2021	31/12/2022
Financiële activa inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	3.019.742.125	2.754.692.170
Activa uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten	18.797.766	21.071.174
Financiële verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	3.019.742.125	2.754.692.170
Passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten	3.072.471.702	2.901.645.612

Bespreking van het resultaat

Het geconsolideerde resultaat (inclusief minderheidsbelangen) van de Vennootschap bedroeg 238.409.246 euro over het boekjaar 2022 ten opzichte van 268.202.607 euro voor het vorige boekjaar. Het resultaat van de Vennootschap wordt hierbij gedreven door de evoluties binnen de onderliggende Bank- en Verzekeringspool.

De Bankpool van de Vennootschap realiseerde een resultaat (inclusief minderheidsbelangen) van 193.479.813 euro voor het boekjaar 2022 ten opzichte van 177.982.095 euro voor het vorige boekjaar. Het resultaat is gestegen door een verbetering van het resultaat bij Argenta Spaarbank (+12,2 miljoen euro) en een toename van het resultaat van de beheersvennootschap Argenta Asset Management (+4,2 miljoen euro).

De Verzekeringspool van de Vennootschap realiseerde een resultaat van 44.929.433 euro voor het boekjaar 2022 ten opzichte van 90.220.512 euro voor het boekjaar 2021. De terugval in netto resultaat is het gevolg van lagere beleggingsresultaten, de negatieve marktwaarde-evolutie op aandelen en hogere administratiekosten ten gevolge van inflatie en verhoogde IT-investeringen.

Het renteresultaat blijft de belangrijkste motor van het recurrent exploitatieresultaat en wordt in belangrijke mate aangevuld door een verdere stijging van de netto baten uit provisies en vergoedingen gerelateerd aan het aanbieden en beheren van beleggingsfondsen en tak 23 verzekeringscontracten, en een solide verzekeringstechnisch resultaat.

De netto rentebaten zijn beperkt gedaald in 2022. De rentebaten zijn toegenomen als gevolg van de combinatie van de recente stijging van het rendement op de liquide middelen, derivaten en de effectenportefeuille en een groeiende hypotheek- en beleggingsportefeuille, waar het rendement op de recente productie hoger ligt. Het niveau van waargenomen vervroegde aflossingen op hypotheekleningen viel terug, waardoor de wederbeleggingsvergoedingen terugvielen van 47,6 miljoen euro in 2021 naar 20,3 miljoen euro in 2022.

De financieringskosten (exclusief derivaten) stegen door de rentekosten op de niet-retail financiering, gedeeltelijk gecompenseerd door het op verval dag komen van de achtergestelde Tier II lening. De rentekost van de RMBS obligaties is relatief gestegen (variabele rentevergoeding), en de recente uitgiftes van Covered bonds en EMTN obligaties dragen een relatief hogere rentekost, ten gevolge van de algemene stijging van de rentecurve.

Het hedging resultaat kende een gemengde evolutie. Door hogere Euribor-rentes werden de netto rentekosten op de derivaten 48,7 miljoen euro lager (en daalt de cost-of-carry van de payer swaps derivaten portefeuille). De stijging van de rentecurve heeft een negatief effect op de tijdswaarde van de swaptions, welke een toename in de indekkingskost van 43,6 miljoen euro vertegenwoordigd. Ten behoeve van het renterisicobeheer werden voor notioneel 4,6 miljard euro bijkomende swaps aangegaan.

De netto baten uit provisies en vergoedingen stegen met 31,0 miljoen euro van 52,9 miljoen euro tot 83,9 miljoen euro voor het boekjaar 2022. De stijging in netto baten uit provisies en vergoedingen is het gevolg van de toename in de netto (na acquisitiekosten) ontvangen beheersvergoedingen op de activa in beheer en bewaring van de pijler Beleggen als gevolg van gestegen activa onder beheer. Gedurende 2022 werden nieuwe commissieafspraken vastgelegd met de agenten (distributienetwerk) van de Vennootschap, die aanleiding gaven tot een verschuiving in type vergoeding en een afname van de totale commissiekost in 2022.

Klanten vinden intussen – ondanks de marktomstandigheden - steeds meer de weg naar het aanbod in beleggingsfondsen. De strategische focus van Argenta op de huisfondsen en een gerationaliseerd fondsenaanbod, zorgden voor een sterke beleggingsproductie. Een degelijk assetmanagement ondersteunde dit mee. Dit resulteerde in toegenomen opbrengsten uit assetmanagement-activiteiten, vooral door een hoger netto beheerresultaat.

De gerealiseerde winst uit financiële activa niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies bedraagt 0,4 miljoen euro voor het boekjaar 2022.

Winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden en winsten of verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties bedroegen 35,7 miljoen euro voor het boekjaar 2022 en namen toe met 31,9 miljoen euro ten opzichte van het vorige boekjaar en omvatten de evolutie in reële waarde van de afdekkingsderivaten en de toename van het verschil (basis spread) tussen de gebruikte rentecurves voor de waardering van de derivaten en de afgedekte posities.

Het resultaat uit financiële activa (verplicht) gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies bedraagt -20,5 miljoen euro en is afgenomen met 34,2 miljoen euro. De aanzienlijke daling is in hoofdzaak het gevolg van de in het boekjaar 2022 negatieve marktwaarde-evolutie op aandelen binnen de Verzekeringspool.

Het verzekeringstechnische resultaat nam toe met 3,9 miljoen euro.

De netto overige exploitatiebaten bedroegen 10,6 miljoen euro en omvatten onder meer recuperaties van administratieve kosten van klanten en van huurlasten en IT-infrastructuur van agenten.

De personeelslasten bedroegen 114,1 miljoen euro voor het boekjaar 2022 ten opzichte van 105,9 miljoen euro voor het vorige boekjaar en reflecteren vooral in grote mate de inflatiekost op de bezoldigingen. Onder deze rubriek staan de bezoldigingen, sociale lasten en kosten van pensioenregelingen van de medewerkers van de Vennootschap.

De overige administratieve lasten stijgen van 311,9 miljoen euro voor het boekjaar 2021 naar 340,3 miljoen euro voor het boekjaar 2022. Uitgaven om te voldoen aan verschillende wettelijke vereisten en de bankheffingen zijn gestegen met 4,8 miljoen euro. De investeringen in digitalisering en projecten om de applicatie- en data-infrastructuur te vernieuwen werden verdergezet, de globale IT uitgaven namen toe met 13,1 miljoen euro. Honoraria voor (wettelijke, fiscale, business) experts stegen met 8,9 miljoen euro. De afschrijvingen zijn met 1,2 miljoen euro afgenomen ten opzichte van het vorige boekjaar.

In 2021 werd een deel van de bijzondere waardeverminderingen teruggenomen door een herstel van de vooruitzichten na de Covid-19 crisis. In 2022 werden er terug voor 19,4 miljoen euro bijzondere waardeverminderingen aangelegd. Deze weerspiegelen onder meer de groeiende uitstaande portefeuille voor zowel retail- als niet-retail, en in het bijzonder voor retailposities het effect van de inflatiedruk (die leidt tot een toename van het kredietrisico voor inflatiegevoelige cliënten) en de verwachte neerwaartse druk op de huizenprijzen. Voor non-retail waren de macro-economische scenario's die voor de raming van de kans op wanbetaling zijn gebruikt, pessimistischer dan de verwachtingen per eind 2021.

De belastinglasten bedroegen 69,0 miljoen euro in het boekjaar 2022. Onder deze rubriek worden ook de uitgestelde belastingen verwerkt. In 2022 werden de aangelegde waardeverminderingen op overgedragen verliezen en fiscale aftrekken van 13,3 miljoen euro tegengeboekt, gezien de positieve evolutie in de verwachte winstgevendheid onder de budgetprojecties. Het effectieve belastingpercentage is afgenomen van 26,3% naar 22,4%.

Rusland-Oekraïne oorlog

Zowel de retail- als de non-retailportefeuille werden gescreend op directe en indirecte blootstelling die mogelijk kunnen worden beïnvloed door effecten voortvloeiend uit het conflict. De indirecte effecten hebben onder meer betrekking op de stijging van de energie- en grondstoffenprijzen en de tekorten aan de aanbodzijde, met de opwaartse inflatie en rentedruk tot gevolg, maar tevens volatiliteit op de financiële markten, lagere groeivoorzichten en bezorgdheid over de kredietwaardigheid van tegenpartijen die actief zijn in specifieke economische sectoren.

In de niet-retailportefeuille heeft Argenta geen directe blootstelling aan Oekraïne, Wit-Rusland en Rusland. Er werd een screening uitgevoerd om tegenpartijen te identificeren die beïnvloed kunnen worden door de indirecte effecten, met de nadruk op het identificeren van tegenpartijen met activiteiten die vatbaar zijn voor negatieve inkomsten-evolutie of waardevermindering van activa, of schokken in de grondstoffenprijzen en verstoringen in de bevoorrading. Als gevolg van deze screening werd één tegenpartij toegevoegd aan de watch-list en gemigreerd naar fase 2 (blootstelling van 37,2 miljoen EUR).

In de retailportefeuilles werden klanten met de Oekraïense, Russische of Wit-Russische nationaliteit gescreend en deze worden, hoewel beperkt in aantal, door compliance gescreend en opgevolgd. Conform de acceptatieregels voor leningen worden de verstrekte hypothecaire leningen gebruikt voor de financiering van Belgisch of Nederlands onroerend goed. Voor de potentiële gevolgen van tweede-orde-effecten zoals stijgende energiekosten en inflatie, werd de hypotheekportefeuille gescreend op potentiële risico's en zijn hypotheekleningen met ongunstige energielabels in combinatie met een hoge debt-service-to-income (DTI) (België) of loan-to-income (LTI) (Nederland) in fase 2 geplaatst (zie ook 'klimaatrisico').

De verslechterde macro-economische prognoses kwamen tot uiting in de toekomstgerichte indicatoren die in de verwachte kredietverliesmodellen van retail en non-retail worden gebruikt. Daarnaast werd het toezicht op de beveiliging en op de naleving opgevoerd om een potentiële toename van operationele en cyberbeveiligingsrisico's als gevolg van de crisis aan te pakken.

De combinatie van geopolitieke conflicten, verstoringen van de toeleveringsketen, inflatie en verkrapping van het monetaire beleid leidt tot onzekere economische vooruitzichten. Het effect op de financiële positie, prestaties (inclusief het verwachte kredietrisico) en kasstromen in de toekomst zal afhangen van de uiteindelijke economische impact in België en Nederland en de daarmee samenhangende terugbetalingscapaciteit van onze klanten. Op basis van de nu bekende factoren is de verwachte lange termijn impact daarvan moeilijk in te schatten. Argenta zal de financiële impact van bovenstaande factoren op de voet blijven volgen en zal, als het aan de orde is, er rekening mee houden bij het bepalen van zijn financiële positie.

Klimaatrisico

De duurzaamheidsstrategie van Argenta is opgebouwd rond 4 pijlers:

- Iedereen dichtbij;
- Eenvoudig en transparant productaanbod;
- Bankieren en Verzekeren moet geen bomen kosten, inzet op een lagere economische voetafdruk;
- Positieve impact op de maatschappij: elke euro is waardevol.

Het handvest Duurzaamheid werkt deze vier pijlers verder uit.

Het beleid wordt vastgelegd in de schoot van het directiecomité en bekrachtigd door de raad van bestuur. Het directiecomité heeft de CEO aangesteld als Chief Sustainability Officer (CSO). Zijn opdracht bestaat erin om duurzaamheid binnen alle geledingen van de Vennootschap een prominente plaats te geven. De CSO wordt bijgestaan door een duurzaamheidsmanager, die mee instaat voor de implementatie van het beleid.

Omdat duurzaamheid een topic is dat elke afdeling aanbelangt, werd gekozen voor een gecentraliseerde en bedrijfsoverkoepelende aanpak omdat dit de beste garantie biedt op slagen. Het (Groeps)Duurzaamheidscomité oefent toezicht uit m.b.t. de verschillende deelaspecten van duurzaamheid, om zo tot een consequente en coherente coördinatie, bewaking, opvolging, sensibilisering, bijsturing en beleidsvoorbereiding inzake duurzaamheid te komen. Het comité heeft de missie om de Vennootschap stelselmatig te verduurzamen via kennismanagement, change management, projectwerking, innovatie en ten slotte rapportering. Het (Groeps)Duurzaamheidscomité wordt voorgezeten door de CSO en bestaat uit leden met specifieke expertise in klimaat en duurzaamheid (ESG) thema's en risico's, en dit zowel in de verschillende business directies (Lenen, Verzekeren, Beleggen, Bankieren) als in klimaatrisico's en andere duurzaamheidsrisico's. Het (Groeps)Duurzaamheidscomité komt trimestrieel samen. Het (Groeps)Duurzaamheidscomité rapporteert aan het directiecomité. Daarnaast is ook een Investeringsexclusiecomité actief binnen Argenta.

De Vennootschap streeft ernaar om merk-, klimaat- en duurzaamheidsrisico's (ESG) gepast en proactief te beheren binnen de gekoppelde risico's en activiteiten met het oog op het verantwoord realiseren van de bedrijfsdoelstellingen van de verschillende business lijnen en dit conform het duurzaamheidsbeleid en de purpose van de Vennootschap.

Merk- en duurzaamheidsrisico wordt gedefinieerd als de mogelijke negatieve impact als (in)direct gevolg van hoe de Vennootschap zich als merk en inzake duurzaamheid (reputationeel) positioneert en hoe zijn waardenpropositie door zijn stakeholders wordt gepercipieerd. Het betreft een niet-financieel risico.

Klimaat- en duurzaamheidsrisico wordt gedefinieerd als de mogelijke negatieve impact van ecologisch (E), maatschappelijke (S) en governance (G) aspecten op de financiële performantie (bv waarde, liquiditeit) van activa en passiva. Het betreft een financieel risico dat bovendien wordt gezien als een gekoppeld risico dat in interactie staat met andere financiële risico's.

Om de strategie af te stemmen op de klimaatuitdagingen is het noodzakelijk om alle relevante klimaatrisico's en kansen in kaart te brengen om de impact op het bedrijfsmodel van de Vennootschap in het algemeen en binnen de verschillende bedrijfsactiviteiten te begrijpen. Na een eerste kwalitatieve analyse in 2021 werd in 2022 verder gewerkt tevens op basis van kwantitatieve analyses. De focus van de analyse lag op:

- Blootstelling aan fysieke klimaatrisico's op de korte, middellange en lange termijn;
- Blootstelling aan transitierisico's op korte, middellange en lange termijn;
- Een inschatting van de materialiteit van het risico (laag, gemiddeld, hoog of zeer hoog risico);
- Een beoordeling van de impact op de bedrijfscontext (regelgeving en concurrentielandschap, sociaal-demografische, technologische, macro-economische en geopolitieke context);
- De verschillende stresstestscenario's;
- Een raming van de materialiteit en de risicoconcentraties binnen de verschillende bedrijfsactiviteiten: retailhypotheken (in België en Nederland), niet-retailbeleggingen, verzekeringen, vermogensbeheer en wholesale funding.

Uit de analyses blijkt dat de grootste impact kan worden verwacht voor de hypotheekportefeuilles, die met name blootstaan aan transitiegerelateerde risico's en in mindere mate ook aan fysiek klimaatrisico. De hypotheekportefeuilles vertegenwoordigen het grootste deel van de balans van de Vennootschap. De impact is dan ook materieel.

Ook de niet-retail beleggings- en verzekeringsportefeuilles kunnen potentieel getroffen worden door klimaatgerelateerde risico's.

De Vennootschap heeft zijn bestaande stresstests scenario's aangevuld met klimaat specifieke scenario's. Op basis van publiek beschikbare informatie (bv. Network for Greening the Financial System, NFGS) en eigen interne analyses werd een intern klimaatstresstests scenario ontwikkeld en toegepast. In 2022 nam de Vennootschap deel aan de stresstest voor klimaatrisico's van de ECB. De bank behaalde een algemene goede score waarbij haar klimaatstresstestkader als gemiddeld geavanceerd werd gekwalificeerd. Zowel de kwetsbaarheid van haar bedrijfsmodel voor de verwezenlijking van het transitierisico als de impact van de stresstests voor het fysieke en transitierisico werden als 'groen' beoordeeld, wat een algemeen goede prestatie betekent. Zowel de interne als de reglementaire stresstests tonen een beperkte impact van ongunstige klimaatrisicoscenario's op de financiële prestaties van de Vennootschap.

De toezichthouder heeft in 2022 een thematische evaluatie uitgevoerd van de praktijken van de Vennootschap inzake klimaat- en milieurisicobeheer. Na de publicatie van de ECB-gids over klimaatgerelateerde en milieurisico's is de Vennootschap begonnen met de uitvoering van de 13 beginselen inzake klimaatrisicostrategie, governance, risicobeheer en openbaarmaking. De thematische evaluatie bevestigde de goede vooruitgang die werd geboekt, benadrukte het belang van het beschikbaar stellen van accurate klimaatgegevens en benadrukte de definitie van klimaat-KPI's die de klimaatstrategie vertalen in meetbare doelstellingen. De toezichthouder verwacht dat de Vennootschap - samen met de andere Europese banken - tegen eind 2024 volledig compliant zal zijn. Ondertussen zullen de strategische klimaatdoelstellingen en de vertaling ervan in key performance indicators op groeps-, business line- en productniveau in 2023 worden uitgewerkt in lijn met de update van het Sustainability Action Plan.

De Vennootschap heeft bijgevolg belangrijke stappen gezet om zijn strategie meer richting te geven op het vlak van duurzaamheid. Met een sterke governance en een adequaat risicobeheer denken wij de juiste vooruitgang te boeken om onze doelstellingen te bereiken. De feedback van de ECB en onze uitstekende ESG-risico rating van Sustainalytics, zijn een erkenning dat ons beleid en werk als effectief worden beoordeeld.

De Vennootschap publiceert de niet-financiële informatie in het niet-financiële verslag over de geconsolideerde situatie dat gepubliceerd wordt op de website www.argenta.be. Wij verwijzen naar het Klimaatrapport 2022 op het geconsolideerde niveau van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep voor meer details.

Het klimaattransitierisico wordt meegenomen in de berekening van de verwachte kredietverliezen (expected credit losses of ECL) voor de hypotheekportefeuilles (retail). Als gevolg van de hoge energieprijzen in 2022 is dit risico relevant geworden. De klanten die het meest gevoelig worden geacht aan de stijgende energieprijzen, worden hierbij in fase 2 geplaatst.

In de Belgische hypotheekportefeuille gebeurt dit op basis van het EPC-label in combinatie met een hoge DSTI. In totaal werden voor 393 miljoen euro uitstaande vorderingen naar fase 2 geplaatst met een ECL impact van 0,3 miljoen euro. Voor de Nederlandse hypotheekportefeuille gebeurt dit op basis van het EPC-label in combinatie met een hoge LTI. Op jaareinde werden 748 miljoen euro uitstaande vorderingen in fase 2 geplaatst met een ECL impact van 1,4 miljoen euro (inclusief de aanpassing van de grenzen van de attribootklassen).

Het risicokader (RAF) werd verder uitgebreid inzake klimaatrisico-metrieken: voor de retail portefeuille met de gemiddelde EPC (energieprestatiecertificaat) voor productie en portefeuille en voor de non-retail portefeuille met de carbon transitie score en de environmental score.

In de loop van 2022 werden de macro-economische verwachtingen tevens aangepast naar de nieuwe economische situatie, waardoor ook de benaming van de scenario's is aangepast: van 'Soft Landing', 'Hard Landing' en 'External Shock' naar 'Mild Recession', 'Energy Shock' en 'External Shock'. Elk van deze scenario's krijgen een waarschijnlijk toegewezen.

Bij de Belgische hypotheekportefeuille zorgt dit voor een zeer beperkte impact, terwijl dit voor de Nederlandse hypotheekportefeuille zorgt voor een stijging in ECL van 3,2 miljoen euro. De grotere stijging in Nederland is voornamelijk te wijten aan de sensitiviteit aan de huizenprijzen, met name voor aflossingsvrije leningen.

In de verzekeringspool worden de schadereserves niet-leven aangelegd op basis van de risk appetite reserveringsmethode die ernaar streeft om reserves aan te houden binnen een bepaald betrouwbaarheidsinterval afhankelijk van de afwikkelingsduur van de tak. Geobserveerde trends in klimaatgerelateerde evolutie van schadelast en voorvalsfrequentie maken deel uit van de berekening.

Premiereserves niet-leven worden geboekt pro rata de niet verdiende premie. Bij de LAT toets wordt de toereikendheid van deze premiereserve nagegaan op het niveau van de best estimate enerzijds en het niveau van de best estimate verhoogd met een risk margin anderzijds. De best estimate bevat een onderdeel gerelateerd aan verwachte catastrofeschades dat wordt bepaald o.b.v. specifieke klimaatmodellen. De risk margin wordt bepaald d.m.v. een cost of capital methode waar de kapitaalkost gerelateerd aan catastroferisico's een onderdeel van uitmaakt.

Daarnaast wordt bij de hypothesezetting steeds geëvalueerd of er nood is aan eventuele expert judgements. Hierbij worden ook de ESG-risico's (Environmental, Social en Governance) mee in beschouwing genomen.

Evoluties op het gebied van toezicht

In de eerste helft van 2022 heeft de ECB een klimaatstresstest uitgevoerd om te beoordelen in hoeverre banken voorbereid zijn op financiële en economische schokken als gevolg van het klimaatrisico. De ECB publiceerde de geaggregeerde resultaten op 8 juli 2022.

De ECB heeft op 2 november 2022 verdere targets gesteld aan de banksector teneinde tegen eind 2024 aan alle toezichthoudersverwachtingen te voldoen.

In de tweede helft van 2022 diende elke bank, verzekeraar of tussenpersoon voortaan ook de duurzaamheidsvoorkeuren van de klanten te bevragen. Het is een essentieel onderdeel bij het opmaken van een spaar- of beleggingsprofiel, dat rekening houdt met de specifieke noden en verwachtingen van de klanten. De Boards of supervisors van EIOPA en ESMA, waaraan de FSMA deelneemt, hebben over dit onderwerp respectievelijk een 'guidance' en 'guidelines' goedgekeurd.

De NBB heeft op 1 mei 2022 een nieuwe macroprudentiële maatregel ingevoerd die gericht is op posities in de Belgische residentiële vastgoedmarkt van kredietinstellingen die de interne-ratingbenadering (IRB) toepassen en die de eerdere maatregel vervangt die in 2018 werd ingevoerd. De nieuwe maatregel legt de vorming van een CET 1-kapitaalbuffer op en vervangt de add-on voor risicogewogen activa.

Daarnaast heeft DNB een minimaal gemiddeld risicogewicht opgelegd voor vorderingen op natuurlijke personen gedekt door hypotheek op in Nederland gelegen woningen volgens de IRB-benadering en niet gedekt door NHG. De NBB heeft besloten de maatregel ook toe te passen voor Belgische kredietinstellingen die de IRB-benadering toepassen en dergelijke vorderingen in Nederland hebben, met toepassing van een materialiteitsdrempel van 5 miljard euro.

Solide kapitaalbasis en liquiditeitspositie

In het eerste kwartaal van 2022 werd aan de aandeelhouders een dividend toegekend van 103,2 miljoen euro, hierop volgend vond een kapitaalsverhoging plaats van 51,5 miljoen euro. De kapitaalsratio's blijven gezond, en er werd ruim aan alle solvabiliteitsvereisten voldaan. Ook de liquiditeitsratio's bleven comfortabel.

De (Common Equity) Tier 1-kernkapitaal ratio bedroeg 22,0% per 31 december 2022 tegenover 21,6% per 31 december 2021. De FICOD kapitaalratio bedroeg 21,0% per 31 december 2022 tegenover 20,5% per 31 december 2021.

De CET-1 ratio is quasi gelijk gebleven als gevolg van een gelijkmatige stijging in CET-1 en risicogewogen activa (met weliswaar onderliggende grotere verschuivingen). Een uitgebreide uiteenzetting over het solvabiliteit en kapitaalbeheer is terug te vinden in toelichting 6.

De liquiditeit blijft comfortabel met een LCR (Liquidity Coverage Ratio) van 186% en een NSFR (Net Stable Funding Ratio) van 143% op 31 december 2022 tegenover respectievelijk 167% en 146% per 31 december 2021. De liquiditeit wordt verder geduid bij toelichting 5.2.

Geconsolideerde balans (vóór winstbestemming)

Activa	Toelichting	31/12/2021	31/12/2022
Kasmiddelen en kasequivalenten	11	52.504.898	55.189.178
Tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	11	3.485.928.716	3.177.357.910
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	12,29	18.595.343	107.585.916
Activa gerelateerd tot unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	13	3.019.742.125	2.754.692.170
Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	14	128.724.107	97.337.817
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	15,27	5.015.411.230	4.636.008.677
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	16	42.738.994.991	48.015.774.059
Derivaten gebruikt ter afdekking	17,29	88.616.165	2.067.781.000
Veranderingen in reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	17	353.166.530	-2.004.019.978
Investerings in dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen	18	4.966.466	4.488.846
Materiële activa	19,27	83.582.967	75.639.172
Materiële vaste activa		82.638.762	74.773.462
Vastgoedbeleggingen		944.204	865.710
Immateriële activa	20	137.608.955	129.306.496
Goodwill		98.150.460	98.150.460
Overige immateriële activa		39.458.495	31.156.036
Belastingvorderingen	21	38.230.020	123.274.417
Actuele belastingvorderingen		36.688.839	54.804.955
Uitgestelde belastingvorderingen		1.541.181	68.469.462
Activa uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten	22	18.797.766	21.071.174
Overige activa	23	266.613.986	266.589.843
Totaal activa		55.451.484.264	59.528.076.696

Verplichtingen en eigen vermogen	Toelichting	31/12/2021	31/12/2022
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	12,29	16.545.565	91.549.794
Passiva gerelateerd tot unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	13	3.019.742.125	2.754.692.170
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	24,27	45.232.482.230	50.078.333.805
Deposito's van centrale banken		258.262.863	0
Deposito's van kredietinstellingen		49.268.441	1.786.200.219
Deposito's van andere dan centrale banken en kredietinstellingen		39.978.540.951	41.814.573.100
Niet-achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen		4.835.431.890	6.379.999.074
Achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen		0	0
Overige financiële verplichtingen		110.978.085	97.561.412
Derivaten gebruikt ter afdekking	17,29	491.094.431	128.467.450
Veranderingen in reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	17	0	0
Voorzieningen	25	6.057.514	10.171.408
Belastingverplichtingen	21	30.066.500	21.627.263
Actuele belastingverplichtingen		5.023.584	3.056.183
Uitgestelde belastingverplichtingen		25.042.916	18.571.081
Passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten	22	3.072.471.702	2.901.645.612
Overige verplichtingen	26	286.487.371	311.143.793
Totale verplichtingen		52.154.947.436	56.297.631.296
Eigen vermogen toerekenbaar aan de eigenaars van de moedermaatschappij	3	3.296.248.523	3.230.158.087
Eigen vermogen toerekenbaar aan de minderheidsbelangen	4	288.304	287.313
Totaal eigen vermogen		3.296.536.827	3.230.445.401
Totale verplichtingen en eigen vermogen		55.451.484.264	59.528.076.696

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

	Toelichting	31/12/2021	31/12/2022
Totale exploitatiebaten		805.051.742	813.799.518
Netto rentebaten	30	668.622.207	646.672.707
Rentebaten		894.462.355	898.298.601
Rentelasten		-225.840.148	-251.625.894
Dividendinkomsten	31	6.172.490	7.909.585
Netto baten uit provisies en vergoedingen	32	52.858.065	83.852.651
Baten uit provisies en vergoedingen		266.916.787	270.451.768
Lasten in verband met provisies en vergoedingen		-214.058.722	-186.599.117
Gerealiseerde winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	33	800.714	356.472
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat		47.862	-184.932
Financiële activa en verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs		752.852	541.405
Winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	34	1.555.041	13.986.344
Winsten of verliezen uit financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	35	13.782.749	-20.456.544
Winsten of verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	36	2.337.910	21.757.775
Gerealiseerde winsten of verliezen uit niet-financiële activa	37	57.562	283.710
Netto baten uit verzekerings- en herverzekeringscontracten	38	44.877.051	48.826.366
Netto overige exploitatiebaten	39	13.987.952	10.610.452
Overige exploitatiebaten		18.042.007	15.560.640
Overige exploitatielasten		-4.054.055	-4.950.188
Administratieve lasten	40	-417.785.933	-454.410.958
Personeelslasten		-105.872.493	-114.141.438
Overige administratieve lasten		-311.913.441	-340.269.521
Afschrijvingen	19,20,27	-29.991.169	-28.832.638
Materiële vaste activa		-12.454.196	-12.934.878
Vastgoedbeleggingen		-17.228	-10.969
Overige immateriële activa		-17.519.744	-15.886.791

	Toelichting	31/12/2021	31/12/2022
Herzieningswinsten of (-) -verliezen	41	-113.534	0
Voorzieningen of terugneming van voorzieningen		-1.275.323	28.984
Bijzondere waardeverminderingen of terugneming van bijzondere waardeverminderingen	42	10.229.279	-22.407.527
Financiële activa (schuldbewijzen) gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat		3.616.776	-3.017.907
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs		6.612.503	-19.389.621
Goodwill		0	0
Materiële vaste activa		0	0
Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures		-2.204.012	-752.259
Winst of verlies voor belastingen		363.911.048	307.425.120
Belastinglasten	43	-95.708.441	-69.015.874
Winst of verlies na belastingen		268.202.607	238.409.246
Winst of verlies toerekenbaar aan de eigenaars van de moedermaatschappij		268.001.360	238.226.931
Winst of verlies toerekenbaar aan de minderheidsbelangen		201.248	182.315

Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

Overzicht van het totaalresultaat	Toelichting	31/12/2021	31/12/2022
Winst of verlies		268.202.607	238.409.246
Winst of verlies toerekenbaar aan de eigenaars van de moedermaatschappij		268.001.360	238.226.931
Winst of verlies toerekenbaar aan de minderheidsbelangen		201.248	182.315
Posten die niet worden ingedeeld bij winst of verlies		36.117.628	-60.480.735
Eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	15	35.446.014	-58.041.952
Waarderingswinsten of verliezen geboekt onder herwaarderingsreserve		39.000.893	-63.848.340
Uitgestelde belastingen		-3.554.879	5.806.388
Actuariële winsten of verliezen over op vaste toezeggingen gebaseerde pensioenverplichtingen	25	671.614	-2.438.783
Bruto actuariële winsten of verliezen op vaste toezeggingen gebaseerde pensioenverplichtingen		895.485	-3.243.755
Uitgestelde belastingen		-223.871	804.972
Posten die opnieuw kunnen worden ingedeeld bij winst of verlies		-32.184.542	-192.025.371
Schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	15	-33.486.112	-192.025.371
Waarderingswinsten of verliezen geboekt onder eigen vermogen		-41.018.804	-259.236.652
Overgeboekt naar winst of verlies		-3.629.348	3.202.821
Uitgestelde belastingen		11.162.040	64.008.460
Kasstroomafdekkingen		1.301.570	0
Waarderingswinsten of verliezen geboekt onder eigen vermogen		6.028	0
Overgeboekt naar winst of verlies		1.729.399	0
Uitgestelde belastingen		-433.857	0
Totaal andere elementen van het totaalresultaat		3.933.086	-252.506.107
Totaalresultaat		272.135.693	-14.096.861
Totaalresultaat toerekenbaar aan de eigenaars van de moedermaatschappij		271.934.511	-14.278.033
Totaalresultaat toerekenbaar aan de minderheidsbelangen		201.182	181.172

Bij de toelichting 3 is er meer informatie te vinden over de wijzigingen van de verschillende posten van het eigen vermogen.

Geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen

Geaccumuleerde overige onderdelen van het totaalresultaat											
	Gestort kapitaal	Uitgifte-premie	Veranderingen in reële waarde van schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	Veranderingen in reële waarde van eigenvermogens-instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	Reserve voor kas-stroomaf-dekkingen	Actuariële winsten of verliezen over op vaste toezeggingen gebaseerde pensioenverplichtingen	Reserves	Winsten of verliezen toerekenbaar aan de eigenaars van de moeder-maatschappij	Eigen vermogen toerekenbaar aan de eigenaars van de moeder-maatschappij	Minderheids-belangen	Totaal eigen vermogen
Eigen vermogen 01/01/2021	687.413.600	356.795.403	98.802.245	41.666.013	-1.301.562	-98.572	1.713.941.481	218.564.954	3.115.783.560	214.840	3.115.998.399
Kapitaalsverhoging	17.485.300	52.468.140	0	0	0	0	0	0	69.953.440	0	69.953.440
Winst of verlies	0	0	0	0	0	0	0	268.001.360	268.001.360	201.248	268.202.608
Dividenden	0	0	0	0	0	0	-79.052.564	-82.352.149	-161.404.713	-146.371	-161.551.084
Waarderingswinsten of verliezen geboekt onder overige onderdelen van het totaalresultaat	0	0	-41.018.675	39.000.860	6.028	895.481	0	0	-1.116.306	-100	-1.116.406
Overige onderdelen van het totaalresultaat overgeboekt naar winst of verlies	0	0	-3.629.334	0	1.729.389	0	0	0	-1.899.945	-4	-1.899.949
Wijzigingen in uitgestelde belastingen	0	0	11.162.002	-3.554.874	-433.854	-223.870	0	0	6.949.403	38	6.949.441
Totaal andere elementen van het totaalresultaat	0	0	-33.486.007	35.445.986	1.301.562	671.611	0	0	3.933.152	-66	3.933.086
Overige wijzigingen	0	0	0	0	0	0	-18.276	0	-18.276	18.653	377
Overgeboekt naar reserves	0	0	0	-4.477.009	0	0	223.041.963	-218.564.954	0	0	0
Eigen vermogen 31/12/2021	704.898.900	409.263.543	65.316.238	72.634.990	0	573.039	1.857.912.604	185.649.211	3.296.248.522	288.304	3.296.536.826
Kapitaalsverhoging	12.985.800	38.486.015	0	0	0	0	0	0	51.471.815	0	51.471.815
Winst of verlies	0	0	0	0	0	0	0	238.226.931	238.226.931	182.315	238.409.246
Dividenden	0	0	0	0	0	0	-103.197.199	0	-103.197.199	-182.436	-103.379.635
Waarderingswinsten of verliezen geboekt onder overige onderdelen van het totaalresultaat	0	0	-259.235.753	-63.848.266	0	-3.243.214	0	0	-326.327.233	-1.514	-326.328.747
Overige onderdelen van het totaalresultaat overgeboekt naar winst of verlies	0	0	3.202.813	0	0	0	0	0	3.202.813	8	3.202.821
Wijzigingen in uitgestelde belastingen	0	0	64.008.237	5.806.382	0	804.837	0	0	70.619.456	364	70.619.820
Totaal andere elementen van het totaalresultaat	0	0	-192.024.703	-58.041.884	0	-2.438.377	0	0	-252.504.964	-1.142	-252.506.106
Overige wijzigingen	0	0	0	0	0	0	-87.017	0	-87.017	273	-86.744
Overgeboekt naar reserves	0	0	0	-265.395	0	0	185.914.606	-185.649.211	0	0	0
Eigen vermogen 31/12/2022	717.884.700	447.749.558	-126.708.465	14.327.711	0	-1.865.338	1.940.542.994	238.226.931	3.230.158.088	287.313	3.230.445.401

Bij de toelichtingen 3, 4, 25 en 33 is er meer informatie te vinden over de wijzigingen van de verschillende posten van het eigen vermogen.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

	31/12/2021	31/12/2022
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het begin van de periode	3.774.925.273	3.914.778.807
Bedrijfsactiviteiten		
Winst of verlies voor belastingen	363.911.048	307.425.120
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	22.025.682	21.014.224
Voorzieningen of terugneming van voorzieningen	1.275.323	-28.984
Gerealiseerde winsten of verliezen uit niet-financiële activa	-57.562	-283.710
Bijzondere waardeverminderingen of terugneming van bijzondere waardeverminderingen	-10.115.745	22.407.527
Wijzigingen in activa en passiva afdekkingsderivaten en afgedekte posities	-67.117.885	-106.710.538
Overige aanpassingen (waaronder interestlasten financieringsactiviteiten)	33.649.610	59.510.984
Kasstromen uit bedrijfswinsten voor wijzigingen in bedrijfsactiva en verplichtingen	343.570.472	303.334.623
Wijzigingen in bedrijfsactiva (exclusief geldmiddelen en kasequivalenten)		
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	-17.635.080	-88.990.573
Financiële activa inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	-376.930.567	265.049.954
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	-2.301.274.348	-5.605.182.933
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	33.335.571	126.317.322
Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	10.890.438	31.386.290
Activa uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten	10.939.124	-2.273.408
Overige activa	22.265.022	-66.904.138
Wijzigingen in bedrijfsverplichtingen (exclusief geldmiddelen en kasequivalenten)		
Deposito's van centrale banken	0	0
Deposito's van kredietinstellingen	-175.482.891	1.736.931.778
Deposito's van andere dan centrale banken en kredietinstellingen	1.787.625.289	1.836.032.149
Uitgegeven schuldbewijzen, retail	0	0
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	16.080.039	75.004.229
Financiële verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	376.930.567	-265.049.954
Passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten	-87.289.934	-187.782.814
Overige verplichtingen	18.371.077	15.745.802
Terug(betaalde) winstbelastingen	-115.162.698	-89.099.391
Netto kasstroom uit de bedrijfsactiviteiten	-453.767.917	-1.915.481.063

	31/12/2021	31/12/2022
Investeringsactiviteiten		
Contante betalingen om materiële activa te verwerven	-8.267.533	-8.675.948
Contante ontvangsten uit de verkoop van materiële activa	816.234	661.906
Contante betalingen om immateriële activa te verwerven	-6.510.409	-7.501.513
Contante ontvangsten uit de verkoop van immateriële activa	-243.241	0
Wijzigingen met betrekking tot dochterondernemingen	0	0
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten	-14.204.950	-15.515.556
Financieringsactiviteiten		
Betaalde dividenden	-161.483.243	-103.379.240
Contante ontvangsten als gevolg van een kapitaalsverhoging	69.953.440	51.471.815
Contante ontvangsten uit de uitgifte van achtergestelde schuldbewijzen	0	0
Contante terugbetalingen van achtergestelde schuldbewijzen	-511.087.585	0
Contante ontvangsten uit de uitgifte van niet-achtergestelde schuldbewijzen	1.669.227.000	2.082.065.400
Contante terugbetalingen van niet-achtergestelde schuldbewijzen	-448.873.598	-436.166.450
Contante ontvangsten uit deelname TLTRO-III ECB	23.740.000	-261.130.000
Betaalde rentelasten	-33.649.610	-26.333.959
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten	607.826.403	1.306.527.567
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het einde van de periode	3.914.778.807	3.290.309.755
Componenten van geldmiddelen en kasequivalenten		
Contanten	52.504.898	55.189.178
Zichtrekeningen bij centrale banken	3.225.473.830	2.915.275.991
Tegoeden bij andere kredietinstellingen	536.847.079	319.844.586
Overige voorschotten	99.953.000	0
Totaal geldmiddelen en kasequivalenten aan het einde van de periode	3.914.778.807	3.290.309.756
Kasstroom uit de bedrijfsactiviteiten:		
Ontvangen rentebaten	894.462.355	898.298.601
Ontvangen dividenden	6.172.490	7.909.585
Betaalde rentelasten	-225.840.148	-251.625.894
Contante betalingen ten gevolge van leaseverplichtingen	-8.273.487	-8.079.219
Betalingen in het kader van uitzonderingsprincipes voor de waardering van leasecontracten (lage waarde en kortlopend)	-254.702	-266.408
Kasstroom uit de financieringsactiviteiten:		
Betaalde rentelasten	-33.649.610	-26.333.959

Het geconsolideerd kasstroomoverzicht wordt volgens de indirecte methode opgesteld.

Componenten van geldmiddelen en kasequivalenten

De contanten, zichtrekeningen bij centrale banken en tegoeden bij andere kredietinstellingen zijn terug te vinden onder de balanspost 'kasmiddelen en tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's'.

Het bedrag van de 'overige voorschotten' is opgenomen bij de 'financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs'. Het betreft betaalde onderpanden in contanten aan financiële instellingen.

Kasstromen uit de bedrijfs- en financieringsactiviteiten

Bij toelichting 30 wordt meer duiding gegeven over de ontvangen en betaalde rente, en bij toelichting 31 over de ontvangen dividenden.

Toelichtingen

1. Algemene informatie

De Vennootschap is opgericht in België naar Belgisch recht en heeft de rechtsvorm van een naamloze vennootschap. De Vennootschap werd opgericht voor een onbepaalde duur. De statutaire zetel van de Vennootschap is gelegen te 2018 Antwerpen, Belgiëlei 49-53.

De Vennootschap heeft het statuut van een gemengde financiële holding en is een moederonderneming die geen gereglementeerde onderneming is en die aan het hoofd staat van een financieel conglomeraat conform art. 3, 39° van de Bankwet. Argenta BVg heeft op 06 september 2021 een aanvraag tot goedkeuring als gemengde financiële holding ingediend bij de ECB, in overeenstemming met artikel 212/1 van de Bankwet. Deze aanvraag werd goedgekeurd door de ECB op 02/03/2022.

De Vennootschap consolideert en staat in voor het gemeenschappelijke aansturen van haar dochtervennootschappen Argenta Spaarbank (hierna Aspa), een Belgische kredietinstelling, en Argenta Assuranties (hierna Aras), een Belgische verzekeringsonderneming.

Aspa vormt samen met haar bijkantoor in Nederland en de beheersvennootschappen Argenta Asset Management (hierna AAM) en Arvestar Asset Management (hierna Arvestar) de Bankpool. De Verzekeringspool bestaat uit Aras. De Bankpool, Verzekeringspool en de Vennootschap worden gezamenlijk de Argenta Groep genoemd.

De Vennootschap is de beleidsholding van de Argenta Groep. Haar activiteiten omvatten Interne Audit, Compliance, Risk & Validatie, Niet-Financiële Risico's & Supervisory Office, Juridische zaken en Organisatie & Talent. Deze activiteiten zijn voor alle vennootschappen van de Argenta Groep centraal aangestuurd en georganiseerd.

De Bankpool concentreert zich voornamelijk op het aantrekken van gelden in de retailmarkt onder de vorm van spaar- en termijnrekeningen, het aantrekken van gelden in de institutionele markt onder de vorm van obligaties, het aanbieden van betalingsverkeer via zichtrekeningen en het herplaatsen van de opgehaalde gelden in hypothecaire en persoonlijke leningen, effecten en kredietverlening aan lokale overheden, publiek-private samenwerkingen en tegenpartijen actief in de ontwikkeling en/of uitbating van vastgoed. Daarnaast worden ook deelbewijzen van Argenta-fondsen en deelbewijzen van instellingen voor collectieve beleggingen aangeboden.

De activiteiten van de Verzekeringspool behelzen zowel de particuliere sector van de levensverzekeringen, met tak 21 en tak 23 producten, als de sector van niet-leven of schade- en gezondheidsverzekeringen (in het bijzonder autoverzekeringen, brandverzekeringen, burgerlijke aansprakelijkheid privéleven, rechtsbijstandverzekeringen alsook hospitalisatieverzekeringen).

Alle geconsolideerde participaties binnen de Argenta Groep worden (quasi) volledig aangehouden zodat geen (andere dan zuiver formele) minderheidsbelangen worden gerapporteerd. De enige uitzondering hierop vormt de beheersvennootschap Arvestar, waarin AAM een meerderheidsbelang aanhoudt van 74,99%.

De dochterondernemingen en bijkantoren van de Vennootschap

Aspa en Aras zijn de dochtervennootschappen van de Vennootschap.

AAM is een beheersvennootschap die zich toelegt op het beheer van de collectieve beleggingsfondsen van de Argenta Groep. AAM heeft zelf ook een dochteronderneming, namelijk Arvestar.

De bankactiviteiten in Nederland worden niet in een dochteronderneming, maar in een bijkantoor van Aspa georganiseerd. Het bijkantoor is verantwoordelijk voor de productie van hypotheekleningen in Nederland. Het biedt haar hypotheekleningen aan via onafhankelijke adviseurs en via een onlinekanaal. Daarnaast biedt het bijkantoor online spaar- en termijntermineringen aan. Het beheer van de Nederlandse hypotheekportefeuille is uitbesteed bij serviceprovider Quion.

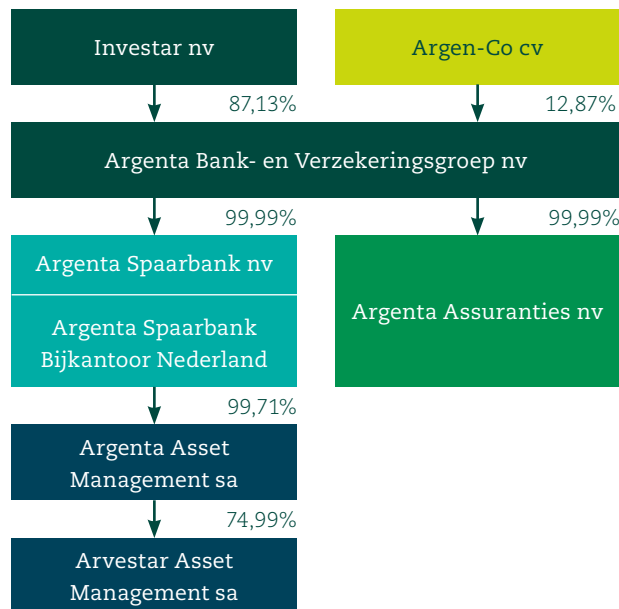
Aspa heeft tevens een deelneming in Jofico cv waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast. Dit is een joint venture tussen Aspa, Axa Bank, Crelan, VDK Bank en Bpost die instaat voor het gezamenlijke beheer van de geldautomaten van deze instellingen.

In 2017, 2018, 2019 en 2021 werden effectiveringstransacties uitgevoerd. Bij deze transacties werden Nederlandse kredieten verkocht aan aparte vennootschappen ('SPV's' – 'Special Purpose Vehicles' die onafhankelijk zijn) namelijk Green Apple. Deze vennootschappen hebben hierbij schuldbewijzen uitgegeven om deze aankoop te financieren. Alhoewel er geen kapitaalband is met de Vennootschap, worden de Green Apple vennootschappen geconsolideerd, aangezien het beheer van de relevante activiteiten wordt geregeld via contractuele overeenkomsten en de bevoegdheden van de stemrechten zijn beperkt tot het nemen van administratieve beslissingen. Het vaststellen van zeggenschap over gestructureerde ondernemingen houdt rekening met het doel en opzet van de onderneming, de mogelijkheid om de relevante activiteiten te sturen en de mate waarin de Vennootschap aan de variabiliteit van de risico's en opbrengsten van de onderneming is blootgesteld. De overgedragen leningen komen op deze manier terug op de balans van de Bankpool.

De Nederlandse verzekeringsactiviteiten, georganiseerd in een bijkantoor van Aras, werden stopgezet en de levensverzekeringsportefeuilles werden in 2020 overgedragen aan Waard Leven, volgend op de verkoopovereenkomst afgesloten in november 2019. Het Nederlands bijkantoor van Argenta Assuranties nv werd inmiddels volledig afgewikkeld en opgeheven per 30 september 2021.

Aspa en Aras hebben tevens een deelneming in Epico, een Benelux infrastructuurfonds, die op geconsolideerd niveau een geassocieerde onderneming is.

De onderstaande voorstelling geeft een schematisch overzicht van de globale structuur van de Argenta Groep.

In de geconsolideerde financiële verslaggeving van de Vennootschap worden conform de IFRS-normen de onderstaande entiteiten opgenomen.

	%	31/12/2021	31/12/2022
Argenta Bank- en Verzekeringsgroep nv		consoliderende entiteit	consoliderende entiteit
Bankpool			
Argenta Spaarbank nv	99,99%	integrale consolidatie	integrale consolidatie
Argenta Asset Management nv	99,99%	integrale consolidatie	integrale consolidatie
Arvestar Asset Management nv	74,99%	integrale consolidatie	integrale consolidatie
Green Apple 2017 bv (SPV)	0,00%	integrale consolidatie	integrale consolidatie
Green Apple 2018 bv (SPV)	0,00%	integrale consolidatie	integrale consolidatie
Green Apple 2019 bv (SPV)	0,00%	integrale consolidatie	integrale consolidatie
Green Apple 2021 bv (SPV)	0,00%	integrale consolidatie	integrale consolidatie
Epico nv	27,46%	vermogensmutatie	vermogensmutatie
Jofico cv	20,00%	vermogensmutatie	vermogensmutatie
Verzekeringspool			
Argenta Assuranties nv	99,99%	integrale consolidatie	integrale consolidatie

Toelichting inzake het aantal personeelsleden

In het boekjaar 2022 bedroeg het gemiddeld aantal personeelsleden 1.025,50 bij de Argenta Groep (1.044,80 in 2021). Een uitsplitsing van de personeelslasten van het boekjaar staat bij toelichting 40.

2. Grondslagen voor financiële verslaggeving

De geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld in overeenstemming met de internationale grondslagen voor financiële verslaggeving ('International Financial Reporting Standards' – 'IFRS'), inclusief de interpretaties uitgevaardigd door het IFRS Interpretatie Comité ('IFRIC'), die aanvaard werden door de Europese Unie. Als dusdanig worden de voorschriften met betrekking tot afdekkingstransacties nog steeds verwerkt in overeenstemming met IAS 39 ('carve out'). De geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld in de veronderstelling van continuïteit.

2.1. Wijzigingen in grondslagen voor financiële verslaggeving

De grondslagen voor financiële verslaggeving gebruikt bij de opstelling van deze geconsolideerde jaarrekening 2022, zijn consistent met de grondslagen die werden toegepast per 31 december 2021.

De volgende standaarden en interpretaties werden van toepassing tijdens het afgelopen boekjaar 2022:

- Aanpassingen aan IAS 16 (materiële vaste activa): inkomsten verkregen voor het beoogde gebruik (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2022);
- Aanpassingen aan IAS 37 (voorzieningen, voorwaardelijke verplichtingen en voorwaardelijke activa): verlieslatende contracten – kost om het contract na te leven (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2022);
- Aanpassingen aan IFRS 3 (bedrijfscombinaties): referenties naar het conceptueel raamwerk (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2022);
- Jaarlijkse verbeteringen 2018–2020 (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2022).

Deze nieuwe bepalingen hadden geen belangrijke weerslag op het resultaat over het boekjaar 2022 en het eigen vermogen per 31 december 2022 van de Vennootschap, noch op de voorstelling van de jaarrekening.

Een aantal nieuwe standaarden, wijzigingen van standaarden en interpretaties zijn nog niet van kracht voor boekjaren eindigend op 31 december 2022 en werden niet toegepast bij het opstellen van deze geconsolideerde jaarrekening:

- IFRS 17 Verzekeringscontracten (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2023) en aanpassingen aan IFRS 17 Verzekeringscontracten: initiële toepassing van IFRS 17 en IFRS 9 – Vergelijkende info (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2023);
- Aanpassingen aan IAS 1 Presentatie van de jaarrekening en IFRS-Practice Statement 2: informatieverschaffing over grondslagen voor financiële verslaggeving, uitgegeven op 12 februari 2021, omvatten kleine aanpassingen om de toelichting met betrekking tot de grondslagen voor financiële verslaggeving te verbeteren, zodat ze nuttigere informatie verschaffen aan beleggers en andere primaire gebruikers van de jaarrekening. De aanpassingen aan IAS 1 verplichten ondernemingen om hun materiële grondslagen voor financiële verslaggeving openbaar te maken in plaats van hun belangrijke grondslagen. De aanpassingen in IFRS-practice statement 2 voorzien in richtlijnen voor de toepassing van het materialiteitsconcept op de toelichtingen bij de jaarrekening. De aanpassingen zijn van kracht voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2023, waarbij vervroegde toepassing is toegestaan. Deze aanpassingen zijn goedgekeurd door de EU;
- Aanpassingen aan IAS 8 Grondslagen voor financiële verslaggeving, wijzigingen in schattingen en fouten: definitie van schattingen, uitgegeven op 12 februari 2021, verduidelijken hoe ondernemingen wijzigingen in grondslagen voor financiële verslaggeving moeten onderscheiden van wijzigingen in schattingen. Het onderscheid is belangrijk omdat wijzigingen in schattingen alleen prospectief worden toegepast op toekomstige transacties en andere toekomstige gebeurtenissen, terwijl wijzigingen in grondslagen voor financiële verslaggeving doorgaans ook retroactief toegepast worden op transacties in het verleden en andere gebeurtenissen in het verleden. De aanpassingen zijn van kracht voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2023, waarbij vervroegde toepassing is toegestaan. Deze aanpassingen zijn goedgekeurd door de EU;
- Aanpassingen aan IAS 12 Winstbelastingen: uitgestelde belastingen met betrekking tot activa en passiva die voortvloeien uit één enkele transactie, uitgegeven op 7 mei 2021, verduidelijken hoe ondernemingen uitgestelde belastingen op transacties zoals leaseovereenkomsten en ontmantelingsverplichtingen moeten verwerken. IAS 12 Inkomstenbelastingen specificeert hoe een onderneming winstbelastingen, inclusief uitgestelde belastingen, verwerkt. Onder bepaalde voorwaarden zijn ondernemingen vrijgesteld van het opnemen van uitgestelde belastingen wanneer zij voor het eerst activa of passiva opnemen. Voorheen was er enige onzekerheid over de vraag of deze vrijstelling van toepassing was op transacties zoals leaseovereenkomsten en ontmantelingsverplichtingen, transacties waarbij ondernemingen zowel een actief als een passiva opnemen. De aanpassingen verduidelijken dat de vrijstelling niet van

toepassing is en dat ondernemingen uitgestelde belastingen op dergelijke transacties moeten opnemen. Het doel van de aanpassingen is om de diversiteit in rapportering over uitgestelde belastingen op lease- en ontmantelingsverplichtingen te verminderen. De aanpassingen zijn van kracht voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2023, waarbij vervroegde toepassing is toegestaan. Deze aanpassingen zijn goedgekeurd door de EU;

- Aanpassingen aan IAS 1 Presentatie van de jaarrekening :
 - Classificatie van schulden als kortlopend en langlopend, uitgegeven op 23 januari 2020, verduidelijkt een criteria in IAS 1 voor de classificatie van een schuld als langlopend: het vereist dat een entiteit het recht heeft de afwikkeling van de verplichting uit te stellen tot tenminste 12 maanden na de verslagperiode. De aanpassingen: (i) specificeren dat het recht van een entiteit om afwikkeling uit te stellen aan het einde van de verslagperiode moet bestaan; (ii) verduidelijken dat de classificatie niet wordt beïnvloed door de intenties of verwachtingen van het management over de vraag of de entiteit haar recht om de afwikkeling uit te stellen zal uitoefenen; (iii) verduidelijken hoe leningsvoorwaarden de classificatie beïnvloeden; en (iv) omvatten een verduidelijking van de vereisten voor de classificatie van schulden die een entiteit zal of kan afwikkelen door haar eigen eigenvermogensinstrumenten uit te geven.
 - Classificatie van schulden als kortlopend en langlopend, uitgegeven op 15 juli 2020, waarbij de ingangsdatum van bovenstaande aanpassingen met één jaar werden uitgesteld.
 - Langlopende schulden met convenanten, uitgegeven op 31 oktober 2022, die IAS 1 verder aanpast en specificeert dat convenanten (d.w.z. voorwaarden gespecificeerd in een lening overeenkomst) waaraan na de verslagperiode moet worden voldaan, geen invloed hebben op de classificatie van een schuld als kortlopend of langlopend op het einde van de verslagperiode. In plaats daarvan is een entiteit verplicht om informatie over deze convenanten op te nemen in de toelichting bij de jaarrekening.

Alle aanpassingen zijn van kracht voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2024, waarbij vervroegde toepassing is toegestaan. Deze aanpassingen zijn nog niet goedgekeurd door de EU;

- Aanpassingen aan IFRS 16 Leaseovereenkomsten: Leaseverplichting in een “Sale-and-Leaseback”, uitgegeven op 22 september 2022, introduceren een nieuw model dat van invloed zal zijn op de manier waarop een verkoper-huurder variabele leasebetalingen verwerkt in een “Sale-and-leaseback-transactie”. Volgens dit nieuwe model zal een verkoper-huurder: (i) geschatte variabele leasebetalingen opnemen bij de initiële waardering van een leaseverplichting in een “Sale-and-Leaseback-transactie”; en (ii) vervolgens de algemene regels toepassen voor de latere verwerking van de leaseverplichting, zodat er geen winst of verlies wordt geboekt met betrekking tot het gebruiksrecht dat het behoudt. Deze wijzigingen zullen de verwerking van andere leases niet wijzigen. De wijzigingen zijn met terugwerkende kracht van toepassing op boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2024, waarbij vervroegde toepassing is toegestaan. Deze wijzigingen zijn nog niet goedgekeurd door de EU.

De Vennootschap zal alle hiervoor vermelde normen, wijzigingen van normen en interpretaties toepassen vanaf hun inwerkingtreding en deze wijzigingen zullen naar verwachting geen belangrijke invloed hebben op de geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap, met uitzondering van IFRS 17 die hieronder verder wordt toegelicht.

2.2. Implementatie en impact van wijzigingen in grondslagen en schattingen voor financiële verslaggeving

IFRS 17 Verzekeringscontracten

IFRS 17 vervangt IFRS 4 Verzekeringscontracten en is van toepassing op boekjaren die op of na 1 januari 2023 aanvangen (eerdere toepassing is toegestaan). De Vennootschap zal IFRS 17 voor het eerst toepassen op 1 januari 2023. Deze standaard zal belangrijke wijzigingen aanbrengen in de boekhoudkundige waardering van verzekerings- en herverzekeringscontracten en zal naar verwachting een materieel effect hebben op de geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap vanaf de eerste toepassing.

De Vennootschap heeft het geschatte effect van de eerste toepassing van IFRS 17 op haar geconsolideerde jaarrekening nog niet kwantitatief geëvalueerd en gevalideerd. De Vennootschap zal bij toepassing van IFRS 17 de vergelijkende informatie voor het boekjaar dat aanvangt op 1 januari 2022 aanpassen.

De onderstaande beschrijvingen zijn voorlopig omdat nog niet alle overgangswerkzaamheden zijn afgerond en gevalideerd. Het werkelijke effect, de toegepaste keuzes en de beoordelingen verbonden aan de invoering van IFRS 17 op 1 januari 2023 (en 2022) kan nog wijzigen omdat:

- de Vennootschap de nieuwe boekhoudprocessen en interne controles die nodig zijn voor de toepassing van IFRS 17 nog verder aan het uitwerken en opzetten is;
- de nieuwe systemen/ontwikkelde applicaties en de bijbehorende controles nog in ontwikkeling of nog niet operationeel zijn;
- het testen en beoordelen van controles op de ontwikkelde applicaties nog niet afgerond is; en
- de nieuwe methodologieën, waarderingsgrondslagen, veronderstellingen, beoordelingen en schattingstechnieken aan verandering onderhevig kunnen zijn totdat de Groep haar eerste jaarrekening met de datum van eerste toepassing afrondt.

De Vennootschap zal de verzekeringscontracten onderverdelen in drie activiteiten voor de toelichtingen, zijnde 'life risk', 'life savings', en 'non-life'.

Identificatie van contracten die binnen het toepassingsgebied van IFRS 17 vallen

IFRS 17 stelt beginselen vast voor de opname, waardering, presentatie en toelichting van verzekeringscontracten, herverzekeringscontracten en beleggingscontracten met discretionaire winstdeling (DPF).

Bij de identificatie van contracten die binnen het toepassingsgebied van IFRS 17 vallen, zal de Vennootschap in sommige gevallen moeten beoordelen of een reeks contracten als één enkel contract moet worden behandeld en of in contracten besloten derivaten, beleggingscomponenten en componenten van goederen en diensten moeten worden gescheiden en volgens een andere standaard moeten worden verwerkt.

Voor verzekerings- en herverzekeringscontracten verwacht de Vennootschap geen significante wijzigingen als gevolg van de toepassing van IFRS 17. De door de Vennootschap onderschreven tak 44 contracten worden hierbij, net zoals onder IFRS 4, ontbundeld in 2 aparte componenten, zijnde een tak 21 component die onder IFRS 17 zal worden behandeld, en een tak 23 component die blijvend onder IFRS 9 wordt gewaardeerd.

Aggregatieniveau

Volgens IFRS 17 worden verzekeringscontracten voor waarderingdoeleinden samengevoegd in groepen. Contractgroepen worden bepaald door eerst portefeuilles van contracten te identificeren, die elk bestaan uit contracten met soortgelijke risico's en die samen worden beheerd.

De Vennootschap groepeerde portefeuilles in achttien segmenten. De portefeuilles zijn ingedeeld op basis van product. Elke portefeuille wordt vervolgens verdeeld in cohorten (per trimester van onderschrijven) en elk cohort in drie groepen:

- contracten die bij eerste opname verlieslatend zijn;
- contracten die bij eerste opname geen significante kans hebben om verlieslatend te worden; en
- alle resterende contracten in het cohort.

Wanneer een contract wordt onderschreven, wordt het toegevoegd aan een bestaande groep contracten of, indien het contract niet in aanmerking komt voor opname in een bestaande groep, vormt het een nieuwe groep waaraan toekomstige contracten kunnen worden toegevoegd.

De herverzekeringscontracten worden gegroepeerd op basis van het risico van de onderliggende verzekeringscontracten. Voor de herverzekeringscontracten met onderliggende verzekeringscontracten van het type leven, kennen we groepen met één herverzekeringscontract.

De aggregatievereisten van IFRS 17 beperken de verrekening van winsten op groepen winstgevendende contracten, die doorgaans als 'contractual service margin' (CSM) worden uitgesteld, met verliezen op groepen verlieslatende contracten, die onmiddellijk in het resultaat worden opgenomen. In vergelijking met het niveau waarop de toereikendheidsstoets van de verplichtingen momenteel onder IFRS 4 wordt uitgevoerd (d.w.z. het niveau van de contractenportefeuille), is het aggregatieniveau onder IFRS 17 lager en zal dit naar verwachting aanleiding geven tot meer contracten die als verlieslatend worden aangemerkt en dat verliezen op verlieslatende contracten eerder worden opgenomen.

Contractgrenzen

Volgens IFRS 17 omvat de waardering van een groep contracten alle toekomstige kasstromen binnen de grenzen van elk contract in de groep ('contract boundary'). In vergelijking met de huidige waardering verwacht de Vennootschap dat de vereisten van IFRS 17 inzake de contractgrenzen voor de contracten een verandering teweeg zullen brengen in de omvang van de kasstromen die moeten worden opgenomen in de waardering van de bestaande contracten.

De door de premies binnen de contractgrens gedekte periode is de "dekkingsperiode", die relevant is bij de toepassing van een aantal vereisten in IFRS 17.

a. Verzekeringscontracten

Voor verzekeringscontracten vallen kasstromen binnen de contractgrens indien zij voortvloeien uit wezenlijke rechten en verplichtingen die tijdens de rapporteringsperiode bestaan en waarbij de Vennootschap de polishouder kan verplichten of noodzaken premies te betalen of de Vennootschap een wezenlijke verplichting heeft om diensten te verlenen (met inbegrip van verzekeringsdekking en beleggingsdiensten). Een wezenlijke verplichting om diensten te verlenen eindigt wanneer:

- de Vennootschap de praktische mogelijkheid heeft om de risico's van de specifieke verzekeringnemer op het niveau van het contract opnieuw te beoordelen en een prijs of niveau van voordelen kan vaststellen die deze opnieuw beoordeelde risico's volledig weerspiegelen; of
- de Vennootschap de praktische mogelijkheid heeft om de risico's van de portefeuille die het contract bevat opnieuw te beoordelen en een prijs of niveau van voordelen kan vaststellen die de risico's van die portefeuille volledig weerspiegelt, en de prijsstelling van de premies tot aan deze herbeoordelingsdatum houdt geen rekening met risico's die betrekking hebben op periode na de herbeoordelingsdatum.

b. Herverzekeringscontracten

Voor herverzekeringscontracten vallen de kasstromen binnen de contractuele grenzen indien zij voortvloeien uit materiële rechten en verplichtingen die tijdens de rapporteringsperiode bestaan en waarbij de Vennootschap verplicht is bedragen aan de herverzekeraar te betalen of een materieel recht heeft om diensten van de herverzekeraar te ontvangen. Een materieel recht om diensten van de herverzekeraar te ontvangen eindigt wanneer de herverzekeraar:

- de praktische mogelijkheid heeft om de aan hem overgedragen risico's opnieuw te beoordelen en een prijs of niveau van voordelen kan vaststellen die deze opnieuw beoordeelde risico's volledig weerspiegelen; of
- een materieel recht heeft om de dekking te beëindigen.

De herverzekeringscontracten leven zijn onderschreven voor een onbepaalde periode met een wederzijdse opzegperiode. De rechten voortvloeiend uit de herverzekeringscontracten dekken de verplichtingen, voortvloeiend uit de onderliggende verzekeringscontracten en omvatten dan ook de tijdsgrenzen, bepaald door deze onderliggende contracten. Onder IFRS 17 kunnen tevens kasstromen die voortvloeien uit onderliggende contracten die naar verwachting na de waarderingsdatum zullen worden uitgegeven en overgedragen, naast die welke voortvloeien uit reeds overgedragen onderliggende contracten, binnen de grenzen van de herverzekeringscontracten vallen en bij de waardering in aanmerking worden genomen.

De contractgrenzen voor herverzekeringscontracten niet-leven zijn bepaald per kalenderjaar op voorvalsperiode.

Meting – Overzicht

IFRS 17 introduceert een waarderingsmodel gebaseerd op de ramingen van de contante waarde van toekomstige kasstromen die naar verwachting zullen ontstaan wanneer de Vennootschap de contracten uitvoert, een risicoaanpassing voor niet-financiële risico's en een reserve voor onverdiende winst ('contractual service margin' of CSM).

IFRS 17 voorziet daarnaast een vereenvoudigd waarderingsmodel, de premie allocatie methode ('premium allocation approach' of PAA). De PAA is een optioneel waarderingsmodel dat beschikbaar is voor verzekerings- en herverzekeringscontracten die aan de toelaatbaarheidscriteria voldoen. De Vennootschap verwacht dat zij de PAA zal toepassen op alle verzekerings- en herverzekeringscontracten in de niet-leven contracten, aangezien de dekkingsperiode van elk contract in de groep één jaar of minder is.

Waardering – Levensverzekeringscontracten

a. Verzekeringscontracten

Bij de eerste opname zal de Vennootschap een groep contracten waarderen als het totaal van:

- de 'fulfilment cash flows', zijnde de kansgewogen gemiddelde kasstromen die nodig zijn om aan de verplichtingen uit hoofde van het verzekeringcontract te voldoen, en die bestaan uit schattingen van toekomstige kasstromen, aangepast om de tijdswaarde van geld en de bijbehorende financiële risico's weer te geven, en een risicootpassing voor niet-financiële risico's ('risk adjustment for non-financial risk'); en
- de 'contractual service margin', zijnde het positieve verschil tussen de contante waarde van de inkomende en uitgaande kasstromen, weerspiegelt de niet-verdiende winst die in een verzekeringcontract is opgenomen en die geleidelijk via de resultatenrekening wordt genomen.

De 'fulfilment cash flows' van een groep contracten weerspiegelen niet het non-performance risico van de Vennootschap.

- De inschattingen voor toekomstige kasstromen zijn onderwerp van een modellering per groep van contracten. Bij de spaarverzekeringcontracten wordt een investeringscomponent ('investment component') beschouwd. Deze wordt gelijkgesteld aan de opgespaarde reserve van het betreffende verzekeringcontract.
- De kasstromen worden verdisconteerd met behulp van de risicovrije rendementscurve (euro-swap curve) die is aangepast om de kenmerken van de kasstromen en de liquiditeitskenmerken van de contracten weer te geven.
- De risicootpassing voor niet-financiële risico's voor een groep contracten, die afzonderlijk van de andere schattingen wordt bepaald, is de vergoeding die de Vennootschap zou eisen voor het dragen van onzekerheid over het bedrag en het tijdstip van de kasstromen die uit niet-financiële risico's voortvloeien. De risk adjustment voor de verplichtingen voor resterende dekking, wordt berekend aan de hand van de Cost of Capital methode (zonder operationeel, tegenpartij of financieel risico).
- De CSM van een groep contracten vertegenwoordigt de onverdiende winst die de Vennootschap zal opnemen naarmate zij diensten levert uit hoofde van die contracten. Bij de eerste opname van een groep contracten is de groep niet verlieslatend ('not onerous') als het totaal van (a) de 'fulfilment cash flows', en (b) de huidige kasstromen, een netto-instroom is. In dit geval wordt de CSM gewaardeerd als het gelijke en tegengestelde bedrag van de netto-instroom, waardoor er bij de eerste opname geen baten of lasten ontstaan. Indien het totaal een netto-uitstroom is, dan is de groep verlieslatend ('onerous') en wordt de netto-uitstroom als een verlies in de winst- en verliesrekening opgenomen, en wordt er een verliescomponent gecreëerd om het bedrag van de netto-uitstroom van kasmiddelen weer te geven, die bepalend is voor de bedragen die vervolgens in de winst- en verliesrekening worden gepresenteerd als terugboekingen van verliezen op verlieslatende contracten en die niet in de verzekeringsbaten worden opgenomen.

Vervolgens is de boekwaarde van een groep contracten op elke verslagdatum de som van de verplichting voor resterende dekking ('remaining coverage') en de verplichting voor opgelopen schade ('incurred claims'). De verplichting voor resterende dekking omvat (a) de fulfilment cash flows die verband houden met diensten die uit hoofde van de contracten in toekomstige perioden zullen worden verleend en (b) eventuele op die datum resterende CSM. De verplichting voor opgelopen schade omvat de fulfilment cash flows voor opgelopen schade en kosten die nog niet zijn betaald, met inbegrip van opgelopen maar nog niet gemelde schadegevallen. Voor hospitalisatieverzekeringen worden toekomstige kasstromen bepaald via zogenaamde driehoek extrapolaties (chain ladder en varianten) zowel voor de schadeloosstellingen als de voorziene schaderegelingskosten.

- De fulfilment cash flows van groepen contracten worden op de verslagdatum gewaardeerd gebruikmakend van actuele ramingen van toekomstige kasstromen, actuele discontovoeten en actuele ramingen van de risicocorrectie voor niet-financiële risico's. Wijzigingen in de fulfilment cash flows worden als volgt opgenomen:
 - Wijzigingen met betrekking tot toekomstige diensten – passen de CSM aan (of worden opgenomen in het verzekeringsserviceresultaat in de resultaten indien de groep verlieslatend is);
 - Wijzigingen met betrekking tot de huidige of verstreken diensten - worden opgenomen in het verzekeringsserviceresultaat in de resultaten;
 - Effecten van de tijdswaarde van geld, financieel risico en veranderingen daarin op geschatte toekomstige kasstromen - worden opgenomen verzekeringsfinancieringsinkomsten of - uitgaven. Deze zullen deels toegewezen worden aan P&L en deels aan OCI.
- De CSM wordt vervolgens alleen aangepast voor wijzigingen in de fulfilment cash flows die betrekking hebben op toekomstige diensten, en wordt in de winst- en verliesrekening opgenomen naarmate de diensten worden verleend. De CSM op elke verslagdatum vertegenwoordigt de winst in de groep contracten die nog niet in de winst- en verliesrekening is opgenomen omdat hij betrekking heeft op toekomstige diensten.

b. Herverzekeringscontracten

De Vennootschap zal dezelfde grondslagen voor financiële verslaggeving toepassen voor de waardering van een groep herverzekeringscontracten, met de volgende wijzigingen.

De boekwaarde van een groep herverzekeringscontracten op elke verslagdatum is de som van het actief voor resterende dekking ('remaining coverage') en het actief voor opgelopen schade ('incurred claims'). Het actief voor resterende dekking omvat (a) de fulfilment cash flows die betrekking hebben op diensten die verband houden met diensten die uit hoofde van de contracten in toekomstige perioden zullen worden ontvangen en (b) eventuele resterende CSM op die datum.

De Vennootschap zal de ramingen van de contante waarde van de toekomstige kasstromen waarderen op basis van veronderstellingen die consistent zijn met die welke gebruikt worden om de ramingen van de contante waarde van de toekomstige kasstromen voor de onderliggende verzekeringscontracten te meten, met een aanpassing voor het non-performance risico door de herverzekeraar. Het effect van het non-performance risico van de herverzekeraar wordt op elke verslagdatum beoordeeld en het wijzigingen hiervan wordt opgenomen in het verzekeringsresultaat in de winst- en verliesrekening.

De risicoaanpassing voor niet-financiële risico's vertegenwoordigt het bedrag van het risico dat door de Vennootschap aan de herverzekeraar wordt overgedragen. De risk adjustment, wordt bepaald via een Cost of Capital berekening. Hiervoor wordt het verschil beschouwd van vereist kapitaal (zonder operationeel, tegenpartij of financieel risico), respectievelijk vóór, en na herverzekering.

De CSM van een groep herverzekeringscontracten vertegenwoordigt een netto kost of nettowinst uit het aangaan van de herverzekering. Zij wordt zodanig gewaardeerd dat er bij de eerste opname geen baten of lasten ontstaan, behalve:

- de onmiddellijke opname in de winst- en verliesrekening van eventuele netto kosten bij het aangaan van de herverzekeringsdekking indien zij betrekking hebben op verzekerde gebeurtenissen die zich vóór het aangaan van de herverzekeringsdekking hebben voorgedaan; en
- de onmiddellijke opname van de baten verbonden aan een herverzekeringscontract, wanneer de Vennootschap een verlies opneemt bij de eerste opname van verlieslatende onderliggende contracten indien het herverzekeringscontract wordt gesloten vóór of op hetzelfde tijdstip als de verlieslatende onderliggende contracten. Er wordt een loss recovery component gecreëerd, die bepalend is voor de bedragen die vervolgens in de winst- en verliesrekening worden gepresenteerd als terugboekingen van recuperaties van verliezen op de herverzekeringscontracten.

De CSM wordt in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer diensten worden ontvangen. De toewijzing van CSM aan een rapporteringsperiode gebeurt op basis van uitstaand risicokapitaal.

c. Acquisitiekasstromen

Acquisitiekasstromen vloeien voort uit de activiteiten van het verkopen, onderschrijven en starten van een groep contracten die rechtstreeks zijn toe te rekenen aan de portefeuille van contracten waartoe de groep behoort. Volgens IFRS 17 worden voor levensverzekeringscontracten de verzekeringsacquisitiekasstromen toegerekend aan groepen contracten volgens systematische en rationele methoden op basis van de totale premies voor elke groep.

Kasstromen die rechtstreeks zijn toe te rekenen aan een groep contracten (bijvoorbeeld niet-terugvorderbare commissies die bij de uitgifte van een contract worden betaald) worden toegerekend aan die groep. Deze verzekeringsacquisitiekasstromen worden opgenomen in de ramingen van de contante waarde van toekomstige kasstromen als onderdeel van de waardering van de desbetreffende verzekeringscontracten.

De Vennootschap heeft geen acquisitiekosten geïdentificeerd die gelinkt zijn aan groepen die verlengingen van contracten omvatten. Bijgevolg zijn er geen verzekeringsacquisitiekasstromen die ontstaan vóór de opname van de desbetreffende verzekeringscontracten als afzonderlijke activa opgenomen.

d. Geraamde impact van de toepassing van IFRS 17

Onder IFRS 17 zal de winst die gedurende de looptijd van de contracten in de winst- en verliesrekening worden opgenomen voornamelijk worden bepaald door het ritme van toewijzing van de CSM in de winst- en verliesrekening en de risicoaanpassing voor niet-financiële risico's naarmate het desbetreffende risico afloopt. Hoewel de totale winst die gedurende de looptijd van de contracten wordt erkend, niet zal veranderen, zal deze onder IFRS 17 langzamer tot stand komen.

De wijziging van de verplichtingen voor Leven contracten bij de overgang naar IFRS 17 kan voornamelijk worden toegeschreven aan het volgende.

- De ramingen van de contante waarde van toekomstige kasstromen zullen afnemen indien de risicovrije verdisconteringsvoeten hoger zijn dan diegene die onder IFRS4 toegepast werden, of toenemen indien de risicovrije verdisconteringsvoeten lager zijn dan diegene die onder IFRS4 toegepast werden. Dit als gevolg van de IFRS 17-vereisten om toekomstige kasstromen te meten aan de hand van actuele discontovoeten;
- De risicoaanpassing voor niet-financieel risico volgens IFRS 17 die niet aanwezig is onder IFRS 4 – verlagend effect op eigen vermogen;
- De erkenning van de CSM voor de niet-verdiende winst van deze contracten - opgenomen voor de onverdiende winst op deze contracten – verlagend effect op eigen vermogen.

Waardering - Niet-leven contracten

Bij de eerste opname van elke groep schadeverzekeringscontracten wordt de boekwaarde van de verplichting voor de resterende dekking gewaardeerd tegen de ontvangen premies. De Vennootschap kiest ervoor de kasstromen voor de verwerving van verzekeringen (acquisitiecommissies) te spreiden over de dekkingsperiode.

Vervolgens wordt de boekwaarde van de verplichting voor de resterende dekking verhoogd met eventuele verdere ontvangen premies en verlaagd met het bedrag dat als verzekeringsopbrengst voor verleende diensten is opgenomen. De Vennootschap verwacht dat de tijd tussen het verlenen van elk onderdeel van de diensten en de desbetreffende premieervaldatum niet meer dan een jaar zal bedragen. Bijgevolg zal de Vennootschap, zoals toegestaan onder IFRS 17, de verplichting voor resterende dekking niet aanpassen om de tijdswaarde van geld en het effect van financieel risico weer te geven.

Indien op enig moment vóór en tijdens de dekkingsperiode feiten en omstandigheden erop wijzen dat een groep contracten verliesgevend is, dan zal de Vennootschap een verlies in de winst- en verliesrekening opnemen en de verplichting voor resterende dekking ('remaining coverage') verhogen voor zover de huidige ramingen van de fulfilment cash flows die verband houden met de resterende dekking de boekwaarde van de verplichting overschrijden. Periodiek zal een verificatie gebeuren van het eventuele non-onerous zijn op basis van een combined ratio berekening. De fulfilment cash flows zullen worden gedisconteerd (tegen actuele koersen) indien de verplichting voor geleden schade ook wordt gedisconteerd (zie hieronder).

De Vennootschap zal de verplichting voor opgelopen claims ('incurred claims') van een groep contracten opnemen tegen het bedrag van de fulfilment cash flows in verband met opgelopen claims. Voor de schadegevallen worden de inschattingen van toekomstige kasstromen bepaald via zogenaamde driehoek extrapolaties (chain ladder en varianten) zowel voor de schadeloosstellingen als de voorziene schaderegelingskosten.

De toekomstige kasstromen zullen worden gedisconteerd (tegen actuele koersen).

Voor de schadegevallen wordt een risicoaanpassing voor niet-financiële risico's bepaald via een 'value at risk' approach.

De Vennootschap zal dezelfde waarderingsgrondslagen toepassen op een groep herverzekeringscontracten, waar nodig aangepast om rekening te houden met kenmerken die verschillen van die van de verzekeringscontracten.

a. Geraamde impact van de toepassing van IFRS 17

Hoewel de PAA vergelijkbaar is met de huidige boekhoudkundige verwerking van de Vennootschap bij de waardering van verplichtingen voor resterende dekking, worden de volgende wijzigingen verwacht in de boekhoudkundige verwerking.

- Volgens IFRS 17 zal de Vennootschap de toekomstige kasstromen disconteren bij de waardering van verplichtingen voor geleden schade. De Vennootschap disconteert onder IFRS 4 dergelijke toekomstige kasstromen niet – verhogend effect op eigen vermogen;
- IFRS 17 vereist dat de fulfilment cash flows een risicoaanpassing voor niet-financiële risico's bevatten. Deze is in lijn met de Risk based Reserving approach onder IFRS 4 - quasi neutraal effect op eigen vermogen.

Waardering - Belangrijke oordelen en schattingen

a. Schattingen van toekomstige kasstromen

Bij de schatting van toekomstige kasstromen zal de vennootschap gebruik maken van alle redelijke en ondersteunende informatie die (zonder buitensporige kosten of inspanningen) op de verslagdatum beschikbaar is. Deze informatie omvat zowel interne als externe historische gegevens over schadegevallen en andere ervaringen, bijgewerkt om de huidige verwachtingen inzake toekomstige gebeurtenissen weer te geven.

Bij het schatten van toekomstige kasstromen houdt de Vennootschap rekening met de huidige verwachtingen van toekomstige gebeurtenissen die deze kasstromen zouden kunnen beïnvloeden.

Kasstromen binnen de grenzen van een contract zijn die welke rechtstreeks verband houden met de uitvoering van het contract. Deze omvatten betalingen aan (of namens) polishouders, verzekeringsacquisitie-kasstromen en andere kosten die worden gemaakt bij de uitvoering van contracten. Kasstromen voor de verwerving van verzekeringen en andere kosten die voortvloeien uit de uitvoering van contracten omvatten zowel directe kosten als een toerekening van vaste en variabele overheadkosten.

Kasstromen zullen worden toegerekend aan verwervingsactiviteiten, andere uitvoeringsactiviteiten en andere activiteiten op het niveau van de lokale entiteit gebruikmakend van kostentoe rekeningstechnieken. Kasstromen die toerekenbaar zijn aan acquisitie- en andere uitvoeringsactiviteiten worden toegerekend aan groepen contracten volgens systematische en rationele methoden die consequent worden toegepast op alle kosten met vergelijkbare kenmerken. De Vennootschap zal verzekeringsacquisitie-kasstromen doorgaans toewijzen aan groepen contracten op basis van de totale premies voor elke groep, schadebehandelingskosten op basis van het aantal claims voor elke groep, en onderhouds- en administratiekosten op basis van het aantal lopende contracten in elke groep.

b. Verdisconteringsvoeten

De Vennootschap bepaalt de risicovrije discontovoeten aan de hand van de waargenomen rendementscurves (euro-swap curve) en voegt hieraan een illiquiditeitspremie toe.

c. Risicoaanpassingen voor niet-financiële risico's

Risicoaanpassingen voor niet-financiële risico's worden bepaald om de compensatie weer te geven die de Vennootschap zou eisen voor het dragen van niet-financiële risico's en zijn mate van risicoaversie. Zij worden afzonderlijk bepaald voor de contracten in Leven en Niet-leven en toegewezen aan groepen contracten op basis van een analyse van de risicoprofielen van de groepen.

De risicoaanpassingen voor niet-financiële risico's worden bepaald aan de hand van de volgende technieken.

- Verplichtingen voor resterende dekking op basis van een techniek van kapitaalkosten;
- Verplichtingen voor geleden schade van schadeverzekeringen en herverzekering op basis van een value at risk techniek.

Om de risicoaanpassingen voor niet-financiële risico's bij herverzekeringscontracten te bepalen, zal de Vennootschap deze technieken zowel bruto als netto toepassen en het bedrag van het aan de herverzekeraar overgedragen risico afleiden als het verschil tussen de twee resultaten.

Bij toepassing van een kapitaalkostenmethode zal de Vennootschap de risicocorrectie voor niet-financiële risico's bepalen door een kapitaalkostenpercentage toe te passen op het bedrag van het voor elke toekomstige jaarlijkse verslagdatum vereiste kapitaal en het resultaat te disconteren met behulp van risicovrije rentevoeten die zijn aangepast voor de illiquiditeit. Het vereiste kapitaal zal worden bepaald door de waarschijnlijkheidsverdeling van de contante waarde van de toekomstige kasstromen uit de contracten op elke toekomstige verslagdatum te schatten en het kapitaal te berekenen dat de Vennootschap nodig zou hebben om te voldoen aan zijn contractuele verplichtingen tot betaling van vorderingen en kosten die zich voordoen gedurende de looptijd van de contracten. De kapitaalkostenvoet vertegenwoordigt de extra beloning die investeerders zouden vragen voor blootstelling aan het niet-financiële risico. De toegepaste kapitaalkostenvoet bedraagt 6%.

d. CSM

De CSM van een groep contracten wordt in de winst- en verliesrekening opgenomen om de in elk jaar geleverde diensten weer te geven, door

- de dekkingseenheden in de groep te bepalen;
- de aan het eind van het jaar resterende CSM (vóór eventuele toerekening) gelijkelijk toe te rekenen aan elke dekkingseenheid die in het jaar is geleverd en naar verwachting in de komende jaren zal worden geleverd; en
- het bedrag van de CSM dat aan de in het jaar geleverde dekkingseenheden is toegerekend, in de winst- en verliesrekening op te nemen.

Het aantal dekkingseenheden is de hoeveelheid diensten die door de contracten in de groep worden verstrekt, bepaald door voor elk contract de hoeveelheid verstrekte voordelen en de verwachte dekkingsperiode in aanmerking te nemen. De dekkingseenheden zullen op elke verslagdatum worden beoordeeld en bijgewerkt.

Presentatie en openbaarmaking

IFRS 17 zal de wijze waarop verzekeringscontracten en herverzekeringscontracten in de geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap worden gepresenteerd en toegelicht aanzienlijk wijzigen.

Onder IFRS 17 worden portefeuilles van verzekeringscontracten die activa zijn en die welke verplichtingen zijn, en portefeuilles van herverzekeringscontracten die activa zijn en die welke verplichtingen zijn, afzonderlijk in de balans gepresenteerd. Alle rechten en verplichtingen die voortvloeien uit een portefeuille van contracten zullen op netto basis worden gepresenteerd; saldi zoals vorderingen en schulden uit hoofde van verzekeringen zullen derhalve niet langer afzonderlijk worden gepresenteerd.

Volgens IFRS 17 worden de in de winst-en-verliesrekening en het OCI opgenomen bedragen uitgesplitst in

- een verzekeringsserviceresultaat, bestaande uit verzekeringsopbrengsten en uitgaven voor verzekeringsdiensten; en
- verzekeringsfinancieringsresultaat.

Bedragen uit herverzekeringscontracten worden afzonderlijk gepresenteerd.

De gescheiden presentatie van verzekeringstechnische en financiële resultaten onder IFRS 17 zal zorgen voor meer transparantie over de bronnen van winst en de kwaliteit van de winst.

a. Verzekeringsserviceresultaat

Voor contracten die niet volgens de PAA worden gewaardeerd, vertegenwoordigt het verzekeringsserviceresultaat voor elk jaar de wijzigingen in de verplichtingen voor resterende dekking die betrekking hebben op diensten waarvoor de Vennootschap verwacht een vergoeding te ontvangen en een toewijzing van premies die betrekking hebben op het recupereren van verzekeringsacquisitie-kasstromen.

Voor contracten die volgens de PAA worden gewaardeerd, wordt het verzekeringsserviceresultaat verantwoord op basis van een toerekening van de verwachte premieontvangsten aan elke dekkingsperiode die gebaseerd is op het verstrijken van de tijd.

Uitgaven die rechtstreeks verband houden met de uitvoering van contracten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen als verzekeringsservicekosten, in het algemeen wanneer zij worden gemaakt. Uitgaven die niet rechtstreeks verband houden met de uitvoering van contracten worden buiten het verzekeringsserviceresultaat gepresenteerd.

Onder IFRS 17 zullen beleggingscomponenten niet worden opgenomen in verzekeringsserviceresultaat. Bijgevolg verwacht de Vennootschap een aanzienlijke vermindering van de totale bedragen aan opbrengsten en kosten van contracten met beleggingscomponenten in vergelijking met de huidige praktijk. De Vennootschap zal de beleggingscomponent van een contract vaststellen door het bedrag te bepalen dat zij in alle scenario's aan de polishouder zou moeten terugbetalen. Deze omvatten omstandigheden waarin een verzekerde gebeurtenis plaatsvindt of het contract afloopt of wordt beëindigd zonder dat zich een verzekerde gebeurtenis voordoet. De Vennootschap heeft vastgesteld dat haar spaarverzekeringcontracten een beleggingscomponent bevatten, bepaald als de opgespaarde reserve.

Van herverzekeraars ontvangen bedragen en herverzekeringkosten zullen niet langer afzonderlijk in de winst- en verliesrekening worden gepresenteerd, omdat de Vennootschap deze op netto basis zal presenteren als "netto kosten uit herverzekeringcontracten" in het verzekeringsserviceresultaat.

De Vennootschap zal ervoor kiezen veranderingen in de risicootpassing voor niet-financiële risico's niet op te splitsen tussen het verzekeringsserviceresultaat en, het verzekeringsfinancieringsresultaat. Alle in de winst- en verliesrekening opgenomen wijzigingen in de risicootpassing voor niet-financiële risico's zullen in het verzekeringsserviceresultaat worden opgenomen.

b. Verzekeringsfinancieringsresultaat

Volgens IFRS 17 worden wijzigingen in de boekwaarde van groepen contracten die voortvloeien uit de effecten van de tijdschaar van geld, het financiële risico en wijzigingen daarin, doorgaans gepresenteerd als verzekeringsfinancieringsopbrengsten en kosten.

De Vennootschap kiest voor het verzekeringsfinancieringsresultaat op te splitsen tussen winst of verlies en overige onderdelen van het eigen vermogen (OCI). Dit zal naar verwachting de boekhoudkundige mismatches in de winst- en verliesrekening verminderen, aangezien een deel van de ondersteunende financiële activa schuldbeleggingen zijn die volgens IFRS 9 tegen FVOCI worden gewaardeerd.

Het in de winst- en verliesrekening opgenomen bedrag zal worden bepaald door een systematische allocatie van de verwachte totale verzekeringsfinancieringsbaten of -lasten over de looptijd van de groep contracten.

c. Toelichtingen

IFRS 17 vereist uitgebreide nieuwe informatie over in de jaarrekening opgenomen bedragen, waaronder gedetailleerde aansluitingen van contracten, effecten van nieuw opgenomen contracten en informatie over het verwachte CSM-vrijval patroon, alsmede informatie over belangrijke beoordelingen die bij de toepassing van IFRS 17 zijn gemaakt. Er zal ook meer informatie worden verstrekt over de aard en de omvang van de risico's van verzekeringscontracten en herverzekeringcontracten.

De informatie zal op een meer gedetailleerd niveau worden verstrekt dan onder IFRS 4, hetgeen transparantere informatie oplevert voor de beoordeling van de gevolgen van contracten voor de jaarrekening.

Overgang

De wijzigingen in de grondslagen voor financiële verslaggeving die voortvloeien uit de toepassing van IFRS 17 zullen, voor zover praktisch haalbaar, met volledige terugwerkende kracht worden toegepast, behalve zoals hieronder beschreven.

Indien het praktisch niet haalbaar is om een volledige retrospectieve benadering toe te passen op een groep contracten, dan zal de Vennootschap kiezen tussen de gewijzigde retrospectieve benadering en de reële-waardebenadering. De Vennootschap oordeelt voor de contracten waarvoor geen volledige retrospectieve benadering kan worden toegepast echter over onvoldoende redelijke en ondersteunende informatie te beschikken die nodig is om de gewijzigde retrospectieve benadering toe te passen, en past bijgevolg de reële-waardebenadering toe.

a. Verzekeringscontracten en herverzekeringscontracten

De Vennootschap zal bij de overgang naar IFRS 17 de volledige retrospectieve benadering toepassen op basis van de eerste invoegtedingsdatum van het contract, volgens volgende benaderingen.

- Leven contracten tem 2016 – reële waarde benadering
- Leven contracten tussen 2017 en 2021 – volledige retrospectieve benadering
- Hospitalisatieverzekeringen – reële waarde benadering
- Niet-Leven contracten – volledige retrospectieve benadering
- Herverzekering Leven - volledige retrospectieve benadering

De Vennootschap acht de volledige retrospectieve benadering onuitvoerbaar in de volgende omstandigheden.

- De gevolgen van retrospectieve toepassing kunnen niet worden bepaald omdat de vereiste informatie niet is verzameld (of niet met voldoende granulariteit is verzameld) of niet beschikbaar is vanwege systeem migraties, vereisten inzake gegevensbewaring of andere redenen.

b. Reële-waardebenadering

Volgens de reële-waardebenadering zal de CSM (of de verliescomponent) op 1 januari 2022 worden bepaald als het verschil tussen de reële waarde van een groep contracten op die datum en de fulfilment cash flows op die datum. De Vennootschap zal de reële waarde van de contracten waarderen als de som van:

- de contante waarde van de nettokasstromen die naar verwachting door de contracten zullen worden gegenereerd, bepaald met behulp van een discounted cash flow-techniek; en
- een extra marge, bepaald met behulp van een betrouwbaarheidsniveau-techniek.

De kasstromen die bij de bepaling van de reële waarde in aanmerking worden genomen, zullen consistent zijn met die welke zich binnen de contractuele grenzen bevinden. Daarom zullen de kasstromen in verband met verwachte toekomstige verlengingen van verzekeringscontracten niet in aanmerking worden genomen bij de bepaling van de reële waarde van die contracten indien zij zich buiten de contractgrens bevinden. Hoewel het eigen non-performance risico van de Vennootschap in aanmerking zal worden genomen bij de bepaling van de reële waarde van de verplichtingen, maar niet bij de bepaling van de fulfilment cash flows, zal het effect naar verwachting onbeduidend zijn.

Verschillen in de aanpak van de Vennootschap voor de waardering van de reële waarde ten opzichte van de vereisten van IFRS 17 voor de waardering fulfilment cash flows zullen aanleiding geven tot een CSM op 1 januari 2022. In het bijzonder zal de Vennootschap bij de bepaling van de reële waarde een marge opnemen die bestaat uit een risicopremie die weergeeft wat marktdeelnemers zouden vragen als compensatie voor de onzekerheid die inherent is aan de kasstromen en een winstmarge die weergeeft wat marktdeelnemers zouden vragen om de verplichtingen voor de verzekeringscontracten na te komen.

Voor alle contracten die volgens de reële-waardebenadering worden gewaardeerd, zal de Vennootschap gebruik maken van redelijke en ondersteunende informatie die op 1 januari 2022 beschikbaar is om te bepalen:

- hoe groepen contracten kunnen worden geïdentificeerd;
- hoe de discretionaire kasstromen voor contracten zonder directe participatiekenmerken moeten worden vastgesteld.

Sommige groepen contracten die volgens de reële-waardebenadering worden gewaardeerd, zullen contracten bevatten die meer dan één jaar na elkaar zijn uitgegeven.

2.3. Grondslagen voor financiële verslaggeving - waarderingsregels

Beoordelingen en schattingen

Het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening vereist dat het management beoordelingen en schattingen maakt die een invloed hebben op de waardering van activa en verplichtingen in de balans, van baten en lasten in de resultatenrekening en op de informatie opgenomen in de toelichtingen. Voor het maken van deze beoordelingen en schattingen gebruikt het management de informatie die beschikbaar is op het moment dat de geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld. De werkelijke resultaten kunnen afwijken van deze beoordelingen en schattingen. Dit kan een materiële impact hebben op de geconsolideerde jaarrekening.

Beoordelingen hebben voornamelijk betrekking op de volgende domeinen:

- De beoordeling van het bestaan van zeggenschap bij gestructureerde entiteiten (waarbij er geen kapitaalband is met de Vennootschap);
- De beoordeling van het bedrijfsmodel en daaruit voortvloeiend de classificatie van het financiële instrument (ref. hoofdstuk 'financiële activa en verplichtingen - classificatie en waardering na eerste opname van financiële activa');
- De beoordeling of de contractuele kasstromen van het financiële instrument enkel betalingen van hoofdsom en rente betreffen (ref. hoofdstuk 'financiële activa en verplichtingen - classificatie en waardering na eerste opname van financiële activa');
- De bepaling of een markt actief of niet actief is en de daaruit afgeleide level hiërarchie toewijzing van het financiële instrument (ref. hoofdstuk 'financiële activa en verplichtingen - reële waarde van financiële instrumenten');
- De beoordeling van een significante toename van het kredietrisico sinds de eerste opname waaruit de fase indeling van het financiële instrument voortvloeit (ref. hoofdstuk 'financiële activa en verplichtingen - bijzondere waardeverminderingen op financiële activa – algemeen model');
- De toegepaste modellen en hypothesen voor het bepalen van de verwachte kredietverliezen en de bepaling van verschillende economische scenario's en hun respectievelijke weging (ref. hoofdstuk 'financiële activa en verplichtingen - bijzondere waardeverminderingen op financiële activa – algemeen model').

Schattingen worden voornamelijk in volgende domeinen gemaakt:

- Het bepalen van de verwachte gebruiksduur en restwaarde van materiële en immateriële vaste activa (zie deel 'materiële en immateriële vaste activa');
- Schatting van de realiseerbare waarde van financiële activa in wanbetaling voor het bepalen van de waardeverminderingen (ref. hoofdstuk 'financiële activa en verplichtingen - bijzondere waardeverminderingen op financiële activa – algemeen model');
- Het inschatten van toekomstige belastbare winst voor het waarderen van uitgestelde belastingvorderingen (ref. hoofdstuk 'winstbelastingen');
- De schatting van de realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheden voor de bijzondere waardeverminderingen op goodwill (ref. hoofdstuk 'goodwill');
- Berekening van de reële waarde van financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde die niet-genoteerd zijn of niet op een actieve markt genoteerd zijn (ref. hoofdstuk 'financiële activa en verplichtingen - reële waarde van financiële instrumenten');
- Actuariële ramingen bij het waarderen van voorzieningen voor verzekeringscontracten en pensioenverplichtingen voor personeel (ref. hoofdstuk 'personeelsvoordelen – langetermijnvoordelen') (ref. hoofdstuk 'Technische voorzieningen voor (her)verzekeringscontracten').

Deze beoordelingen en schattingen worden toegelicht in de overeenstemmende paragrafen van de waarderingsregels. Echter is de Vennootschap van oordeel dat de bovenstaande beoordelingen en schattingen geen belangrijk risico inhouden dat deze aanleiding zou kunnen geven tot een materiële aanpassing in de waardering van de betrokken activa of verplichtingen voor het volgende boekjaar.

Operationele segmenten

Een operationeel segment is een onderdeel van de Vennootschap:

- Die bedrijfsactiviteiten uitoefent waaruit opbrengsten kunnen worden verdiend en waarbij kosten kunnen worden gemaakt;
- Waarvan de resultaten regelmatig afzonderlijk worden beoordeeld door het management;
- Waarover afzonderlijke financiële informatie beschikbaar is.

Het management van de Vennootschap wordt beschouwd als de "Chief operating decision maker" die belangrijke operationele beslissingen neemt.

De operationele segmenten volgen uit de bedrijfsactiviteiten en de economische omgevingen waarin de Vennootschap opereert en worden het best weergegeven door volgende segmenten:

- Bedrijfsactiviteiten bestaande uit de Bankpool en Verzekeringspool;
- Economische activiteiten in België, Nederland en Luxemburg.

Deze segmentering sluit hierbij aan op de interne rapportering. Transacties of transfers tussen segmenten gebeuren op basis van de gebruikelijke commerciële voorwaarden die ook voor niet-verbonden partijen gelden.

Consolidatie

Consolidatiekring

De geconsolideerde jaarrekening bevat alle ondernemingen waarover de Vennootschap exclusieve of gemeenschappelijke zeggenschap uitoefent of waarover de Vennootschap een invloed van betekenis uitoefent.

Alle ondernemingen die in de geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap zijn opgenomen sluiten het boekjaar af op 31 december, deze afsluitdatum stemt overeen met de afsluitdatum voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening.

Dochterondernemingen

Dochterondernemingen zijn ondernemingen waarin de Vennootschap, rechtstreeks of onrechtstreeks, exclusieve zeggenschap heeft. Er is zeggenschap wanneer de Vennootschap blootgesteld is aan, of rechten heeft op variabele opbrengsten uit hoofde van de deelneming en zij de mogelijkheid heeft om deze opbrengsten te beïnvloeden via haar macht over de deelneming.

De Vennootschap oefent zeggenschap uit als zij direct of indirect over de meerderheid van de stemrechten beschikt (en er geen contractuele bepalingen bestaan die deze rechten wijzigen) of als door contractuele overeenkomst de Vennootschap over de macht beschikt om de relevante activiteiten te sturen, en deze rechten materieel zijn. Een recht is materieel als de houder de praktische mogelijkheid heeft om dat recht uit te oefenen. Het bestaan van zeggenschap wordt opnieuw beoordeeld als er zich veranderingen voordoen in elementen die bepalend zijn voor zeggenschap.

Dochterondernemingen worden integraal geconsolideerd vanaf de datum waarop de effectieve zeggenschap is verkregen en worden van consolidatie uitgesloten vanaf de datum waarop een einde komt aan die zeggenschap. Intragroepstransacties en saldi, en resultaten uit transacties tussen de in de consolidatie opgenomen ondernemingen worden geëlimineerd. Vooraleer over te gaan tot de consolidatie van de dochterondernemingen, werden de waarderingsregels van de dochterondernemingen aangepast om in overeenstemming te zijn met de waarderingsregels die gelden in de Vennootschap.

Bij verlies van zeggenschap over een dochteronderneming, wordt het resultaat op de vervreemding bepaald als het verschil tussen:

- De som van de reële waarde van de ontvangen vergoeding en de reële waarde van de resterende aangehouden investering door de Vennootschap;
- De boekwaarde van de activa (inclusief de goodwill) en de verplichtingen van de dochteronderneming en de minderheidsbelangen.

Gemeenschappelijke en geassocieerde ondernemingen

Gezamenlijke zeggenschap is het delen van zeggenschap met één of meerdere partijen op basis van een contractuele overeenkomst die bepaalt dat besluiten over de relevante activiteiten unanieme instemming vereisen. Gemeenschappelijke ondernemingen ("joint ventures") worden verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode.

Geassocieerde ondernemingen zijn ondernemingen waarin de Vennootschap een invloed van betekenis heeft, maar geen zeggenschap uitoefent. Een invloed van betekenis wordt verondersteld te bestaan wanneer de Vennootschap, direct of indirect 20% of meer van de stemrechten van de onderneming uitoefent. Deelnemingen in geassocieerde ondernemingen worden initieel gewaardeerd aan kostprijs en vervolgens verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode.

Resultaten op transacties tussen de Vennootschap en de volgens de vermogensmutatie verwerkte deelnemingen worden geëlimineerd ten bedrage van het belang van de Vennootschap. De opname van verliezen wordt stopgezet wanneer deze gelijk zijn aan de boekwaarde van de deelneming. Verdere verliezen worden enkel opgenomen als er een wettelijke of feitelijke verplichting is aangegaan of waarborg is gegeven.

Gestructureerde ondernemingen

Gestructureerde ondernemingen zijn ondernemingen die zo worden opgezet dat ze niet bestuurd worden door middel van stemrechten. Het beheer van de relevante activiteiten wordt geregeld via contractuele overeenkomsten en de bevoegdheden van de stemrechten zijn beperkt tot het nemen van administratieve beslissingen.

Het vaststellen van zeggenschap over gestructureerde ondernemingen houdt rekening met het doel en opzet van de onderneming, de mogelijkheid om de relevante activiteiten te sturen en de mate waarin de Vennootschap aan de variabiliteit van de risico's en opbrengsten van de onderneming is blootgesteld.

Bedrijfscombinaties

Bedrijfscombinaties worden verantwoord volgens de overnamemethode. Hierbij worden de identificeerbare activa en verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde op de overnamedatum. Minderheidsbelangen worden gewaardeerd tegen reële waarde of voor hun deel in de geherwaardeerde netto activa van de overgenomen partij. De vergoeding van een bedrijfscombinatie is de reële waarde van de gegeven activa, de overgenomen verplichtingen en de eigenvermogensinstrumenten uitgegeven voor het verkrijgen van controle over de overgenomen partij. Elk voorwaardelijk bedrag in de vergoeding wordt tegen reële waarde opgenomen. Latere wijzigingen in de reële waarde van de voorwaardelijke vergoeding worden opgenomen in de resultaten. De aan de overname verbonden kosten worden opgenomen in de resultaten.

Wanneer de bedrijfscombinatie in verschillende fases wordt gerealiseerd, wordt het voorheen door de Vennootschap aangehouden belang in het eigen vermogen van de overgenomen partij op de overnamedatum gewaardeerd tegen reële waarde door winst en verlies.

Vreemde valuta

Omrekening van vreemde valuta

De geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld in euro, die de functionele munt is van de jaarrekeningen van alle ondernemingen binnen de groep.

Transacties in vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta worden verwerkt tegen de wisselkoers die geldt op de datum van de transactie.

Monetaire activa en verplichtingen, uitgedrukt in vreemde valuta worden omgerekend naar de functionele munt tegen de slotkoers. Wisselkoersverschillen worden opgenomen in de resultatenrekening, met uitzondering van wisselkoersverschillen die voortvloeien uit financiële instrumenten aangeduid als kasstroomafdekking, deze worden opgenomen in het eigen vermogen.

De niet-monetaire posten uitgedrukt in vreemde valuta en gewaardeerd tegen historische kostprijs worden omgerekend in de functionele munt op basis van de historische wisselkoers op transactiedatum en vervolgens niet geherwaardeerd voor wijzigingen in wisselkoersen.

Niet-monetaire posten uitgedrukt in vreemde valuta en gewaardeerd tegen reële waarde worden omgerekend in de functionele munt tegen de slotkoers. De wisselkoersverschillen voor niet-monetaire posten die tegen reële waarde worden geboekt, volgen dezelfde boekhoudkundige verwerking als de aanpassing van de reële waarde.

Financiële activa en verplichtingen

Opname en eerste waardering

Financiële activa of verplichtingen worden in de balans opgenomen van zodra de Vennootschap partij wordt bij de contractuele voorwaarden van het instrument. De aankopen van financiële activa die volgens standaardmarktconventies worden afgewikkeld worden in de balans opgenomen op de afwikkelingsdatum.

Financiële activa en verplichtingen worden bij de eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde aangepast met de transactiekosten die direct toewijsbaar zijn aan de verwerving of uitgifte van het financieel instrument. Transactiekosten voor financiële activa en verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies worden onmiddellijk opgenomen in resultaat.

Classificatie en waardering na eerste opname van financiële activa

De classificatie en de waardering van de financiële activa is afhankelijk van het type van financieel instrument en gebaseerd op zowel het bedrijfsmodel ('business model') en op de kenmerken van de contractuele kasstromen van de financiële activa (zogenaamde 'solely payments of principal and interest test' of 'SPPI test'). Voor schuldinstrumenten bestaat de onherroepelijke optie om deze als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies aan te merken.

De categorieën voor het waarderen van financiële activa zijn:

- Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs;
- Gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat;
- Gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies.

Bedrijfsmodel

De mogelijke bedrijfsmodellen voor het beheer van financiële activa zijn:

- Het bedrijfsmodel met als doel om financiële activa aan te houden om de contractuele kasstromen te ontvangen ('hold-to-collect' of 'HTC');
- Het bedrijfsmodel met als doel het aanhouden van financiële activa om de contractuele kasstromen te ontvangen alsook om financiële activa te verkopen ('hold-to-collect-and-sell' of 'HTC&S');
- Andere bedrijfsmodellen, zoals het aanhouden van financiële activa voor handelsdoeleinden en beheer gebaseerd op reële waarde.

De financiële activa worden intern bij de Vennootschap toegewezen aan gelijkaardige portefeuilles die zijn toegewezen aan een bedrijfsmodel. De toewijzing aan een bedrijfsmodel houdt rekening met de wijze waarop de prestaties en risico's van het financiële actief worden opgevolgd, beoordeeld en gerapporteerd, en ervaringen en verwachtingen met betrekking tot verkopen. Bij de Vennootschap is er geen verband tussen de bedrijfsmodellen en de vergoeding van de managers en dividendbeleid. Indien er uitzonderlijk een wijziging van bedrijfsmodel en herclassificatie van financiële activa voortkomt, wordt dit behandeld en gevalideerd door het Asset Liability Comité (Alco).

Test van de contractuele kasstromen

De test van de contractuele kasstromen oordeelt of de kasstromen van het financiële actief uitsluitend bestaan uit aflossingen en rentebetalingen op het uitstaande hoofdsombedrag, in overeenstemming met de voorwaarden van een basiskredietovereenkomst. De rentebetalingen omvatten een vergoeding voor de tijdswaarde van geld, het kredietrisico en eventueel andere risico's en kosten en een commerciële marge.

Voor financiële activa die contractueel gekoppeld zijn aan kasstromen op een onderliggende pool van financiële instrumenten, en waarbij het financiële instrument is opgedeeld in tranches, wordt een doorkijkbenadering toegepast. Hierbij worden de contractvoorwaarden van het financiële actief (de tranche) en de karakteristieken van de onderliggende pool onderworpen aan de test van de contractuele kasstromen en moet het kredietrisico van de tranche kleiner zijn dan of gelijk aan het kredietrisico verbonden aan de onderliggende pool van financiële instrumenten.

In de test wordt door de Vennootschap rekening gehouden met onder meer:

- Contractvoorwaarden die het tijdstip of het bedrag van de contractuele kasstromen wijzigen, waaronder opties voor vervroegde aflossing (rekening houdend met compensaties voor de voortijdige beëindiging) en verlenging, aanpassingen van rentevoeten en variabele rentekenmerken;
- De analyse van de omvang van het verschil tussen de frequentie van renteherziening en de rentelooptijd bij financiële activa met variabele rente wanneer deze niet overeenstemmen;
- Voorwaarden die het verhaal van de Vennootschap beperken tot de kasstromen van de specifieke onderliggende activa ('non-recourse' kenmerken).

Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs

Schuldinstrumenten die worden aangehouden in een bedrijfsmodel dat erop gericht is om contractuele kasstromen te ontvangen en de contractuele kasstromen uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op de uitstaande hoofdsom betreffen, en waarbij de Vennootschap niet geopteerd heeft voor een aanwijzing als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies, worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Voor schuldinstrumenten die worden verkocht aan een effectiseringsvehikel dat is opgenomen in de consolidatie van de Vennootschap blijft de mogelijkheid bestaan dat deze geclassificeerd blijven onder een bedrijfsmodel dat erop gericht is om contractuele kasstromen te ontvangen.

Verkopen kunnen verenigbaar zijn met het hold-to-collect bedrijfsmodel indien:

- De verkopen kort tegen de vervaldag gebeuren voor een bedrag dat de resterende contractuele kasstromen benadert;
- De verkopen gebeuren ingevolge een toename van het kredietrisico;
- De verkopen gebeuren omwille van het investeringsbeleid (bv. duurzaamheidscriteria);
- De verkopen niet significant zijn in waarde of niet frequent.

De geamortiseerde kostprijs is het bedrag waarvoor het schuldinstrument bij eerste waardering is opgenomen, verminderd met de betalingen van de hoofdsom en aangepast met de cumulatieve amortisatie, volgens de effectieve rentemethode, van het verschil tussen het bedrag van de eerste waardering en het terugbetalingsbedrag. Vanaf de eerste opname worden verwachte kredietverliezen opgenomen via de resultatenrekening. De rente wordt in de resultaten opgenomen op basis van de effectieve rente bepaald bij aanvang van het contract.

Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat

Schuldinstrumenten die worden aangehouden in een bedrijfsmodel met als doel zowel contractuele kasstromen te ontvangen als schuldinstrumenten te verkopen en de contractuele kasstromen uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op de uitstaande hoofdsom betreffen, worden na eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat. Op voorwaarde dat de Vennootschap niet geopteerd heeft voor een aanwijzing als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies.

Na opname worden deze schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde en de wijzigingen in de reële waarde worden opgenomen in een specifieke rubriek in de overige onderdelen van het totaalresultaat van het eigen vermogen. De rente wordt in de resultaten opgenomen op basis van de effectieve rente zoals voor financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De verwachte kredietverliezen worden in de overige onderdelen van het totaalresultaat opgenomen via de resultatenrekening. Bij verkoop worden de gecumuleerde reële waarde-wijzigingen die voorheen geboekt werden in de overige onderdelen van het totaalresultaat overgebracht naar de resultatenrekening.

Voor de eigenvermogensinstrumenten onder de vorm van aandelen die niet voor handelsdoeleinden worden aangehouden bestaat de keuzemogelijkheid om op individuele basis bij eerste opname onherroepelijk te opteren om deze te waarderen tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in (een specifieke rubriek van) de overige onderdelen van het totaalresultaat. Bij verkoop van de aandelen worden de gecumuleerde reële waarde-wijzigingen die geboekt werden in de overige onderdelen van het totaalresultaat niet overgebracht naar de resultatenrekening maar overgebracht naar het overgedragen resultaat. Dividenden worden in de resultatenrekening opgenomen indien ze een vergoeding vormen voor deze investering. Op deze instrumenten dienen geen waardeverminderingen aangelegd te worden.

Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies

Financiële activa die na eerste opname worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in winst of verlies omvatten schuldinstrumenten, eigenvermogensinstrumenten en derivaten die niet zijn aangewezen als afdekkingsinstrument. Derivaten worden behandeld in hoofdstuk 'financiële activa en verplichtingen – derivaten'.

Schuldinstrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden maken deel uit van een bedrijfsmodel dat gericht is op winstneming op korte termijn (uit onder meer koersschommelingen) of die aangehouden worden voor liquiditeitsredenen. Schuldinstrumenten aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in winst of verlies betreffen schuldinstrumenten waarvoor de Vennootschap de onherroepelijke keuze heeft gemaakt om deze als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies aan te merken. Het betreft schuldinstrumenten die beantwoorden aan de criteria van het bedrijfsmodel om contractuele kasstromen te ontvangen en/of te verkopen en bovendien de kasstromen test doorstaan. Indien voor deze instrumenten de andere waarderingmethodes aanleiding geven tot het ontstaan van inconsistenties in de waardering (accounting mismatch), kan de Vennootschap deze optie toepassen.

Schuldinstrumenten die verplicht worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in winst of verlies bevat schuldinstrumenten die niet voldoen aan de test van de contractuele kasstromen.

Na eerste opname worden deze schuldinstrumenten gewaardeerd aan reële waarde en de wijzigingen in de reële waarde en gerealiseerde resultaten worden opgenomen in een specifieke rubriek van het resultaat. De rente wordt in de renteresultaten opgenomen op basis van de effectieve rente.

Eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies bevatten beleggingen in eigenvermogensinstrumenten waarvoor bij eerste opname niet onherroepelijk werd geopteerd om deze te waarderen tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat. Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten door herwaardering naar reële waarde worden opgenomen in een specifieke rubriek van het resultaat. Dividenden worden in de resultatenrekening opgenomen indien ze een vergoeding vormen voor de investering.

Classificatie en waardering na eerste opname van financiële verplichtingen

De categorieën voor het waarderen van financiële verplichtingen zijn:

- Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs;
- Gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies.

Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs

Deze verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij het verschil tussen het bedrag van de eerste waardering en het terugbetalingsbedrag periodiek wordt opgenomen in renteresultaat volgens de effectieve rente methode.

Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies

Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden zijn bedoeld om winst te genereren op korte termijn, en omvatten tevens derivaten die niet zijn aangewezen als afdekkingsinstrument. Derivaten worden behandeld in hoofdstuk 'financiële activa en verplichtingen - derivaten'.

Voor financiële verplichtingen aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in winst of verlies waarvoor de Vennootschap de onherroepelijke keuze heeft gemaakt om deze als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies aan te merken, is het toepassen van deze onherroepelijke keuze mogelijk wanneer:

- Het gebruik van de optie een inconsistentie in de waardering (accounting mismatch) elimineert of aanzienlijk verkleint;
- De financiële verplichting één of meerdere besloten derivaten bevat en het is toegelaten het gehele financiële instrument aan te wijzen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies.

Na eerste opname worden deze financiële verplichtingen gewaardeerd aan reële waarde en de wijzigingen in de reële waarde en gerealiseerde resultaten worden opgenomen in een specifieke rubriek van het resultaat. De rente wordt in de renteresultaten opgenomen op basis van de effectieve rente.

Saldering

Financiële activa en verplichtingen worden gecompenseerd en worden voor het nettobedrag opgenomen wanneer een wettelijk of contractueel afdwingbaar compensatierecht bestaat en de Vennootschap het voornemen heeft om op netto basis te vereffenen of om tegelijkertijd het actief te realiseren en de verplichting af te wikkelen.

Niet langer opnemen van financiële activa en verplichtingen

Verwijdering van financiële activa

Financiële activa worden niet langer opgenomen wanneer de contractuele rechten op kasstromen uit het financiële actief aflopen of wanneer de contractuele rechten op kasstromen en nagenoeg alle risico's en voordelen van eigendom overgedragen worden. Indien deze voorwaarden niet worden vervuld, wordt het financiële actief behouden op de balans en wordt een schuld opgenomen ter verantwoording van de ontstane verplichting. De verkopen van financiële activa die volgens standaardmarktconventies worden afgewikkeld worden in de balans niet langer opgenomen op de afwikkelingsdatum.

Verwijdering van financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen worden niet langer opgenomen wanneer de verplichting is uitgedoofd (wanneer de contractueel vastgelegde verplichting is nagekomen, het contract ontbonden wordt of afloopt).

Contract modificaties

Wanneer er een wijziging is in de contractuele voorwaarden van de kasstromen van een financieel actief die geen aanleiding geeft tot het afboeken van het financiële actief, wordt er een herzieningswinst of -verlies opgenomen in de resultaten. Wanneer er voor financiële verplichtingen sprake is van een aanzienlijke wijziging in de contractuele voorwaarden, zijnde een verschil van meer dan 10% tussen de contante waarde van de originele kasstromen en de contante waarde van de gewijzigde kasstromen, verdisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet, dan wordt de financiële verplichting afgeboekt. Bij wijziging van de voorwaarden tijdens de looptijd van een financieel actief wordt nagegaan of de nieuwe voorwaarden aanzienlijk verschillen van de oorspronkelijke voorwaarden, of dat de wijziging inhoudt dat de oorspronkelijke rechten op de ontvangst van de kasstromen uit het instrument zijn verlopen. Als aan één van beide voorwaarden is voldaan wordt het financiële actief afgeboekt.

Verkoop- en terugkoopovereenkomsten en effectenleningen

Effecten (schuldinstrumenten en eigenvermogensinstrumenten) die onder een gekoppelde terugkoopovereenkomst ("repo") vallen, blijven in de balans van de Vennootschap opgenomen. De overeenkomstige verplichting die voortvloeit uit de verbintenis tot terugkoop van de effecten wordt opgenomen in financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs – deposito's. De actiefwaarde van de effecten wordt opgenomen als in pand gegeven in de buitenbalans.

Effecten die werden verkocht onder een gekoppelde verkoopovereenkomst ("reverse repo") worden buitenbalans opgenomen als in pand ontvangen effecten. De overeenkomstige vordering wordt opgenomen onder financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs – leningen en voorschotten.

Het verschil tussen de verkoop en terugkoopprijs wordt over de looptijd van de overeenkomst opgenomen in het renteresultaat volgens de effectieve rentemethode.

Effecten die worden uitgeleend blijven opgenomen op de balans. Geleende effecten worden niet opgenomen op de balans. Commissies met betrekking tot effectenleningen worden opgenomen onder vergoedings- en provisie resultaat.

Bijzondere waardeverminderingen op financiële activa

Het model voor bijzondere waardeverminderingen is gebaseerd op verwachte kredietverliezen (expected credit losses) en wordt toegepast op schuldinstrumenten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs of schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat. Op lening

toezeggingen en financiële garantiecontracten die niet gewaardeerd worden tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies, worden eveneens bijzondere waardeverminderingen opgenomen waarbij een voorziening voor verwachte verliezen wordt geboekt. Er worden geen bijzondere waardeverminderingen aangelegd voor beleggingen in eigenvermogensinstrumenten.

Algemeen model

De berekening van de bijzondere waardeverminderingen is gebaseerd op een tweestappenmodel:

- Stap 1 betreft het toewijzen van het financiële actief aan de geschikte fase (stages) die overeenstemt met een welbepaalde toestand inzake de evolutie van het kredietrisico van de tegenpartij sinds de eerste opname van het instrument;
- Stap 2 betreft het berekenen van de verwachte kredietverliezen per instrument.

De toewijzing aan de geschikte fase wordt bepaald door de evolutie te vergelijken ten opzichte van de voorgaande rapporteringsperiode. Een wijziging in fase is mogelijk in beide richtingen.

De verschillende fases en daarvan afgeleide berekeningsmethode voor bijzondere waardeverminderingen zijn:

- Renderende financiële activa (performing - fase 1): betreffen de financiële activa die niet geclassificeerd zijn in fase 2 en 3 waarvoor verwachte kredietverliezen binnen 12 maanden worden opgenomen (te verwachten kredietverliezen die voortvloeien uit wanbetalingen die mogelijk zijn binnen 12 maanden na rapporteringsdatum);
- Renderende financiële activa met verminderde kredietwaardigheid (underperforming – fase 2): betreffen financiële activa waarvoor er een significante toename van kredietrisico is sinds creatie of aankoop en waarvoor verwachte kredietverliezen worden opgenomen voor de gehele looptijd (te verwachten kredietverliezen die voortvloeien uit wanbetalingen over de gehele resterende verwachte looptijd na rapporteringsdatum);
- Niet-renderende financiële activa met verminderde kredietwaardigheid (non performing – fase 3): financiële activa waarvoor er objectief bewijs bestaat dat ze in wanbetaling of in gebreke zijn (default) waarvoor bijzondere waardeverminderingen gelijk aan tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen worden opgenomen.

Een significante toename van het kredietrisico is gebaseerd op zowel kwantitatieve en kwalitatieve factoren.

De verwachte kredietverliezen worden berekend op basis van een kans gewogen gemiddelde van een aantal scenario's, die rekening houden met informatie over gebeurtenissen uit het verleden, huidige omstandigheden en inschattingen van toekomstige economische omstandigheden. Deze toekomstgerichte informatie gebruikt de macro-economische budgetprojecties. Ter afdekking van het modelrisico en onzekerheden die inherent zijn aan de budgetprojecties en inschattingen van de vooruitziende informatie, kunnen tevens management overlays worden toegevoegd.

De te verwachten kredietverliezen worden berekend als het verschil tussen de bruto boekwaarde van het financiële actief en de waarde van de (verdisconteerde) geschatte toekomstige kasstromen. De berekende verwachte kredietverliezen worden opgenomen als bijzondere waardeverminderingen in de resultaten. De geschatte toekomstige kasstromen houden rekening met de contractuele kasstromen en contractvoorwaarden die de kasstromen kunnen wijzigen (zoals opties tot vervroegde aflossing of verlenging) en verwachte kasstroomtekorten, rekening houdend met de waarden van zekerheden en andere vormen van kredietbescherming.

Meer detail is opgenomen onder hoofdstuk 5.3 kredietrisico - verwachte kredietverliezen ('expected credit losses' of ECL) (fase 1 en fase 2).

Definitie van wanbetaling

De definitie van wanbetaling is afgestemd op de definitie die voor het interne kredietrisicobeheer is toegepast en voldoet aan de vereisten van de definitie van wanbetaling uit de CRR-regelgeving. Hierbij hanteert de Vennootschap een volledige gelijkgeschakeling van niet-renderend en wanbetaling.

De status van wanbetaling wordt toegekend aan financiële activa die voldoen aan minstens één van onderstaande criteria:

- Het financiële actief heeft een achterstand van meer dan 90 opeenvolgende dagen;
- De Vennootschap heeft kennis van indicaties die aangeven dat terugbetaling onwaarschijnlijk is.

De achterstand omvat uitstaand kapitaal, vervallen interesten en gerelateerde kosten (zoals verwijlinteressen, boetes, erelonen). De dagtelling van achterstand houdt rekening met de materialiteitsdrempels uit de CRR-regelgeving.

Indicaties (UTP-indicatoren) die aangeven dat terugbetaling onwaarschijnlijk is, worden geregistreerd op het niveau van de schuldenaar. Hierbij maakt de Vennootschap een onderscheid tussen:

- Indicatoren die onmiddellijk aanleiding geven tot een registratie van wanbetaling;
- Indicatoren die aanleiding geven tot een manuele evaluatie door een kredietbeheerder met een mogelijke registratie als wanbetaling tot gevolg.

Het toekennen van respijtmaatregelen geeft aanleiding tot de registratie van wanbetaling in de gevallen voorzien in de CRR-regelgeving, met name:

- Als de verhouding van het verschil tussen de contante waarde van de contractuele kasstromen voor en na respijtmaatregelen, verdisconteert tegen de oorspronkelijk effectieve rentevoet groter is dan 1%;
- Bij het toekennen van een tweede respijtmaatregel;
- Bij een achterstand van meer dan 30 opeenvolgende dagen voor een renderend financieel actief waarop een respijtmaatregel van toepassing is.

Wanneer een aanzienlijk deel (meer dan 20%) van de totale uitstaande schuld van de schuldenaar in wanbetaling wordt aangemerkt, acht de Vennootschap het onwaarschijnlijk dat de andere verplichtingen van de schuldenaar volledig zullen worden nagekomen en worden alle financiële activa van deze schuldenaar tevens aangemerkt als in wanbetaling ("pull-through effect").

Indien de criteria voor de opname van het financiële actief onder de status wanbetaling niet langer van toepassing zijn, kan het financiële actief gesaneerd worden wanneer er tijdens de probatieperiode van minstens 3 maanden geen nieuwe criteria voor opname van het financiële actief onder de status wanbetaling worden vastgesteld.

Indien de voorwaarden voor sanering tijdens de probatieperiode worden geschonden start een nieuwe termijn van ten minste 3 maanden. Voor financiële activa in wanbetaling door respijtmaatregelen is de probatieperiode 12 maanden.

Meer detail is opgenomen onder hoofdstuk 5.3 kredietrisico - falings, niet-renderend en credit-impaired (fase 3).

Opname van de bijzondere waardeverminderingen

Voor financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden de bijzondere waardeverminderingen in de balans opgenomen als een correctie in mindering van de bruto boekwaarde. Voor financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat worden de bijzondere waardeverminderingen opgenomen in de overige onderdelen van het totaalresultaat en niet in mindering van de bruto boekwaarde op het actief. Bijboekingen, terugnemingen en bestedingen van bijzondere waardeverminderingen worden opgenomen in de resultaten onder een aparte rubriek.

Bijzondere waardeverminderingen op lening toezeggingen en financiële garantiecontracten die niet gewaardeerd worden tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies, worden opgenomen in de balans als een voorziening en bewegingen worden opgenomen in de resultaten onder opname en terugname van voorzieningen.

Afboeking en besteding

Schuldinstrumenten worden afgeboekt wanneer zij aan bepaalde voorwaarden voldoen. De Vennootschap boekt steeds het gehele financiële actief af (en maakt geen gebruik van partiële afboeking), waarbij het financiële actief zich in fase 3 moet bevinden. De afboeking van het financiële actief en de besteding van de waardevermindering worden opgenomen in de resultaten onder bijzondere waardeverminderingen.

Schuldinstrumenten worden volgens algemene regel afgeboekt wanneer er geen redelijke verhaalmogelijkheden meer zijn en geen belangrijke recuperatie meer verwacht wordt.

Meer specifiek, voor Belgische hypothecaire vorderingen worden volgende voorwaarden opgevolgd voor afboeking:

- De hypothecaire vordering is opgeëist en de onroerende zekerheden in waarborg zijn reeds verkocht en de opbrengsten uit deze verkoop zijn voor het grootste deel geïnd of er worden geen opbrengsten uit de verkoop geïnd omdat de vordering van de Vennootschap niet als batig gerangschikt staat;
- De kredietnemer bevindt zich in staat van faillissement of de onroerende waarborg van de vordering werd verkocht in het kader van een collectieve schuldsaneringsprocedure en het grootste deel van de gelden uit de verkoop werden ontvangen;
- De procedurekosten die dienen gemaakt te worden tot uitwinning van de waarborg is in disproportie tot de mogelijke baten, waardoor de waarborg niet verkocht kan worden.

De Nederlandse hypothecaire vorderingen worden afgeboekt wanneer na het uitwinnen van alle aanwezige waarborgen er een restschuld overblijft en er geen verdere recuperatiemogelijkheden worden verwacht.

Voor een hypotheek zonder zekerheden of leningen op afbetaling spelen volgende criteria om tot afboeking over te gaan:

- De lening is opgeëist, en gedurende maximaal 2 jaar acties zijn ondernomen om het openstaande bedrag te recupereren waarbij maximaal 2 jaar na deze datum de lening wordt afgeboekt, of;
- De kredietnemer werd toegelaten tot een collectieve schuldsaneringsprocedure of bevindt zich in staat van een faillissement of bij de vaststelling van fraude.

Voor de kaskredieten, overdisponeringen op zichtrekeningen en leningen en schuldbewijzen zonder onderpand wordt overgegaan tot afboeking wanneer op basis van een individuele beoordeling (case-by-case) er geen verdere redelijke verwachting op recuperatie van de openstaande vordering meer bestaat.

Indien bij kredieten die afgeboekt werden volgens de bovenstaande criteria, nog betalingen of recuperaties worden ontvangen door de Vennootschap, worden deze als opbrengst opgenomen in de resultaten onder de rubriek bijzondere waardeverminderingen.

Derivaten

Opname en waardering

Derivaten worden, bij eerste opname en daarna, gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in winst of verlies. De reële waarde wordt bepaald op basis van genoteerde marktprijzen bij bestaan van een actieve markt. Indien er geen actieve markt is voor het derivaat wordt de reële waarde bepaald met behulp van waarderingstechnieken.

Derivaten worden opgenomen als financieel actief wanneer hun reële waarde positief is en als verplichting wanneer hun reële waarde negatief is. De ontvangen en betaalde rente worden opgenomen onder het renteresultaat.

Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden

Derivaten die niet zijn aangewezen als afdekkingsinstrument worden opgenomen als aangehouden voor handelsdoeleinden.

Voor een hybride contract dat een financiële verplichting, een leasevordering, een verzekeringscontract of een ander niet-financieel contract is, moet beoordeeld worden of de in het contract besloten elementen moeten worden afgescheiden van het basiscontract. Dit is het geval wanneer:

- De kenmerken en risico's van de in een contract besloten elementen niet nauw aansluiten bij die van het basiscontract;
- Het hybride contract in zijn geheel niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies;
- Een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden en karakteristieken als het in het contract besloten element zou voldoen aan de definitie van een derivaat.

De afgescheiden in het contract besloten derivaten worden opgenomen als derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden. Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden worden opgenomen onder financiële activa of verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden, en wijzigingen in de reële waarde en gerealiseerde resultaten worden opgenomen in winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden.

Afdekkingsderivaten

De Vennootschap maakt gebruik van de optie om de vereisten en voorwaarden van IAS 39 inzake afdekkingstransacties verder toe te passen, zoals bekrachtigd door de Europese Unie (de zogenaamde carve-out).

Derivaten aangegaan als deel van een afdekkingsrelatie worden geclassificeerd volgens het doel van de afdekking:

- Reële waardeafdekkingen zijn een afdekking van het risico van veranderingen in de reële waarde van een financieel actief of verplichting, of van het renterisico van een portefeuille;
- Kasstroomafdekkingen zijn een afdekking van de mogelijke variabiliteit in kasstromen van een financieel actief of verplichting.

De voorwaarden om in aanmerking te komen als afdekkingsinstrument zijn:

- De aanwezigheid van formele documentatie van de afdekkingsrelatie (met identificatie van afdekkingsinstrument, afgedekte positie en de afdekkingsdoelstelling) aan het begin van de afdekking;
- De verwachting dat de afdekking zeer effectief zal zijn en de mogelijkheid bestaat om de afdekkingseffectiviteit op betrouwbare wijze te meten;
- De continue meting tijdens de gerapporteerde periode waarin de afdekking als effectief kan worden bestempeld.

Reële waarde afdekkingen

Bij reële waardeafdekkingen worden de derivaten opgenomen onder afdekkingsderivaten als actief of verplichting, en wijzigingen in de reële waarde worden opgenomen in winsten en verliezen uit de verwerking van afdekkingstransacties samen met de overeenkomstige verandering in de reële waarde van het afgedekte risico van de afgedekte activa of verplichtingen.

De Vennootschap past de carve-out versie van IAS 39 toe, waarbij er geen ineffectiviteit ontstaat als gevolg van vervroegde terugbetalingen die afwijken van de verwachtingen, zolang er sprake is van een onderhedging.

Kasstroomafdekkingen

Bij kasstroomafdekkingen worden de derivaten opgenomen onder afdekkingsderivaten als actief of verplichting, en wijzigingen in de reële waarde voor het effectieve deel van de afdekking worden opgenomen in de overige onderdelen van het totaalresultaat in eigen vermogen. Het niet effectieve deel van de wijziging in reële waarde wordt opgenomen in de resultaten onder winsten en verliezen uit de verwerking van afdekkingstransacties. De in het eigen vermogen opgenomen herwaarderingsaanpassing wordt overgeheveld naar de resultaten in de periode waarin het ingedekte instrument de resultatenrekening beïnvloedt.

Beëindigen van afdekkingstransactie

Als de afdekkingstransactie niet langer voldoet aan de voorwaarden of wanneer de afdekking wordt stopgezet, wordt het afdekkingsinstrument getransfereerd naar derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden.

In het geval van een reële waardeafdekking van een geïdentificeerd vastrentend financieel instrument (micro reële waardeafdekking) wordt de herwaarderingsaanpassing van het afgedekte instrument afgeschreven over de resterende looptijd van het instrument op basis van de effectieve rentevoet. In geval van de reële waardeafdekking van een portefeuille vastrentende instrumenten (macro reële waardeafdekking) wordt de herwaarderingsaanpassing lineair afgeschreven over de resterende termijn van de oorspronkelijke afdekking. Wanneer het afdekkingsinstrument niet langer in de balans wordt opgenomen (door vervroegde afbetaling of verkoop) wordt de herwaarderingsaanpassing onmiddellijk opgenomen in de resultaten.

In het geval van een kasstroomafdekking blijft de herwaarderingsaanpassing opgenomen in de overige onderdelen van het totaalresultaat in eigen vermogen tot het oorspronkelijk hedged instrument de resultatenrekening beïnvloedt of tot het duidelijk is dat de transactie niet zal plaatsvinden. Op dat moment wordt de herwaarderingsaanpassing opgenomen in de resultaten.

Reële waarde van financiële instrumenten

De reële waarde (of fair value) is de prijs die ontvangen zou worden bij het verkopen van een actief of betaald zou worden bij het transfereren van een verplichting in een ordelijke transactie tussen marktparticipanten op de waarderingsdatum.

De Vennootschap gebruikt de volgende hiërarchie voor het bepalen van de reële waarde van financiële instrumenten:

- Genoteerde prijzen in een actieve markt;
- Het gebruik van waarderingstechnieken.

De reële waarde van een financieel instrument wordt bepaald op basis van gepubliceerde prijsnoteringen in een actieve markt. Indien er geen actieve markt is voor het financiële instrument, wordt de reële waarde bepaald met behulp van waarderingstechnieken.

Deze waarderingstechnieken maken zoveel als mogelijk gebruik van marktinformatie, maar worden beïnvloed door de gehanteerde veronderstellingen, zoals risicomarges en inschattingen van toekomstige kasstromen.

In het zeldzame geval dat het niet mogelijk is de reële waarde van een niet genoteerd eigen vermogensinstrument betrouwbaar te bepalen, wordt het tegen kostprijs opgenomen.

Renteopbrengsten en -kosten

Renteopbrengsten en rentekosten worden op prorata basis opgenomen in de resultaten op basis van de effectieve rentemethode.

De effectieve rentevoet is de rentevoet die de verwachte toekomstige kasstromen (rekening houdend met de contractuele betalingen en met inbegrip van transactiekosten en betaalde en ontvangen provisies en vergoedingen die integraal deel uitmaken van de effectieve rentevoet) tijdens de verwachte looptijd van het financiële instrument of, indien meer geschikt, over een kortere looptijd, exact verdisconteert tot de netto boekwaarde. Provisies en vergoedingen die integraal deel uitmaken van de effectieve rentevoet omvatten onder andere ontvangen commissies voor de creatie of verwerving van een financieel actief, of betaalde commissies voor de uitgifte van financiële verplichtingen.

Bijgevolg worden transactiekosten, provisies en vergoedingen behandeld als een bijkomend onderdeel van de rente opgenomen in de effectieve rentevoet en verantwoord onder het renteresultaat.

Voor derivaten en schuldinstrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden opteert de Vennootschap voor de opname van de ontvangen en betaalde interesten onder renteresultaat.

Materiële en immateriële activa

Alle materiële en immateriële vaste activa worden opgenomen tegen kostprijs (zijnde de aanschaffingswaarde inclusief direct toewijsbare kosten van aanschaffing), verminderd met cumulatieve afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen.

Materiële en immateriële vaste activa worden lineair afgeschreven over de verwachte economische levensduur. De afschrijvingsbasis wordt berekend na aftrek van de (eventuele) restwaarde en wordt toegepast zodra de activa gebruiksklaar zijn. De afschrijvingskost wordt opgenomen onder afschrijvingen in de resultatenrekening.

Materiële en immateriële vaste activa worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer er een aanwijzing voor waardeverlies bestaat. Indien de geschatte realiseerbare waarde kleiner is dan de boekwaarde, dan wordt een bijzondere waardevermindering opgenomen in de resultatenrekening onder afschrijvingen. De realiseerbare waarde is de hoogste van enerzijds de reële waarde verminderd met verkoopkosten en anderzijds de bedrijfswaarde. Na opname van de bijzondere waardevermindering worden de afschrijvingen aangepast in functie van de aangepaste boekwaarde. Bij toename van de realiseerbare waarde of wanneer de aanwijzing voor waardeverlies niet langer bestaat wordt de bijzondere waardevermindering teruggedenomen.

Bij vervreemding van materiële en immateriële vaste activa worden gerealiseerde winsten of verliezen onmiddellijk in het resultaat van het boekjaar opgenomen onder winsten en verliezen op het niet langer opnemen van niet financiële activa.

Terreinen en gebouwen

De aankoopprijs en aankoopkosten van gronden worden niet afgeschreven, noch bij een onbebouwd, noch bij een bebouwd perceel.

Bij de aankoop van een bebouwd onroerend goed wordt de waarde van de grond en van het gebouw bepaald, en worden de transactiekosten proportioneel verdeeld over de grond en het gebouw.

De gebouwwaarde wordt afgeschreven over de geschatte gebruiksduur van de gebouwen zijnde 33 jaar op pro-rata-basis.

De aankoopprijs en aankoopkosten van verbouwingen worden over 10 jaar afgeschreven op pro-rata-basis. De aankoopprijs en aankoopkosten van de inrichting van gehuurde gebouwen worden afgeschreven over de duur van het huurcontract.

IT-materiaal

De aankoopprijs en aankoopkosten van hardware worden over 3 jaar afgeschreven op pro-rata-basis.

Ander materiaal (met inbegrip van rollend materiaal)

De aankoopprijs en aankoopkosten van meubilair en materiaal worden over 10 jaar afgeschreven op pro-rata-basis. De aankoopprijs en aankoopkosten van rollend materiaal worden over 4 jaar afgeschreven op pro-rata-basis.

Vastgoedbeleggingen

Een vastgoedbelegging is vastgoed dat wordt aangehouden om huuropbrengsten of een waardestijging of beide te realiseren. De waarderingsregels van materiële vaste activa worden eveneens toegepast voor de vastgoedbeleggingen.

Immateriële vaste activa

Een immaterieel actief is een identificeerbaar niet-monetair actief. Het wordt opgenomen tegen kostprijs als het toekomstige economische voordelen zal opleveren en de kostprijs van het actief betrouwbaar kan worden bepaald.

Verworven software wordt – als de voorwaarden tot activering zijn vervuld - aan aanschaffingswaarde opgenomen onder de immateriële activa. De aankoopprijs en aankoopkosten worden, vanaf het moment dat de software beschikbaar is voor gebruik, lineair afgeschreven.

De aankoopprijs en aankoopkosten van verworven software worden over 5 jaar afgeschreven op pro-rata-basis. Andere immateriële activa worden over 10 jaar afgeschreven.

Goodwill

Goodwill vertegenwoordigt het verschil tussen de aanschaffingskost in een bedrijfscombinatie en het aandeel van de overnemer in de reële waarde van de aangekochte identificeerbare activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen, zoals bepaald op de datum van de aankoop.

Indien dit verschil negatief is (badwill) wordt het onmiddellijk opgenomen als opbrengst in de resultaten. Indien het verschil positief is wordt het opgenomen als een actief en gewaardeerd tegen kostprijs min eventuele bijzondere waardeverminderingen. Goodwill wordt niet afgeschreven, maar wordt minstens jaarlijks getest op bijzondere waardeverminderingen.

De Vennootschap wijst de goodwill toe aan kasstroomgenererende eenheden of groepen. Op de goodwill wordt een bijzondere waardevermindering aangelegd als de boekwaarde van de kasstroomgenererende eenheid waartoe de goodwill behoort, hoger is dan zijn realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is de hoogste van enerzijds de reële waarde verminderd met verkoopkosten en anderzijds de bedrijfswaarde. De bedrijfswaarde is de contante waarde van geschatte toekomstige kasstromen die naar verwachting zullen voortvloeien uit de kasstroomgenererende eenheid. Bijzondere waardeverminderingen op goodwill kunnen niet worden teruggenomen.

Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten

Wanneer de Vennootschap beslist om een vast actief (of groep van activa) te verkopen en het zeer waarschijnlijk is dat de verkoop binnen 12 maanden zal plaatsvinden, worden de activa en de verplichtingen verbonden aan deze activa opgenomen onder vaste activa aangehouden voor verkoop.

Het actief wordt gewaardeerd tegen de laagste van enerzijds de boekwaarde en anderzijds de reële waarde minus verkoopkosten. De reële waarde verminderd met verkoopkosten is het bedrag dat kan worden verkregen door de verkoop van een actief in een marktconforme (arm's length) transactie tussen bewuste, bereidwillige partijen, na aftrek van verkoopkosten. De activa worden niet langer afgeschreven. De winsten en verliezen, inclusief bijzondere waardeverminderingen en gerealiseerde resultaten, worden opgenomen in de resultatenrekening onder resultaat op activa aangehouden voor verkoop.

Wanneer de groep van activa en verbonden verplichtingen een bedrijfstak of geografisch activiteitsgebied vertegenwoordigen, dan worden deze geclassificeerd als een beëindigde bedrijfsactiviteit. De winsten en verliezen van beëindigde bedrijfsactiviteiten worden na belastingen opgenomen in een aparte rubriek in de resultaten.

Leaseovereenkomsten

Voor elk contract dat wordt aangegaan, beoordeelt de Vennootschap of het contract een leaseovereenkomst is of bevat. Een contract is of bevat een leaseovereenkomst indien het contract in ruil voor een vergoeding het recht verleent gedurende een bepaalde periode de zeggenschap over het gebruik van een geïdentificeerd actief uit te oefenen.

De Vennootschap treedt op als leasingnemer in leaseovereenkomsten voor de huur van uitrusting of vastgoed en als leasinggever in sub-leaseovereenkomsten naar de kantoorhouders voor de verhuur van vastgoed.

Leasingnemer

Op de aanvangsdatum van het contract neemt de Vennootschap een met een gebruiksrecht overeenstemmend actief en een leaseverplichting op. Het met een gebruiksrecht overeenstemmende actief wordt bij eerste opname tegen kostprijs gewaardeerd. De kostprijs bestaat uit:

- Het bedrag van de eerste waardering van de leaseverplichting;
- Het bedrag van de voor aanvangsdatum verrichte leasebetalingen (die niet zijn opgenomen in de leaseverplichting);
- De initiële directe kosten;
- Schatting van de kosten voor ontmanteling, verwijdering en herstel (indien van toepassing).

De leaseverplichting wordt gewaardeerd tegen de contante waarde van de (nog niet verrichte) leasebetalingen. De leasebetalingen worden verdisconteerd op basis van de impliciete rentevoet van de leaseovereenkomst, mits die op eenvoudige wijze kan worden bepaald, of indien deze niet op eenvoudige wijze kan worden bepaald, dan wordt de marginale rentevoet gebruikt.

Het met een gebruiksrecht overeenstemmende actief wordt opgenomen en gewaardeerd in overeenstemming met de materiële vaste activa.

De leaseverplichting wordt na eerste opname als ontleningen en rentebetalingen verwerkt volgens de effectieve rentemethode. Herzieningen of herbeoordelingen van de leaseverplichting worden opgenomen bij vaststellingen en geven aanleiding tot de herwaardering van de leaseverplichting en de aanpassing van het met een gebruiksrecht overeenstemmende actief. Indien het met een gebruiksrecht overeenstemmende actief geen boekwaarde meer heeft en de herwaardering betreft een afname van de leaseverplichting wordt de herwaardering opgenomen via de resultaten.

Leasinggever

In een financiële leaseovereenkomst draagt de leasinggever nagenoeg alle aan de eigendom van een actief verbonden risico's en voordelen over aan de leasingnemer. Een operationele leasing is elke leasingovereenkomst die niet als financiële leasing wordt geclassificeerd.

De opbrengsten van een operationele leaseovereenkomst worden lineair in de resultaten opgenomen over de leaseperiode. Het onderliggend actief wordt geboekt in overeenstemming met de waarderingsregels van het onderliggende materiële vaste actief.

Voor financiële leasing wordt een leasingvordering opgenomen die overeenkomt met de netto-investering in de leaseovereenkomst. Renteopbrengsten worden geboekt over de leaseperiode door middel van de impliciete rentevoet van de leaseovereenkomst. Indien bij een sub-lease de impliciete rentevoet van de sub-lease niet op eenvoudige wijze kan worden bepaald, mag de voor de hoofdleaseovereenkomst gehanteerde disconteringsvoet gebruikt worden om de netto-investering in de sub-lease te waarderen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen in de balans wanneer:

- Een bestaande in rechte afdwingbaar of feitelijke verplichting bestaat op de balansdatum, ten gevolge van gebeurtenissen in het verleden;
- Het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen die economische voordelen inhouden vereist zal zijn om de verplichting af te wikkelen;
- De verplichting op een betrouwbare wijze geschat kan worden.

Het bedrag opgenomen als voorziening is de best mogelijke schatting van de uitgaven, gedaan op afsluitingsdatum, die vereist zullen zijn om de bestaande verplichting af te wikkelen, rekening houdend met de waarschijnlijkheid van het mogelijke resultaat van de gebeurtenis.

Ontvangen en betaalde provisies en vergoedingen

Ontvangen provisies en vergoedingen voor dienstverlening (met uitzondering van commissies die deel uitmaken van de effectieve rente) worden opgenomen volgens de volgende vijf basisprincipes:

- Identificatie van het contract;
- Identificatie van de prestatieverplichtingen in het contract;
- Bepaling van de transactieprijs;
- Toewijzing van de transactieprijs aan de prestatieverplichtingen;
- Opname van de opbrengsten in de mate dat de prestatieverplichting vervuld is.

De prestatieverplichting wordt voldaan wanneer de controle over het goed of dienst is overgedragen.

De Vennootschap verantwoordt de ontvangen provisies en vergoedingen voor dienstverlening:

- Progressief over de periode, naarmate de diensten verleend worden in geval van continue dienstverlening;
- Wanneer de dienst werd gepresteerd.

Betaalde provisies en vergoedingen omvatten voornamelijk commissies aan agenten en zijn gebaseerd op omloopvolumes en productiecijfers. Omloopcommissies worden progressief over de periode opgenomen in de resultaten. Productiecommissies worden verwerkt in de effectieve rente van het financiële instrument.

Personeelsvoordelen

Korte termijn voordelen

Kortetermijnvoordelen betreffen onder meer salarissen, betaalde vakantie en aanvullende vergoedingen die naar verwachting binnen de 12 maanden na het einde van de balansdatum zullen worden vereffend. Kortetermijnvoordelen worden verantwoord als kost in de resultaten wanneer de Vennootschap gebruik heeft gemaakt van de diensten geleverd door de werknemers in ruil voor de gegeven voordelen.

Lange termijn voordelen

Langetermijnvoordelen betreffen onder meer uitgestelde vergoedingen en uitkeringen voor langdurige arbeidsongeschiktheid. Het betreffen voordelen die meer dan 12 maanden zijn uitgesteld. De Vennootschap kent geen materiële langetermijnvoordelen toe aan de werknemers.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn voordelen die voortvloeien als gevolg van een beslissing van de Vennootschap om het dienstverband van een medewerker te beëindigen of als gevolg van een beslissing van de werknemer vrijwillig vervroegd de Vennootschap te verlaten in ruil voor een vergoeding. Een voorziening voor ontslagvergoeding wordt opgenomen conform de waarderingsregels voor voorzieningen.

Vergoedingen na uitdiensttreding

De Vennootschap heeft zowel pensioenverplichtingen van bedrijfspensioenregelingen met vaste bijdragen (de zogenaamde “vaste bijdrage-plannen”) als met een te bereiken doel (de zogenaamde “vaste prestatie-plannen”). De Vennootschap heeft de pensioenplannen gefinancierd via een groepsverzekering, waarbij de verzekeraar een rendement garandeert.

Vaste bijdrage-plannen

De bijdragen van de Vennootschap aan vaste bijdrage-plannen worden in de winst- en verliesrekening als last opgenomen in het jaar waarop ze betrekking hebben.

Rekening houdend met het minimum gewaarborgde rendement dat wettelijk is opgelegd, worden Belgische vaste bijdrage-plannen beschouwd als vaste prestatie-plannen en wordt de waardering van de verplichting berekend op basis van de methodologie die gebruikt wordt bij vaste prestatie-plannen (de Projected Unit Credit methode).

Vaste prestatie-plannen

Voor de bepaling van de bruto pensioenverplichting bepaalt de Vennootschap het verwachte voordeel op pensioendatum voor elke werknemer, rekening houdend met de verwachte evolutie van het salaris en met de kans dat de werknemer het plan verlaat. Vervolgens wordt het verwachte voordeel op de pensioendatum lineair toegewezen aan de verleden diensttijd.

De contante waarde van de bruto verplichting wordt bepaald door het verdisconteren van de bruto pensioenverplichting op basis van het marktrendement van hoogwaardige ondernemingsobligaties.

De reële waarde van de verzekeringscontracten wordt bepaald door de projectie van de opgebouwde reserves, gebruik makend van de door de verzekeraar aangeboden werkelijke rendementen, verdisconteerd op basis van het marktrendement van hoogwaardige ondernemingsobligaties.

Het in de balans opgenomen bedrag voor de pensioenplannen is het verschil tussen de contante waarde van de bruto verplichting en de reële waarde van de verzekeringscontracten. Indien dit verschil resulteert in een actiefwaarde, is deze beperkt tot het actiefplafond, dat gelijk is aan de contante waarde van economische voordelen die beschikbaar zijn voor Argenta Groep in de vorm van terugbetalingen of verlaging van toekomstige bijdragen.

Herwaarderingen van de netto pensioenverplichting worden opgenomen in de niet gerealiseerde resultaten en worden nooit getransfereerd naar de winst- en verliesrekening. Herwaarderingen zijn afkomstig van wijzigingen in actuariële veronderstellingen, ervaringsaanpassingen, rendement van planactiva en wijzigingen in het actiefplafond.

Winstbelastingen

De winstbelastingen van het boekjaar betreffen de actuele belastingen alsook de uitgestelde belastingen. Deze belastingen worden berekend in overeenstemming met de belastingwetgeving die van toepassing is in elk land waar de onderneming actief is.

De actuele belastingen omvatten belastingen voor de lopende periode die verschuldigd zijn op het belastbaar inkomen van het jaar, op basis van de belastingpercentages die gelden op de balansdatum, evenals elke herziening van de belastingen die verschuldigd (of terugbetaalbaar) zijn voor voorgaande perioden.

Uitgestelde belastingen worden berekend op tijdelijke belastbare verschillen, die bestaan tussen enerzijds de fiscale waarde van de activa en verplichtingen en anderzijds hun boekwaarde in de jaarrekening, en niet-gebruikte overdraagbare fiscale verliezen.

Deze belastingen worden berekend aan de hand van de belastingvoeten die naar verwachting geldig zullen zijn op het moment van realisatie van de activa of verplichtingen waarop ze betrekking hebben.

Uitgestelde belastingvorderingen worden enkel geboekt als het waarschijnlijk is dat er voldoende toekomstige belastbare winst zal zijn waarmee de tijdelijke verschillen en fiscale verliezen kunnen worden verrekend.

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gecompenseerd en netto voorgesteld enkel en alleen als ze betrekking hebben op belastingen geheven door dezelfde belastinginstantie op dezelfde belastbare entiteit. Actuele en uitgestelde belastingen worden verantwoord in de resultaten met uitzondering van degene die verband houden met instrumenten, transacties of gebeurtenissen die rechtstreeks worden gewaardeerd in (het totaalresultaat van) het eigen vermogen, welke tevens rechtstreeks in het eigen vermogen worden geboekt.

Heffingen

Heffingen betreffen uitstromen van economische voordelen die door overheden worden opgelegd. De Vennootschap neemt de heffing onmiddellijk op in het resultaat op het moment dat de verplichting zich heeft voorgedaan.

De kredietinstellingen zijn onderworpen aan diverse Belgische en Europese heffingen zoals onder andere het deposito- en garantiefonds en de abonnementstaks. Deze bijdragen worden gevestigd op 1 januari van het kalenderjaar en bijgevolg op die datum volledig opgenomen in de resultaten.

Aandelenkapitaal

De vennootschap koopt geen eigen aandelen in of houdt geen eigen aandelen aan. Dividenden op aandelen worden opgenomen als verplichting vanaf de datum dat ze worden toegekend.

Productclassificatie van verzekeringsproducten

Een verzekeringsproduct wordt onder IFRS als een verzekeringscontract geklasseerd wanneer een partij (de verzekeringsonderneming) een significant verzekeringsrisico aanvaardt van een andere partij (de polishouder) door ermee akkoord te gaan de polishouder te vergoeden als die wordt getroffen door een welbepaalde onzekere toekomstige gebeurtenis (de verzekerde gebeurtenis). Herverzekeringscontracten vallen hier tevens onder. Deze contracten worden gewaardeerd overeenkomstig de opgenomen bepalingen in 'Technische voorzieningen voor (her)verzekeringscontracten.'

De regels voor deposito accounting gelden voor verzekeringsproducten zonder discretionaire winstdeling en voor de depositocomponent van tak 23-verzekeringsproducten. Dat betekent dat de depositocomponent (toepassing van IAS 39) van tak 23-verzekeringsproducten en de verzekeringscomponent apart worden gewaardeerd. Via deposito accounting wordt het deel van de premies dat gerelateerd is aan de depositocomponent – net als de resulterende boeking van de verplichting – niet opgenomen in het resultaat.

Technische voorzieningen voor (her)verzekeringscontracten

IFRS 4 stelt een onderneming in staat (her)verzekeringscontracten te boeken volgens de lokale boekhoudnormen als ze als dusdanig worden bestempeld onder IFRS 4. Daarom heeft BVg ervoor gekozen de lokale grondslagen van financiële verslaggeving te gebruiken voor het waarderen van de technische voorzieningen van de contracten die vallen onder IFRS 4 en de beleggingscontracten met discretionaire deelnemingskenmerken. Enkel de door in IFRS aanvaarde technische voorzieningen worden hierbij behouden.

De mogelijkheid om shadow accounting toe te passen, zoals voorzien onder IFRS 4 (Fase 1) werd door BVg niet weerhouden.

Voorzieningen voor niet-verdiende premies en lopende risico's

De voorziening voor niet-verdiende premies wordt op dagbasis berekend op basis van de netto premies. De voorziening voor lopende risico's wordt periodiek berekend aan de hand van een toereikendheidstoets.

Voorzieningen voor levensverzekeringen

Deze voorziening wordt berekend volgens de geldende actuariële principes (universal life techniek) en wordt voor elk verzekeringscontract afzonderlijk berekend.

Elke afzonderlijke overeenkomst bevat een verzekeringsrekening. Hierop worden geldstortingen (cash-in-flows) bijgeboekt en geldonttrekkingen (cash-out-flows) afgeboekt. Cash-in-flows zijn bijvoorbeeld premiestortingen door de verzekeringsnemer. Cash-out flows zijn bijvoorbeeld kostenafrekeningen voor het beheer en de verzekerde risico's.

De tegoeden op de verzekeringsrekening (ook technische voorzieningen van de verzekeringsrekening genoemd) worden belegd in één of meerdere beleggingsvormen en genereren op die manier een noodzakelijk rendement.

De technische voorzieningen worden op een generieke wijze berekend voor alle onderschreven risico's (overlijden alle oorzaken, premievrijstelling arbeidsongeschiktheid) zodat er structureel bovenop de door de verzekeringsnemer opvraagbare technische voorzieningen ook risicoreserves worden aangelegd.

Als aanvulling wordt er conform de wettelijke bepalingen een aanvullende voorziening voor renterisico (knipperlichtreserve) aangelegd.

Voorzieningen schadegevallen

De voorzieningen voor schadegevallen worden op individuele basis bepaald door de schadebeheerder in functie van de kenmerken van het schadegeval. Wanneer een schadevergoeding de uitkering van een periodieke betaling betreft wordt de voorziening berekend als de actuele waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen. Verder worden er IBN(E)R-voorzieningen en voorzieningen voor interne schaderegeling kosten aangelegd op basis van een gevalideerde systematiek.

Voorzieningen voor winstdeling en restorno's

Voorzieningen voor winstdeling en restorno's worden aangelegd conform het winstdeelname plan van de onderneming en de wettelijke bepalingen dienaangaande.

Voorzieningen gezondheid

De voorziening voor gezondheid (vergrijzingsreserve) wordt op individuele basis bepaald door de verantwoordelijke afdeling. Op basis van de reële portefeuille toestand van het af te sluiten boekjaar, dewelke een reële verdeling weergeeft over de diverse leeftijden, geslachten en type contract, en rekening houdend met bepaalde hypothesen, wordt berekend wat de verwachte toekomstige uitkeringen en premie-inkomsten kunnen zijn.

Toereikendheidstoets

Er wordt aan het einde van elke verslagperiode een toereikendheidstoets ('Liability Adequacy Test' of kortweg LAT) uitgevoerd om na te gaan of de opgenomen verzekeringsverplichtingen toereikend zijn. Indien de opgenomen verzekeringsverplichtingen ontoereikend zijn, dan wordt het tekort integraal in de winst- en verliesrekening opgenomen.

Herverzekering

De tegoeden van herverzekeraars worden als actief in de balans opgenomen. Indien er objectieve aanwijzingen zijn dat mogelijk niet alle bedragen uit hoofde van het herverzekeringscontract zullen ontvangen worden, wordt de boekwaarde van het herverzekeringsactief dienovereenkomstig verminderd en wordt een bijzondere waardevermindering opgenomen in de winst- en verliesrekening.

3. Eigen vermogen toerekenbaar aan de eigenaars van de moedermaatschappij

De Vennootschap is de consoliderende vennootschap en haar aandelen zijn voor 87,13% in het bezit van Investeringsmaatschappij Argenta (hierna Investar) en 12,87% in het bezit van Argenta Coöperatieve (hierna Argen-Co). Het eigen vermogen inclusief minderheidsbelangen bedraagt 3.230.445.401 euro per 31 december 2022 ten opzichte van 3.296.536.827 euro per 31 december 2021. De minderheidsbelangen bedragen 287.313 euro per 31 december 2022 en worden verder geduid bij toelichting 4.

	31/12/2021	31/12/2022
Gestort kapitaal	704.898.900	717.884.700
Uitgiftepremie	409.263.543	447.749.558
Geaccumuleerde veranderingen in reële waarde van schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	65.316.238	-126.708.466
Geaccumuleerde veranderingen in reële waarde van eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	72.634.990	14.327.711
Geaccumuleerde reserve voor kasstroomafdekkingen	0	0
Geaccumuleerde actuariële winsten of verliezen over op vaste toezeggingen gebaseerde pensioenverplichtingen	573.039	-1.865.338
Reserves	1.857.912.604	1.940.542.993
Winsten of verliezen toerekenbaar aan de eigenaars van de moedermaatschappij	268.001.360	238.226.931
Interimdividenden	-82.352.149	0
Minderheidsbelangen	288.304	287.313
Totaal eigen vermogen	3.296.536.827	3.230.445.401

De afname van het eigen vermogen in 2022 is de resultante van meerdere elementen. De elementen van het eigen vermogen worden in de onderstaande tekst verder beschreven.

Gestort kapitaal en uitgiftepremie

Het gestort aandelenkapitaal, vertegenwoordigd door 7.178.847 aandelen, bedraagt 717.884.700 euro en de uitgiftepremie bedraagt 447.749.558 euro per 31 december 2022.

Kapitaalsverhogingen bij de Vennootschap

In 2022 heeft er op 11 mei een kapitaalsverhoging plaatsgevonden van 51.471.815,46 euro bij de Vennootschap waarbij er 129.858 nieuwe aandelen werden uitgegeven. Deze kapitaalverhoging verklaart de stijging van het gestort kapitaal en uitgiftepremie in 2022.

Kapitaalsverhogingen bij de Argenta Groep

In oktober 2022 heeft er bij Argenta Spaarbank – na een dividenduitkering van 62.520.750 euro - een kapitaalsverhoging plaatsgevonden van 45.623.250 euro.

Verwerving van eigen aandelen

Noch de Vennootschap, noch een rechtstreekse dochtervennootschap, noch een persoon handelend in eigen naam maar voor rekening van de Vennootschap of de rechtstreekse dochtervennootschap heeft tijdens het boekjaar 2022 aandelen van de Vennootschap verworven.

Geaccumuleerde overige onderdelen van het totaalresultaat

Geaccumuleerde veranderingen in reële waarde van schuldbewijzen en van eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat

De financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij alle schommelingen van de reële waarde opgenomen worden op een aparte lijn van het eigen vermogen tot realisatie van de activa of tot het moment dat zich een bijzondere waardevermindering voordoet, met uitzondering van de eigenvermogensinstrumenten waarvoor geen bijzondere waardeverminderingen worden aangelegd en gerealiseerde resultaten rechtstreeks worden overgedragen aan de reserves.

De vermelde schommelingen in reële waarde zijn terug te vinden in het eigen vermogen bij de geaccumuleerde overige onderdelen van het totaalresultaat. Deze component (die ontstaat na verrekening van uitgestelde belastingen en de veranderingen in reële waarde van afgedekte posities bij micro reële waarde afdekking) evolueerde van 137.951.531 euro per 31 december 2021 naar -112.381.187 euro per 31 december 2022.

	31/12/2021	naar winst of verlies	naar reser- ves	naar overige onderdelen van het totaalresultaat	belastingen	31/12/2022
Schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat						
Geaccumuleerde waarderingswinsten of verliezen	87.088.656	3.202.821		-259.236.654		-168.945.177
Uitgestelde belastingen	-21.772.162				64.008.457	42.236.294
Eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat						
Geaccumuleerde waarderingswinsten of verliezen	81.394.892		-265.395	-63.848.337		17.281.160
Uitgestelde belastingen	-8.759.855				5.806.390	-2.953.465
Geaccumuleerde overige onderdelen van het totaalresultaat voor schuldbewijzen en eigenvermogensinstrumenten	137.951.531	3.202.821	-265.395	-323.084.991	69.814.847	-112.381.187

In totaal werd er in boekjaar 2022 voor 3.202.821 euro resultaat gerecycleerd naar winst of verlies. Bij de toelichting 17 is meer informatie opgenomen in verband met de verwerking van de micro hedges.

Geaccumuleerde actuariële winsten of verliezen over op vaste toezeggingen gebaseerde pensioenverplichtingen

Herwaarderingen van de netto pensioenverplichting over op vaste toezeggingen gebaseerde pensioenverplichtingen worden opgenomen onder een aparte lijn in het eigen vermogen en worden nooit getransfereerd naar de winst- en verliesrekening. Herwaarderingen zijn afkomstig van wijzigingen in actuariële veronderstellingen, ervaringsaanpassingen, rendement van planactiva en wijzigingen in het actiefplafond.

Reserves

In de post reserves van 1.940.542.993 euro per 31 december 2022 bevinden zich de statutaire (wettelijk reserves, beschikbare reserves en overgedragen resultaten) en geconsolideerde reserves van de Vennootschap. De wettelijke reserve betreft het reservefonds zoals bedoeld in artikelen 7:211 van het wetboek van vennootschappen en verenigingen die de vorming van een wettelijke reserve ten belope van minstens een tiende van het maatschappelijk kapitaal verplicht. De beschikbare reserves betreffen de reserves die voor uitkering in aanmerking komen. De overgedragen resultaten betreffen de som van winsten of verliezen die bij de resultaatsverwerking niet bij de beschikbare reserves zijn gebracht en waarvan toch beslist is om ze in de Vennootschap te houden.

Winsten of verliezen toerekenbaar aan de eigenaars van de moedermaatschappij

Het geconsolideerde resultaat (exclusief minderheidsbelangen) van het boekjaar bedroeg 238.226.931 euro per 31 december 2022 ten opzichte van 268.001.360 euro per 31 december 2021.

Dividenden

In het eerste kwartaal van 2022 werd aan de aandeelhouders een dividend toegekend van 103.197.199 euro (14,64 euro per aandeel). Hierop volgend vond een kapitaalsverhoging plaats van 51.471.815 euro bij de Vennootschap waarop ingeschreven werd door de twee aandeelhouders.

Er zal door de raad van bestuur van de Vennootschap aan de algemene vergadering van aandeelhouders een voorstel voor dividenduitkering gedaan worden. Het betreft hier een dividend via de winstverdeling over het boekjaar 2022 van 105.098.320 euro (14,64 euro per aandeel).

4. Minderheidsbelangen

In 2021 was er 288.304 euro toewijsbaar aan het minderheidsbelangen in het eigen vermogen en in 2022 287.313 euro. De beperkte wijziging van het minderheidsbelang bij de Vennootschap heeft betrekking op het resultaat toerekenbaar aan minderheidsbelangen ten gevolge van de vennootschap Arvestar, waarvan 25,01% van de aandelen in het bezit van Degroof Petercam.

5. Risicobeheer

Inleiding

De Vennootschap is actief als bank-verzekeraar en vermogensbeheerder en is hierdoor blootgesteld aan verschillende risico's. Het risicobeheer van de Vennootschap maakt hierbij een onderscheid tussen financiële risico's en niet-financiële risico's.

Het beleid en de organisatiestructuur van de Vennootschap betreffende het risicobeheer zijn zodanig opgezet dat de geïdentificeerde risico's op afdoende manier worden gesignaleerd, geanalyseerd, gemeten, opgevolgd en beheerst. Het kader voor risicobeheer wordt voortdurend aangepast en geactualiseerd op basis van nieuwe reglementeringen, dagelijkse ervaringen en wijzigingen in de activiteiten van de Vennootschap.

Een professioneel en omvattend risicobeheer is een essentiële voorwaarde voor het realiseren van duurzame groei. Het aantonen dat toereikende risicobeheerprocedures aanwezig zijn, is een sleutelvoorwaarde voor het verwerven en behouden van het vertrouwen van alle belanghebbenden: klanten, kantoorhouders, investeerders, toezichhouders en ratingbureaus, maar ook bestuurders, management en medewerkers.

De risicobeheerfunctie binnen Argenta is centraal georganiseerd op niveau van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep, met uitzondering van de risicobeheerfunctie van de asset managers die decentraal wordt georganiseerd binnen de betreffende beheersvennootschappen en de lokale invulling binnen het Argenta bijkantoor in Nederland.

Algemeen kan worden gesteld dat de risicobeheerfunctie bijdraagt tot de strategie van de Vennootschap door een gepast kader voor risicobeheer te ontwikkelen en toe te passen, door het risicobewustzijn binnen de organisatie te faciliteren en door de organisatie te ondersteunen en te adviseren in de uitvoering en bewaken van het risicomanagement (gedragen risicocultuur). De risicobeheerfunctie zorgt er mee voor dat alle significante risico's aantoonbaar onder controle zijn zowel nu als in de toekomst en rapporteert hierover. Hierdoor kan de Vennootschap zich qua risicoprofiel als bank- en verzekeraar op een gezonde manier ontwikkelen binnen de risicoappetijt en strategie zoals vastgelegd door de raad van bestuur ('assurance' bieden).

Risicobeheerssysteem

Het risicobeheerssysteem van de Vennootschap is gebaseerd op:

- Een risicobeheerstrategie die in overeenstemming is met de algemene bedrijfsstrategie van de Vennootschap. De doelstellingen en grondbeginselen van die strategie, de goedgekeurde risicotolerantie limieten en de verdeling van de verantwoordelijkheden tussen alle activiteiten van de Vennootschap zijn vastgelegd in beleidsdocumenten, onder andere het governancememorandum en de charters van de onafhankelijke controlefuncties;
- Regels voor het besluitvormingsproces en risicobeleid;
- Beleidslijnen die de materiële risico's waaraan de Vennootschap is blootgesteld, effectief omschrijven en indelen per categorie, en die voor elke risicocategorie de goedgekeurde risicotolerantie/risicocapaciteit limieten vermelden. Overkoepelend geldt de Integrated Risk Management beleidslijn, die de belangrijkste componenten en processen definieert op basis waarvan Argenta zijn risk management beleid ingericht heeft. Deze beleidslijnen implementeren de risicostrategie van de Vennootschap, voorzien in controlemechanismen en houden rekening met de aard en de reikwijdte van de bedrijfsactiviteiten, evenals met de daaraan verbonden risico's;
- Risicobeheerprocedures en -processen die garanderen dat de informatie over de materiële risico's waaraan de Vennootschap is blootgesteld, actief worden gecontroleerd en geanalyseerd, en dat passende wijzigingen in het systeem worden aangebracht indien dat noodzakelijk is;
- Coördinatie en planning tussen de onafhankelijke controlefuncties compliance, risicobeheer, actuariële functie en interne audit.

De risicobeheerfunctie in 2de lijn ziet toe op de inbedding van het risicobewustzijn binnen 1ste lijn en op de controle van het gevoerde risicobeheer op de hoofdzetel, de entiteiten en het kantorennet. Het beheren gebeurt aan de hand van een op risico gebaseerd toezicht en het toetsen van de risico-identificatie, -analyse en risk response in 1ste lijn met als doel te garanderen dat de belangrijkste risico's worden geïdentificeerd, gemeten, beheerd en opgevolgd.

Het risicobeleid

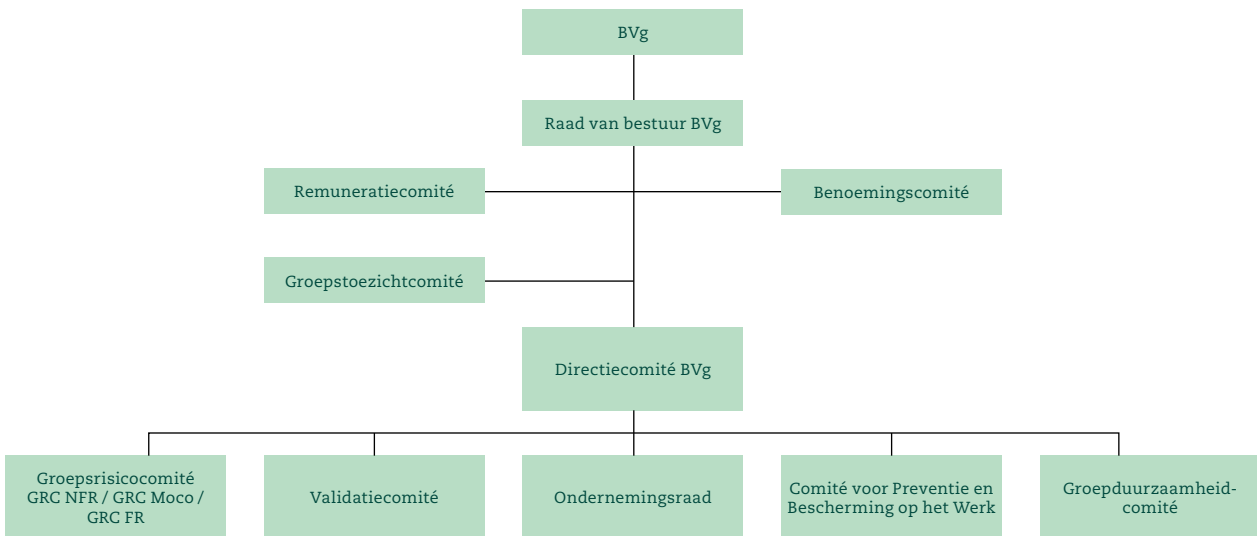
De voornaamste onderdelen van ons risicobeidsmodel zijn:

- De raad van bestuur die, met ondersteuning van het risicocomité de risicobereidheid en algemene risicotolerantie limieten van de Vennootschap vastlegt en hierop toezicht houdt. De raad van bestuur keurt tevens de voornaamste strategieën en beleidslijnen voor risicobeheer goed;
- Het risicocomité van de raad van bestuur, dat toeziet op de adequaatheid van het risicobeheerssysteem en daarover adviseert aan de raad van bestuur;
- Het directiecomité dat het risicobeheerssysteem implementeert en de risicobereidheid, de strategie en het bepalen van doelstelling aan elkaar koppelt. Het directiecomité houdt bij zijn besluitvormingsproces rekening met de informatie die in het kader van het risicobeheerssysteem is gerapporteerd;
- Het groepsrisicocomité en de activiteitgebonden risicocomités waarin de bespreking, opvolging en sturing van de diverse risico's plaatsvindt;
- De 1ste lijn medewerkers die de eindverantwoordelijkheid en gevolgen dragen van de risico's eigen aan de processen, ondersteund met expertise van 1ste lijn risk support;

- De 2de lijn onafhankelijke controlefuncties die toezien op de inbedding van het risicobewustzijn binnen de 1ste lijn en de 1ste lijn adviseren en controleren met betrekking tot het gevoerde risicobeheer;
- De 3de lijn onafhankelijke controlefunctie die toeziet op de kwaliteit en de doeltreffendheid van de interne controle, het risicobeheer en de systemen en processen van deugdelijk bestuur.

Governance van het risicobeheer

Onderstaand overzicht geeft de comité en overlegstructuur bevoegd voor risicobeheer binnen Argenta Bank- en Verzekeringsgroep. De bevoegdheden en samenstelling van de beleidsorganen wordt jaarlijks geëvalueerd en indien nodig geactualiseerd teneinde maximaal effectief en compliant te blijven.

Het remuneratiecomité, het benoemingscomité en het groepstoezichtcomité zijn gespecialiseerde raadgevende comités op niveau van BVg voor de raden van BVg, Aspa en Aras.

Het auditcomité en risicocomité zijn gespecialiseerde raadgevende comités van de raad van bestuur van Aspa en Aras.

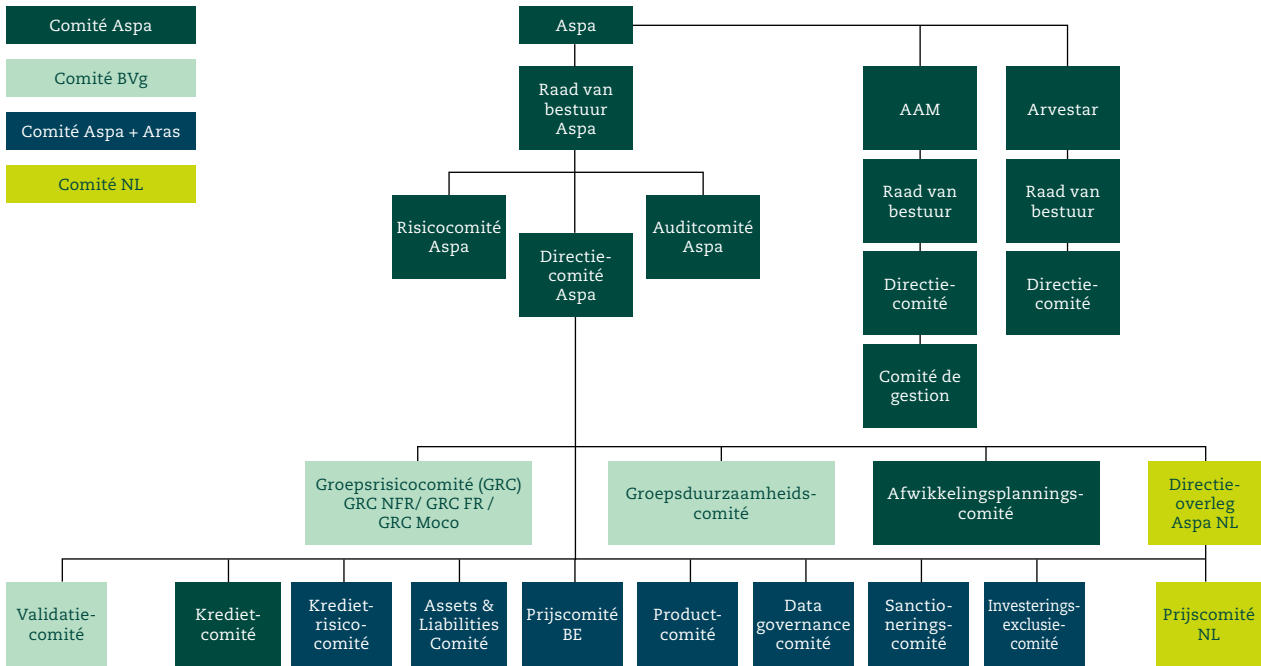
Relevante risicobeheerorganen en controlefuncties rapporteren aan de raad van bestuur resp. het directiecomité:

- Het benoemingscomité adviseert de raad van bestuur inzake de samenstelling en de werking van de raden van bestuur en de directiecomités van de 3 hoofdentiteiten van de Argenta groep: Argenta Bank- en Verzekeringsgroep, Argenta Spaarbank en Argenta Assuranties.
- Het remuneratiecomité adviseert de raad van bestuur inzake het vaststellen en onderhouden van het beloningsbeleid van alle entiteiten van de Argenta groep, voor het houden van toezicht op de tenuitvoerlegging ervan, voor de goedkeuring van wijzigingen in het beloningsbeleid en voor de bewaking van de impact van het beloningsbeleid.
- Het groepstoezichtcomité heeft een specifieke adviesopdracht op groepsniveau teneinde rond een limitatief aantal topics met het oog op potentiële belangenconflicten te verzekeren dat:
 - De raad van bestuur steeds een zicht heeft op geconsolideerd niveau m.b.t. de activiteiten van de verschillende Argenta entiteiten;
 - De afspraken tussen en de processen van de verschillende groepsentiteiten consistent georganiseerd zijn en geïntegreerd verlopen;
 - De impact op de groep steeds in acht wordt genomen bij beslissingen van individuele entiteiten.

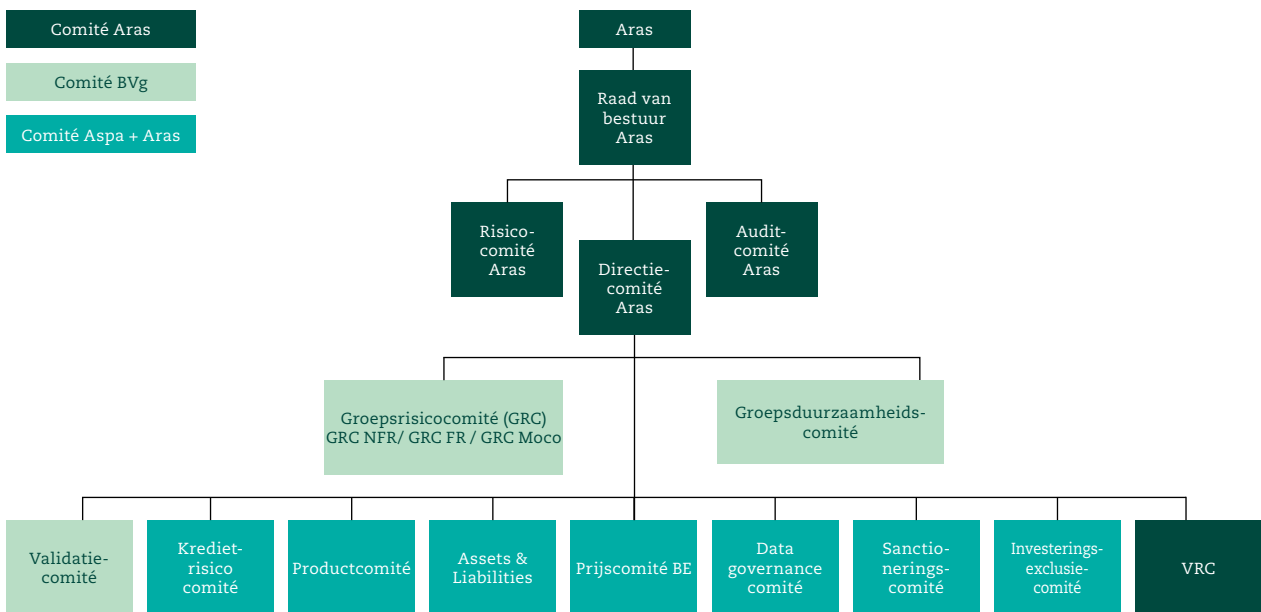
Bijeenkomsten worden gehouden zo vaak als de voorzitter van het comité dit wenselijk acht, en minstens 2 keer per jaar n.a.v. de halfjaarcijfers en de jaarcijfers.

De comité en overlegstructuur bevoegd voor risicobeheer binnen de Bankpool is opgenomen in onderstaand overzicht.

De comité en overlegstructuur bevoegd voor risicobeheer binnen de Verzekeringspool is opgenomen in onderstaand overzicht.

Het groeprisicocomité, groepsduurzaamheidscomité en het validatiecomité zijn georganiseerd op het niveau van BVg. De overige comités zijn georganiseerd binnen Aspa en Aras.

- Het groeprisicocomité (GRC) is verantwoordelijk voor het bespreken, opvolgen en sturen van de diverse geïdentificeerde risico's. Het Groeprisicocomité behandelt maandelijks een aantal thema's om op de verschillende risicovlakken tot een betere coördinatie, bewaking, opvolging, sensibilisering, bijsturing en beleidsvoorbereiding te komen. Het groeprisicocomité heeft de volgende taken:
 - Adviseren over de risicostrategie en de risicoappetijt ter goedkeuring door de raad;
 - Bepalen van een bedrijfsbreed risicobeheerkader (risico-cartografie, risicoappetijt statements, Risico Appetijt Framework (RAF), beleidslijnen en procedures);

- Bedrijfsbreed rapporteren en analyseren van risico's;
- Beheren van het lifecycle riskmanagement op niveau van modelrisico's en niet-financiële risico's.

Het GRC komt maandelijks en ad-hoc samen met minstens om de 3 maanden specifieke focus op financiële risico's, modeloverzicht en niet-financiële risico's.

- Het GRC Financiële risico's (GRC FR) behandelt alle financiële risico's in brede zin inclusief alle aspecten van pijler 2 kapitaalbeheer, bespreekt de financiële RAF-rapportering (actual en forward looking) en RAM (Risk Asset Management) rapportering en volgt het klimaatrisicoactieplan op;
- Het GRC/modeloverzichtcomité (GRC/MOCO) is verantwoordelijk voor het bewaken van de governance inzake modelrisicobeheer, voor het beheer van het modelrisicioprofiel en voor de ontwikkeling en monitoring van alle modellen binnen het modelbeheer raamwerk teneinde een centraal overzicht te houden en consistente modelkeuzes te bewaken over alle modeltypes binnen de Vennootschap;
- Het GRC Niet-financiële risico's (GRC NFR) wordt georganiseerd op groepsniveau en is het aangewezen orgaan om bedrijfsbreed de niet-financiële risico's te behandelen. De entiteiten zijn hierin vast vertegenwoordigd via hun lokale 2de lijn. Het GRC NFR stuurt tevens specifieke overlegorganen aan, volgt de beslissingen op en neemt de nodige beslissingen bij escalatie. Vast agendapunt op kwartaalbasis is de bespreking van de NFR-risicoprofielen binnen het RAF (Risk Appetijt Framework).

- Het validatiecomité bespreekt en valideert de werkzaamheden van de validatiecel met betrekking tot de interne modellen voor hypotheek, banken, ondernemingen en de modellen die binnen het model governance kader toegewezen worden aan de validatiecel. Op het validatiecomité worden de aanbevelingen, verplichtingen en het globale besluit in de validatienota toegelicht door Validatie & Model Risk Management. Deze worden dan besproken en al dan niet goedgekeurd. Het validatiecomité wordt ad hoc georganiseerd op initiatief van de validatiecel.

- Het Alco (asset & liability comité) is verantwoordelijk voor het bewaken van:

- Het optimale balansevenwicht door het evalueren, opvolgen en voorstellen van acties die tot doel hebben schokken in waarde en resultaat, veroorzaakt door onevenwicht in de activa en passiva van de Vennootschap te minimaliseren;
- De liquiditeitspositie, het renterisico en de solvabiliteitspositie inclusief leverage en MREL (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities);
- De diversificatie en het risicoprofiel van de beleggingsportefeuille met rapportering van de watchlist, de increased monitoring lijst en de resultaten van kredietrisico analyses;
- Informatieverstrekking m.b.t. risico's met impact op huidige en toekomstige winsten en kapitaalpositie van de Vennootschap, met uitzondering van de verzekeringsrisico's die in het verzekeringsrisicocomité wordt opgevolgd;
- De optimale financieringsdiversificatie met inbegrip van potentiële wholesale uitgiftes, inclusief het Covered bond kader;
- De opvolging en goedkeuring van non-retail kredietprovisies (IFRS 9);
- Het PARP (Product Approval and Review Process) voor non-retail producten.

Het Alco wordt op maandelijkse basis georganiseerd of op afroep, indien nodig.

- Het verzekeringsrisicocomité (VRC) is verantwoordelijk voor het bespreken, opvolgen en sturen van de verzekeringstechnische risico's. De volgende thema's worden in dit comité besproken:

- Toereikendheid (LAT) en reservering;
- Value new business (VNB);
- Rendabiliteitsrapporteringen en actuariële opvolgingsrapporten;
- Adviezen actuariële functie;
- Onderschrijvingsrisico en dekking verzekeringsrisico's inclusief herverzekering;
- Hypothesen voor bepaling technische voorzieningen;
- Solvabiliteit voor wat betreft onderschrijvings- en herverzekeringsrisico's;
- Advies over winstdeelname.

Het VRC wordt op maandelijkse basis georganiseerd of op afroep, indien nodig.

- Het kredietrisicocomité retail (Kreco) is een comité met beslissingsbevoegdheid omtrent alle aspecten van kredietrisicobeleid m.b.t. retail kredieten, zijnde kredietrisico analyse & sturing, kwantificatie en rapportering hieromtrent. Meer specifiek komen volgende thema's aan bod:

- De kerncijfers kredietportefeuilles;
- De opvolging van het kredietrisico gerelateerd aan de retail portefeuilles in beheer via de monitoring en bespreking van limieten, knipperlichten en key performance indicatoren, concentratierisico's en pockets of risk;

- Beraadslagen en beslissen over wijzigingen aan acceptatie- en autorisatiekaders;
- Evoluties in de bedrijfs- en macro-economische omgeving, de mogelijke impact hiervan op de kredietrisico's;
- De opvolging en goedkeuring van retail kredietprovisies (IFRS 9);
- Voorstellen en beslissing van acties om kredietrisico's te mitigeren;
- De functionele omgeving met betrekking tot het acceptatie- en autorisatiekader en de operationele processen.

Het Kresco overlegt maandelijks met alternerende focus op de deelportefeuilles België en Nederland. Op kwartaalbasis komen beide portefeuilles aan bod.

- Het prijscomité (Prico) België, Nederland + België en Nederland heeft als doel het bewaken van:
 - De opvolging van de tariefzetting, het productaanbod en de evolutie van de commerciële marges en indien vereist beslissen over acties tot bijsturen;
 - De tariefzetting en de diversificatie van het productaanbod.

Het Prico wordt minstens maandelijks georganiseerd of op afroep indien nodig.

- Het productcomité (Proco) waakt over de uitvoering van het PARP (Product Approval and Review Process) voor retail producten met als doel:
 - De validatie van elk nieuw en vernieuwd product op basis van een check of dit product voldoet aan de eisen van de onderneming op het vlak van risico, strategie, rendabiliteit en wettelijke verplichtingen en een opvolgingsreview binnen de 6 maanden na lancering;
 - Selectieve review op jaarbasis van elk actief product i.f.v. eventuele wijzigingen in bv. processen, regelgeving, ...;
 - Grondige review op driejaarlijkse basis van elk product.

Het Proco komt maandelijks of op ad-hoc-basis samen.

- Het groepsduurzaamheidscomité (GDC) definieert het globaal duurzaamheidsbeleid voor Argenta uit en oefent toezicht uit op groepsniveau m.b.t. de verschillende deelaspecten van duurzaamheid om zo tot een consequente en coherente coördinatie, bewaking, opvolging, sensibilisering, bijsturing en beleidsvoorbereiding inzake duurzaamheid te komen, zowel m.b.t. de Bankpool als m.b.t. de Verzekeringspool.

Hiertoe verstrekt het GDC advies m.b.t. het uitwerken van een globaal duurzaamheidsbeleid doorheen alle geledingen van Argenta waaronder:

- Integratie in het commercieel beleid (ontwikkeling van nieuwe producten, prijszetting, KPI, ...) m.b.t. de pijlers Lenen, Beleggen en Verzekeren met link naar Operations en IT via de Value Streams;
- Opvolging van de risicobeheersing inzake duurzaamheid (risico appetijt, RAF-kader);
- Opvolging van de rapportering van de financiële en niet-financiële duurzaamheidsrisico's;
- Opvolging van duurzaamheid t.a.v. medewerkers, t.a.v. de klanten, t.a.v. de maatschappij en m.b.t. de ecologische inspanningen.

- Het Investeringsexclusiecomité (IEC) geeft uitvoering aan de wens om een consequent en coherent exclusiebeleid te implementeren over alle Argenta entiteiten heen. Het exclusiebeleid maakt deel uit van een duurzaam investeringsbeleid, waarbij de Argenta Groep de klantenportefeuilles en eigen investeringsportefeuilles op een verantwoorde manier wenst te beheren.

Het exclusiebeleid wordt toegepast op alle investeringen van de eigen investeringsportefeuilles van zowel de Bankpool (Aspa) als de Verzekeringspool (Aras), de investeringen van Argenta Asset Management en de investeringen van Arvestar.

- Binnen de raden van bestuur van Argenta Spaarbank en Argenta Assuranties werden afzonderlijke audit- en risicocomités opgericht. Bij Argenta Spaarbank worden de beide comités voorgezeten door een onafhankelijke bestuurder die geen deel uitmaakt van de raad van bestuur van Argenta Assuranties. Bij Argenta Assuranties worden de beide comités telkens voorgezeten door een onafhankelijke bestuurder die geen deel uitmaakt van de raad van bestuur van Argenta Spaarbank. Op de (beperkte) eigen activiteiten van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep wordt toegezien door het auditcomité en het risicocomité dat is opgericht binnen de raad van bestuur van Argenta Spaarbank.

Het auditcomité ondersteunt de raad van bestuur bij het vervullen van zijn toezichtsverantwoordelijkheden voor het financiële verslaggevingsproces, het systeem van interne controle, het auditproces en het bedrijfsproces voor het toezicht op de naleving van wet- en regelgeving.

In het auditcomité moet op zijn minst één onafhankelijk bestuurder zetelen die beschikt over de vereiste individuele competentie op het vlak van boekhouding en/of audit. De meerderheid van de leden van het auditcomité moeten onafhankelijke bestuurders zijn. Anderzijds moeten de leden van het auditcomité beschikken over een collectieve deskundigheid op het gebied van de werkzaamheden van de Bank alsook op het gebied van boekhouding en audit.

Risicobereidheid

De Vennootschap heeft de risicobereidheid geformaliseerd in een risicoappetijt framework (RAF). Alle significante risico's waaraan de Vennootschap is blootgesteld worden opgenomen in de risicocartografie en getoetst aan de risicobereidheid.

De beleidslijn Integrated Risk Management definieert de belangrijkste componenten en processen op basis waarvan Argenta zijn risk management beleid ingericht heeft. Centraal staat het end-to-end Integrated risk management proces. Dit end-to-end integrated risk management universum is verder uitgerold en vervolledigd met L3 procedures en L4 werkinstructies.

De risicocartografie en de risico appetijt statements voor alle risicotypes (financiële en niet-financiële) werden geëvalueerd en in lijn gebracht met het actuele monitoring en beleidskader, met bespreking op de risicocomités en goedkeuring op de raad van bestuur.

De actualisatie van de risicocartografie, waarin de financiële en niet-financiële risico's zijn opgenomen, maakt deel uit van het jaarlijks proces waarbij de identificatie en classificatie van de risico's wordt geëvalueerd, de risico appetijt statements worden geformuleerd, de monitoring en kapitalisatie van de risico's binnen het RAF wordt geactualiseerd, en de opvolging van deze risico's binnen het 3 Lines of Defense kader wordt bevestigd. De risico's worden ingeschat tijdens workshops met het directiecomité en de managementteams. Tijdens deze workshops worden tevens de prioriteiten ('hot spot risico's) bepaald waar de focus op zal liggen voor het volgend jaar.

Voor elk van de risicotypes legt de Vennootschap de gewenste risicoappetijt vast. Deze risicoappetijt en het RAF vormen dan het referentiepunt waartegen risico's beoordeeld worden in de risicobeheer cyclus (risico's identificeren en evalueren, response bepalen, monitoring en rapportering).

Het RAF heeft zich ontwikkeld als een belangrijk onderdeel van het management en voorziet in een connectie tussen de bedrijfsstrategieën (commercieel en financieel) en de risicobereidheid. Het RAF is als actief sturingsmiddel ingebed in de organisatie en:

- Vormt de kern van risico monitoring en escalatiekader;
- Vertaalt de risicoappetijt in meetbare maatstaven en objectieven (indicatoren);
- Vormt een praktisch instrument op basis waarvan het senior management en de leden van de raad van bestuur/het risicocomité de risicodoelen communiceren, meten en opvolgen;
- Is ingebed in de meerjarige businessplan cyclus;
- Legt de grenzen vast waartegen de impact van ICAAP en ILAAP scenario's worden geëvalueerd;
- Wordt verder uitgewerkt in de operationele beleidslijnen die een brede reeks van operationele limieten en knipperlichten bevatten.

De indicatoren van het RAF worden jaarlijks geëvalueerd op hun geschiktheid en vervangen of bijgesteld indien nodig, met bespreking op de risicocomités en goedkeuring op de raad van bestuur. Het kwantitatief en kwalitatief RAF inzake financiële respectievelijk niet-financiële risico's, het forward looking RAF en de Risk Asset Management (RAM)-rapportering worden op kwartaalbasis gerapporteerd op de risicocomités, met terugkoppeling aan de raad van bestuur.

Het RAF vormt de basis voor het risico escalatiekader. Het vormt de set van hoogste limieten en knipperlichten, die verder uitgewerkt worden in de beleidslijnen, waarbij operationele limieten, operationele knipperlichten en early warning indicators ingesteld worden.

Type limiet	Beslissings-bevoegdheid	Beschrijving
RAF-limieten	Raad van Bestuur	<ul style="list-style-type: none"> ■ RAF-limieten bevinden zich het hoogst in de limietenhiërarchie en leggen de objectieven inzake risicoappetijt en business ontwikkeling vast op niveau van de belangrijkste financiële en niet-financiële risicobeleidsdomeinen. ■ RAF-limieten worden in aantal beperkt en worden enkel gedefinieerd op kernindicatoren. ■ RAF-limieten zijn strikt normatief. Overschrijdingen dienen te worden gerapporteerd en beslist volgens een vast escalatiekader.
RAF- knip- perlichten	GRC, Alco, Kreco, VRC, andere relevante comités	<ul style="list-style-type: none"> ■ RAF-knipperlichten zijn indicatoren op een subportefeuille of component van de RAF-limiet die een materiële impact kunnen hebben op de ontwikkeling van de RAF-limiet. ■ RAF-knipperlichten zijn eerder informatief dan normatief, en duiden op een verslechtering van een specifieke indicator.
Operationele limieten	Raad van Bestuur	<ul style="list-style-type: none"> ■ RAF-limieten worden in de beleidslijn vertaald in en aangevuld door operationele limieten. Deze zijn complementair met de RAF-limieten en sterk bepalend inzake toegelaten risicoappetijt. ■ Deze limieten hebben een sturend en normatief karakter en dienen strikt te worden nageleefd.
Operationele knipper- lichten en Early Warning Indicatoren	GRC, Alco, Kreco, VRC, andere relevante comités	<ul style="list-style-type: none"> ■ RAF en operationele limieten worden aangevuld door operationele knipperlichten. Deze zijn afgeleid van en complementair met de RAF en operationele limieten en geven bijkomende informatie en sturing. ■ Operationele knipperlichten zijn eerder informatief dan normatief, en duiden op een verslechtering van een specifieke indicator.

Rapportering en businessplan proces

Bij iedere kwartaal/jaar afsluit wordt het risicoprofiel van de Bankpool en de Verzekeringspool in kaart gebracht, tevens gelden er een aantal RAF-indicatoren op Groepsniveau. De bepaling van het risicoprofiel gebeurt door aan iedere risico-indicator een kleur toe te kennen en door een gemiddelde risicoscore te berekenen. Aan deze risico parameters worden een limitatief aantal RAF-limieten gekoppeld.

De 8 financiële risicotypes worden onderverdeeld in de onderstaande categorieën/risico's: marktrisico, kredietrisico, liquiditeitsrisico, business risico, kapitaalrisico, onderschrijvingsrisico (verzekeringen), modelrisico en klimaat- & duurzaamheidsrisico.

De 12 niet-financiële risicotypes worden onderverdeeld in volgende categorieën/risico's: sourcing risico, Human Resources risico, informatiebeveiliging- & cyber risico, juridisch (& regulator) risico, fraude risico, datamanagement risico, strategisch & change risico, bedrijfscontinuïteit risico, merk & duurzaamheid risico, IT-risico, proces risico en compliance risico.

Daarnaast wordt een voluntaristisch RAF (ter voorbereiding van het nieuwe businessplan) en een gebudgetteerd RAF (ter evaluatie van het huidige businessplan) opgemaakt. Het RAF wordt aldus gerapporteerd vanuit 3 perspectieven en is hierdoor sterk ingebed binnen het businessplan.

Wisselwerking ICAAP, ORSA, ILAAP met Businessplan en Herstelplan

De risicocartografie zoals geïdentificeerd in het RAF geeft bijgevolg een overzicht van de risico's die binnen de Vereniging worden onderkend, samen met een uniforme definitie van deze risico's.

In het Internal Capital Adequacy Assessment Process of ICAAP voor de Argenta Groep (via consolidatie van het ICAAP van de Bankpool en de ORSA - Own Risk and Solvency Assessment - van de Verzekeringspool) en ILAAP (Internal Liquidity Assessment Process) onder Pijler 2, evalueert de Vennootschap haar kapitaal- en liquiditeitstoereikendheid onder verschillende base case en adverse scenario's, waarbij rekening wordt gehouden met alle risico's die de Vennootschap identificeert. Hierbij wordt dus tevens aandacht besteed aan klimaatrisico. ICAAP-analyses worden doorerekend onder een normatief en economisch perspectief, die complementair zijn met elkaar. Het normatief perspectief evalueert het vermogen om blijvend te voldoen aan de wettelijke en prudentiële vereisten onder doorrekening van crisisscenario's. Het economisch scenario evalueert of de Vennootschap beschikt over voldoende kwalitatief intern kapitaal ter dekking van de aanwezige materiële economische risico's. De risicocartografie van het RAF vormt de basis voor deze risicoschatting. Het ICAAP-proces is inzake timing eveneens mee ingebed in de businessplan cyclus, waardoor het de nodige impact kan hebben op de besluitvorming.

Hieruit blijkt onder meer dat de Vennootschap onderhevig is aan een aantal financiële en niet-financiële risico's die niet zijn opgenomen in Pijler 1. Voor deze risico's wordt ofwel bijkomend kapitaal voorzien in Pijler 2 ofwel geen bijkomend kapitaal voorzien voor deze risico's omdat deze reeds impliciet zijn meegenomen in de risico's in Pijler 1 of omdat er processen in voege zijn die deze risico's sterk mitigeren.

Onder doorrekening van het herstelplan wordt onderzocht of de Vennootschap zich kan herstellen van een near-to-default scenario door activatie van haalbare en effectieve herstelopties. Belangrijk is dat het risicomonitoring kader voldoende tijdig een verslechtering van de risico- en financiële situatie detecteert zodoende dat herstelopties met succes kunnen worden geactiveerd.

Bovenstaande scenario en stress-test analyses vormen samen het stress testing programma en worden uitgevoerd door maximaal gebruik te maken van consistente processen, modellen en tools, waardoor conclusies robuust en consistent zijn en meegenomen kunnen worden in de sturing van de kapitaal- en liquiditeitsplanning en bij de kalibratie van RAF-limieten.

In lijn met de FR hot spot risico's - zoals bepaald door de leden van het directiecomité - werden de prioriteiten in 2022 gericht naar klimaatrisico, marktrisico en business risico.

De groepsrisicobeheerfunctie met focus op de financiële risico's wordt ingevuld door de directie Risk & Validatie.

5.1. Marktrisico

Het marktrisico is het risico op een negatieve verandering in de financiële situatie als gevolg van de volatiliteit van marktprijzen van financiële instrumenten. Binnen dit marktrisico zijn de volgende 4 risico's relevant: renterisico, spreadverwijdingsrisico, aandelenrisico en vastgoedrisico. De Vennootschap neemt voor eigen risico geen vreemde valuta aan. Activa en passiva staan uitsluitend in euro. Enkel bij de tak 23 verzekeringsproducten bestaat wisselkoersrisico, maar dit risico wordt gedragen door de verzekeringsnemer. De Vennootschap heeft geen handelsportefeuille ('trading book').

Renterisico

Risicopositie

Het belangrijkste marktrisico waaraan de Vennootschap, en in het bijzonder Aspa, is blootgesteld, is renterisico in het Banking Book. Er wordt geen Trading Book aangehouden. Dit risico ontstaat door wijzigingen in marktrentevoeten en de mogelijk negatieve impact hiervan op de rentedragende activa en passiva.

De winst- en de kapitaalpositie van de Vennootschap hebben een sensitiviteit voor dergelijke rentewijzigingen omdat het bedrijfsmodel erin bestaat funding op korte tot middellange termijn aan te trekken. Dit hoofdzakelijk van particulieren via zicht-, spaar- en termijndeposito's, aangevuld met wholesale financiering van institutionele beleggers. Deze worden vervolgens op langere termijn herbelegd in kredieten en andere rentedragende beleggingen. De renteversillen tussen de diverse looptijden genereren een renteresultaat. Dit resultaat is evenwel onderhevig aan renterisico, dat volgens een risico-acceptatie kader wordt beheerd.

Risicobeheersing

Het Alco is verantwoordelijk voor het beheer van het rente- en liquiditeitsrisico. Het optimaliseert de financiële risico's en rapporteert hierover aan het directiecomité. Het Alco heeft onder andere de verantwoordelijkheid om zowel de rentegevoeligheid van het renteresultaat als de gevoeligheid van het eigen vermogen binnen gestelde limieten in het RAF te beheren.

Bij het risicobeheer wordt door het Alco rekening gehouden met de subtypes van renterisico waaraan de bank onderhevig kan zijn, waaronder gaprisico (het risico door de herprijingsmismatch tussen activa en passiva), het optierisico (het risico door embedded opties binnen de activa en passiva) en het basisrisico (het risico door een verschil in referentie-indexen waaraan activa en passiva herprijzen). Daarnaast wordt ook businessrisico (onder meer doordat de prijselasticiteit van producten zonder contractuele rentevervaldatum anders evolueert dan is voorzien en gemodelleerd) gemonitord en beheerd.

Om de betreffende risico's binnen het door de raad van bestuur bepaalde risico-appetijt framework (RAF) alsook de wettelijke limieten te houden, wordt de balans zowel endogeen als exogeen (bij)gestuurd. Een Hedging Overleg dat rapporteert aan het Alco onderneemt hier binnen een mandaat van het Alco exogene hedgingacties. Met endogene sturing wordt een geleidelijke bijsturing van de balansmix tussen activa en passiva producten bedoeld. Exogene indekkingen betreffen het afsluiten van rentederivaten.

Meer informatie over de toegepaste reële waarde afdekkingen staan bij de toelichtingen 17 en 29.

Gevoeligheidsanalyse - renterisico in de Bankpool

De onderstaande tabel geeft de rentegevoeligheid van het resultaat over 12 maanden en van het eigen vermogen van Aspa weer bij een parallele renteschok van +/- 100bp.

Vermits Aspa geen Trading Book heeft, toont het renterisico in het Banking Book het volledige renterisico.

	31/12/2021		31/12/2022	
	+100bp	-100bp	+100bp	-100bp
Impact op resultaat (over 12 maanden)	75.991.534	-46.567.468	50.810.831	-53.339.573
Impact op eigen vermogen	-979.042	-273.034.356	-84.774.264	84.983.470

Gelieve op te merken dat de referentiecijfers voor 2021 werden aangepast aangezien vanaf 2022 de mogelijke resultaatsimpact ten gevolge van businessrisico en basisrisico niet meer is inbegrepen in de resultaatsimpact over 12 maanden.

De monitoring van dergelijke sensitiviteit gebeurt volgens onderstaande interne methodiek, dewelke in lijn is met de geldende EBA-richtlijnen rond IRRBB die op 30 juni 2019 in voege traden:

- Het herprijingsgedrag van spaarrekeningen zonder contractuele vervaldag wordt gemodelleerd met bedrijfseconomische replicating modellen. Er zijn specifieke modellen voor de portefeuilles retail sparen België, sparen België door professionelen, retail sparen Nederland, retail zichtrekeningen België;
- Er wordt rekening gehouden met het vervroegde kredietterugbetalingsgedrag op basis van Conditional Prepayment Rate (CPR)-modellen, die het reële prepaymentgedrag in de hypotheekportefeuilles België en Nederland reflecteren;
- De sensitiviteit van het resultaat wordt gerekend onder een 'flat' balans (balanstotaal en de balansmix wordt hierin constant gehouden);
- Om de resultaatsimpact over 12 maanden te bepalen, wordt de renteschok in 4 trappen van 25bp verondersteld (25bp onmiddellijk, 25bp na 3 maanden, 25bp na 6 maanden en 25bp na 9 maanden);
- Mogelijke resultaatsimpact ten gevolge van businessrisico en basisrisico wordt afzonderlijk geanalyseerd en zit niet inbegrepen in de bovenstaande resultaatsimpact over 12 maanden;
- Om de impact op het eigen vermogen te bepalen wordt de volledige renteschok onmiddellijk doorgerekend;
- Voorzienne opnames van de pijplijn kredieten en nog niet volledig opgenomen kredieten op positiedatum worden meegerekend;
- Rentecaps en -floors op kredieten met variabele rente worden in rekening gebracht;

- Callopties in de effectenportefeuille worden in rekening gebracht;
- Als rentefloor bij sensitiviteitsanalyses bij een -100bp wordt de geldende EBA-floor toegepast;
- Een negatieve marktwaarde impact door de tarieffloor op gereguleerd sparen wordt in rekening gebracht bij vermogenssimulaties.

De negatieve impact van een rentestijging van +100bp op het eigen vermogen steeg in 2022 door de toegenomen marktrentevoeten, waardoor de reële en gemodelleerde prepayments op Belgische en Nederlandse hypotheek afnamen, en in combinatie met nieuwe hypotheekproductie de duurtijd van het actief deden verlengen. Ook een beperkte verschuiving van cash naar vastrentende beleggingseffecten droeg hieraan bij. Het renterisico werd gemitigeerd door het afsluiten van bijkomende exogene indekkingen. Ook de uitgifte van twee SNP's en twee Covered bonds, droegen hier op endogene wijze bij.

Een rentedaling van -100bp resulteert in tegenstelling tot voorgaande jaren terug in een positieve impact op het eigen vermogen. Door de gestegen marktrentes wordt een veronderstelde rentedaling van -100bp niet langer begrensd door de EBA-floor, waardoor het positief vermogenseffect op activa met langere rentevaste looptijden zoals hypotheek en vastrentende beleggingsinstrumenten toenam. Dit effect wordt gedeeltelijk afgeroomd door tegengestelde bewegingen in de portefeuille exogene indekkingen, dat echter beperkt wordt door de mix van (payer en receiver) swaps en (payer) swaptions.

De indekkingsstrategie blijft er op gericht om het renterisico actief onder controle te houden. Hiertoe worden niet enkel de gevoeligheden onder parallelle up en down schokken beschouwd, maar wordt telkens gekeken naar de mogelijke impacten onder de 6 gedefinieerde EBA-renteschokken. Er wordt hierbij steeds een vermogens- en een resultaatperspectief in beschouwing genomen.

De gebruikte exogene indekkingsinstrumenten vallen onder toepassing van hedge accounting. De kwalificatiecriteria worden maandelijks gemonitord en bleven ook in 2022 gerespecteerd.

In 2022 werd in lijn met de NBB Circulaire_2021_20 een derogatieaanvraag artikel 36bis goedgekeurd voor de macrodekkingsverrichtingen en voor de lopende effectiveringstransacties.

Gevoeligheidsanalyse - renterisico in de Verzekeringspool

De onderstaande vermogens- en inkomstengevoeligheid geeft de impact weer binnen Aras van parallelle renteschokken op het resultaat over 12 maanden en op het eigen vermogen.

	31/12/2021		31/12/2022	
	+100bp	-100bp	+100bp	-100bp
Impact op resultaat (over 12 maanden)	1.384.754	-1.611.105	1.567.656	-1.208.708
Impact op eigen vermogen	-22.965.381	1.755.412	-1.407.791	592.370

Bij de berekening van de inkomstengevoeligheid wordt uitgegaan van:

- Balanspositie met productie zoals voorzien in het businessplan;
- Flat rates;
- Het renteresultaat op de portefeuille Leven.

Bij de berekening van de gevoeligheid op het eigen vermogen wordt uitgegaan van:

- De gebruikte methodologie zoals toegepast onder Solvency II, Pijler 1;
- Rentegevoeligheid over de volledige balans.

Een stijging of een daling van de rentevoeten met 100 basispunten over het eerste jaar heeft een beperkte impact op het renteresultaat Leven. Dit is vergelijkbaar met de positie van vorig jaar en de verwachting is dat dit beperkt zal blijven naar einde 2023 toe wegens een goede cashflow matching.

Eind 2022 zou een stijging van de rentevoeten met 100 basispunten een negatieve impact van 1,4 miljoen euro hebben op de marktwaarde van het eigen vermogen. Een daling van de rentevoeten volgens het Solvency II down scenario heeft een heel beperkte positieve impact op het eigen vermogen (0,6 miljoen). De impact op de marktwaarde van het eigen vermogen in een up-scenario ligt lager dan vorig jaar omdat een belangrijk deel cash dient belegd te worden naar aanleiding van vervaldagen Tak21 vanaf eind december 2022.

Spreadverwijdingsrisico

Risicopositie

Het rendement op de investeringsportefeuille wordt in belangrijke mate bepaald door de kredietspread die wordt ontvangen op de gemaakte investeringen. De evolutie en de schommelingen van de kredietspread zijn vaak marktgedreven en worden meebepaald door andere factoren dan degene die een directe of indirecte invloed kunnen hebben op de kredietwaardigheid van de emittent.

Deze marktfactoren induceren spreadverwijdingsrisico en vormen naast het pure renterisico de belangrijkste driver van het activarendement en de economische waarde van de beleggingsportefeuille.

Risicobeheersing

Het voeren van een voorzichtig investeringsbeleid, het frequent opvolgen van de economische waardeschommelingen van de investeringsportefeuille en het meten van de gevoeligheid van wijzigingen in de kredietspread vormen belangrijke pijlers binnen een gezond portefeuillebeheer.

Het investeringsbeleid wordt gestuurd door een strikt investeringskader, zoals opgenomen in de financiële beleidslijnen van Aspa en Aras, dat in functie van de kredietwaardigheid van de emittent de toegestane investeringsenveloppe en maximale looptijd bepaalt. Dit investeringsbeleid wordt geconcretiseerd door een doorgedreven analyse van de kredietsectoren en investeringsdossiers en een actieve screening van marktopportunities.

De evolutie van de marktwaarde van de beleggingsportefeuille wordt opgevolgd binnen het Alco en het Investerings Overleg (IO). De berekening en opvolging van de kredietspreadsensitiviteit gebeurt binnen het ICAAP en ORSA-kader, waar het samen met kredietrisico wordt gerekend.

Gevoeligheidsanalyse - spreadverwijdingsrisico

De Vennootschap berekent het spreadrisico op de totaliteit van de beleggingsportefeuille. De spread sensitiviteit wordt berekend volgens een aangepaste duration (geen convexiteit).

Per 31 december 2022 bedroeg voor Aspa de impact van een stijging van de kredietspread met 1 basispunt -3.562.956 euro ten opzichte van -3.287.423 euro per einde 2021. De stijging van de sensitiviteit is het gevolg van een stijging in het volume van de portefeuille gedeeltelijk gecompenseerd door een daling van de gemiddelde duration.

Aras had een spreadgevoeligheid van -773.333 euro per 31 december 2022 ten opzichte van -921.056 euro per 31 december 2021. De daling is voornamelijk te wijten aan een daling in volume van de portefeuille, versterkt door een daling van de gemiddelde duration.

Beiden betrokken portefeuilles zijn voor 39% gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat, waarbij een daling van de reële waarde door een toename van de kredietspread wordt verwerkt in de overige onderdelen van het totaalresultaat. Een overige 61% is gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs waarbij een daling in reële waarde geen directe impact heeft op het resultaat of het eigen vermogen. Minder dan 1% is aan reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in winst of verlies gewaardeerd.

Aandelenrisico

Risicopositie

Aandelen kunnen vanuit een strategisch allocatieperspectief een aanvulling vormen op de bestaande obligatie- en lening portefeuilles en hebben tot doel het risico- en rendementsprofiel van de portefeuille verder te optimaliseren. Binnen het investeringskader en mits naleving van strikte investeringscriteria beschikt de Vennootschap over de mogelijkheid om aandelenposities op te nemen in haar beleggingsportefeuille. Aspa heeft beperkt aandelen in portefeuille van tegenpartijen die actief zijn in de ontwikkeling en/of uitbating van vastgoed. De aandelenportefeuille van Aras bevat corporates en vastgoedtegenpartijen.

Risicobeheersing

De portefeuille individuele aandelen is beperkt en wordt beheerd binnen een strikt risicobeheerkader bestaande uit limieten op onder meer omvang, toegelaten sectoren, marktkapitalisatie en concentratie.

Het prijsrisico wordt beheerst door de aandeleninvesteringen te onderwerpen aan een grondige analyse van de onderliggende grondbeginselen, en door het beleggingsbeleid te kaderen binnen de goedgekeurde risicoappetijt en toegewezen limieten.

Gevoeligheidsanalyse - aandelenrisico

De onderstaande gevoeligheidsanalyse geeft de impact op de Vennootschap weer van een daling van de marktwaarde van eigenvermogensinstrumenten met 10%.

	31/12/2021	31/12/2022
	-10%	-10%
Impact op resultaat	-7.276.253	-5.310.225
Impact op eigen vermogen	-20.765.657	-14.575.875

De eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat bedragen 145.758.755 euro (marktwaarde) op 31 december 2022. Bij een daling van de markten met 10% zal het bedrag binnen eigen vermogen dalen met 14.575.875 euro en worden geen bijzondere waardeverminderingen aangelegd. De eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies bedragen 53.102.252 euro op 31 december 2022. Een daling van 10% zal onmiddellijk worden opgenomen in de resultatenrekening.

De Verzekeringspool commercialiseert en verdeelt tak 23-verzekeringscontracten. Deze verzekeringscontracten investeren ten behoeve van de klant in diverse fondsen die onderliggend voornamelijk in aandelen en obligaties beleggen. Het aandelenrisico met betrekking tot deze verzekeringscontracten wordt gedragen door de verzekeringnemer.

Vastgoedrisico

Risicopositie

De evolutie van de vastgoedprijzen heeft een invloed op de kredietverlening aan particulieren en beïnvloedt, door het in onderpand geven van het vastgoed, mee het kredietrisico. Een van de kernactiviteiten van de Vennootschap is de hypothecaire kredietverlening aan particulieren in België en Nederland. Dit maakt de Vennootschap mede afhankelijk van de ontwikkelingen in de huizenmarkt. In het kader van het uitwinningbeleid worden uitzonderlijk panden tijdelijk opgekocht door de Vennootschap met het oog op latere realisatie.

Tevens laat het investeringskader toe om een portefeuille indirecte vastgoedbeleggingen aan te houden. Het betreft geen directe investeringen in vastgoed maar kredietverstrekking of eigenvermogensinstrumenten aan tegenpartijen die actief zijn in vastgoed.

Risicobeheersing

De indirecte vastgoedbeleggingen worden beheerd binnen een strikt risicobeheerkader bestaande uit limieten op onder meer type van investeringen, geografie en concentratie (zie verder onder kredietrisico).

De directe vastgoedbeleggingen worden verwerkt via de toepassing van het kostprijsmodel. De latente min- en meerwaarden van deze directe vastgoedbeleggingen worden niet opgenomen in het eigen vermogen.

Gevoeligheidsanalyse - vastgoedrisico

Voor de hypothecaire kredietverlening zal een aanpassing van de waarde van het onderliggend vastgoed een gevolg hebben voor het niveau van de aangelegde verwachte kredietverliezen. De sensitiviteit is opgenomen onder hoofdstuk 42 bijzondere waardeverminderingen.

Voor de directe vastgoedbeleggingen is de verwachte sensitiviteit beperkt. Einde boekjaar 2022 heeft de portefeuille directe vastgoedbeleggingen een boekwaarde van 865.710 euro. Per einde 2021 bedroeg de boekwaarde 944.204 euro. Een daling van 10% van de marktwaarde zal - zolang er geen duurzame waardevermindering is - geen impact hebben op het resultaat. Het maximale risico op verlies bedraagt 865.710 euro.

5.2. Liquiditeitsrisico

Risicopositie

Het liquiditeitsrisico is het risico op een negatieve verandering in de financiële situatie, als direct of indirect gevolg van het feit dat er onvoldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om te voldoen aan de financiële verplichtingen.

De strategie van de Vennootschap bestaat erin om middelen op overwegend korte-, of middellange termijn aan te trekken en deze te herinvesteren via diverse vormen van kredieten en beleggingen op overwegend langere termijn.

Liquiditeitsbronnen van de Bankpool

Het financieringsmodel en liquiditeitsprofiel van Aspa kenmerkt zich vooral door:

- Een belangrijke basis aan klantendeposito's;
- Een spreiding over de Belgische en Nederlandse markt;
- Een diversificatie naar wholesale funding bestaande uit RMBS, Covered bonds, senior bonds waaronder green bonds;
- Een liquide effectenportefeuille.

Het financieringsbeleid is vooral gericht op de particuliere klant in België en Nederland via de uitgifte van betaal- en spaarrekeningen. De deposito's van klanten vormen het belangrijkste deel van de primaire financieringsbronnen van de bankactiviteiten van de Vennootschap.

Aspa doet ook een beroep op de interbancaire of professionele markt om zich te financieren vanuit de wens om de financieringsbronnen te diversifiëren en om tegemoet te komen aan nieuwe wettelijke vereisten of de ondersteuning van de S&P-rating (EMTN-programma met mogelijkheid tot uitgiftes van Tier-2, Senior Non Preferred (SNP) of Senior Preferred (SP) instrumenten). Sinds de goedkeuring in 2021 van het Covered bond programma, maakt dit type financiering deel uit van het reguliere uitgifte programma met 4 uitgegeven Covered bonds. Het Covered bond programma en proces wordt opgevolgd door het Covered Bond Experts Overleg (CBEO) dat rapporteert aan het Alco. Periodiek worden er in het kader van het liquiditeitsbeheer eveneens repo's afgesloten.

De deposito's van de particuliere klanten kunnen beschouwd worden als bronnen van liquiditeit en als bronnen van liquiditeitsrisico. Betaalrekeningen en spaargelden van particulieren zijn immers direct of op korte termijn opvraagbaar, maar leveren niettemin een belangrijke bijdrage aan de stabiliteit van de financieringsbasis op lange termijn. Deze stabiliteit staat of valt dan ook met het behoud van het vertrouwen van de rekeninghouder in de solvabiliteit, de rentabiliteit en het risicobeheer van de Vennootschap. Onderstaande tabel presenteert de financieringsbronnen op het

Aspa conso niveau waarbij de intragroepsposities ten opzichte van de andere groepsentiteiten niet geëlimineerd werden aangezien deze niet significant zijn.

Financieringsbronnen	31/12/2021	31/12/2022
Deposito's van centrale banken	0,56%	0,00%
Deposito's van kredietinstellingen	0,11%	3,51%
Deposito's van andere dan centrale banken en kredietinstellingen	86,93%	82,84%
Aan institutionelen verkochte obligaties	10,46%	12,58%
Overige verplichtingen	1,94%	1,07%
Totaal verplichtingen	100,00%	100,00%
Totaal verplichtingen in euro	46.336.516.329	50.922.005.914

Risicobeheersing in de Bankpool

Aspa beschikt over een continue interne risicogebaseerde beoordeling van zowel de huidige als toekomstige financierings- en liquiditeitsvereisten, en dit om ervoor te zorgen dat er voldoende liquiditeit en financieringsmiddelen beschikbaar zijn om de risico's die voortvloeien uit de bedrijfsstrategie af te dekken. Dit geheel zit vervat in het Internal Liquidity Adequacy Assessment Process (ILAAP). De ILAAP-beleidslijn, dewelke goedgekeurd is door de RvB, geeft een overzicht en beschrijving van de belangrijkste elementen van ILAAP en hun interactie, en legt uit hoe ILAAP geïntegreerd is in de werking van Aspa en hoe de bevindingen ervan worden gebruikt.

Het Alco volgt de liquiditeitsindicatoren systematisch op. Het meten, opvolgen, controleren en rapporteren van het liquiditeitsrisico valt onder de eerstelijnsverantwoordelijkheid van het ALM-departement. Het liquiditeitsrisico wordt zowel vanuit een marktliquiditeitsrisico- (liquidatiewaarde van activa) als vanuit een herfinancieringsrisico perspectief (stabiliteit van de funding) opgevolgd. Het beheer van de liquiditeitspositie valt onder de bevoegdheid van de directie Treasury and Investment Management.

Voor het meten, opvolgen, controleren en rapporteren van het liquiditeitsrisico heeft Aspa een aangepast managementinformatiesysteem, inclusief noodplan, om zowel onder normale als uitzonderlijke omstandigheden het liquiditeitsbeheer op een adequate manier te kunnen uitvoeren. Bovenop de extensieve regulatoire rapportering is er ook een uitgebreide interne rapportering uitgewerkt. Op deze manier zijn het management en andere belanghebbenden permanent op de hoogte van de evoluties. Dagelijks worden rapporten over de financiering verspreid naar een breed doelpubliek binnen de Vennootschap.

Het dagelijks liquiditeitsbeheer, de definitie van bijkomende Early Warning Indicators (EWI), operationele limieten of knipperlichten en de organisatie van stresstesten zijn opgenomen in het Raamwerk liquiditeit.

De risicoappetijt wordt in het RAF van de Bankpool beheerd via limieten- en knipperlichtniveaus op volgende risico-indicatoren:

- De LCR (Liquidity Coverage Ratio): deze ratio zet de liquiditeitsbuffer af tegen een gedefinieerd afvloeien van de aangetrokken gelden op 30 dagen;
- De NSFR (Net Stable Funding Ratio): deze ratio plaatst de beschikbare liquiditeit tegenover de vereiste liquiditeit over een horizon van minstens een jaar;
- De AER (Asset Encumbrance Ratio): deze ratio vergelijkt de hoeveelheid aan niet-bezwaarde activa met het volume aan beschermde deposito's en;
- Wholesale funding ratio's: deze ratio's volgen de proportie aan institutionele funding en herfinancieringsrisico op binnen vastgestelde limieten.

Aanvullend op bovenstaande RAF-indicatoren zijn er intern nog EWI's, operationele limieten en knipperlichten gedefinieerd.

Het overzicht van de ratio's (niet geauditeerd) en wettelijke limieten is te vinden in de onderstaande tabel:

	Wettelijke limieten	31/12/2021	31/12/2022
LCR	100%	164%	184%
NSFR	100%	151%	147%
AER strikt (RAF-limiet)	95%	106,6%	113,8%
AER ruim (RAF-knipperlicht)	110%	113,4%	119,5%

De knipperlichtdrempelwaarde en de herstelplandrempelwaarde voor de AER zijn afhankelijk van de categorie waarin de Vennootschap zich bevindt. Deze categorie wordt bepaald in functie van de in aanmerking komende deposito's als bedoeld in artikel 389 van de Bankwet in verhouding tot de totale activa van de instelling. In 2022 bevond Aspa zich in categorie 2.

De onmiddellijk beschikbare liquiditeitsbronnen bestaan uit activa van hoge kwaliteit. Daarbij gaat het voornamelijk om een gediversifieerde portefeuille van centrale bankreserves, overheidsobligaties, effectiseringen en bedrijfsobligaties. Aanvullend op de liquide activa die in aanmerking komen voor de LCR beschikt Aspa ook nog over een portefeuille van ECB-eligible en andere verkoopbare effecten.

Alle passiva en activa zijn in euro gedenomineerd zodat er geen valuta-mismatch is tussen de liquiditeits- en financieringsbronnen.

Aspa houdt een derivatenportefeuille aan met het oog op het indekken van het renterisico. De waarde van deze portefeuille wordt met onderpand afgedekt. De activa die als onderpand aangewend zijn, worden uitgesloten van de Liquidity Coverage Ratio (LCR) liquide buffer. In de LCR wordt tevens rekening gehouden met de potentiële uitstromen van onderpand ten gevolge van schommelingen in de waardering van de portefeuille en een negatieve ratingevolutie van Aspa. De evolutie van het onderpand wordt van nabij opgevolgd.

Risicobeheersing in de Verzekeringspool

De toekomstige liquiditeitspositie wordt opgevolgd door het cashflow profiel van de activa en de passiva per kwartaal tegenover elkaar af te zetten en acties inzake balanssturing te ondernemen als dit nodig zou zijn.

De bestaande gap tussen de portefeuille en de daar tegenoverstaande verzekeringscontracten wordt stelselmatig opgevolgd. De opvolging is hierbij onderdeel van de periodieke maturity gap analyse. Onder andere sturing van de balans via proactieve acties om de verzekeringscontracten op eindvervaldag bij Aras belegd te houden, repo's en het opzetten van kredietlijnen met financiële instellingen behoren tot de beheersmaatregelen.

De belangrijkste RAF-risico-indicator in het beheer van het liquiditeitsrisico binnen de Verzekeringspool is de ratio cumulatieve maturity gap t.o.v. de vrije repo capaciteit evenals de ratio ECB-effecten t.o.v. de dekkingswaarden Leven, dewelke het gewenste niveau van repo capaciteit bewaakt.

	31/12/2021	31/12/2022
Cumulatieve maturity gap/vrije repo capaciteit	-8,6%	-27,5%
ECB-effecten/dekkingswaarden Leven	27,5%	29,0%

Looptijdanalyse Bankpool

Bij de toelichtingen 14, 15 en 16 is bijkomende informatie over de resterende looptijd van de financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat en financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs te vinden. In de onderstaande tabel wordt een looptijdanalyse van de categorie 'financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden', de financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, de derivaten gebruikt ter afdekking en de overige verplichtingen weergegeven. Onderstaande tabellen presenteren de looptijdanalyse op het Aspa conso niveau waarbij de intragroepsposities ten opzichte van de andere groepsentiteiten niet geëlimineerd werden aangezien deze niet significant zijn.

Boekjaar 2021	< 3 maanden	< 12 maanden	1-5 jaar	> 5 jaar
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	0	0	0
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs				
Deposito's van centrale banken	0	0	258.262.863	0
Deposito's van kredietinstellingen	49.255.578	0	12.863	0
Deposito's van andere - zonder vaste looptijd	38.925.489.393	0	0	0
Deposito's van andere - met vaste looptijd	330.946.276	246.386.554	683.527.719	93.719.104
Uitgegeven schuldbewijzen - obligaties	94.353.089	283.666.102	2.650.759.262	1.819.126.477
Achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen	0	0	0	0
Overige financiële verplichtingen	3.243.478	9.730.434	41.988.699	38.206.515
Derivaten gebruikt ter afdekking	30.001.141	80.051.403	287.924.969	339.959.919
Totale financiële verplichtingen	39.433.288.955	619.834.493	3.922.476.375	2.291.012.015
Boekjaar 2022	< 3 maanden	< 12 maanden	1-5 jaar	> 5 jaar
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	0	0	0
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs				
Deposito's van centrale banken	0	0	0	0
Deposito's van kredietinstellingen	1.786.184.848	0	15.371	0
Deposito's van andere - zonder vaste looptijd	41.204.349.486	0	0	0
Deposito's van andere - met vaste looptijd	175.350.504	229.727.752	555.501.674	18.718.345
Uitgegeven schuldbewijzen - obligaties	54.592.401	201.552.235	3.743.813.951	2.405.223.358
Overige financiële verplichtingen	3.646.053	10.938.158	46.786.688	35.548.986
Derivaten gebruikt ter afdekking	25.884.924	142.692.614	482.100.184	752.239.378
Totale financiële verplichtingen	43.250.008.215	584.910.758	4.828.217.868	3.211.730.067

Onder de financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden zijn de derivaten (caps) opgenomen die zijn aangegaan in het kader van economische renterisicoafdekkingen, maar waarvoor geen formele hedge accounting kon toegepast worden. Voor deze caps werd vooraf een premie betaald, maar gezien de huidige renteomgeving worden er geen kasstromen meer verwacht gedurende de resterende looptijd (verwachting dat de 'strike price' niet overschreden zal worden).

Bij de derivaten gebruikt ter afdekking zijn de rentestromen van de onder de betrokken categorie verwerkte renteswaps terug te vinden. Bij het berekenen van deze interesten werd gebruik gemaakt van de vaste en variabele interestvoeten zoals deze per 31 december 2022 vastlagen voor het respectievelijke vaste en variabele deel van de betrokken renteswaps.

De zichtdeposito's, deposito's van bijzondere aard en gereguleerde spaardeposito's werden voor deze rapportering onder het tijdsinterval < 3 maanden geklasseerd. De overige financiële verplichtingen betreffen de schulden van leaseovereenkomsten.

Looptijdanalyse Verzekeringspool

De Verzekeringspool maakt geen gebruik van derivaten. De looptijdanalyse van de verplichtingen zijn per categorie weergegeven in onderstaande tabel.

Boekjaar 2021	< 3 maanden	< 12 maanden	1-5 jaar	> 5 jaar
Financiële verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	78.376.421	213.482.669	889.719.479	1.838.163.556
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs				
Deposito's van kredietinstellingen	0	0	0	0
Deposito's van andere - zonder vaste looptijd	0	0	0	0
Deposito's van andere - met vaste looptijd	2.695	0	0	14.070.252
Overige financiële verplichtingen	10.285.711	5.741.772	1.337.053	0
Passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten				
Leven	68.396.756	613.074.657	983.161.970	1.203.787.968
Niet-leven	22.340.866	67.022.598	59.749.536	54.937.889
Totaal	179.402.449	899.321.696	1.933.968.037	3.110.959.665
Boekjaar 2022	< 3 maanden	< 12 maanden	1-5 jaar	> 5 jaar
Financiële verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	41.584.445	122.425.507	617.450.035	1.973.232.184
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs				
Deposito's van kredietinstellingen	0	0	0	0
Deposito's van andere - zonder vaste looptijd	0	0	0	0
Deposito's van andere - met vaste looptijd	0	0	0	12.093.820
Overige financiële verplichtingen	151.906	194.457	10.024	0
Passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten				
Leven	27.700.057	82.496.821	940.194.874	1.654.207.091
Niet-leven	22.334.009	67.002.028	59.786.030	47.926.409
Totaal	91.770.417	272.118.813	1.617.440.963	3.687.459.505

De financiële verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23) betreffen beleggingscontracten. De uitstaande reserves zijn ingedeeld volgens resterende contractuele looptijd.

Bij de overige financiële verplichtingen en de passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten leven zijn de uitstaande reserves volgens de resterende contractuele looptijd, inclusief de gegarandeerde rentestromen van de uitstaande contracten opgenomen, alsook financiële verplichtingen betreffende schulden van leaseovereenkomsten. Voor de passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten niet-leven is de looptijdanalyse opgesteld op basis van verwachte betalingspatronen voor premie-, schade- en schaderegelingskostenreserves.

5.3. Kredietrisico

Risicopositie

Kredietrisico is het risico op een negatieve verandering in de financiële situatie, als direct of indirect gevolg van een daling in de kredietwaardigheid van emittenten (of garanten) van effecten, tegenpartijen en schuldenaren.

Voor de Vennootschap zijn in essentie drie segmenten van belang voor wat betreft het kredietrisico: de retail markt en met name de hypothecaire kredietverlening aan particulieren (in België en Nederland), de beleggingsportefeuille en de portefeuille leningen aan lokale en regionale besturen en (selectief) aan ondernemingen, en het kredietrisico op de herverzekeraars. Het kredietrisicomanagement focust zich dan ook op deze drie segmenten.

Risicobeheersing

De Vennootschap heeft binnen het retail segment als doelgroep natuurlijke personen die hun gewoonlijke verblijfplaats in België of Nederland hebben en die een krediet wensen aan te gaan voor hoofdzakelijk niet-professionele doeleinden. Het krediet moet steeds aangegaan worden door een natuurlijk persoon.

Indien een krediet gedeeltelijk een professioneel doel heeft, kunnen vennootschappen als mede-kredietnemer optreden. Enkel aan de eigen kantoorhouders verstrekt Argenta kredieten voor hoofdzakelijk professionele doeleinden.

Naast de woonkredieten worden in België ook leningen op afbetaling (consumentenkredieten) aangeboden.

De belangrijkste elementen van de risicobeheersing voor het retail segment betreffen: de overkoepelende Beleidslijn kredietrisicobeleid retail, het Belgische acceptatie- en autorisatiekader en het Nederlandse acceptatiebeleid hypotheekleningen voor de toekenning van de kredieten met daarin o.a. de vastgelegde limieten voor de beoordeling van de kredietwaardigheid van de klanten. Daarnaast worden de portefeuilles gemonitord op basis van toezichtprocedures waaronder deze voor wanbetaling en is er een maandelijkse opvolging van de kredietrisico indicatoren op productie en portefeuilles, waaronder de A-IRB modellen voor de hypotheekportefeuilles en gerichte detailanalyses.

Een verhoogde en periodieke opvolging werd in België toegepast op kredietdossiers met uitstel van betaling n.a.v. de Energiecrisis. Volgend op het initiatief door Febelfin kan de klant tussen 1 oktober 2022 en 31 maart 2023 een uitstel van kapitaal aanvragen, op basis van criteria gelinkt aan de verhoogde energiekosten. In Nederland is er geen uitstel van betaling mogelijk uit hoofde van de Energiecrisis.

Via Kreco en Prico werd voor productiejaar 2022 erover gewaakt dat er geen concentraties aan hogere LTV (loan-to-value) noch hogere DTI/LTI (debt service-to-income/loan-to-income) optraden.

Het beleid wordt ondersteund via de werking van het Kredietrisicocomité retail (Kreco), met rapportering aan het directiecomité en het risicocomité van de raad van bestuur.

Het niet-retail beleggingskader focust op een sterke kwaliteit van de tegenpartijen, met aandacht voor een grote diversificatie tussen beleggingen in nationale overheden, financials, corporates, indirect vastgoed, gestructureerde producten zoals RMBS, Covered bonds, effecten of leningen van lokale besturen en publiek private samenwerkingen (PPS).

De toepassing van het beleggingsbeleid wordt in de concrete uitvoering mee ondersteund door het Investeringsoverleg (IO), waarin vertegenwoordigers van het directiecomité (bij escalatie), van Treasury & Investment Management (TIM),

Treasury & Investment Services (TIS), Juridische zaken en de afdeling Kredietrisicoanalyse (CRA) in eerste lijn en van Risk in tweede lijn vertegenwoordigd zijn.

Het intern beleggingskader bepaalt in welke posities met welke ratings mag belegd worden en tot welk bedrag. De ratings van alle rentedragende effecten worden nadien stelselmatig opgevolgd. Als na de aankoop de rating van een obligatie/niet-retail lening daalt onder de vooropgestelde minimum ratingvereiste, wordt de betrokken positie opnieuw besproken in het RatingOverleg (RO) en Alco.

Jaarlijks worden de bancaire, corporate en vastgoed tegenpartijen via een kredietanalyse bestudeerd. De resultaten van ratingonderzoeken komen aan bod op het maandelijks georganiseerde RO, dat rapporteert aan het Alco. Dit overleg bekrachtigt voorgestelde ratings of beslist volgens een welomschreven governance-kader en met in acht name van twee beslissingsniveaus over de toekenning van interne ratings. De interne ratings zijn relevant binnen het acceptatiekader en worden tevens gehanteerd voor monitoring, waarbij op kwartaalbasis de beleggingsportefeuilles aan een grondige analyse worden onderworpen. Deze analyse vormt de basis van een regelmatige rapportering aan en bespreking binnen het Alco, het directiecomité en het risicocomité van de raad van bestuur. Tevens wordt op maandbasis het eerstelijnsrapport, waarin het kredietrisico een onderdeel is, opgesteld en gerapporteerd aan het Alco.

Voor het beheren van het kredietrisico met betrekking tot de herverzekeraar maakt de Vennootschap gebruik van de diensten van een herverzekeringsmakelaar om de herverzekeringscontracten in de markt te plaatsen. In het contract met de herverzekeringsmakelaar is opgenomen dat alle herverzekeraars een minimale A minus rating moeten aanhouden. Het concentratierisico wordt beperkt door de indekking te plaatsen bij verschillende herverzekeringsmaatschappijen. Verdere informatie over herverzekering is opgenomen onder de toelichtingen met betrekking tot het verzekeringsrisico.

Interne modellen voor kredietrisico

Aspa heeft gekozen om voor zijn kredietverstrekking van hypothecaire leningen, mits niet-materiële uitzonderingen, en voor bancaire en corporate tegenpartijen interne ratings te gebruiken en de eigen vermogensvereisten volgens de IRB-methode te berekenen. Hiervoor ontwikkelde de bank interne ratingmodellen. Onderscheid wordt gemaakt tussen modellen voor Probability of Default - PD en Loss Given Default - LGD (incl. Expected Loss Best Estimate - ELBE en LGD in default).

Voor de retailkredietportefeuilles waar gekozen wordt voor een intern ratingsysteem, werd zowel een PD als een LGD-model ontwikkeld. Maandelijks wordt de totale hypothecaire kredietportefeuille gescoord met deze PD en LGD-modellen (AIRB-benadering) en wordt voor elke lening een PD-klasse en een LGD bepaald. Deze risicoparameters vormen de basis om het kapitaalsbeslag voor onverwachte verliezen te berekenen. De interne ratingmodellen voor hypotheekleningen zijn doorontwikkeld conform de nieuwe default definitie, om te voldoen aan de EBA-richtsnoeren inzake PD-raming, LGD-raming en de behandeling van blootstellingen ten aanzien waarvan zich een wanbetaling heeft voorgedaan. De doorontwikkelde modellen worden intern en extern geauditeerd en kunnen pas na goedkeuring van de ECB worden toegepast.

Voor bancaire, corporate en vastgoed tegenpartijen is dit een FIRB-benadering waarbij PD-modellen worden gebruikt. De interne ratingmodellen maken minstens jaarlijks het voorwerp uit van een interne review.

Als gevolg van de implementatie van de nieuwe definitie van wanbetaling in 2020 werden deze modellen in de loop van 2021 doorontwikkeld. De non-retail modellen, waarvan het aanvraagdossier in 2021 werd ingediend, werden in 2022 goedgekeurd. Voor de BE retail modellen, waarvan het aanvraagdossier in 2021 werd ingediend, is het goedkeuringsproces lopende. Voor de NL woonkredietportefeuilles, waarvan het aanvraagdossier in 2022 werd ingediend, is het inspectieproces lopende.

Maximaal kredietrisico

De totale blootstelling aan kredietrisico van de Bankpool bestaat uit de boekwaarden van financiële activa (grootste deel van de activazijde - binnenbalans), de berekende exposure van afgeleide financiële instrumenten en specifieke buiten balansposten (waaronder effecten, aankopen in uitvoering, kredietverbintenissen en financiële garanties) zoals beschreven in de (Basel) regelgeving van het eigen vermogen. De onderstaande tabel geeft het uitstaand kredietrisico weer voor de Bankpool, zoals gerapporteerd in de prudentiële COREP-tabellen. Voor de buitenbalansblootstellingen betreft het de maximale blootstelling (voor toepassing van de conversiefactoren, de zogenoemde 'credit conversion factor' of 'CCF' in de Basel regelgeving). In de pijler 3 toelichtingen wordt meer duiding gegeven bij deze totale blootstelling.

	31/12/2021	31/12/2022
Totaal binnenbalans	48.578.047.426	52.962.136.466
Totaal buitenbalans	4.168.012.424	3.288.195.106
Totaal derivaten	141.834.525	313.062.937
Totale blootstelling aan kredietrisico	52.887.894.375	56.563.394.509

De maximale blootstelling aan kredietrisico binnen de Verzekeringspool bestaat grotendeels uit binnenbalansposities en bedraagt 5.870.034.931 euro per 31 december 2022 tegenover 6.443.014.117 euro per 31 december 2021.

Zekerheden en andere vormen van kredietverbetering

Voor de retail hypothecaire leningen worden altijd persoonlijke of zakelijke zekerheden gevraagd. Voor deze zekerheden (in casu de panden waarop een hypothecaire inschrijving eventueel in combinatie met een volmacht gevestigd zijn) vinden periodiek individuele experts schattingen plaats op verschillende momenten binnen de kredietcyclus.

Schattingen worden uitgevoerd bij aanvang van het krediet door een expert middels een (desktop)taxatie conform de regels die bepaald zijn in de acceptatiekaders van België en Nederland. Ingeval van het opstarten van een uitwinningprocedure kunnen individuele schattingen eveneens plaatsvinden. Voor tegenpartijen met grote exposures (groter dan 3.000.000 euro) wordt jaarlijks opgevolgd of een recente expertenschatting op de onderliggende waarborgen is uitgevoerd, evenals voor kredieten in wanbetaling waarbij de exposure meer dan 300.000 euro betreft.

Daarnaast wordt periodiek een indexering uitgevoerd op de waarden van de zekerheden in portefeuille zodat steeds een actuele waarde aanwezig is. Deze indexering wordt jaarlijks uitgevoerd op al de panden die als zekerheid voor een actief hypothecair krediet in pand werden genomen. De indexering is gebaseerd op de recentste door de expert geschatte vrijwillige en gedwongen verkoopwaarde na werken of, indien geen fysieke schattingswaarde aanwezig, de eerste vrijwillige en gedwongen verkoopwaarde na werken bij aanvang van het krediet. Deze waarden worden geïndexeerd op basis van een statistische methodiek.

Als alle andere middelen zijn uitgeoefend om een krediet in falend financieel af te handelen, wordt er overgegaan tot een onderhandse of openbare verkoop van het pand en tot uitwinning van de secundaire zekerheden indien die aanwezig zijn. Secundaire zekerheden zijn met name gedeeltelijk aanwezig bij de Nederlandse kredietdossiers. Het betreft aan de Vennootschap verpande verzekeringspolissen en de Nationale Hypotheek Garantie (NHG).

Bij de niet-retail effecten en kredieten is de aanwezigheid van zekerheden of kredietbescherming beperkt aanwezig. Het betreft uitsluitend garantiestellingen van lokale, regionale of centrale overheden of van de met de tegenpartij verbonden ondernemingen. Bij garantiestellingen bij tegenpartijen worden deze garanties verwerkt in de verwachte kredietverliezen door in de berekening gebruik te maken van de rating van de garantiegiver als uiteindelijke rating van het effect of krediet.

De aanwezige zekerheden geven geen aanleiding tot de opname van een actief op de balans van de Vennootschap.

Over 2022 hebben zich geen significante negatieve wijzigingen in de kwaliteit van de aanwezige zekerheden voorgedaan en werden geen belangrijke wijzigingen in het beleid met betrekking tot het vragen van zekerheden doorgevoerd. Er is een overkoepelende beleidslijn waardering zekerheden, met leidende principes waarmee Argenta compliant moet zijn. De leidende principes zijn gebaseerd op de Capital Requirements Regulation (CRR), de EBA en ECB-richtsnoeren en tenslotte de EBA guidance met betrekking tot loan origination en monitoring. Actieplannen werden opgesteld om verbeteringen te realiseren rond de processen inzake pandwaardering, met inbegrip van de registratie van energieprestatiecertificaten en energielabels in het kader van de verzameling en rapportering van informatie betreffende de energie-efficiëntie van vastgoedblootstellingen.

Concentratie van kredietrisico

Concentratierisico is het risico dat verband houdt met een grote concentratie van kredieten of effecten op een individuele tegenpartij of een groep van onderling gerelateerde tegenpartijen (wederpartijconcentratie) of ten gevolge van een ongelijkmatige verdeling over markten, sectoren of landen/regio's (sectorconcentratie). Dit laatste ontstaat wanneer significante risicoposities ingenomen worden op tegenpartijen waarvan de kans op wanbetaling en/of het verlies in geval van wanbetaling gedreven wordt door gemeenschappelijke onderliggende factoren.

De onderstaande tabel geeft de procentuele verdeling voor de retail portefeuille over de leningen en voorschotten van de verschillende types van lening of vordering.

	31/12/2021		31/12/2022	
	Boekwaarde	%	Boekwaarde	%
Zichtdeposito's / voorschotten	6.922.623	0,02%	3.928.875	0,01%
Consumentenkrediet	329.566.906	0,90%	385.141.837	0,98%
Hypothecaire leningen België	16.862.250.753	45,89%	18.111.302.635	46,07%
Hypothecaire leningen Nederland	19.377.825.605	52,74%	20.643.400.573	52,51%
Leningen op termijn	165.134.868	0,45%	169.317.802	0,43%
Totaal	36.741.700.757	100,00%	39.313.091.722	100,00%

Mogelijke concentratierisico's die resulteren uit de aanwezigheid in slechts twee hypotheekmarkten (namelijk België en Nederland), worden getemperd door het granulaire karakter van deze portefeuilles met een zeer groot aantal dossiers die elk individueel een zeer beperkt kredietrisico dragen, door de dagelijkse opvolging van de evoluties in de Nederlandse en Belgische hypotheek- en residentiële vastgoedmarkten, en de diversificatie in leeftijd en aflossing van het krediet, de demografische spreiding en de regionale spreiding binnen België en Nederland.

De niet-retail portefeuille van de Vennootschap betreft investeringen in vastrentende effecten, en kredietverleningen aan lokale en regionale besturen en publiek-private samenwerkingen.

	31/12/2021		31/12/2022	
	Boekwaarde	%	Boekwaarde	%
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	4.807.754.658	100%	4.490.249.922	100%
Schuldbewijzen				
Openbare en regionale besturen	1.139.171.787	23,69%	1.003.931.764	22,36%
Kredietinstellingen	1.315.145.399	27,35%	1.047.469.617	23,33%
Overige financiële instellingen	787.118.328	16,37%	700.738.264	15,61%
Andere instellingen	1.566.319.144	32,58%	1.738.110.278	38,71%
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	5.620.949.041	100%	8.644.919.669	100%

	31/12/2021		31/12/2022	
	Boekwaarde	%	Boekwaarde	%
Schuldbewijzen				
Openbare en regionale besturen	1.173.053.162	20,87%	1.952.758.630	22,59%
Kredietinstellingen	425.288.625	7,57%	1.878.322.745	21,73%
Overige financiële instellingen	1.215.446.006	21,62%	901.494.331	10,43%
Andere instellingen	1.595.052.415	28,38%	2.561.911.227	29,63%
Leningen op termijn	1.178.658.532	20,97%	1.307.414.155	15,12%
Leasing	33.450.300	0,60%	43.018.581	0,50%
Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies				
	128.724.107	100%	97.337.817	100%
Schuldbewijzen				
Openbare en regionale besturen	0	0,00%	0	0,00%
Kredietinstellingen	26.514.847	20,60%	24.073.373	24,73%
Overige financiële instellingen	30.449.528	23,65%	21.611.600	22,20%
Andere instellingen	71.759.732	55,75%	51.652.845	53,07%

De onderstaande tabel geeft een procentueel geografische uitsplitsing van de niet-retail portefeuille. Uit het onderstaande overzicht blijkt een grote blootstelling aan België (vestigingsplaats van de Vennootschap).

	31/12/2021	31/12/2022		31/12/2021	31/12/2022
Australië	0,05%	0,04%	Luxemburg	4,20%	4,34%
België	33,59%	27,91%	Mexico	0,48%	0,35%
Canada	1,59%	1,02%	Nederland	14,36%	15,60%
Denemarken	1,11%	0,96%	Oostenrijk	0,50%	2,96%
Duitsland	5,96%	6,66%	Polen	1,22%	0,98%
Finland	1,59%	2,73%	Roemenië	0,41%	0,31%
Frankrijk	13,99%	15,15%	Slovenië	1,53%	1,10%
Hongarije	0,44%	0,35%	Slowakije	0,89%	1,07%
Ierland	3,38%	2,51%	Spanje	6,17%	5,67%
IJsland	1,61%	1,39%	Tsjechië	0,30%	0,46%
Indonesië	0,41%	0,31%	Verenigd Koninkrijk	0,61%	0,73%
Italië	0,41%	0,30%	Verenigde Staten Amerika	1,41%	1,07%
Letland	0,44%	0,52%	Zweden	1,97%	3,13%
Litouwen	0,42%	0,66%	Overige	0,96%	1,72%
			Totaal	100,00%	100,00%

De Vennootschap hanteert concentratielimieten per tegenpartij uitgedrukt als % van het CET1 reglementair kernkapitaal. De grootte van de limiet is in functie van de kredietwaardigheid van de emissie en van het type tegenpartij. De diversificatie en interne ratings van alle vastrentende effecten worden stelselmatig gerapporteerd en opgevolgd, op individueel en op portefeuilleniveau.

Verwachte kredietverliezen ('expected credit losses' of ECL) (fase 1 en fase 2)

Inputs, assumpties en technieken

Waardeverminderingen op de financiële instrumenten in de retail portefeuille worden bepaald op basis van een scenario gewogen model waarin de ratings gebaseerd zijn op huidige informatie en die in het verleden, terwijl de scenario's zelf prognoses maken over de toekomst. De ECL worden berekend als de som van de gewogen kredietverliezen onder drie macro-economische scenario's. De kredietverliezen worden berekend door de waarschijnlijkheid dat een ontleners in gebreke blijft, toe te passen op de verwachte blootstelling bij falen, rekening houdend met het verwachte verlies bij falen, verdisconteerd aan de effectieve rente van het instrument en gecorrigeerd voor de overlevingskans van het krediet.

De ECL worden berekend voor de relevante periode vanaf de rapporteringsdatum, zijnde 1 jaar (fase 1) of de gehele resterende looptijd van het contract (fase 2).

- De waarschijnlijkheid dat de ontleners in gebreke blijft ('Probability of Default' – PD) wordt bepaald door een PD-model (de Vennootschap heeft aparte PD modellen voor de Belgische en de Nederlandse hypotheek, aangezien de karakteristieken verschillen tussen beide hypotheekmarkten) dat rekening houdt met de individuele karakteristieken van het instrument (interne rating klasse voor de Belgische hypotheekportefeuille op basis van de IRB-modellen, historische performantie) en gebaseerd op een 'through-the-cycle' (TTC) component (gemiddelde macro-economische condities) en een 'point-in-time' (PIT) component (vooruitziende macro-economische condities);
- Blootstelling bij falen ('Exposure at Default' - EAD) wordt berekend op de rapporteringsdatum en over de looptijd van het instrument en bevat zowel binnen- als buitenbalans blootstellingen. De binnenbalans blootstelling bestaat uit de som van het uitstaand kapitaal verhoogd met eventueel opgelopen achterstand. De projectie van binnenbalans blootstellingen over de resterende looptijd houdt rekening met de contractueel vastgelegde terugbetalingen. Buitenbalans blootstellingen (zijnde de kredietpijplijn, onbenutte kredietlijnen en bouwdepot) worden opgenomen in functie van de gemodelleerde verwachte omzetting en opname. De EAD wordt voor de Nederlandse portefeuille gecorrigeerd voor de kans op een gedeeltelijke vroegtijdige terugbetaling. Voor de Nederlandse hypotheek is er een bijkomend assessment voor leningen met een niet-annuïtaire aflossingscomponent. Voor de Belgische en Nederlandse hypotheek is in 2022 een bijkomend assessment inzake inflatierisico gedaan voor leningen met hoge DTI/LTI en zwakke energielabels;
- Het verlies gegeven dat een tegenpartij in gebreke blijft ('Loss Given Default' – LGD) is een maat voor het verwacht verlies op een lening bij falen van deze tegenpartij. Hierbij wordt rekening gehouden met een kans dat de klant na verloop van tijd terug in staat is zijn betalingsverplichtingen op te nemen ('Cure rate'), de verwachte recuperatie- en realisatiewaarde van de aanwezige waarborgen en de kosten gerelateerd aan falen of 'curing';
- Overlevingskans van een krediet wordt gedefinieerd als de waarschijnlijkheid dat een krediet bij de start van een welbepaalde periode:
 - (i) niet volledig is terugbetaald, of;
 - (ii) niet in wanbetaling is of uit de portefeuille verdwijnt na wanbetaling;
- Effectieve rente is het rendement van de lening op jaarbasis met in acht name van alle directe kosten. Omwille van de beperkte impact van directe kosten op de effectieve rente wordt de contractuele rente gebruikt als benadering;
- Gelet op onzekerheid worden management overlays toegepast (haircut pandwaarden, loss given loss ("Loss Given Loss" - LGL) factor en, specifiek voor de Belgische portefeuille, aftopping van cure rate). Meer informatie over het effect van de management overlays is opgenomen in hoofdstuk 42 bijzondere waardeverminderingen.

Waardeverminderingen op de non-retail portefeuille worden bepaald door het in kaart brengen van de huidige waarde van de kasstromen die verloren zouden gaan bij het in gebreke blijven van een schuldenaar verdisconteerd aan de effectieve rente van het instrument. Hierop wordt de kans toegepast dat de schuldenaar, over een bepaalde periode, in gebreke blijft.

- Kasstromen van een financieel instrument zijn bepaald op basis van de prospectus (of equivalent document) van het actief. De Vennootschap maakt geen inschatting van de kans op vroegtijdige terugbetalingen en projecteert kasstromen tot eindvervaldag of de eerste call datum van het instrument indien van toepassing;
- Effectieve rente wordt bepaald bij de eerste opname, op instrumentniveau, als de jaarlijkse rente over de levensduur van het actief, rekening houdend met couponbetalingen en een eventueel verschil in de reële waarde van het instrument bij boeking op balans en de nominale waarde;

- De PD wordt bepaald op basis van externe 'Standard & Poors' (S&P) informatie. Er hebben zich namelijk nog geen falingen van instrumenten in de 'non-retail' portefeuille van Argenta voorgedaan waardoor eigen data niet beschikbaar zijn. Op de externe data worden verscheidene aanpassingen uitgevoerd om een gemiddelde lange termijn migratiematrix te bepalen. Vervolgens worden de lange termijn PD's uit die matrix omgevormd naar verwachte PIT PD's. Een migratiematrix beschrijft de kansen van de huidige ratings om op 1 jaar te migreren naar alle andere ratings of gelijkblijvende rating, inclusief de kans op default;
- De LGD-percentages zijn gebaseerd op de Bazel-standaardbenadering (Covered: 11,25%; senior unsecured: 45%; subordinated: 75%).

Incorporatie van vooruitziende ('forward looking' of FL) informatie

Voor de retail portefeuilles wordt macro-economische FL-informatie zowel opgenomen in de ECL-berekeningen, als in de PIT LT PD (Point-in-time lifetime Probability of Default) bepaling. Voor de ECL en PIT LT PD worden 3 verschillende scenario's (milde recessie, energieschok, externe schok) berekend in functie van de macro-economische verwachtingen, waarbij de gebruikte scenario's (inclusief het gewicht van elk scenario) dezelfde zijn als deze gebruikt voor het intern budgetteringsproces. Het milde recessie en het energieschok scenario zijn gebaseerd op de december 2022 macro-economische projecties van de centrale banken (ECB, NBB en DNB). Voor het milde recessie scenario worden de basis projecties overgenomen van de ECB / NBB / DNB, terwijl voor het energieschok scenario de downside projecties worden overgenomen. Deze 2 scenario's krijgen het grootste gewicht mee (milde recessie 50% en energieschok 40%). Het externe schok scenario is een alternatief derde scenario (10% gewicht). De macro-economische verwachtingen die relevant zijn, betreffen de verwachte evolutie van het werkloosheidspercentage (voor PD) en de huisprijzenindex (voor LGD). Statistisch gezien wordt vastgesteld dat de PD-parameter op portefeuilleniveau beïnvloed wordt door de werkloosheidsgraad. Het verlies gegeven wanbetaling wordt vooral beïnvloed door de huizenprijzen. Dit blijkt ook uit statistisch onderzoek. De ECL en PIT LT PD is een gemiddelde van de drie scenario's gewogen met hun gewichten.

Het opnemen van FL informatie in de non-retail portefeuille wordt bekomen door modellering van de historische rating migratie matrices en hun verband met macro-economische factoren. Deze verbanden worden dan gebruikt om FL-rating migratie matrices te bepalen waarin de Point In Time (PIT) PD's aanwezig zijn. De economische indicatoren die mee worden genomen zijn de verandering in de reële groei van het BBP, de verandering in het niveau van de werkloosheidsgraad en de verandering in de algemene inflatie in de eurozone. Bij het berekenen van de PIT PD's wordt rekening gehouden met verschillende scenario's (baseline, neergaand en herstel) per systeemfactor per jaar en met een gewicht per scenario. De scenario's en de weging ervan worden intern bepaald op basis van het businessplan van de Vennootschap. Een herziening van de finale FL PIT PD's gebeurt minstens op halfjaarlijkse basis en wordt goedgekeurd op het Alco. De scenario's en hun gewichten worden minstens halfjaarlijks (voor Q2 en Q4) vastgelegd en goedgekeurd op het Alco.

Meer informatie over de gehanteerde gewichten voor de scenario's en de FL informatie is opgenomen onder '42. Bijzondere waardeverminderingen'.

Significante toename van kredietrisico en laag risico exceptie

Binnen de retail portefeuille identificeert de Vennootschap een significante stijging van het kredietrisico sinds initiële erkenning van het instrument aan de hand van een kwantitatieve analyse en/of gebaseerd op kwalitatieve aanwijzingen. Er zijn tevens een aantal vangnet indicatoren ingebouwd welke automatisch leiden tot migratie naar fase 2 van een instrument. De 'staging' modellen zijn aangepast naar de specificiteit van de verschillende retail portefeuilles van de Vennootschap.

De kwantitatieve analyse is gebaseerd op de evolutie van de 'lifetime' PD via de zogenaamde 'confidence interval' methode. Per rapporteringsdatum wordt de resterende 'lifetime' PD (PD_{LT}) vergeleken met de bovengrens van resterende 'lifetime' PD (PD_{bg}) rekening houdend met de karakteristieken van het instrument zoals deze aanwezig waren bij de initiële opname van het instrument. Het 'staging' model kan als volgt worden samengevat:

- Fase 1 – 12-month ECL: $PD_{LT} \leq PD_{bg}$;
- Fase 2 – Lifetime ECL: $PD_{LT} > PD_{bg}$.

Daarbovenop wordt een SICR trigger gehanteerd, die stelt dat wanneer de geannualiseerde 'lifetime' PD verhoogt met minstens een factor 3, het instrument sowieso in fase 2 terechtkomt.

De kwalitatieve aanwijzingen en vangnet indicatoren bevatten onder andere een aantal criteria die niet werden weerhouden in het PD-model. Onder meer de volgende kwalitatieve elementen geven aanleiding tot de opname van een instrument in fase 2:

- Toekennen van een forbearance-maatregel aan een instrument;
- Unlikelihood to pay (UTP) score op een instrument die geen aanleiding heeft gegeven tot de opname van het instrument als niet-renderend;
- Opname van het instrument als niet-renderend in de afgelopen 12 maanden;
- Meer dan 30 dagen achterstand op contractuele betalingen (backstop).

Behalve bovenstaande automatische criteria beoordeelt de Vennootschap of voor bepaalde deelportefeuilles een verhoogd risico geschat wordt dat deze leningen niet volledig en tijdig zullen kunnen worden terugbetaald, en in fase 2 moeten beschouwd worden. Hiertoe werden in 2022 kredieten geïdentificeerd die omwille van hoge energiekosten en -prijzen een verhoogd risico lopen. Kredieten waarvoor een Early Warning wordt gedetecteerd via de CKP (Centrale voor Kredieten aan Particulieren) die nog niet individueel beoordeeld zijn, worden uit voorzichtigheid ook aan fase 2 toegewezen.

De toewijzing aan fase 2 wordt in de Nederlandse hypotheken portefeuille ook voor aflossingsvrije kredieten toegepast met een Loan-to-income ratio boven de 5. Sinds eind 2020 worden ook aflossingsvrije kredieten met Loan-To-Foreclosure Value boven de 100% die doorgegaan zijn voor 2020 in fase 2 toegewezen.

De Vennootschap maakt dus geen gebruik van de 'Low credit risk' vrijstelling voor retail instrumenten. Dit betekent dat op elke rapporteringsdatum een analyse van de stijging in kredietrisico gebeurt voor alle instrumenten. De veronderstelling dat er zich een significante stijging in kredietrisico heeft voorgedaan bij contractuele betalingen die meer dan 30 dagen zijn vervallen, wordt niet weerlegd.

In de niet-retail portefeuille identificeert de Vennootschap een significante stijging van het kredietrisico sinds initiële erkenning van het instrument, aan de hand van een negatieve revisie van de kredietwaardigheid van de gerelateerde tegenpartij of op basis van een ad hoc interne analyse.

De 'staging' (fasering) voor non-retail effecten en leningen is gebaseerd op interne credit ratings of, indien deze niet beschikbaar zijn, externe credit ratings en kan verder als volgt worden samengevat:

- Fase 1: bevat instrumenten met 'investment grade' tegenpartijen en tegenpartijen welke bij erkenning van het instrument een niet-'investment grade' rating hadden zonder negatieve revisie;
- Fase 2: tegenpartijen met een 'investment grade' rating of niet-'investment grade' rating bij initiële erkenning die een negatieve revisie hebben gekregen naar respectievelijk niet-'investment grade' of (ingeval van initiële niet-investment rating) één krediet score lager. Er kan enkel afgeweken worden van deze regel bij onderbouwing dat er geen significante kredietverslechtering plaats vond en mits goedkeuring van het Rating Overleg (RO).

Aanvullend aan de hierboven vermelde beleidslijnen, zijn er een aantal 'triggers' die een ad-hoc-analyse kunnen vereisen van de interne rating van de tegenpartij:

- Wanneer een rating agentschap overgaat tot de negatieve revisie van de kredietwaardigheid van een tegenpartij;
- Regionale crisis;
- Negatief nieuws over een tegenpartij;
- Fusies en overnames.

Indien de ad-hoc-analyse tot een negatieve revisie leidt van de interne kredietwaardigheidsbeoordeling van de tegenpartij (naar niet- 'investment grade' of verlaging met een graad voor niet-'investment grade'), migreert het instrument van fase 1 naar fase 2. Tegenpartijen die noch een interne noch een externe rating hebben worden op instrumentniveau beoordeeld op basis van experts kennis. Voor de 'staging' wordt tevens rekening gehouden met overkoepelende landenrisico's en/of sectorrisico's. Alle tegenpartijen die onder een dergelijke categorie vallen worden dan op een 'watchlist' geplaatst, ter verhoogde opvolging, en migreren naar fase 2 op basis van een beslissing van het RO.

De Vennootschap maakt gebruik van de 'Low credit risk' vrijstelling voor non-retail instrumenten, waarbij een instrument als laag kredietrisico wordt verondersteld indien de kredietwaardigheid 'investment grade' is. Dit komt overeen met een minimale S&P-kredietwaardigheidsrating 'BBB-'.

Groeperen van financiële instrumenten

De Vennootschap maakt geen gebruik van groepering van instrumenten op basis van gemeenschappelijke kredietrisicokarakteristieken voor het modelleren van parameters voor ECL.

Wijzigingen in inputs, assumpties en technieken

Er zijn geen wijzigingen in waarderingstechnieken of significante assumpties onderliggende aan de gebruikte modellen tijdens de rapporteringsperiode. Het model werd geherkalibreerd met toevoeging van nieuwe data uit 2021 zonder significante impact.

Wat betreft de Belgische hypotheekportefeuille werd vanaf 2022 bijkomende informatie van de CKP (Centrale Kredieten Particulieren) ontsloten, die in sommige gevallen zorgt voor een verhoging van de PD. Wel werd een herkalibratie doorgevoerd van de LGD voor de LOA-portefeuille omdat uit de backtest bleek dat de verliezen werden onderschat. De impact van deze herkalibratie bedraagt 0,9 miljoen euro. Ook werd er een correctie voor de inflatie toegepast in het PD-model voor de Nederlandse hypotheekportefeuille, omdat modelparameters die uitgedrukt zijn in bedragen, in het model geïndexeerd dienden te worden om statistisch even performant te blijven. De impact van deze aanpassing bedraagt 0,5 miljoen euro. De management overlays op de modelparameters werden niet gewijzigd in de loop van 2022 omdat uit de backtests bleek dat deze overlays nodig en voldoende zijn om de hoogte van de verwachte verliezen adequaat in te schatten.

Faling, niet-renderend en credit-impaired (fase 3)

Een vordering wordt als gefaald beschouwd vanaf 90 opeenvolgende dagen achterstand voor een materiële exposure (meer dan 100 euro én 1% van de exposure voor de retail kredietportefeuilles) of, wanneer er een aantal signalen zijn, andere dan achterstand, dat de kredietnemer zijn verplichtingen niet zal kunnen nakomen ('unlikely to pay' of 'UTP'). Er zijn UTP-indicatoren die op individuele basis onmiddellijk aanleiding geven tot UTP, daarnaast zijn er UTP-indicatoren die gecombineerd aanleiding geven tot UTP (maar op individuele basis niet). De UTP-indicatoren in België en Nederland zijn zoveel mogelijk gealigneerd.

Voor interest-only leningen werd een analyse uitgevoerd om na te gaan of de klanten op vervalddaling hun leningen kunnen aflossen zonder uitwinning van het onderliggende pand. Indien uitwinning noodzakelijk zou zijn, dan dient conform de CRR het krediet als fase 3 te worden beschouwd. Per 31 december 2022 bestaat er nog onzekerheid omtrent de vraag of uitwinning niet nodig is voor een totaal openstaand bedrag van EUR 1,7 miljard aan leningen afgesloten vóór 2013. Voor deze kredieten lag er immers geen of onvoldoende informatie voorhanden dat de klanten vermogend genoeg waren om het openstaande saldo terug te betalen zonder uitwinning van het onderpand. Het risico op onderschatting van de expected credit loss voorziening is zeer beperkt, gelet op de huidige gedwongen verkoopwaarde van de panden, de verzekeringen en de ontvangen garanties van de Nederlandse overheid. In bovenstaande tabel staan deze kredieten opgenomen in fase 1 en fase 2.

De Vennootschap hanteert een gelijkshakeling tussen falend, niet-renderend en credit-impaired. Individuele waardeverminderingen worden bepaald op gefaalde vorderingen op basis van het verschil tussen uitstaande vordering en de verwachte recuperaties.

Voor de wijziging van haar prudentiële definitie van wanbetaling heeft de Vennootschap besloten om gebruik te maken van de door de ECB voorgestelde 'two step approach'. Volgens deze benadering dient in een eerste stap via een ten laatste tegen eind 2018 in te dienen aanvraagdossier aan de toezichthouder toelating gevraagd om de definitie van wanbetaling te wijzigen. De goedkeuring van de ECB werd bekomen op 15 januari 2020. Na goedkeuring heeft Argenta de nieuwe definitie toegepast vanaf 9 maart 2020 in haar rapportering om vervolgens in stap 2 haar modellen volgens de interne-ratingbenadering aan te passen. Het aanvraagdossier voor de non-retail modellen werd ingediend op 30 juni 2021. Het aanvraagdossier voor de Belgische retail hypotheekmodellen werd ingediend op 24 december 2021 en de Nederlandse retail hypotheekmodellen zijn ingediend in april 2022. De goedkeuring van de ECB met betrekking tot het gebruik van de modellen wordt verwacht in de loop van 2023.

Bij de berekening van fase 3 bijzondere waardeverminderingen maakt de Vennootschap gebruik van 1 scenario en wordt er geen verdiscontering toegepast. Voor de aanleg van de bijzondere waardevermindering wordt rekening gehouden met een downscenario waarbij de waarde van de zekerheden minimum 20% dalen in marktwaarde. Jaarlijks wordt een backtest uitgevoerd om te zien of deze haircut volstaat en of de aangelegde waardeverminderingen voldoende zijn om de verliezen bij uitwinning van de zekerheden te dekken rekening houdend met tijdswaarde van geld. Vertrekkende van de macro-economische verwachtingen van het vanuit het businessplan wordt eveneens jaarlijks een aantal scenario's uitgewerkt waarbij de impact van wijzigingen in huisprijzenindex op de bijzondere waardeverminderingen worden meegenomen en vervolgens vergeleken met het huidige niveau van de aangelegde waardeverminderingen. In 2022 werd bevestigd dat het huidige niveau van de aangelegde bijzondere waardeverminderingen voldoende was.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de fase 1, 2 en 3 vorderingen per klasse van financiële instrumenten en de overboekingen tussen fases.

	31/12/2021			31/12/2022		
	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 1	Fase 2	Fase 3
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	39.225.613.639	3.372.824.108	176.541.137	42.124.413.149	5.773.676.584	170.083.513
Schuldbewijzen	4.384.068.653	26.504.603	0	7.260.759.465	40.591.013	0
Leningen en voorschotten	34.841.544.986	3.346.319.505	176.541.137	34.863.653.684	5.733.085.572	170.083.513
waarvan leasing- vorderingen	33.450.300	0	0	43.018.581	0	0
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met ver- werking van waarde- veranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	4.797.822.250	9.932.408	0	4.467.828.552	22.421.371	0
Schuldbewijzen	4.797.822.250	9.932.408	0	4.467.828.552	22.421.371	0
Eigenvermogens- instrumenten						
Totaal financiële activa	44.023.435.889	3.382.756.516	176.541.137	46.592.241.700	5.796.097.955	170.083.513
Toegezegde leningen, financiële garanties en overige toezeggingen	3.234.757.687	33.431.070	0	3.022.111.484	120.388.857	0
waarvan verworven financiële activa met verminderde krediet- waardigheid	0	0	0	0	0	0

31/12/2021	Overboekingen tussen fase 1 en fase 2		Overboekingen tussen fase 2 en fase 3		Overboekingen tussen fase 3 en fase 1	
	Naar fase 2 van fase 1	Naar fase 1 van fase 2	Naar fase 3 van fase 2	Naar fase 2 van fase 3	Naar fase 3 van fase 1	Naar fase 1 van fase 3
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	598.422.879	1.536.526.681	48.719.003	38.179.606	18.265.986	812.862
Schuldbewijzen	0	1.252.684	0	0	0	0
Leningen en voorschotten	598.422.879	1.535.273.997	48.719.003	38.179.606	18.265.986	812.862
waarvan leasing- vorderingen	0	0	0	0	0	0
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeverande- ringen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	0	3.406.550	0	0	0	0
Schuldbewijzen	0	3.406.550	0	0	0	0
Eigenvermogens- instrumenten						
Totaal financiële activa	598.422.879	1.539.933.231	48.719.003	38.179.606	18.265.986	812.862
Toegezegde leningen, financiële garanties en overige toezeggingen	4.777.761	7.498.198	0	15.096	0	0

31/12/2022	Overboekingen tussen fase 1 en fase 2		Overboekingen tussen fase 2 en fase 3		Overboekingen tussen fase 3 en fase 1	
	Naar fase 2 van fase 1	Naar fase 1 van fase 2	Naar fase 3 van fase 2	Naar fase 2 van fase 3	Naar fase 3 van fase 1	Naar fase 1 van fase 3
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	2.771.396.015	805.653.431	43.242.867	43.771.853	24.823.786	754.850
Schuldbewijzen	35.584.656	0	0	0	0	0
Leningen en voorschotten	2.735.811.359	805.653.431	43.242.867	43.771.853	24.823.786	754.850
waarvan leasingvor- deringen	0	0	0	0	0	0
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	0	25.606.125	0	0	0	0
Schuldbewijzen	0	25.606.125	0	0	0	0
Eigenvermogens- instrumenten						
Totaal financiële activa	2.771.396.015	831.259.556	43.242.867	43.771.853	24.823.786	754.850
Toegezegde leningen, financiële garanties en overige toezeg- gingen	34.138.483	3.102.284	0	0	0	0

De onderstaande mutatietafel geeft een overzicht van de fase 1, 2 en 3 waardeverminderingen.

	01/01/2021	Creatie en verwerving	Verwijde- ring uit de balans	Wijzigingen in kredietri- sico (netto)	Herzienin- gen zonder verwijde- ring uit de balans (netto) en van macro econo- mische factoren	Definitieve afschrij- vingen	Overige	31/12/2021
Fase 1	-14.291.356	-2.218.750	1.459.717	11.112.047	1.836		-1.633.490	-5.569.996
Schuldbewijzen	-10.133.007	-782.090	666.629	8.290.978	0		-840.289	-2.797.779
Leningen en voorschotten	-4.158.349	-1.436.661	793.088	2.821.069	1.836		-793.201	-2.772.217
Fase 2	-15.553.260	0	1.947.545	11.004.845	-59.015		-4.253.774	-6.913.659
Schuldbewijzen	-929.626	0	11.487	432.531	0		180.823	-304.785
Leningen en voorschotten	-14.623.634	0	1.936.058	10.572.314	-59.015		-4.434.597	-6.608.873
Fase 3	-20.372.021	0	1.804.521	-10.475.852	0	4.173.596	0	-24.869.756
Schuldbewijzen	0	0	0	0	0	0	0	0
Leningen en voorschotten	-20.372.022	0	1.804.521	-10.475.852	0	4.173.596	0	-24.869.756
Voorzieningen voor toegezegde leningen, financiële garanties en overige toezeggingen	-940.941	-2.252.437	1.937.776	-11.988.501	235.097	0	18.351	-969.798
Fase 1	-850.567	-2.252.437	1.853.788	282.404	0		43.525	-923.286
Fase 2	-90.374	0	83.988	-14.962	10		-25.175	-46.512
Fase 3	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	-51.157.578	-4.471.187	7.149.558	-347.460	177.918	4.173.596	-5.868.913	-38.323.209

	01/01/2022	Creatie en verwerving	Verwijde- ring uit de balans	Wijzigingen in kredietri- sico (netto)	Herzienin- gen zonder verwijde- ring uit de balans (netto) en van macro econo- mische factoren	Definitieve afschrij- vingen	Overige	31/12/2022
Fase 1	-5.569.996	-3.480.200	1.074.392	-4.976.462	3		-887.203	-13.839.466
Schuldbewijzen	-2.797.779	-1.781.377	201.888	-3.959.902	0		0	-8.337.170
Leningen en voorschotten	-2.772.217	-1.698.823	872.504	-1.016.559	3		-887.203	-5.502.295
Fase 2	-6.913.659	0	2.296.420	-11.160.706	-136.711		-1.802.988	-17.717.644
Schuldbewijzen	-304.785	0	131.692	-2.740.706	0		0	-2.913.799
Leningen en voorschotten	-6.608.873	0	2.164.728	-8.420.000	-136.711		-1.802.988	-14.803.845
Fase 3	-24.869.756	0	2.696.326	-7.202.033	0	4.145.961	0	-25.229.502
Schuldbewijzen	0	0	0	0	0	0	0	0
Leningen en voorschotten	-24.869.756	0	2.696.326	-7.202.033	0	4.145.961	0	-25.229.502
Voorzieningen voor toegezegde leningen, financiële garanties en overige toezeggingen	-969.798	-1.966.602	1.920.424	-258.657	-120	0	-63.443	-1.338.198
Fase 1	-923.286	-1.966.602	1.819.248	349.013	-12		-54.031	-775.670
Fase 2	-46.512	0	101.176	-607.670	-109		-9.413	-562.528
Fase 3	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	-38.323.209	-5.446.803	7.987.563	-23.597.858	-136.828	4.145.961	-2.753.635	-58.124.809

Voor de vorderingen in fase 3 van 170.083.513 euro werden 25.229.502 euro bijzondere waardeverminderingen aangelegd per 31 december 2022 (coverage ratio van 14,8%). Voor de fase 3 uitstaande vorderingen beschikt de Vennootschap over zekerheden (in de vorm van onroerende goederen) voor een geschatte waarde van 144.713.915 euro.

De overige mutaties omvatten de toename in fase 2 en 3 waardeverminderingen ten gevolge van opname van buitenbalansverplichtingen (toegezegde leningen) en wijzigingen ten gevolge van aanpassingen aan de methodologie, assumpties en technieken.

De verwachte kredietverliezen worden in mindering gebracht van de financiële activa voor de aan geamortiseerde kostprijs opgenomen activa. Voor de financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat vormen de verwachte kredietverliezen een onderdeel van de overige onderdelen van het totaalresultaat. De verwachte kredietverliezen van de buitenbalansposten (toegezegde leningen, financiële garanties en overige toezeggingen) worden geregistreerd als voorziening.

Afschrijvingsmethodiek

Een gedetailleerde beschrijving van de afschrijvingsmethodiek is opgenomen in de waarderingsregels bij het onderdeel 'afboeking en besteding'.

Indien bij kredieten die afgeschreven werden volgens de bovenstaande criteria, nog betalingen worden ontvangen of waar er door de Vennootschap nog recuperatiemogelijkheden verwacht worden, blijven deze door de krediet specialisten bij de afdeling Beheer en Curatief Beheer Lenen opgevolgd worden. In Nederland doet de NL Coördinator Bijzonder Beheer dit. Procedures blijven gehandhaafd mits de juiste kosten- batenanalyse. Verjaring wordt opgevolgd en gestuit waar nodig.

Contract modificatie en Forbearance

Gunstmaatregelen (forbearance-maatregelen) kunnen door de Vennootschap worden toegestaan bij een debiteur die niet in staat is, of binnenkort niet in staat zal zijn om aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Deze gunstmaatregelen worden afgesproken in direct overleg tussen de tegenpartij en de servicer of de NL Coördinator Bijzonder Beheer van Argenta Nederland (voor de Nederlandse kredieten), Curatief Beheer (voor de Belgische kredieten) van de Vennootschap. Volgende maatregelen kunnen worden toegestaan:

- Boete kwijtschelding (specifiek voor Nederlandse kredieten);
- Omzetting aflossingsvorm of rente (specifiek voor Nederlandse kredieten);
- Rentemiddeling (specifiek voor Nederlandse kredieten);
- Rentepauze (specifiek voor Nederlandse kredieten);
- Looptijdverlenging (voor Nederlandse en Belgische kredieten);
- Uitstel van betaling (voor Nederlandse en Belgische kredieten);
- Betaalafspraken (voor Nederlandse en Belgische kredieten).

In 2022 werd vanaf 19 september in navolging van een Febelfin-voorstel uitstel van betaling als forbearance maatregel toegestaan voor klanten die betalingsproblemen kregen door de stijgende energieprijzen. Deze forbearance maatregel loopt 12 maanden. Deze dossiers worden gescoord met Energie- UTP indicatoren door de afdeling Curatief Beheer, gevolgd door een assessment conform de bestaande procedures voor UTP soft default. Voor de Nederlandse portefeuille worden geen specifieke forbearance maatregelen toegestaan voor klanten die betalingsproblemen ondervinden door de stijgende energieprijzen. De bestaande processen blijven van toepassing.

Interne herfinancieringen geven aanleiding tot de opname van een kredietvordering, en de terugbetaling (en niet langer opnemen) van de geherfinancierde kredietvordering. Indien de herfinanciering wordt toegestaan omwille van een forbearance maatregel worden deze zodanig geregistreerd.

Het toekennen van een forbearance-maatregel is een kwalitatieve indicator voor de identificatie van een significante stijging van het kredietrisico, en welke automatisch leidt tot de migratie naar fase 2. Migratie naar fase 1 is mogelijk wanneer de forbearance-maatregel is afgelopen. Indien gedurende de lopende forbearance maatregel er een achterstand ontstaan van >30 dagen, of een bijkomende forbearance maatregel wordt toegekend, dan is er een migratie naar fase 3. Vanaf het vierde kwartaal 2022 is een bijkomende periodieke controle ingevoerd door het team curatief beheer, waarbij kredietdossiers die reeds meer dan 6 maanden een (selectie van) actieve UTP indicatoren hebben, aan een kwalitatieve controle worden onderworpen. Indien uit deze beoordeling blijkt dat de UTP indicatoren niet meer actief zijn en het kredietrisico is afgenomen, worden deze geïnactiveerd, waardoor het kredietdossier zal migreren naar fase 1. Algemeen is er geen specifiek criterium voor het migreren naar fase 1. Op rapporteringsdatum worden alle staging triggers overlopen en (voor de kwantitatieve trigger) vergeleken met het moment van origination. Behalve het fase 2- criterium ('in default geweest tijdens de laatste 12 maanden'), is er geen vergelijking met een vorige rapporteringsdatum.

De toename in forbearance tegenover 2021 is voornamelijk het gevolg van het Febelfin betaalluitstel.

	31/12/2021	31/12/2022
Bruto boekwaarde van blootstellingen met respijtmaatregelen	217.594.949	255.708.863
Renderende blootstellingen met respijtmaatregelen	140.930.627	195.344.929
Niet-renderende blootstellingen met respijtmaatregelen	76.664.322	60.363.934
Geaccumuleerde bijzondere waardevermindering, geaccumuleerde negatieve wijzigingen in de reële waarde als gevolg van kredietrisico en voorzieningen	5.737.441	5.497.548
Ontvangen zekerheden en financiële garanties	204.164.563	229.382.454

5.4. Onderschrijvingsrisico's

Risicopositie

Het onderschrijvingsrisico omvat overkoepelend alle risico's die verbonden zijn aan de aard van het onderschrijven van verzekeringsactiviteiten. Het is het risico op een negatieve verandering in de financiële situatie, veroorzaakt door de afwijkingen van de werkelijke betalingen ten opzichte van de verwachte betalingen.

Op het gebied van schadeverzekeringen zijn de resultaten van de Verzekeringspool grotendeels afhankelijk van de mate waarin de werkelijke uitkeringen in overeenstemming zijn met de uitgangspunten die bij de prijsstelling van producten en bij het bepalen van de hoogte van de technische voorzieningen zijn gehanteerd. Voor levensverzekeringen bestaat het onderschrijvingsrisico onder meer uit het risico op afwijkend afkoopgedrag, afwijkende uitkeringen (in geval van overlijden), afwijkende inschatting van het medische risico, afwijkende inschatting van intentie van aangaan van de levensverzekering (verwijzing naar AML-risico's) en poliskosten. Op het gebied van gezondheidsverzekeringen omvatten de risico's zowel die aanwezig bij levens- als bij schadeverzekeringen.

De belangrijkste onderschrijvingsrisico's zijn sterfte- en langlevensrisico, morbiditeitsrisico, risico uit hoofde van kosten, vrijvalrisico, premie- en reserverisico en catastroferisico.

Het sterfterisico is het risico op verlies of op een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door veranderingen in het niveau, de trend of de volatiliteit van sterftecijfers wanneer een stijging van het sterftecijfer leidt tot een stijging van de waarde van verzekeringsverplichtingen. Het grootste deel van het sterfterisico is er ten gevolge van het onderschrijven van schuldsaldoverzekeringen. Het langlevensrisico is het risico op verlies of op een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door veranderingen in het niveau, de trend of de volatiliteit van sterftecijfers wanneer een daling van het sterftecijfer leidt tot een stijging van de waarde van verzekeringsverplichtingen.

Het morbiditeitsrisico is het risico op verlies of op een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door veranderingen in het niveau, de trend of de volatiliteit van invaliditeits-, ziekte- en morbiditeitscijfers. Het morbiditeitsrisico wordt grotendeels gevormd door het onderschrijven van hospitalisatieverzekeringen.

Het kostenrisico is het risico op verlies of op een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door veranderingen in het niveau, de trend of de volatiliteit van de kosten voor het nakomen van verzekerings- of herverzekeringsovereenkomsten. De ontwikkeling en prijszetting van verzekeringspolissen is mee gebaseerd op hypothesen over de acquisitiekosten, de verwerkingskost van de polissen en de beheerskosten van de schades. Het kostenrisico kan toenemen door meer langlopende contracten, afwijkingen van de gebruikte hypothesen en een toename van de kosteninflatie.

Het vrijvalrisico is het risico op verlies of op een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door veranderingen in het niveau of de volatiliteit van de percentages van (voortijdige) beëindiging, verlenging of afkoop van de overeenkomst. Bij een toename van het aantal afkopen loopt de verzekeringsmaatschappij het risico dat de initiële poliskosten niet tijdig kunnen terugverdiend worden en dat de winsten van toekomstige premies wegvallen. Een lager aantal afkopen bij verlieslatende contracten kan hetzelfde risico inhouden.

Het premie- en reserverisico is het risico op verlies of op een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door volatiliteit in het tijdstip, de frequentie en de ernst van verzekerde gebeurtenissen en in het tijdstip en het bedrag van schaderegelingen. Premierisico betreft schadegevallen na rapporteringsdatum (i.e. gedurende de resterende looptijd van het contract), reserverisico betreft voorgevallen schades voor rapporteringsdatum.

Het catastroferisico of rampenrisico is het risico op verlies of op een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door onzekerheid over de prijsstelling en de aannames voor de technische voorziening in verband met extreme of uitzonderlijke gebeurtenissen. Het catastroferisico is grotendeels te wijten aan natuurrampen of door mensen veroorzaakte rampen. Dit risico komt voornamelijk voor bij schadeverzekeringen. Voor levensverzekeringen omvat dit risico ook het risico op verhoogde sterfte als gevolg van een pandemie of natuurrampen of door mensen veroorzaakte rampen. Binnen leven komt dit risico voornamelijk voor bij de schuldsaldoverzekeringen.

Risicobeheersing

De Vennootschap hanteert een duidelijk begreemd aanvaardingsbeleid dat is toegespitst op welomschreven doelgroepen. Bij de ontwikkeling van nieuwe producten worden alle identificeerbare componenten van het onderschrijvingsrisico in rekening gebracht voor het bepalen van het acceptatie-, tarifierings- en reserveringsbeleid.

Het acceptatie-, sanerings-, tarifierings- en reserveringsbeleid worden bepaald en aangepast door een voortdurende opvolging van de technische resultaten en rendabiliteit van producten, het profiel van de portefeuille, evaluaties van de sterftetafels en de toereikendheid van de technische voorzieningen.

In het reserveringsbeleid wordt een onderscheid gemaakt tussen de frequentiedossiers met kleinere schadebedragen en de zware schadedossiers (boven 150.000 euro voor lichamelijk letsel en boven de 200.000 euro voor brandschades). Het beleid voor de frequentiedossiers situeert zich upfront, in de jaarlijkse bepaling door de afdeling IRMS (actuariaal) van de standaard openingsreserves, op basis van de historische schadelast. Dit is een 'best estimate' (realistische schatting) van de gemiddelde schadelast.

Het beleid voor de zware schadedossiers vereist een benadering op maat. Het Overleg zware schades rapporteert aan het VRC. Door een proces van bestendige evaluatie van de tussenkomst van de verzekeringsonderneming en dankzij een analyse van de toepassing van het verzekeringscontract, de toepassing van de conventies, uitsluitingen, benadering van de schade, de aansprakelijkheid, alle mechanismes van verdeling van aansprakelijkheid, de aftrek van de vrijstelling en de toevoeging van de kosten worden deze in kaart gebracht. De basis is hier een faire schatting van de zware dossiers (op basis van alle bovenvermelde elementen) plus een risicomarge, gelet op potentiële zware schommelingen. Door een zo nauwkeurige benadering, met een frequente herziening, zullen de schommelingen opwaarts en neerwaarts zo beperkt mogelijk blijven.

De toereikendheid van de technische voorzieningen of LAT wordt getoetst conform de gelijknamige beleidslijn. Er wordt systematisch nagegaan of de technische voorzieningen adequaat zijn. Als de technische voorzieningen ontoereikend geacht worden, wordt meestal besloten aanvullende voorzieningen toe te wijzen en /of het beleid omtrent tarieven en risicoaanvaarding te wijzigen of andere acties te ondernemen.

De Verzekeringspool maakt ook gebruik van herverzekering om bepaalde risico's te beperken, de volatiliteit in de schadelast te mitigeren en de solvabiliteitsratio's te optimaliseren. Het eigenbehoud en de limieten van de herverzekeringscontracten worden bepaald in functie van de acceptatiepolitiek en de risicoappetijt van de Vennootschap en zijn vastgelegd in de beleidslijn 'Herverzekering'. Het VRC volgt deze risico's permanent op en rapporteert hierover aan het auditcomité en het risicocomité van de raad van bestuur.

Herverzekering komt in de volgende takken voor:

- Brand en Omnium Auto: excess of loss per risico en per gebeurtenis of event;
- Aansprakelijkheid: excess of loss per risico in takken BA, BA Auto, Inzittenden, BA Gebouwen en BA Privé Leven;
- Brand en Omnium Auto: annual aggregate excess of loss per event en Top&Top XL Layer;
- Leven: sommen excedent bij risico individueel overlijden.

Gezien de overstromingen van zomer 2021 was de renewal van het CAT (catastrofe) programma uitdagend: het herverzekeringsprogramma niet-Leven 2022 kon finaal voor 100% geplaatst worden m.u.v. een verwaarloosbaar gedeelte op de tweede layer van de aggregate.

In tegenstelling tot het herverzekeringsprogramma Niet-Leven, welke jaarlijks dient hernieuwd te worden, is het Leven Herverzekeringsprogramma een contract van 3 jaar, welke hernieuwd werd eind 2019. Dit herverzekeringsprogramma biedt dekking tegen sterfte. Dit wil zeggen dat Aras een gedeelte van de risicopremie, welke Aras aanrekent aan klanten, afstaat aan de herverzekeraars. In ruil hiervoor betaalt de herverzekeraar bij overlijden van de klant het overlijdenskapitaal uit. Net zoals het vorige contract, werd - mits behoud van winstdeelname - besloten om Aras volledig te herverzekeren voor Leven. Het contract dat bedongen werd in 2019, is een contract dat rollend 2 jaar verderloopt. In juni 2022 gebeurde een analyse op de samenwerking met de leidende herverzekeraar. In het VRC werd beslist om de samenwerking aan te houden.

De onderstaande tabel biedt een overzicht van de betaalde herverzekeringspremies:

	31/12/2021	31/12/2022
Brand	2.248.131	3.023.287
Motor	2.088.328	1.907.002
Familiale	46.259	18.796
Leven	15.965.855	15.555.567
Totaal	20.348.573	20.504.653

De risicoappetijt met betrekking tot de onderschrijvingsrisico's van de Verzekeringspool wordt in het RAF beheerd via volgende risico-indicatoren:

- New Business Margin Leven en Value New Business Leven: waarde van de productie Leven van het boekjaar indien target ROE van 8% behaald wordt tegenover verdisconteerde premies;
- LAT (Liability Adequacy Test) Leven, Schade en Gezondheid: toetsing om na te gaan of de aangelegde technische voorzieningen voldoende zijn om toekomstige verwachte verzekeringsverplichtingen na te komen;
- Combined Ratio Schade inclusief herverzekering;
- Combined Ratio Gezondheid.

Aanvullend op bovenstaande RAF-indicatoren zijn er intern nog operationele limieten en knipperlichten gedefinieerd.

Gevoeligheidsanalyse

Voor Leven beschouwen we de volgende scenario's met betrekking tot de drie belangrijkste risico's:

- Vrijval: daling van 40% in het aantal polissen voor natuurlijke personen;
- Kosten: relatieve verhoging van de kosten met 10% samen met een absolute verhoging van de kosteninflatie met 1%;
- Sterfterisico: relatieve verhoging van de sterftekansen met 15%.

De volgende tabel geeft de impact weer van de scenario's op de marktwaarde van het eigen vermogen. Het is duidelijk dat de marktwaarde van het eigen vermogen het meest gevoelig is voor wijzigingen in vrijval. Dit wordt vooral gedreven door de schuldsaldoverzekeringen en de portefeuille tak 23 spaar- en beleggingsproducten (Argenta Life Plan). Voor beide portefeuilles impliceert een daling van het aantal polissen een afname van de toekomstige winsten (in het bijzonder fee-inkomsten voor de tak 23 beleggingsfondsen). Ten gevolge van de gestegen rentecurve ontstaat er tevens een afkooprisico voor tak 21 spaar- en beleggingsproducten met een lage garantierente. Ook hier zorgt een lager aantal polissen voor een afname van de toekomstige winsten. Dit laatste effect zorgt voor een stijging van de globale impact van het vrijvalscenario t.o.v. vorig jaar.

Het kostenscenario genereert een stijging van de technische voorzieningen, waarbij alle producten geïmpacteerd worden. Het grootste effect komt voor bij schuldsaldoverzekeringen, het tak 21 spaarproduct Argenta Flexx en de portefeuille tak 23 spaar- en beleggingsproducten van Argenta Life Plan. Voor dit laatste product is de impact op de marktwaarde van het eigen vermogen relatief klein ten opzichte van de technische voorzieningen van het product. De impact naar de marktwaarde van het eigen vermogen daalt ten opzichte van vorig jaar ten gevolge van de gestegen rentecurve, waardoor de verdisconteerde waarde van de kosten afneemt.

Tenslotte blijft de impact van het sterftescenario op de marktwaarde van het eigen vermogen relatief beperkt. Hier vormt de portefeuille tak 23 spaar- en beleggingsproducten (Argenta Life Plan) het grootste aandeel in het risico omdat meer toekomstige winsten wegvallen in geval van sterfte.

	31/12/2021	31/12/2022
Sensitiviteit		
Vrijval	-110.383.618	-159.485.074
Kosten	-33.117.801	-30.710.919
Sterfte	-10.683.210	-10.925.576

Voor de portefeuille hospitalisatieverzekeringen worden de volgende scenario's beschouwd met betrekking tot de drie belangrijkste risico's:

- Vrijval: daling van 40% in het aantal polissen voor natuurlijke personen;
- Kosten: relatieve verhoging van de administratiekosten met 10% samen met een absolute verhoging van de kosteninflatie met 1%;
- Sterfterisico: relatieve verhoging van de sterftekansen met 15%.

Ook voor de hospitalisatieportefeuille geeft het vrijvalscenario de grootste impact op de marktwaarde eigen vermogen. Dit wordt gedreven door de winstgevendheid van de portefeuille waardoor vrijval van contracten de toekomstige winsten verlaagt.

Een stijging van de administratiekosten impliceert opnieuw een daling van de toekomstige winsten.

Het sterftescenario genereert een enigszins lagere impact op de marktwaarde van het eigen vermogen. De winstgevendheid van de portefeuille neemt af ten gevolge van een verhoging van de sterftekansen.

De shocks zijn kleiner dan vorig jaar door de afbouw van de portefeuille en de gestegen verdisconteringscurve.

	31/12/2021	31/12/2022
Sensitiviteit		
Vrijval	-34.918.868	-30.846.754
Kosten	-13.536.945	-12.897.141
Sterfte	-4.990.361	-3.866.159

Voor de portefeuille schadeverzekeringen beschouwen we de volgende scenario's met betrekking tot de twee belangrijkste risico's:

- Premie- en reserverisico: per tak wordt het 1 op 200 scenario toegepast, gekalibreerd volgens de principes van het standaardmodel Solvency II;
- Catastroferisico: een combinatie van verschillende catastroferisico's wordt toegepast naargelang de aard van de schadeverzekering, tevens gekalibreerd volgens de principes van het standaardmodel Solvency II. Dit omvat zowel natuurrampen (overstroming, hagel, aardbeving, storm) als menselijke effecten (auto, brand, aansprakelijkheid).

Het catastroferisico heeft een grotere impact op de marktwaarde van het eigen vermogen dan het premie- en reserverisico.

Bij catastroferisico is de impact van de catastrofeschades op de portefeuille brandverzekeringen het grootst. Vooral de scenario's storm, overstroming en hagel dragen bij tot de impact. Voor alle catastrofesenario's speelt herverzekering een belangrijke rol. De stijging van het catastroferisico t.o.v. vorig jaar is hoofdzakelijk het gevolg van de indexering van de verzekerde waarden in de portefeuille Brand, in combinatie met de groei van de portefeuille. Ook de gewijzigde voorwaarden en het niet volledig kunnen plaatsnemen van het nieuwe herverzekeringsprogramma draagt bij tot de stijging van het catastroferisico.

Het premie- en reserverisico blijft stabiel ten opzichte van vorig jaar. Achterliggend verhoogt het premierisico door de groei van de portefeuille. Dit wordt gecompenseerd door een daling van het reserverisico, die gedreven wordt door de afname van de best estimate schadereserves. De afname van de best estimate schadereserves is voornamelijk toe te schrijven aan de stijging van de rentecurve, in combinatie met de daling van de openstaande schadereserve voor catastrofeschades.

	31/12/2021	31/12/2022
Sensitiviteit		
Premie en reserve	-38.066.196	-38.430.966
Catastrofe	-23.412.999	-56.807.383

Ontwikkeling schadereserves

De onderstaande tabel illustreert de schadedriehoek en bevat de evolutie van de totale schadelast voor herverzekering per voorvalsjaar, waarbij de schadelast gelijk is aan de som van de betalingen en de schadereserves (excl. IBNR) met aftrek van de recuperaties en de recuperatiereserves. Zowel de betalingen als de recuperaties zijn cumulatief. Het gaat dus over uitkeringen vanaf 1 januari van het voorvalsjaar tot en met het laatste afwikkelingsjaar.

De indeling van een schadedriehoek is als volgt:

- Horizontaal staan de afwikkelingsjaren;
- Verticaal de voorvalsjaren;
- Diagonaal de boekjaren.

Hoe verder de schades zijn ontwikkeld, hoe betrouwbaarder de waardering van de schadelast. De bedragen in onderstaande tabellen werden aangesloten met de boekhouding.

31/12/2021 In miljoen EUR	< 2002	2002-2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Raming aan het einde van het voorvalsjaar	0	560	57	74	73	72	70	81	80	69	79
1 jaar later	0	550	58	78	71	70	68	80	79	68	0
2 jaar later	0	541	57	73	68	69	67	78	78	0	0
3 jaar later	0	531	56	72	68	68	66	71	0	0	0
4 jaar later	0	524	57	71	68	69	64	0	0	0	0
5 jaar later	0	522	57	70	67	68	0	0	0	0	0
6 jaar later	0	514	56	71	67	0	0	0	0	0	0
7 jaar later	0	512	55	70	0	0	0	0	0	0	0
8 jaar later	0	508	55	0	0	0	0	0	0	0	0
9 jaar en later	0	494	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Huidige raming	229	494	55	70	67	68	64	71	78	68	79
Cumulatieve betalingen	223	484	51	64	55	60	58	62	65	55	49
Huidige voorzieningen	6	10	3	6	12	8	6	8	13	14	30

31/12/2022 In miljoen EUR	< 2002	2002-2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Raming aan het einde van het voorvalsjaar	0	617	74	73	72	70	81	80	69	79	84
1 jaar later	0	609	78	71	70	68	80	79	68	79	0
2 jaar later	0	598	73	68	69	67	78	78	68	0	0
3 jaar later	0	588	72	68	68	66	71	76	0	0	0
4 jaar later	0	581	71	68	69	64	70	0	0	0	0
5 jaar later	0	579	70	67	68	64	0	0	0	0	0
6 jaar later	0	570	71	67	65	0	0	0	0	0	0
7 jaar later	0	568	70	66	0	0	0	0	0	0	0
8 jaar later	0	562	69	0	0	0	0	0	0	0	0
9 jaar en later	0	548	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Huidige raming	229	548	69	66	65	64	70	76	68	79	84
Cumulatieve betalingen	223	536	65	56	61	58	63	66	57	68	50
Huidige voorzieningen	6	12	4	10	5	5	7	10	11	12	34

Bewegingsanalyse technische voorzieningen

In onderstaande tabel werd een analyse opgenomen van de technische voorzieningen voor tak 21 contracten. Het overzicht van de totale technische voorzieningen leven is te vinden onder toelichting 22.

	31/12/2021	31/12/2022
Beginsaldo technische voorzieningen tak 21	2.846.779.194	2.823.206.224
Stortingen	156.314.092	201.675.217
Afkopen, overlijden, einde termijn, rentes	-162.752.932	-245.972.926
Interestkost	43.549.336	38.527.767
Toekenning winstdeelname	68.975	39.624
Overige wijzigingen	-60.752.440	-167.879.460
Eindsaldo technische voorzieningen tak 21	2.823.206.225	2.649.596.446
Andere	0	0
Aanvullende voorzieningen leven	20.869.246	20.869.246
Totaal	2.844.075.470	2.670.465.692

Voor de tak 23 contracten die worden opgenomen onder de financiële verplichtingen geeft dit volgend beeld:

	31/12/2021	31/12/2022
Beginsaldo technische voorzieningen tak 23	2.642.811.557	3.019.742.125
Stortingen	213.152.812	226.916.776
Afkopen en overlijdens	-172.798.400	-139.691.990
Waardeschommelingen	287.877.527	-487.888.676
Overige wijzigingen	48.698.629	135.613.935
Eindsaldo technische voorzieningen tak 23	3.019.742.125	2.754.692.170
Andere	0	0
Totaal	3.019.742.125	2.754.692.170

Bijkomende toelichtingen over tak 23 zijn terug te vinden onder toelichting 13.

In de overige wijzigingen worden de interne 'transferten' in het tak 44 product (tussen de tak 21 en tak 23 component) opgenomen, evenals de onttrekkingen uit de reserves van risicopremies en beheerskosten.

5.5. Niet-financiële risico's

Risicopositie

De overkoepelende definitie voor de niet-financiële risico's is de kans op negatieve gevolgen (zowel financieel als niet-financieel) als direct of indirect gevolg van ontoereikende of falende interne processen, mensen of systemen, of door externe gebeurtenissen. De niet-financiële risico's zijn binnen de risicocartografie gedefinieerd als compliance risico, strategisch en change risico, juridisch (& regulator) risico, bedrijfscontinuïteitrisico, sourcing risico, informatiebeveiliging- en cyberrisico, merk en duurzaamheidsrisico, IT-risico, procesrisico, human resources risico, datamanagementrisico en frauderisico.

Alle ondernemingen die activiteiten uitoefenen, hebben te maken met een operationeel risico en zoals hierboven gedefinieerd niet-financiële risico's. De activiteiten van de Vennootschap zijn afhankelijk van het vermogen om een erg groot aantal transacties efficiënt, nauwkeurig en in overeenstemming met de beleidslijnen en de wet- en regelgeving te verwerken. Niet-financiële risico's en verliezen treden op als gevolg van tekortschietende of falende interne processen (zoals processen die niet afgestemd zijn op de wettelijke voorschriften), mensen (zoals fraude, fouten van werknemers) en systemen (zoals systeemuitval) of als gevolg van externe gebeurtenissen (zoals rampen, cybercriminaliteit of defecten van externe systemen, zoals die van de leveranciers of tegenpartijen van de Vennootschap).

Risicobeheersing

Het belang van (en de focus op) de niet-financiële risico's is de laatste jaren sterk toegenomen omwille van de toegenomen digitalisering, de snelheid waarmee veranderingen gepaard gaan, bijkomende wet- en regelgeving, Dit vertaalt zich onder meer in een mogelijke toename van de effectieve financiële verliezen ten gevolge van deze risico's, en tevens in efficiëntieverlies, stijging van het risico op reputatieverlies, complexere processen en toegenomen druk van de toezichthouders. Een grondige aanpak van de niet-financiële risico's binnen de Vennootschap blijft dan ook vereist.

De Vennootschap haar doelstelling voor duurzame groei (balans klantenervaring, kosten- en risicobeheersing) is het uitgangspunt en de basis voor het eenvoudig en praktijkgericht risicobeheer inzake niet-financiële risico's.

De rollen en verantwoordelijkheden omtrent risicobeheer zijn bepaald in de beleidslijn Integrated Risk Management met de structuur van de '3 lines of defense' en worden in de beleidslijn voor risicobeheer niet-financiële risico's verder uitgewerkt voor wat betreft de niet-financiële risico's.

De groepsrisicobeheerfunctie met focus op de niet-financiële risico's wordt ingevuld door de directie Non-Financial Risk Management & Supervisory Office (NFRM & SO).

De kernopdracht van NFRM & SO is om 'Assurance te bieden' vanuit haar tweedelijns onafhankelijke controlefunctie rol. En bijkomend aan 'Waardecreatie te doen' door op een verantwoorde manier bij te dragen aan een verhoogde veiligheid, waardoor Argenta en zijn klanten/medewerkers weerbaarder zijn.

De NFRM beleidslijn die het beheer van de niet- financiële stuurt is geïnspireerd op het referentiekader van ISO 31000, waarbij "Principles for the Sound Management and Supervision of Operational Risk" (BCBS195 – juni 2011) en de "Revisions to the Principles for the Sound Management of Operational Risk" (BCBS515 – 31 maart 2021) het referentiepunt is. Risicobeheer is de verantwoordelijkheid van de volledige organisatie, met specifieke rollen en verantwoordelijkheden voor de diverse afdelingen. Het Charter van de risicobeheerfunctie, de beleidslijn Integrated Risk Management en het raamwerk van de "3 Lines of Defense" (vastgelegd in het "Governancememorandum") vormen het kader om de verantwoordelijkheden inzake risicobeheer éénduidig toe te wijzen.

De directie NFRM & SO neemt de onafhankelijke risicobeheerfunctie in tweede lijn op voor de niet-financiële risico's, met uitzondering van het compliance risico¹ (=directie Compliance). De organisatie binnen NFRM & SO is zo ingericht dat we vanuit onze 2de lijnsrol groepsbreed en risicogebaseerd aantoonbaar kunnen maken dat de risico appetijt worden nageleefd zowel in de run als in de change. Het team "Advisory" draagt daaraan bij door het bieden van een gepast kader voor risicobeheer en aan de hand van de adviesopdrachten comfort te geven over de opzet en werking van de riskmanagement cyclus met focus op de change activiteiten. Het team "Monitoring & Investigations" geeft, vanuit de onafhankelijke assurance opdrachten (domein-, standaard-, target- en bijzondere onderzoeken) comfort over de opzet en werking van de riskmanagement cyclus door een holistisch beeld te geven over de belangrijkste risico's en dit met focus op de runactiviteiten. Samen vormen de teams een partner in risicobeheer die transversaal en groepsbreed meedenkt en bijdraagt aan de risicocultuur.

Binnen het kader van de algemene risicoappetijt worden de niet-financiële risico's op een structurele manier beheerd. De kwalitatieve risk appetite statements (RAS) worden vertaald naar kwantitatieve risicoprofielen (RAF-limieten, knipperlichten en indicatoren), teneinde op bedrijfsniveau een adequate monitoring te kunnen doen van de niet-financiële risico's.

Er is een duidelijk en goedwerkend Risico Appetijt Framework (RAF), dat als actief sturingsmiddel ingebed is in de organisatie. Er is een kwartaalrapportering van het RAF op de risicocomités, met terugkoppeling aan de raden van bestuur.

De groepsentiteiten zijn geïntegreerd in de specifieke rapportering van de risicoprofielen in het RAF-dashboard. De jaarlijkse vrijwillig RAF-oefening met het risicocomité ter voorbereiding van het businessplan incorporeert tevens de niet-financiële risico's, waardoor finaal ook de risk check op het businessplan de financiële én niet-financiële risico's beter omvat.

Minstens éénmaal per jaar evalueert elke directie formeel haar interne controlematuriteit ('COSO-evaluatie'). De maturiteitsscore wordt bekomen door het invullen van de COSO-vragenlijst (ondersteund door gevraagde bewijsstukken). De vragenlijst is gebaseerd op het internationale COSO-raamwerk, stelt vragen over de verschillende COSO-componenten waaronder controleomgeving, risicobeheer en beheersmaatregelen. De globale maturiteitsscore is in 2022 stabiel op 3,42 (op een schaal tot 5). Een score van 3+ duidt op een gedefinieerd maturiteitsniveau, waarbij de beheersmaatregelen aanwezig zijn. Argenta streeft naar een globaal gemiddeld interne controle-maturiteitsniveau van 3,50, met als minimum target een score van 3,00² per directie. Er volgt specifiek aandacht voor informatiebeveiliging- en cyber risico.

Argenta, als geïntegreerde bank-verzekeraar, kiest ervoor om zijn bank- en verzekeringsactiviteiten samen te beoordelen op het vlak van governance en interne controle daartoe maakt ze één verslag, zijnde het Interne Controle Jaarverslag. De goedkeuring door het directiecomité van de beoordeling van het interne controlesysteem geldt tevens als de verklaring van de effectieve leiding inzake de doeltreffendheid van het governance systeem.

¹ Compliance risico wordt in de risicocartografie wel beschouwd als één van de niet-financiële risicotypes.

² Een maturiteitsscore van 3 betekent dat er beheersmaatregelen aanwezig zijn. Zij zijn gestandaardiseerd, gedocumenteerd, gecommuniceerd en worden toegepast ('Do'). Een maturiteitsscore van 4 wil zeggen dat de beheersmaatregelen intern periodiek worden geëvalueerd (de effectiviteit ervan wordt getest) en bijgestuurd ('Check' en 'Act').

De tweedelijns onafhankelijke controle wordt uitgevoerd, zowel in de kantoren als op hoofdzetel d.m.v. 4 types onderzoeken (Standaardonderzoeken, Bijzondere Onderzoeken, Target en Domeinonderzoeken). De terugkoppeling van de belangrijkste resultaten gebeurt via het GRC-NFR (groepsrisicocomité - niet financiële risico's), de aanbevelingen worden geregistreerd en opgevolgd via pentana (tooling).

Daarnaast wordt jaarlijks een scenarioanalyse gemaakt, waarbij de leden van het directiecomité bedrijfsbrede crisisscenario's bepalen met een grote potentiële financiële impact voor Argenta. Deze scenario's worden gebruikt voor de kapitaalberekening onder ICAAP en ORSA.

De rapportering bevat zowel kwantitatieve (RAF-rapportering niet-financiële risico's, KRS-kantoorrisicoscore, ...) als kwalitatieve rapporteringen (activiteitenverslag, interne controlejaarverslag, actieplan, ...).

Tenslotte wordt aan de directie Juridische Zaken het beheer van het corporate insurance programma toevertrouwd, waarbij met behulp van een makelaar een aantal passende dekkingen voor niet-financiële risico's worden afgesloten.

Jaarlijks worden de hot spot risico's geactualiseerd door de leden van het directiecomité, zowel voor de financiële als niet-financiële risico's. In lijn met de NFR hot spot risico's werden de prioriteiten in 2022 gericht naar informatiebeveiliging- & cyber, fraude en IT risico.

Dit zorgt er voor dat de juiste prioriteiten gegeven worden aan de juiste risico's waarbij gestreefd wordt naar een verbeterde interne beheersing en versterking van de interne controleomgeving voor de geïdentificeerde risico's.

6. Solvabiliteit en kapitaalbeheer

Het kapitaalrisico is het risico op een tekort aan beschikbaar kapitaal in verhouding tot het vereiste kapitaal door de activiteiten en grootte van de onderneming, of door de onmogelijkheid om aan een goede prijs en binnen een korte tijdspanne kapitaal op te halen. Om dit risico op te volgen worden er stelselmatig vergelijkingen gemaakt met de regulatoire vereisten en de interne doelstellingen.

6.1. Kapitaalbeheer

Het kapitaalbeheer van de Vennootschap is gericht op het handhaven van een solide solvabiliteitspositie, waarbij continu gezocht wordt naar een goede balans tussen de hoeveelheid kapitaal die aangehouden wordt en de risico's die de Vennootschap loopt.

De Vennootschap dient op elk moment aan de regulatoire kapitaalratio's te voldoen. Zij streeft hierbij naar een gezond evenwicht tussen enerzijds de bedrijfsdoelstellingen met voldoende ruimte om te groeien en anderzijds een gezonde kapitaalbasis die toelaat alle materiële risico's te dragen.

De Vennootschap heeft steeds een politiek van autofinanciering gevolgd en wenst dit te blijven doen. Om een kapitaalniveau te behouden dat voldoende ruimte laat om te groeien en om alle materiële risico's te kunnen dragen wordt een optimale samenstelling nagestreefd tussen volgende instrumenten:

- Groei CET1 met reservering van winsten;
- Kapitaalsverhogingen;
- Hybride tier-1 uitgiftes;
- Achtergestelde leningen (tier 2);
- Bail-in instrumenten.

6.2. Regelgeving

Inleiding

De Vennootschap valt als gemengde financiële holding onder de CRR en CRD-wetgeving. De onderliggende Bankpool is tevens aan deze regels onderhevig, de onderliggende Verzekeringspool dient te voldoen aan de Solvency wetgeving. Informatie over Pijler 1 (minimale kapitaalvereisten) en Pijler 2 (SREP-proces) worden hieronder toegelicht. De Pijler 3-toelichtingen van de Bankpool en de SFCR-toelichting van de Verzekeringspool worden afzonderlijk gepubliceerd op de website van de Vennootschap, waarbij een gedeelte van de informatie uit deze jaarrekening wordt overgenomen.

De berekening van de solvabiliteitsratio op niveau van de Vennootschap gebeurt volgens de Danish Compromise methode. Het betreft een compromis dat – mits goedkeuring door de toezichthouder – kan toegepast worden door gemengde financiële holdings. Volgens deze methode moet de waarde van de verzekeringsparticipatie niet worden afgetrokken van het eigen vermogen. Daarentegen wordt deze verzekeringsparticipatie ten belope van de historische aanschaffingswaarde van 176 miljoen wel meegenomen bij de berekening van de risicogewogen activa ten belope van 370%.

In aanvulling met de solvabiliteitsratio's dient de Vennootschap ook zijn solvabiliteitspositie als financieel conglomeraat toe te lichten. Dit houdt in dat het beschikbare kapitaal berekend wordt op basis van de geconsolideerde positie onder de respectievelijke CRR/CRD-regels voor de bankactiviteiten en Solvency II-regels voor de verzekeringsactiviteiten. Het bekomen beschikbare kapitaal wordt dan vergeleken met de kapitaalvereisten uitgedrukt in risicogewogen activa.

Wettelijke kapitaalsvereisten

De Pijler 1 vereisten leggen een minimum solvency ratio van 4,5% van het Common Equity Tier 1 (CET-1) ratio, 6% voor de Tier 1 (T1) ratio en 8% voor de Total Capital (TC) ratio op. De toezichthouders hebben de mogelijkheid een aantal bijkomende buffers (gecombineerde buffer vereiste) op te leggen:

- Een kapitaal conserveringsbuffer: een bijkomende CET-1 vereiste van 2,50%;
- Een contracyclische kapitaalbuffer: geeft een bijkomende CET1 vereiste van 0,03% berekend als een gewogen gemiddelde van de per land opgelegde vereiste en de in de Vennootschap aanwezige blootstelling aan dat land, zowel de Belgische als de Nederlandse toezichthouder hebben het percentage momenteel vastgelegd op 0%; vanaf 25 mei 2023 verhoogt de Nederlandse toezichthouder deze buffer naar 1%;
- Een buffer voor systemisch belangrijke instellingen: de Belgische toezichthouder heeft de Vennootschap aangewezen als O-SII of andere systeemrelevante instelling waardoor de Vennootschap onderworpen is aan een bijkomende CET-1 vereiste van 0,75%;
- Een Pijler 2 vereiste (P2R) van 1,50% en een Pijler 2 aanbeveling (P2Guidance);
- De NBB heeft op 1 mei 2022 een nieuwe macro-prudentiële maatregel ingevoerd die gericht is op posities in de Belgische residentiële vastgoedmarkt van kredietinstellingen die de interne-ratingbenadering (IRB) toepassen en die de eerdere maatregel vervangt die in 2018 werd ingevoerd. De maatregel - systemic risk buffer (SyRB) - legt de vorming van een CET 1-kapitaalbuffer van 0,81%.

Gelet op de afwezigheid van Alternatief Tier 1 en Tier 2 kapitaal van 1,50% en 2,00% opgevangen via CET-1.

In het kader van de SREP (Supervisory Review and Evaluation Process) kan de bevoegde toezichthouder (in casu de ECB) hogere minimum ratio's opleggen als gevolg van de beoordeling van de robuustheid van het businessmodel, de adequaatheid van de risk governance en de toereikendheid van de kapitaal- en liquiditeitssituatie.

In het kader van de SREP werd dan ook een ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) / ILAAP (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process) uitgevoerd, resulterend in een CAS (Capital Adequacy Statement) en een LAS (Liquidity Adequacy Statement), onderschreven door de raad van bestuur.

De Risk functie is mede verantwoordelijk voor de risk governance met het RAF (Risk Appetite Framework), ICAAP, herstelplan en stress testing, diverse beleidsdocumenten en de interne risicorapportering.

De in de SREP (jaarlijkse globale evaluatie) door de ECB opgelegde P2R kapitaalbeslissing blijft stabiel op 1,50% (in te vullen met minimaal 56,25% in CET-1 en 75% in T1 met de resterende vereiste in T2).

Aspa heeft een bindende MREL (Minimum Requirement of own funds and Eligible Liabilities for bail-in) opgelegd gekregen van 8% of Total Liabilities and Own Funds, zijnde 21,95% van TREA (Total Risk Exposure Amount) en 7,69% van LRE (Leverage Ratio Exposure), integraal te voldoen door middel van achtergestelde passiva tegen begin 2024, evenals een tussentijdse bindende target vanaf 2022.

Aspa is vanaf 01/01/2022 onderhevig aan een bindende tussentijdse MREL van 19,04% van TREA en 7,16% van LRE (waarvan een achtergesteld streefniveau van 19,04% van TREA en 6,41% van LRE).

Interne kapitaalsvereisten

In het intern beoordelingsproces van de kapitaaltoereikendheid (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process voor de Bankpool en ORSA - Own Risk and Solvency Assessment voor de Verzekeringspool) worden alle materiële risicofactoren gemodelleerd, zodat een vollediger beeld wordt bekomen van het economisch kapitaalbeslag.

Het ICAAP van de Vennootschap bestaat uit de samenvoeging van het ICAAP van de Bankpool met het ORSA van de Verzekeringspool. Het ICAAP/ORSA-proces heeft tot doel alle materiële risico's te identificeren en te kwantificeren, zodat de toereikendheid van het beschikbaar kapitaal kan worden beoordeeld en het vereist kapitaal kan worden toegekend aan de business en productlijnen.

Het economisch kapitaalproces bestaat uit de volgende stappen:

- Identificatie en beoordeling van de materiële risico's;
- Berekening van het vereist economisch kapitaal;
- Berekening van het beschikbaar economisch kapitaal;
- Berekening van de huidige en toekomstige kapitaaltoereikendheid van de Bank- en Verzekeringspool;
- Allocatie van de kapitaalvereisten over de business lines en productgroepen.

Het RAF voorziet in de opvolging van het kapitaalrisico via o.a. volgende RAF-limieten (BVg, Aspa resp. Aras):

- CET-1 ratio;
- TC-ratio (Total Capital);
- Leverage;
- MREL (Minimum Requirement on own funds & Eligible Liabilities) (incl.subordinated);
- ICAAP 99,90%;
- Solvency II Pijler I;
- ORSA 99,50%.

Dit houdt in dat in alle omstandigheden (stress-scenario's) en met voldoende graad van zekerheid de eigen vermogensvereisten van de Vennootschap worden gerespecteerd.

6.3. Solvabiliteit (niet geauditeerd)

Solvabiliteit bij de Vennootschap

In het onderstaande overzicht is de toetsing van de belangrijkste vereisten terug te vinden, berekend volgens de van toepassing zijnde regelgeving (en dit volgens de Danish Compromise methode).

	31/12/2021	31/12/2022
Beschikbaar kapitaal		
1 Tier 1-kernkapitaal (CET1)	2.497.211.416	2.566.787.180
2 Tier 1-kapitaal (T1)	2.497.211.416	2.566.787.180
3 Totaal kapitaal	2.497.211.416	2.569.056.921
Risicogewogen posten		
4 Totale risicogewogen activa (RWA)	11.578.513.602	11.689.433.055
Risicogebaseerde kapitaalratio's als een percentage van RWA		
5 Tier 1-kernkapitaalratio (%)	21,57%	21,96%
6 Tier 1-kapitaalratio (%)	21,57%	21,96%
7 Totale kapitaalratio (%)	21,57%	21,98%
Additionele CET1 buffervereisten als een percentage van RWA		
8 Kapitaalconserveringsbuffer vereiste (%)	2,50%	2,50%
9 Contracyclische kapitaalbuffervereiste (%)	0,01%	0,03%
9a Systeemrisicobuffer	0,00%	0,81%
10 O-SII (Other Systemically Important Institution) kapitaalbuffervereiste (%)	0,75%	0,75%
11 Totaal van CET1 specifieke buffervereisten (%)	3,26%	4,10%
11a Totale kapitaalvereisten (%)	13,01%	13,60%
12 Beschikbaar Tier 1-kernkapitaal nadat aan de totale SREP-eigenvermogensvereisten is voldaan (%)	12,84%	12,48%

	31/12/2021	31/12/2022
FICOD ratio		
13 FICOD kapitaalratio	20,49%	20,95%
Hefboomratio		
14 Maatstaf voor de totale risico blootstelling voor de berekening van de hefboomratio	47.763.247.799	54.889.749.566
15 Hefboomratio (%) (rij 2 / rij 14)	5,23%	4,68%
Liquiditeitsdekkingratio (LCR)		
16 Totaal kwalitatief hoogwaardige liquide activa	6.046.952.418	7.443.960.743
17 Totaal netto kasuitstroom	3.611.885.001	3.999.182.128
19 LCR ratio (%)	167,42%	186,14%
Net Stable Funding Ratio (NSFR)		
19 Totaal beschikbaar stable funding	44.449.264.715	47.761.132.504
20 Totaal vereiste stable funding	30.523.335.443	33.455.632.738
21 NSFR ratio (%)	145,62%	142,76%
Minimum Requirement for Own Funds and Eligible Liabilities		
22 Eligible liabilities	1.493.755.812	2.614.113.552
23 Eligible liabilities subordinated to excluded liabilities	989.326.769	2.109.655.250
24 Minimum requirement for own funds and eligible liabilities LRE (%)	8,09%	9,10%
25 Minimum requirement for own funds and eligible liabilities subordinated LRE (%)	7,03%	8,18%
26 Minimum requirement for own funds and eligible liabilities TREA (%)	35,25%	45,20%
27 Minimum requirement for own funds and eligible liabilities subordinated TREA (%)	30,66%	40,62%

Daarnaast dient de Vennootschap als financieel conglomeraat zijn solvabiliteitspositie tevens te toetsen op geconsolideerd niveau volgens de FICOD (Financial Conglomerates Directive) richtlijnen.

De Vennootschap voldoet ruimschoots aan de wettelijke kapitaalsvereisten.

De mutatie in het Tier 1 kern kapitaal is het gevolg van een kapitaalsverhoging van 51,2 miljoen euro, en de toevoeging van de winst aan de reserves. Er zal door de raad van bestuur van de Vennootschap aan de algemene vergadering van aandeelhouders een voorstel voor bijkomende dividenduitkering gedaan worden van 105,1 miljoen euro, conform de CRR richtlijnen voor verwachte dividenden werd uit het Tier 1-kernkapitaal reeds een verwacht dividend van 85,2 miljoen euro is afgetrokken.

De Tier 1-ratio is gestegen van 21,57% naar 21,96% per einde 2022. De beperkt hogere ratio is het gevolg van het licht gestegen eigen vermogen, afgezet ten opzichte van de toegenomen risicogewogen activa als gevolg van grotere kredietportefeuilles, stijging van het % niet NHG-kredieten bij de Nederlandse portefeuille en een hogere risicoweging bij de effectenportefeuille.

Solvabiliteit bij de Bankpool

In het onderstaande overzicht is de toetsing van de belangrijkste vereisten terug te vinden, berekend volgens de van toepassing zijnde regelgeving.

	31/12/2021	31/12/2022
Beschikbaar kapitaal		
1 Tier 1-kernkapitaal (CET1)	2.354.485.837	2.363.351.864
2 Tier 1-kapitaal (T1)	2.354.485.837	2.363.351.864
3 Totaal kapitaal	2.354.485.837	2.365.621.605
Risicogewogen posten		
4 Totale risicogewogen activa (RWA)	10.907.465.778	11.016.509.625
Risicogebaseerde kapitaalratio's als een percentage van RWA		
5 Tier 1-kernkapitaalratio (%)	21,59%	21,45%
6 Tier 1-kapitaalratio (%)	21,59%	21,45%
7 Totale kapitaalratio (%)	21,59%	21,47%
Additionele CET1 buffervereisten als een percentage van RWA		
8 Kapitaalconserveringsbuffer vereiste (%)	2,50%	2,50%
9 Contracyclische kapitaalbuffervereiste (%)	0,01%	0,03%
9a Systeemrisicobuffer	0,00%	0,86%
10 O-SII (Other Systemically Important Institution) kapitaalbuffervereiste (%)	0,75%	0,75%
11 Totaal van CET1 specifieke buffervereisten (%)	3,26%	4,15%
11a Totale kapitaalvereisten (%)	13,01%	13,65%
12 Beschikbaar Tier 1-kernkapitaal nadat aan de totale SREP-eigenvermogensvereisten is voldaan (%)	12,86%	11,97%
Hefboomratio		
13 Maatstaf voor de totale risico blootstelling voor de berekening van de hefboomratio	47.585.910.844	54.712.854.904
14 Hefboomratio (%) (rij 2 / rij 13)	4,95%	4,32%
Liquiditeitsdekkingratio (LCR)		
15 Totaal kwalitatief hoogwaardige liquide activa	6.046.952.418	7.443.960.899
16 Totaal netto kasuitstroom	3.681.141.084	4.002.002.343
17 LCR ratio (%)	164,27%	186,00%
Net Stable Funding Ratio (NSFR)		
18 Totaal beschikbaar stable funding	44.306.539.136	47.459.370.282
19 Totaal vereiste stable funding	30.523.335.443	33.455.632.738
20 NSFR ratio (%)	145,16%	141,86%

	31/12/2021	31/12/2022
Minimum Requirement for Own Funds and Eligible Liabilities		
21 Eligible liabilities	1.493.755.812	2.614.113.552
22 Eligible liabilities subordinated to excluded liabilities	989.326.769	2.109.655.250
23 Minimum requirement for own funds and eligible liabilities LRE (%)	8,09%	9,10%
24 Minimum requirement for own funds and eligible liabilities subordinated LRE (%)	7,03%	8,18%
25 Minimum requirement for own funds and eligible liabilities TREA (%)	35,28%	45,20%
26 Minimum requirement for own funds and eligible liabilities subordinated TREA (%)	30,66%	40,62%

De Bankpool is vanaf 1 januari 2022 onderhevig aan een bindende MREL intermediaire verplichting van 7,16% en van 6,41% subordinated. Eind 2022 bedragen deze MREL-cijfers 9,10% respectievelijk 8,18%.

De Bankpool voldoet bijgevolg ruimschoots aan de wettelijke kapitaalsvereisten.

De mutatie in het Tier 1 kern kapitaal is het gevolg van een tussentijdse dividenduitkering in het vierde kwartaal van 2022 van 62,5 miljoen euro, gevolgd door een kapitaalsverhoging van 45,6 miljoen euro, en de toevoeging van de winst aan de reserves. Er zal door de raad van bestuur van de Vennootschap aan de algemene vergadering van aandeelhouders van de Vennootschap geen voorstel gedaan worden voor een bijkomende dividenduitkering over het boekjaar 2022.

De belangrijkste verschillen tussen de solvabiliteitsratio van de Bankpool (Aspa geconsolideerd) en de Vennootschap (BVg geconsolideerd) betreffen de opname van het bijkomende eigen vermogen op het niveau van BVg en de opname van de risicogewogen activa van BVg die voornamelijk zijn samengesteld uit de participatie in Aras (die wordt gewogen aan 370%).

Solvabiliteit bij de Verzekeringspool

In het onderstaande overzicht is de toetsing van de belangrijkste vereisten terug te vinden, berekend volgens de van toepassing zijnde regelgeving.

	31/12/2021	31/12/2022
Total of Balance Sheet SII	7.120.350.512	6.234.536.288
Excess of assets over liabilities	960.595.760	896.482.032
SCR	406.613.861	372.625.371
MCR	164.671.081	145.295.787
Ratio of Eligible own funds to SCR	2,36	2,41
Ratio of Eligible own funds to MCR	5,83	6,17

Volgens de Solvency-richtlijnen moeten verzekeringsinstellingen een minimaal eigen vermogen (solvabiliteit van 100%) aanhouden. Het in aanmerking komend eigen vermogen kan vervolgens worden gebruikt in de berekening van de solvabiliteitsratio's (SCR en MCR-ratio).

De solvabiliteitskapitaalvereiste SCR is het minimale eigen vermogen dat verzekerings- en herverzekeringsondernemingen moeten aanhouden om de kapitaaltoereikendheid te verzekeren onder doorrekening van een scenario met een waarschijnlijkheid van één op 200 jaar (value at risk van 99,50% over één jaar).

De minimumkapitaalvereiste (MCR) is het minimale eigen vermogen dat verzekerings- en herverzekeringsondernemingen moeten aanhouden om de kapitaaltoereikendheid te garanderen in een scenario met een 15% waarschijnlijkheid (value at risk van 85% over één jaar). De MCR moet minimum 25% en mag maximum 45% van de SCR bedragen.

De Verzekeringspool voldoet met een SII-ratio van 241% bijgevolg ruimschoots aan de wettelijke kapitaalsvereisten.

7. Bezoldiging van de bestuurders

Hieronder worden de samenstelling van de raden van bestuur en de betaalde vergoedingen aan de betrokken bestuurders weergegeven.

7.1. Samenstelling van de raden van bestuur

De raad van bestuur van de Argenta Bank- en Verzekeringsgroep omvat:

- De leden van het directiecomité van de betrokken vennootschap (hierna de uitvoerende bestuurders);
- Een aantal onafhankelijke bestuurders;
- Een aantal bestuurders die de aandeelhouders vertegenwoordigen (samen met de onafhankelijke bestuurders, hierna de niet-uitvoerende bestuurders).

De raad van bestuur is zo samengesteld dat geen van de drie erin te onderscheiden groepen (de bestuurders die de aandeelhouders vertegenwoordigen, de onafhankelijke bestuurders en de bestuursleden van het directiecomité) de meerderheid hebben. De meerderheid in de raad van bestuur wordt altijd gevormd door niet-uitvoerende bestuurders.

Het aantal bestuurders is voor iedere raad van bestuur bij voorkeur niet groter dan vijftien.

Leden van de raad van bestuur zijn uitsluitend natuurlijke personen. De mandaten van de bestuurders hebben in beginsel een duurtijd van zes jaar en zijn hernieuwbaar.

Voor bestuurders geldt een leeftijdsgrens:

- Uitvoerende bestuurders zijn van rechtswege ontslagnemend wanneer zij de volle leeftijd van 65 jaar bereiken;
- Niet-uitvoerende bestuurders zijn van rechtswege ontslagnemend wanneer zij de volle leeftijd van 70 jaar bereiken;
- Bestuurders die de leeftijdsgrens bereiken, kunnen hun mandaat blijven uitoefenen tot in hun opvolging is voorzien.

De raad kan in individuele gevallen afwijkingen op deze regel toestaan.

Onafhankelijke bestuurders worden benoemd met het oog op het aantrekken van competenties in de kernactiviteiten van de Argenta Groep, namelijk bankieren en verzekeren. Onafhankelijke bestuurders moeten op basis van hun vroegere of huidige activiteit van een ruime ervaring in minstens een van deze kerndomeinen blijf geven. Zij moeten voldoen aan alle vereisten zoals bepaald in artikel 7:87 §1 van het WVV.

De raden van bestuur van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep, Argenta Spaarbank en Argenta Assuranties tellen een aantal onafhankelijke bestuurders, waarbij minstens één onafhankelijke bestuurder van Argenta Bank niet zetelt in de raad van Argenta Assuranties, en omgekeerd. De onafhankelijke bestuurders van Argenta Spaarbank en Argenta Assuranties kunnen, maar zijn niet noodzakelijk, lid van de raad van bestuur van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep.

De governancevoorschriften inzake de onafhankelijke bestuurders beogen bij het bestuur van de diverse vennootschappen van de Argenta Groep een passend evenwicht te verzekeren tussen de behartiging van het groepsbelang en de behartiging van de belangen (van de stakeholders) van de individuele vennootschappen die van de Groep deel uitmaken.

De taakverdeling tussen de raad van bestuur en de wisselwerking met de verschillende comités is gedocumenteerd in het Governancememorandum.

Op 31 december 2022 was de raad van bestuur van Argenta BVg, als volgt samengesteld:

- Marc van Heel, voorzitter van de raad, lid van het benoemingscomité en van het groepstoezichtcomité
- Geert Ameloot, uitvoerend bestuurder en CFO
- Marie-Anne Haegeman, niet-uitvoerend bestuurder
- Carlo Henriksen, niet-uitvoerend en onafhankelijk bestuurder, voorzitter van het benoemingscomité en lid van het remuneratiecomité
- Marc Lauwers, uitvoerend bestuurder en CEO (einde mandaat 31/12/2022, opgevolgd door Peter Devlies vanaf 01/01/2023)
- Baudouin Thomas, niet-uitvoerend en onafhankelijk bestuurder, voorzitter van het groepstoezichtcomité
- Cynthia Van Hulle, niet-uitvoerend bestuurder
- Bart Van Rompuy, niet-uitvoerend bestuurder, lid van het benoemingscomité, lid van het remuneratiecomité en lid van het groepstoezichtcomité
- Raf Vanderstichele, niet-uitvoerend en onafhankelijk bestuurder, voorzitter van het remuneratiecomité
- Gert Wauters, uitvoerend bestuurder en CRO

De raad van bestuur van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep vergaderde het afgelopen boekjaar 11 keer.

Binnen de raad van bestuur van BVg werd een afzonderlijk benoemingscomité, remuneratiecomité en groepstoezichtcomité opgericht.

Het benoemingscomité adviseert de raad van bestuur inzake de samenstelling en de werking van de raden van bestuur en de directiecomités van de 3 hoofdentiteiten van de Argenta Groep. In 2022 kwam het benoemingscomité 6 keer bijeen.

Het remuneratiecomité ondersteunt de raad van bestuur voor het houden van toezicht op het beloningsbeleid. In 2022 kwam het remuneratiecomité 6 keer bijeen.

In 2020 werd een groepstoezichtcomité opgericht in de schoot van de raad van bestuur van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep.

Het groepstoezichtcomité is complementair aan het auditcomité en het risicocomité. Het auditcomité en het risicocomité behandelen de volledige scope van de groep, het groepstoezichtcomité beperkt zich tot elementen van mogelijke belangenconflicten.

Gelet op de focus op belangenconflicten, staat het Groepstoezichtcomité hierbij in voor het toezicht op:

- Dividendallocatie over de groepsentiteiten inclusief kapitaaltoereikendheid;
- De intragroepsverrichtingen (waaronder de kredietcessies);
- De intragroepsdienstverleningsovereenkomsten en de opvolging daarvan;
- De mogelijke belangenconflicten m.b.t. de activiteiten van de verschillende juridische Argenta entiteiten;
- De toelichting bij het Interne Controle Jaarverslag m.b.t. de lessons learned op groepsniveau.

In 2022 vergaderde het groepstoezichtcomité 2 keer.

Binnen de raden van bestuur van de Aspa en Aras werden afzonderlijke audit- en risicocomités opgericht. Bij Aspa worden de beide comités afzonderlijk voorgezeten door een onafhankelijke bestuurder die geen deel uitmaakt van de raad van bestuur van Aras. Op de (beperkte) eigen activiteiten van BVg wordt toegezien door het auditcomité en het risicocomité dat is opgericht binnen de raad van bestuur van Aspa.

Het auditcomité ondersteunt de raad van bestuur bij het vervullen van zijn toezichtsverantwoordelijkheden voor het financiële verslaggevingsproces, het systeem van interne controle, het auditproces en het bedrijfsproces voor het toezicht op de naleving van wet- en regelgeving.

In het auditcomité moet op zijn minst één onafhankelijk bestuurder zetelen die beschikt over de vereiste individuele competentie op het vlak van boekhouding en/of audit. De meerderheid van de leden van het auditcomité moeten onafhankelijke bestuurders zijn. Anderzijds moeten de leden van het auditcomité beschikken over een collectieve deskundigheid op het gebied van de werkzaamheden van de Bank alsook op het gebied van boekhouding en audit.

In 2022 vergaderde het auditcomité van Aspa respectievelijk Aras 6 keer.

Het risicocomité staat de raad van bestuur bij in de uitoefening van het toezicht op de uitvoering van de strategie door het directiecomité. Dit omvat, conform het Governancememorandum, o.a. de bepaling van de aard, omvang, vorm en frequentie van de informatie over de risico's die de raad van bestuur wenst te ontvangen.

In 2022 vergaderde het risicocomité van Aspa respectievelijk Aras 6 keer.

Het directiecomité van BVg bepaalt de krijtlijnen waarbinnen de verschillende groepsvennootschappen hun activiteiten en hun verantwoordelijkheden uitoefenen. De directiecomités van de vennootschappen van de Argenta Groep vergaderden het afgelopen jaar in principe wekelijks. Daarbij kwamen diverse relevante onderwerpen aan bod, waaronder de ontwikkeling, goedkeuring en regelmatige update van de missie, visie en waarden met betrekking tot economische, sociale en milieu gerelateerde thema's.

Het directiecomité bestaat op 31 december 2022 uit de voorzitter, Marc Lauwers (CEO – Chief Executive Officer) en 2 leden: Geert Ameloot (CFO – Chief Financial Officer) en Gert Wauters (CRO – Chief Risk Officer).

Beslissingen over het beleid inzake maatschappelijk verantwoord ondernemen (inclusief economische, milieu- en sociale impact) worden rechtstreeks door de CEO opgevolgd in zijn hoedanigheid van CSO of Chief Sustainability Officer. De CEO is tevens voorzitter van het Groepsduurzaamheidscomité dat een globaal duurzaamheidsbeleid voor Argenta uitwerkt en toezicht uitoefent op groepsniveau m.b.t. de verschillende deelaspecten van duurzaamheid.

De opdracht en de samenstelling van de directiecomités is bepaald met het oog op een maximale integratie van de werking van de individuele vennootschappen in het groepsbelang.

Het Handvest 'Geschiktheid Sleutelfunctionarissen', dat is opgesteld voor de Argenta Groep, inclusief de beheersvennootschappen AAM en Arvestar en het Nederlandse bijkantoor, beschrijft de governance en het gestructureerd kader dat Argenta Groep heeft opgezet om de geschiktheid van de sleutelfunctionarissen te verzekeren.

Met geschiktheid wordt bedoeld dat de betrokken persoon deskundig en professioneel betrouwbaar (fit & proper) is, zoals nader omschreven in het 'Handboek voor het beoordelen van de deskundigheid en professionele betrouwbaarheid' (Circulaire NBB_2018_25, geactualiseerd met Mededeling NBB_2022_34) voor leden van het directiecomité, bestuurders, verantwoordelijken van onafhankelijke controlefuncties en effectieve leiders van financiële instellingen.

Sleutelfunctionarissen zijn bestuurders of commissarissen, leden van het directiecomité, effectieve leiders en verantwoordelijken van de onafhankelijke controlefuncties (interne auditfunctie, risicobeheerfunctie, compliance functie en actuariële functie), conform de bovenstaande circulaire van de NBB.

Naast de beoordeling van de geschiktheid van de individuele bestuurders op basis van de genoemde geschiktheidscriteria evalueert de raad ook periodiek zijn werking, zijn performantie en de performantie van de individuele bestuurders.

Eind 2022 heeft een evaluatie van de werking en de doeltreffendheid van de raad van bestuur plaatsgevonden. De resultaten daarvan bevestigen het professioneel functioneren van de raad van bestuur en de aanwezigheid van de noodzakelijke competenties en expertise om tot een evenwichtige besluitvorming te komen. De voorgestelde verbeteringen worden overgenomen en geïmplementeerd.

Externe mandaten en persoonlijk belang van de bestuurders

Iedere bestuurder wordt aangemoedigd om zijn persoonlijke en professionele activiteiten zodanig te organiseren dat hij of zij belangenconflicten met de Argenta Groep vermijdt (in lijn met artikel 7:96 WvV).

De raden van bestuur van de vennootschappen van de Argenta Groep hebben in hun reglement van interne orde een beleid vastgesteld, met inbegrip van organisatorische en administratieve regelingen, inclusief het bijhouden van gegevens over de toepassing ervan. Het bevat ook procedures om belangenconflicten te identificeren, te voorkomen of, als het redelijkerwijze niet mogelijk is, ze te beheren zonder schade voor de belangen van de klanten.

De volgende bestuurders van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep hebben over het voorbije boekjaar externe mandaten uitgeoefend:

- Carlo Henriksen heeft een extern mandaat in:
 - Royal Ostend Golf Club, een coöperatieve vennootschap, met maatschappelijke zetel te 8420 De Haan, Koninklijke Baan 2, als voorzitter
 - Cofena vzw, met maatschappelijke zetel te 2000 Antwerpen, Keizerstraat 8, als niet-uitvoerend bestuurder
 - Donorinfo, een instelling van openbaar nut, met maatschappelijke zetel te 1150 Sint-Pieters-Woluwe, Raketlaan 32, als niet-uitvoerend bestuurder
- Raf Vanderstichele heeft een extern mandaat in:
 - Korora bvba, niet genoteerd op een gereglementeerde markt, waarvan de maatschappelijke zetel gevestigd is te 3000 Leuven, Refugehof 4/0301, als zaakvoerder
- Cynthia Van Hulle heeft een extern mandaat in:
 - Miko nv, met maatschappelijke zetel te 2300 Turnhout, Steenweg op Mol 177, genoteerd op een gereglementeerde markt, als niet-uitvoerend bestuurder
 - Warehouses De Pauw cva, met maatschappelijke zetel te 1861 Meise Blakebergen 15, genoteerd op een gereglementeerde markt, als niet-uitvoerend bestuurder
 - Argenta Coöperatieve cvba, met maatschappelijke zetel te 2018 Antwerpen, Belgiëlei 49-53, niet genoteerd op een gereglementeerde markt, als niet-uitvoerend bestuurder
 - Academische Stichting Leuven, een vereniging zonder winstoogmerk, met maatschappelijke zetel te 3001 Heverlee, Willem de Croylaan 6, als niet-uitvoerend bestuurder
 - Rega instituut, een vereniging zonder winstoogmerk, met maatschappelijke zetel te 3000 Leuven, Herestraat 49, als niet-uitvoerend bestuurder
- Bart Van Rompuy heeft een extern mandaat in:
 - Raco bvba met maatschappelijke zetel te 2018 Antwerpen, Van Putlei 54-56, niet genoteerd op een gereglementeerde markt, als zaakvoerder
 - Investeringsmaatschappij Argenta nv (afgekort "Investar") nv met maatschappelijke zetel te 2018 Antwerpen, Belgiëlei 49-53, niet genoteerd op een gereglementeerde markt, als gedelegeerd bestuurder
- Anne Leclercq (einde mandaat bij Argenta Bank- en Verzekeringsgroep, Argenta Spaarbank en Argenta Assuranties op 11/04/2022) heeft een extern mandaat in:
 - Fluxys Belgium, met maatschappelijke zetel te 1040 Brussel, Kunstlaan 31, genoteerd op een gereglementeerde markt, als niet-uitvoerend bestuurder
 - Warehouses De Pauw, naamloze vennootschap, met maatschappelijke zetel te 1861 Meise, Blakebergen 15, genoteerd op een gereglementeerde markt, als niet-uitvoerend bestuurder
 - KULeuven – UZ Leuven, met maatschappelijke zetel te 3000 Leuven, Oude Markt 13, als bestuurder
 - Zorg KU Leuven, een vereniging zonder winstoogmerk, met maatschappelijke zetel te 3000 Leuven, Herestraat 49, als niet-uitvoerend bestuurder
 - Plexus, een vereniging zonder winstoogmerk, met maatschappelijke zetel te 3000 Leuven, Herestraat 49, als niet-uitvoerend bestuurder
 - De Warande, een vereniging zonder winstoogmerk, met maatschappelijke zetel te 1000 Brussel, Zinnerstraat 1, als niet-uitvoerend bestuurder
- Marie-Anne Haegeman heeft een extern mandaat in:
 - Euroclear Bank nv, met maatschappelijke zetel te 1210 Sint-Joost-ten-Node, Koning Albert II-laan 1, als uitvoerend bestuurder
- Baudouin Thomas heeft een extern mandaat in:
 - BTH Consulting BVBA met maatschappelijke zetel te 1150, Sint-Pieters-Woluwe, Alfred Madouxlaan 8, als zaakvoerder
 - Reimagine BV met maatschappelijke zetel te 1150, Sint-Pieters-Woluwe, Alfred Madouxlaan 8 als uitvoerend bestuurder via BTH Consulting
 - Tender Experts, een besloten vennootschap, met maatschappelijke zetel te 1000 Brussel, Oud Korenhuis 3 als niet-uitvoerend bestuurder via BTH Consulting

7.2. Bedrag van de vergoedingen van de leiding

De vergoeding van de bestuurders wordt vastgesteld door de algemene vergadering op basis van de wettelijke voorschriften dienaangaande en op voorstel van de raad van bestuur die daarover het advies van het remuneratiecomité heeft ingewonnen.

Bezoldiging van de niet-uitvoerende bestuurders

De bezoldiging van de niet-uitvoerende leden van de raden van bestuur van de vennootschappen van de Argenta Groep bestaat uitsluitend uit een door de respectievelijke algemene vergaderingen vastgestelde vaste bezoldiging. Ze ontvangen geen enkele vorm van variabele vergoeding. Ze is dezelfde voor alle onafhankelijke bestuurders en bestuurders die de aandeelhouders vertegenwoordigen.

Voor de deelname aan bijzondere comités die worden opgericht in de schoot van de raad van bestuur (het auditcomité, het risicocomité, het groepstoezichtcomité, benoemingscomité en het remuneratiecomité) ontvangen de niet-uitvoerende bestuurders een bijkomende vergoeding per bijgewoonde bijeenkomst. Deze vergoeding is dezelfde voor alle leden van een dergelijk comité. De voorzitter ontvangt een hogere vergoeding.

De voorzitter van de respectievelijke raden van bestuur is een bestuurder die de familiale aandeelhouder vertegenwoordigt. Hij heeft een vaste bezoldiging die verschilt van de vergoeding van de andere niet-uitvoerende bestuurders. Hij krijgt geen bijkomende vergoedingen per bijgewoonde bijeenkomst. Naast de vaste jaarvergoeding geniet de voorzitter van de raad ook van de voordelen van een IPT (Individuele Pensioentoezegging).

Er is geen beëindigingsvergoeding voor niet-uitvoerende leden van de raad van bestuur.

Bezoldiging van de uitvoerende bestuurders

De uitvoerende bestuurders genieten een vaste jaarlijkse vergoeding. Deze bevat geen enkele vorm van variabele vergoeding. Hun jaarlijkse vergoeding omvat dus geen elementen die kunnen aanzetten tot het nastreven van kortetermijndoelstellingen die niet stroken met de objectieven van de Argenta Groep op langere termijn.

De jaarlijkse vergoeding beantwoordt aan Bijlage 2 van de Bankwet over het beloningsbeleid. De vergoeding is dezelfde voor alle leden van de directiecomités, met uitzondering van de voorzitter.

Naast de vaste jaarvergoeding genieten de uitvoerende bestuurders ook van de voordelen van drie groepspolissen: de vorming van een pensioenkapitaal, een verzekering tegen arbeidsongeschiktheid en een hospitalisatieverzekering. Bovendien genieten ze van een contractuele beëindigingsvergoeding.

De samenstelling van en de taakverdeling binnen de directiecomités van de drie kernvennootschappen van de Argenta Groep is in hoge mate geïntegreerd.

De navolgende rapportering verstrekt een toelichting bij de vergoeding van de uitvoerende bestuurders van de Argenta Groep, ongeacht de identiteit van de vennootschap die de vergoeding effectief betaalde.

In 2022 bedroeg het basissalaris van de heer Marc Lauwers (CEO van Argenta en voorzitter van de directiecomités van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep, Argenta Spaarbank en Argenta Assuranties) 686.400 euro. Dit is een stijging van 5,73% ten opzichte van 2021 (benchmark). Daarnaast was er in 2022 nog een bijdrage voor de individuele pensioenpolis, groepspolissen aanvullend pensioen en arbeidsongeschiktheid van 180.517,56 euro (117.516 euro in 2021) (stijging pensioenbijdrage van 17,5% naar 21% (benchmark)).

In 2022 bedroeg de totale directe bezoldiging van de uitvoerende bestuurders/DC-leden van de Argenta Groep (Argenta Bank- en Verzekeringsgroep, Argenta Spaarbank en Argenta Assuranties), exclusief die van de CEO, 1.932.000 euro (1.830.000 euro in 2021). De bijdrage voor de groepspolissen aanvullend pensioen en arbeidsongeschiktheid voor de directiecomitéleden, exclusief die van de CEO, bedroeg 429.800,54 euro (343.997 euro in 2021) (stijging pensioenbijdrage van 17,5% naar 21% (benchmark)).

Contractuele beëindigingsvergoeding

De uitvoerende bestuurders genieten in 2022 contractueel een beëindigingsvergoeding die, behoudens bij herroeping van het mandaat omwille van een zware fout, gelijk is aan een vergoeding van 18 maanden. Het bedrag van deze vergoeding wordt bepaald op basis van de jaarlijkse bruto vergoeding en berekend over de 24 maanden voorafgaand aan de beslissing tot beëindiging van de overeenkomst of berekend over de volledige periode van het mandaat mocht dit korter zijn dan 24 maanden. Deze vergoeding daalt geleidelijk vanaf de leeftijd van 58 jaar.

De termijn van 18 maanden wordt herleid tot (i) 12 maanden als de beëindiging plaatsvindt nadat de bestuurder de leeftijd van 58 jaar heeft bereikt, maar voordat hij de leeftijd van 61 jaar heeft bereikt; (ii) 9 maanden als de beëindiging plaatsvindt nadat de bestuurder de leeftijd van 61 jaar heeft bereikt, maar voordat hij de leeftijd van 63 jaar heeft bereikt; en (iii) 6 maanden als de beëindiging plaatsvindt nadat de bestuurder de leeftijd van 63 jaar heeft bereikt, maar voordat hij de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt.

Indien de benoeming tot bestuurder en de benoeming tot lid van het directiecomité herroepen worden zonder inroeping van een zware fout of niet verlengd wordt zonder inroeping van een zware fout, heeft de bestuurder recht op een beëindigingsvergoeding gelijk aan een vergoeding van 18 maanden. Onder zware fout in de zin van deze bepaling wordt begrepen een ernstige inbreuk, tekortkoming of nalatigheid door de bestuurder op de verplichtingen voortvloeiend uit, met betrekking tot of met nadelige gevolgen voor het mandaat en die tot gevolg heeft dat het voor de uitoefening van het mandaat noodzakelijke vertrouwen van de Vennootschap in de bestuurder niet langer kan behouden worden.

Het mandaat en de overeenkomst kunnen te allen tijde worden beëindigd door de bestuurder, ofwel mits inachtneming van een voorafgaande opzeggingstermijn van zes (6) maanden die aan Argenta ter kennis wordt gebracht per aangetekend schrijven en die wordt geacht uitwerking te krijgen de eerste activiteitsdag volgend op de dag van verzending, ofwel met onmiddellijke ingang mits betaling van een vervangende opzeggingsvergoeding gelijk aan zes (6) maanden.

Er werd in 2022 een opzegvergoeding uitbetaald aan uittredend CEO Marc Lauwers voor een bedrag van 340.100 euro. Er werd ook een vergoeding voor niet-concurrentie ten bedrage van 394.716,00 euro in de individuele pensioenpolis gestort.

Conform de recente update van artikel 12/1 van bijlage II van de Bankwet die in werking trad vanaf 23 juli 2022 dient de beëindigingsvergoeding voor uitvoerende bestuurders bij toepassing van de in de Bankwet voorziene vrijstellingen voor variabele beloning te bestaan uit de combinatie van een vergoeding voor niet-concurrentie en van een vergoeding naar analogie met de ontslagvergoeding voor bedienden.

8. Vergoeding van de commissaris

De vergoedingen aan de commissaris en de met de commissaris verbonden entiteiten worden op geconsolideerd niveau opgevolgd door het auditcomité. Bijkomende controlewerkzaamheden en adviesopdrachten worden vooraf goedgekeurd door het auditcomité overeenkomstig artikel 3:64 §5 en 3:65 van het WVV.

De controle op de financiële toestand en op de jaarrekening van de Vennootschap is opgedragen aan de commissaris KPMG Bedrijfsrevisoren vertegenwoordigd door de heer Kenneth Vermeire. Hiervoor wordt een mandaatvergoeding betaald die wordt toegelicht in de jaarrekening.

De Vennootschap

Tijdens het boekjaar 2022 werden aan de commissaris en bedrijven die beroepshalve in een verband van samenwerking staan met de commissaris, of tot het netwerk van de commissaris behoren bijkomende emolumenten toegekend als gevolg van bijkomende prestaties met betrekking tot niet-controlediensten voor een totaalbedrag (exclusief BTW) van 59.741 euro.

De vergoedingen voor controleopdrachten, hierin zijn begrepen de vergoedingen voor het controleren van de statutaire en geconsolideerde jaarrekening(en) en overige rapporteringen, bedroegen (exclusief BTW) 29.375 euro.

Argenta Groep

Tijdens het boekjaar 2022 werden aan de commissaris en bedrijven die beroepshalve in een verband van samenwerking staan met de commissaris, of tot het netwerk van de commissaris behoren bijkomende emolumenten toegekend als gevolg van bijkomende prestaties met betrekking tot niet-controlediensten voor een totaalbedrag (exclusief BTW) van 151.951 euro.

De vergoedingen voor controleopdrachten, hierin zijn begrepen de vergoedingen voor het controleren van de statutaire en geconsolideerde jaarrekening(en) en overige rapporteringen, bedroegen (exclusief BTW) 573.559 euro.

9. Transacties met verbonden partijen

De Vennootschap gaat bij haar bedrijfsvoering regelmatig transacties aan met verbonden partijen. De transacties hebben voornamelijk betrekking op leningen, deposito's en verzekeringscontracten.

In de onderstaande tabellen staat een overzicht van de transacties die werden aangegaan met de verbonden partijen. De relaties tussen de moedermaatschappij en haar dochterondernemingen worden beschreven bij toelichting 1 (algemene informatie). De dochterondernemingen en andere verbonden partijen werden voor het referentiejaar retroactief gewijzigd als gevolg van de rechtzetting van een presentatiefout.

Balans 2021	Moeder- maat- schappij	Managers op sleutel- posities	Dochter- onderne- mingen	Joint ventures	Geassocieerde onder- nemingen	Andere verbonden partijen
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	0	0	0	0	0	0
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0	57.224	0	0	10.543.252	419.034
Overige activa	3.084.495	0	0	0	0	0
Totaal activa	3.084.495	57.224	0	0	10.543.252	419.034
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	110.332.140	1.295.543	0	2.571.192	0	12.366.943
Passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten	0	586.621	0	0	0	162.324
Overige verplichtingen	54.711	0	0	0	0	63.229
Totaal verplichtingen	110.386.852	1.882.164	0	2.571.192	0	12.592.496

Balans 2022	Moeder- maat- schappij	Managers op sleutel- posities	Dochter- onderne- mingen	Joint ventures	Geassocieerde onder- nemingen	Andere verbonden partijen
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	0	0	0	0	0	0
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0	35.430	0	0	11.255.706	545.589
Overige activa	2.865.124	0	0	0	0	0
Totaal activa	2.865.124	35.430	0	0	11.255.706	545.589
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	110.686.947	1.743.829	0	2.138.092	0	13.441.158
Passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten	0	595.813	0	0	0	168.846
Overige verplichtingen	632.753	0	0	0	0	27.140
Totaal verplichtingen	111.319.700	2.339.643	0	2.138.092	0	13.637.143

Zoals toegelicht is de meerderheidsaandeelhouder van de Vennootschap Investar. In de kolom moedermaatschappij(en) zijn de gegevens opgenomen van Investar.

Bij de kolom 'managers op sleutelposities' zijn de gegevens opgenomen van de uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders (zie toelichting 7). De "verbonden personen" van de bestuurders omvatten de echtgenoten, partners die volgens hun nationaal recht als gelijkwaardig met een echtgenoot of echtgenote worden aangemerkt en bloedverwanten in de eerste graad. Deze worden opgenomen onder 'andere verbonden partijen'.

Onder de 'dochterondernemingen' worden de gegevens opgenomen van de niet geconsolideerde dochtermaatschappijen van de Vennootschap (deze zijn er niet aangezien alle dochters worden geconsolideerd).

Onder 'andere verbonden partijen' worden de transacties opgenomen met de andere vennootschappen die deel uitmaken van de Argenta groep (met name Aula Invest).

De financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs tegenover de moedermaatschappij betreffen de leaseverplichtingen voor de bedrijfsgebouwen en zicht en spaartegoeden die worden aangehouden door de moedermaatschappijen bij de Vennootschap. Het saldo op zicht en spaartegoeden aangehouden door de moedermaatschappij is ongeveer gelijk gebleven in 2022. De financiële verplichtingen tegenover andere groepsvennootschappen betreffen tevens zicht en spaartegoeden aangehouden door Aula Invest bij de Vennootschap, de overige verplichtingen betreffen schulden ten gevolge van de kostdeling en leasing. De financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs tegenover joint ventures betreffen de leaseverplichtingen voor het ATM-park ten opzichte van Jofico. De geassocieerde ondernemingen betreft Epico. De dochterondernemingen en andere verbonden partijen werden voor het referentiejaar retroactief gewijzigd als gevolg van de rechtzetting van een presentatiefout.

Winst- en verliesrekening 2021	Moedermaatschappij	Managers op sleutelposities	Dochterondernemingen	Joint ventures	Geassocieerde ondernemingen	Andere verbonden partijen
Rentelasten	224.946	980	0	10.855	0	2.150
Algemene en administratieve uitgaven	1.212.611	0	0	942.132	0	52.256
Totaal van de lasten	1.437.557	980	0	952.987	0	54.406
Rentebaten	0	614	0	0	690.925	3.093
Overige exploitatiebaten	88.882	161	0	0	0	887
Netto baten uit verzekerings- en herverzekeringscontracten	0	23.771	0	0	0	75.769
Belastingslasten	0	0	0	0	0	0
Totaal van de baten	88.882	24.545	0	0	690.925	79.749

Winst- en verliesrekening 2022	Moedermaatschappij	Managers op sleutelposities	Dochterondernemingen	Joint ventures	Geassocieerde ondernemingen	Andere verbonden partijen
Rentelasten	198.013	1.008	0	12.033	0	35.138
Algemene en administratieve uitgaven	1.752.597	0	0	891.559	0	47.914
Totaal van de lasten	1.950.610	1.008	0	903.592	0	83.053
Rentebaten	0	808	0	0	714.113	8.274
Overige exploitatiebaten	115.491	193	0	0	0	1.084
Netto baten uit verzekerings- en herverzekeringscontracten	0	7.856	0	0	0	45.345
Belastingslasten	0	0	0	0	0	0
Totaal van de baten	115.491	8.856	0	0	714.113	54.704

Er werden in 2021 en 2022 geen bijzondere waardeverminderingen geboekt op balansposten die staan ten opzichte van verbonden partijen.

Toelichting kredietcessies van Aspa naar Aras

Sinds 2013 vinden er kredietcessies plaats tussen Aspa en Aras. Er is in dit kader een algemene raamovereenkomst afgesloten en een RACI (Responsible – Accountable – Consulted – Informed) opgesteld. Op basis van deze RACI worden de cessies gecoördineerd en worden alle relevante partijen stelselmatig betrokken zodat de transacties at arm's length

plaatsvinden. De kredietcessies worden samengesteld op basis van een willekeurige selectie uit recente nieuwe productie van (volgens de risicoappetijt van Aras) in aanmerking komende kredieten. Ze worden na selectie onmiddellijk gecedeerd.

Aspa staat hierbij Nederlandse kredieten toe via het bijkantoor die dan definitief worden overgenomen door Aras. Het totaalbedrag van de in 2022 definitief overgedragen kredieten bedroeg 5.595.656 euro. Deze kredieten en bijhorende verrekening van transactiekosten zijn niet opgenomen in de bovenstaande tabellen van transacties met verbonden partijen.

Toelichting vergoeding uitvoerende bestuurders

De vergoedingen van de uitvoerende bestuurders werden al beschreven bij toelichting 7.

10 Operationele segmenten en ‘country by country rapportering’

Operationele segmenten

Een operationeel segment is een onderdeel van de Vennootschap dat bedrijfsactiviteiten uitoefent waaruit opbrengsten kunnen worden verdiend en waarbij kosten kunnen worden gemaakt, waarvan onder andere de bedrijfsresultaten respectievelijk prestaties die regelmatig afzonderlijk worden beoordeeld door het management en waarover afzonderlijke financiële informatie beschikbaar is.

Bij toelichting 1 (algemene informatie) wordt de structuur van de Vennootschap uitgelegd. De operationele segmenten volgen uit de bedrijfsactiviteiten (producten en diensten) en de geografische gebieden waarin de Vennootschap opereert.

De geografische gebieden waar de Vennootschap actief is wordt weerspiegeld in de organisatiebasis door het bestaan van Aspa en Aras in België, beide met een bijkantoor in Nederland en een dochteronderneming, AAM in Luxemburg. Bijgevolg worden volgende segmenten onderscheiden:

- Activiteiten in België;
- Activiteiten in Nederland;
- Activiteiten in Luxemburg.

De bedrijfsactiviteiten weerspiegelen de activiteiten en aangeboden diensten van de Vennootschap. De activiteiten van de Vennootschap worden onderverdeeld in 2 pijlers, de Bankpool en de Verzekeringspool wat in de interne rapportering als aparte operationele segmenten wordt behandeld. De ultieme chief operating decision maker (CODM) is het directiecomité van de Vennootschap.

Informatie over producten en diensten

De Bankpool valt volledig onder de noemer ‘retail’ bankieren. De Verzekeringspool valt onder de noemer ‘retail’ verzekeren. In de onderstaande tabellen wordt in de Bankpool tevens de contributie van de statutaire balans en resultaten van BVg opgenomen.

Retail bankieren biedt financiële diensten aan particulieren en ook aan zelfstandigen en in zeer beperkte mate aan kleine en middelgrote ondernemingen. In de Benelux biedt zij advies met betrekking tot dagelijks bankieren, sparen, lenen en beleggen.

Retail verzekeren biedt verzekeringstechnische diensten aan particulieren en in zeer beperkte mate aan zelfstandigen binnen de takken Leven en Niet-leven.

Activa	Bankpool	Verzekeringspool	31/12/2021
Kasmiddelen en kasequivalenten	52.504.898	0	52.504.898
Tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	3.484.082.966	1.845.750	3.485.928.716
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	18.595.343	0	18.595.343
Financiële activa inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	0	3.019.742.125	3.019.742.125
Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	41.200.393	87.523.714	128.724.107
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	3.900.170.859	1.115.240.371	5.015.411.230
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	40.572.390.257	2.166.604.734	42.738.994.991
Derivaten gebruikt ter afdekking	88.616.165	0	88.616.165
Veranderingen in reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	353.166.530	0	353.166.530
Investeringen in dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen	2.031.413	2.935.053	4.966.466
Materiële activa	82.925.707	657.260	83.582.967
Immateriële activa	136.258.601	1.350.354	137.608.955
Belastingvorderingen	22.379.816	15.850.204	38.230.020
Activa uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten	0	18.797.766	18.797.766
Overige activa	254.147.198	12.466.788	266.613.986
Totaal activa	49.008.470.147	6.443.014.117	55.451.484.264

Activa	Bankpool	Verzekeringspool	31/12/2022
Kasmiddelen en kasequivalenten	55.189.178	0	55.189.178
Tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	3.175.613.841	1.744.069	3.177.357.910
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	107.585.916	0	107.585.916
Financiële activa inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	0	2.754.692.170	2.754.692.170
Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	33.241.220	64.096.597	97.337.817
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	3.640.125.358	995.883.319	4.636.008.677
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	46.030.691.826	1.985.082.233	48.015.774.059
Derivaten gebruikt ter afdekking	2.067.781.000	0	2.067.781.000
Veranderingen in reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	-2.004.019.978	0	-2.004.019.978
Investerings in dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen	1.827.940	2.660.906	4.488.846
Materiële activa	75.032.416	606.756	75.639.172
Immateriële activa	128.489.057	817.438	129.306.496
Belastingvorderingen	86.833.173	36.441.244	123.274.417
Activa uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten	0	21.071.174	21.071.174
Overige activa	259.650.818	6.939.025	266.589.843
Totaal activa	53.658.041.765	5.870.034.931	59.528.076.696

Verplichtingen	Bankpool	Verzekeringspool	31/12/2021
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	16.545.565	0	16.545.565
Financiële verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	0	3.019.742.125	3.019.742.125
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	45.205.685.311	26.796.919	45.232.482.230
Derivaten gebruikt ter afdekking	491.094.431	0	491.094.431
Veranderingen in reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	0	0	0
Voorzieningen	6.056.923	590	6.057.514
Belastingverplichtingen	17.417.647	12.648.853	30.066.500
Passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten	0	3.072.471.702	3.072.471.702
Overige verplichtingen	225.433.480	61.053.891	286.487.371
Totale verplichtingen	45.962.233.357	6.192.714.080	52.154.947.436

Verplichtingen	Bankpool	Verzekeringspool	31/12/2022
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	91.549.794	0	91.549.794
Financiële verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	0	2.754.692.170	2.754.692.170
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	50.069.277.003	9.056.803	50.078.333.805
Derivaten gebruikt ter afdekking	128.467.450	0	128.467.450
Veranderingen in reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	0	0	0
Voorzieningen	9.827.561	343.847	10.171.408
Belastingverplichtingen	21.627.263	0	21.627.263
Passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten	0	2.901.645.612	2.901.645.612
Overige verplichtingen	213.413.649	97.730.144	311.143.793
Totale verplichtingen	50.534.162.720	5.763.468.576	56.297.631.296

Resultatenrekening	Bankpool	Verzekeringspool	31/12/2021
Netto rentebaten	578.787.056	89.835.150	668.622.207
Dividendinkomsten	306.458	5.866.032	6.172.490
Netto baten uit provisies en vergoedingen	16.059.100	36.798.965	52.858.065
Gerealiseerde winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	56.478	744.236	800.714
Winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	1.555.041	0	1.555.041
Winsten of verliezen uit financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	-1.021.915	14.804.664	13.782.749
Winsten of verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	2.337.910	0	2.337.910
Gerealiseerde winsten of verliezen uit niet-financiële activa	131.976	-74.414	57.562
Netto baten uit verzekerings- en herverzekeringscontracten	0	44.877.051	44.877.051
Netto overige exploitatiebaten	58.177.406	-44.189.454	13.987.952
Administratieve lasten	-385.981.073	-31.804.861	-417.785.933
Afschrijvingen	-29.192.366	-798.803	-29.991.169
Herzieningswinsten of (-) -verliezen	-113.534	0	-113.534
Voorzieningen of terugneming van voorzieningen	-1.275.323	0	-1.275.323
Bijzondere waardeverminderingen of terugneming van bijzondere waardeverminderingen	7.368.578	2.860.701	10.229.279
Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures	-897.592	-1.306.420	-2.204.012
Winst of verlies voor belastingen	246.298.199	117.612.848	363.911.048
Belastinglasten	-68.316.104	-27.392.337	-95.708.441
Winst of verlies na belastingen	177.982.095	90.220.512	268.202.607

Resultatenrekening	Bankpool	Verzekeringspool	31/12/2022
Netto rentebaten	574.916.470	71.756.237	646.672.707
Dividendinkomsten	453.677	7.455.909	7.909.585
Netto baten uit provisies en vergoedingen	49.473.031	34.379.620	83.852.651
Gerealiseerde winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	422.493	-66.020	356.472
Winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	13.986.344	0	13.986.344
Winsten of verliezen uit financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	-6.535.249	-13.921.295	-20.456.544
Winsten of verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	21.757.775	0	21.757.775
Gerealiseerde winsten of verliezen uit niet-financiële activa	283.710	0	283.710
Netto baten uit verzekerings- en herverzekeringscontracten	-3.107	48.829.473	48.826.366
Netto overige exploitatiebaten	57.890.390	-47.279.938	10.610.452
Administratieve lasten	-420.702.861	-33.708.097	-454.410.958
Afschrijvingen	-28.158.472	-674.166	-28.832.638
Herzieningswinsten of (-) -verliezen	0	0	0
Voorzieningen of terugneming van voorzieningen	28.984	0	28.984
Bijzondere waardeverminderingen of terugneming van bijzondere waardeverminderingen	-19.782.053	-2.625.475	-22.407.527
Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures	-313.593	-438.666	-752.259
Winst of verlies voor belastingen	243.717.538	63.707.582	307.425.120
Belastinglasten	-50.237.725	-18.778.149	-69.015.874
Winst of verlies na belastingen	193.479.813	44.929.432	238.409.246

Informatie over geografische gebieden

De operationele segmentering die gebaseerd is op geografische gebieden, weerspiegelt de focus van de Vennootschap op de Benelux. De bovenstaande geografische segmentering is hierbij specifiek gebaseerd op de locatie van de geleverde diensten en geeft een indicatie van uitsplitsing naar geografische gebieden.

Activa	België	Nederland	Luxemburg	31/12/2021
Kasmiddelen en kasequivalenten	52.504.898	0	0	52.504.898
Tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	3.079.534.986	403.898.729	2.495.001	3.485.928.716
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	2.021.813	16.573.530	0	18.595.343
Financiële activa inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	3.019.742.125	0	0	3.019.742.125
Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	128.724.107	0	0	128.724.107
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	5.015.411.230	0	0	5.015.411.230
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	23.360.069.167	19.377.825.605	1.100.219	42.738.994.991
Derivaten gebruikt ter afdekking	88.616.165	0	0	88.616.165
Veranderingen in reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	313.757.088	39.409.442	0	353.166.530
Investerings in dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen	4.966.466	0	0	4.966.466
Materiële activa	82.445.191	1.136.698	1.078	83.582.967
Immateriële activa	137.592.741	608	15.605	137.608.955
Belastingvorderingen	18.798.863	19.431.157	0	38.230.020
Activa uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringcontracten	18.797.766	0	0	18.797.766
Overige activa	123.826.464	131.097.913	11.689.610	266.613.986
Totaal activa	35.446.809.069	19.989.373.682	15.301.513	55.451.484.264

Activa	België	Nederland	Luxemburg	31/12/2022
Kasmiddelen en kasequivalenten	55.189.178	0	0	55.189.178
Tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	2.897.705.401	276.909.763	2.742.746	3.177.357.910
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	15.899.102	91.686.815	0	107.585.916
Financiële activa inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	2.754.692.170	0	0	2.754.692.170
Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	97.337.817	0	0	97.337.817
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	4.636.008.677	0	0	4.636.008.677
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	27.371.269.937	20.643.400.573	1.103.549	48.015.774.059
Derivaten gebruikt ter afdekking	2.054.328.804	13.452.196	0	2.067.781.000
Veranderingen in reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	-1.987.066.346	-16.953.632	0	-2.004.019.978
Investerings in dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen	4.488.846	0	0	4.488.846
Materiële activa	74.471.334	1.167.299	539	75.639.172
Immateriële activa	129.292.399	0	14.097	129.306.496
Belastingvorderingen	82.514.295	40.760.122	0	123.274.417
Activa uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten	21.071.174	0	0	21.071.174
Overige activa	135.003.569	119.695.763	11.890.511	266.589.843
Totaal activa	38.342.206.357	21.170.118.899	15.751.440	59.528.076.696

Verplichtingen	België	Nederland	Luxemburg	31/12/2021
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	16.545.565	0	16.545.565
Financiële verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	3.019.742.125	0	0	3.019.742.125
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	39.952.450.668	5.280.031.562	0	45.232.482.230
Derivaten gebruikt ter afdekking	441.668.729	49.425.702	0	491.094.431
Veranderingen in reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	0	0	0	0
Voorzieningen	3.452.657	2.604.857	0	6.057.514
Belastingverplichtingen	12.652.679	12.392.665	5.021.156	30.066.500
Passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten	3.072.471.702	0	0	3.072.471.702
Overige verplichtingen	211.301.721	74.901.052	284.598	286.487.371
Totale verplichtingen	46.713.740.279	5.435.901.403	5.305.754	52.154.947.436

Verplichtingen	België	Nederland	Luxemburg	31/12/2022
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	91.549.794	0	91.549.794
Financiële verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	2.754.692.170	0	0	2.754.692.170
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	45.044.944.066	5.033.389.740	0	50.078.333.805
Derivaten gebruikt ter afdekking	124.026.690	4.440.760	0	128.467.450
Veranderingen in reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	0	0	0	0
Voorzieningen	8.496.166	1.675.242	0	10.171.408
Belastingverplichtingen	1.283.047	18.572.039	1.772.177	21.627.263
Passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten	2.901.645.612	0	0	2.901.645.612
Overige verplichtingen	269.863.684	40.794.124	485.984	311.143.793
Totale verplichtingen	51.104.951.435	5.190.421.699	2.258.161	56.297.631.296

Resultatenrekening	België	Nederland	Luxemburg	Conso	31/12/2021
Netto rentebaten	340.011.959	328.619.248	-9.001	0	668.622.207
Dividendinkomsten	6.172.490	0	0	0	6.172.490
Netto baten uit provisies en vergoedingen	-6.086.718	2.789.562	58.180.738	-2.025.517	52.858.065
Gerealiseerde winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	930.308	-129.594	0	0	800.714
Winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	1.532.879	22.162	0	0	1.555.041
Winsten of verliezen uit financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	13.782.749	0	0	0	13.782.749
Winsten of verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	2.378.640	-40.730	0	0	2.337.910
Gerealiseerde winsten of verliezen uit niet-financiële activa	57.562	0	0	0	57.562
Netto baten uit verzekerings- en herverzekeringscontracten	44.866.780	10.271	0	0	44.877.051
Netto overige exploitatiebaten	126.392.843	-112.103.498	-58.842	-242.551	13.987.952
Administratieve lasten	-367.443.349	-49.526.175	-3.084.478	2.268.068	-417.785.933
Afschrijvingen	-29.653.820	-333.962	-3.387	0	-29.991.169
Herzieningswinsten of (-) -verliezen	-113.534	0	0	0	-113.534
Voorzieningen of terugneming van voorzieningen	-1.243.365	-31.959	0	0	-1.275.323
Bijzondere waardeverminderingen of terugneming van bijzondere waardeverminderingen	6.149.548	4.079.731	0	0	10.229.279
Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures	-2.204.012	0	0	0	-2.204.012
Winst of verlies voor belastingen	135.530.963	173.355.055	55.025.029	0	363.911.048
Belastinglasten	-38.442.351	-43.708.405	-13.557.685	0	-95.708.441
Winst of verlies na belastingen	97.088.612	129.646.650	41.467.345	0	268.202.607

Resultatenrekening	België	Nederland	Luxemburg	Conso	31/12/2022
Netto rentebaten	359.542.198	287.139.152	-8.644	0	646.672.707
Dividendinkomsten	7.909.585	0	0	-0	7.909.585
Netto baten uit provisies en vergoedingen	17.288.176	2.963.489	65.576.535	-1.975.549	83.852.651
Gerealiseerde winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	359.524	-3.051	0	-0	356.472
Winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	13.877.289	109.055	0	0	13.986.344
Winsten of verliezen uit financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	-20.456.544	0	0	0	-20.456.544
Winsten of verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	21.766.601	-8.826	0	0	21.757.775
Gerealiseerde winsten of verliezen uit niet-financiële activa	283.710	0	0	0	283.710
Netto baten uit verzekerings- en herverzekeringscontracten	48.829.473	0	0	-3.107	48.826.366
Netto overige exploitatiebaten	95.600.927	-84.647.173	-118.628	-224.674	10.610.452
Administratieve lasten	-400.070.460	-51.526.473	-5.017.355	2.203.330	-454.410.958
Afschrijvingen	-28.463.481	-367.109	-2.048	0	-28.832.638
Herzieningswinsten of (-) -verliezen	0	0	0	0	0
Voorzieningen of terugneming van voorzieningen	404.321	-375.336	0	0	28.984
Bijzondere waardeverminderingen of terugneming van bijzondere waardeverminderingen	-16.630.765	-5.776.762	0	0	-22.407.527
Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures	-752.259	0	0	0	-752.259
Winst of verlies voor belastingen	99.488.294	147.506.966	60.429.860	0	307.425.120
Belastinglasten	-15.204.866	-39.028.628	-14.782.381	0	-69.015.874
Winst of verlies na belastingen	84.283.429	108.478.338	45.647.479	0	238.409.246

De belangrijkste transactie tussen de operationele segmenten bestaat uit:

- De winstverdeling tussen het hoofdkantoor van de Vennootschap (gevestigd in België) en het bijkantoor (in Nederland). Meer informatie is hieronder opgenomen.
- De retrocessie van een deel van de beheervergoedingen van vermogensbeheeractiviteiten uitgevoerd in Luxemburg naar Aspa en Aras als vergoeding voor de distributie van deze beleggingsproducten.

Het resultaat in Nederland wordt gerealiseerd door het bijkantoor van Aspa, waarbij het hoofdkantoor van Aspa het bijkantoor financiert en een aantal activiteiten uitvoert (voornamelijk in het kader van algemene strategie en risicobeheersing) voor het bijkantoor. Aspa past een allocatiemechanisme toe (waarvoor een ruingaanvraag is ingediend die in afwachting is van goedkeuring door de Belastingdienst) voor de bepaling van de toerekening van de resultaten aan het bijkantoor. Dit mechanisme bestaat uit:

- Een rentevergoeding voor de verstrekte financiering waarmee een deel van de totale rentelasten van het hoofdkantoor wordt toegerekend (op basis van de verstrekte financiering) aan het bijkantoor (fungibility approach), die wordt geboekt onder de rubriek 'Netto rentebaten'.
- Een vergoeding voor de verantwoordelijkheden die worden uitgevoerd door het hoofdkantoor van Aspa voor de waardeketen en de belangrijkste functies voor het nemen van ondernemersrisico's, die wordt geregistreerd onder 'Netto overige bedrijfskosten'.

Op 31 december 2019 liep de voorgaande ruingafsprake af en werd een nieuwe aanvraag ingediend voor een periode van 5 jaar. Het mechanisme zoals in de ingediende aanvraag, die op datum van dit verslag nog niet was goedgekeurd, is toegepast bij het opstellen van de balans en resultaten per 31 december 2022.

De toename van het nettorenteresultaat in België is voornamelijk het gevolg van de positieve evolutie van de renteopbrengsten op de beleggingsportefeuille, depotrekening bij de centrale bank en de financiering verstrekt aan het bijkantoor ten dele gecompenseerd met de extra financieringskost van de uitgegeven EMTN obligaties. De daling van de netto rentebaten in Nederland is het gevolg van de afname van de renteopbrengsten op hypotheeklen en de daling van de ontvangen wederbeleggingsvergoedingen (door daling algemeen niveau vervroegde terugbetalingen ten opzichte van 2021) en de toegenomen rentekosten op de effectiseringsuitgiftes (euribor 3 maanden) en de rentekost op de financiering verschaft door het hoofdhuis, ten opzichte van een verbetering van de netto rentekost van de derivaten (daling cost-of-carry).

De netto overige exploitatiebaten bevatten, zoals hierboven toegelicht, de vergoeding aangerekend tussen hoofdhuis en bijkantoor met betrekking tot de niet-rentecomponent van de winstallocatie, en recuperaties van administratieve kosten (dossierkosten) van klanten en van huurlasten en IT-infrastructuur van agenten. De vergoeding aangerekend tussen hoofdhuis en bijkantoor met betrekking tot de niet-rentecomponent van de winstallocatie daalde in 2022 ten gevolge van de daling van het resultaat van het bijkantoor.

Informatie over belangrijke klanten

Als de opbrengsten uit transacties met één enkele externe klant ten minste 10% van de opbrengsten van de Vennootschap bedragen, moet zij dit feit vermelden.

Bij de Vennootschap zijn er verschillende beleidslijnen van toepassing, die de concentratie van het kredietrisico (en impliciet de concentratie van opbrengsten) beperken, zodat deze grens van 10% binnen de huidige beleidslijnen nooit zal bereikt worden.

Country by Country rapportering

Krachtens artikel 420 van de Wet van 25 april 2014 op het statuut van en toezicht op kredietinstellingen (de zogenaamde 'Bankenwet') en overeenkomstig artikel 89 van de Capital Requirements Directive IV van de Europese Unie, dient de Vennootschap de hieronder vermelde gegevens bekend te maken op geconsolideerde basis, uitgesplitst naar EU-lidstaat en naar derde land waarin zij gevestigd is (door middel van een bijkantoor en/of dochteronderneming).

Landen	Activiteiten	31/12/2021						
		Opbrengsten	Resultaat voor belastingen	Actuele belastingen	Uitgestelde belastingen	Totale vennootschapsbelasting	Ontvangen subsidies	Gemiddelde aantal werknemers in VTE
EU lidstaat		805.051.742	363.911.048	-81.399.978	-14.308.462	-95.708.441	0	1.045
België	Bank en verzekeringen	527.771.426	135.530.962	-25.460.677	-12.981.674	-38.442.351	0	958
Nederland	Bank	219.167.421	173.355.056	-42.381.617	-1.326.788	-43.708.405	0	77
Luxemburg	Andere financiële diensten	58.112.895	55.025.029	-13.557.685	0	-13.557.685	0	10
Derde land		0	0	0	0	0	0	0
Totaal		805.051.742	363.911.048	-81.399.978	-14.308.462	-95.708.441	0	1.045

Landen	Activiteiten	31/12/2022						
		Opbrengsten	Resultaat voor belastingen	Actuele belastingen	Uitgestelde belastingen	Totale vennootschapsbelasting	Ontvangen subsidies	Gemiddelde aantal werknemers in VTE
EU lidstaat		813.799.518	307.425.120	-71.883.188	2.867.313	-69.015.874	0	1.026
België	Bank en verzekeringen	542.797.609	99.488.294	-23.791.179	8.586.314	-15.204.866	0	938
Nederland	Bank	205.552.646	147.506.966	-33.309.628	-5.719.000	-39.028.628	0	77
Luxemburg	Andere financiële diensten	65.449.263	60.429.860	-14.782.381	0	-14.782.381	0	11
Derde land		0	0	0	0	0	0	0
Totaal		813.799.518	307.425.120	-71.883.188	2.867.313	-69.015.874	0	1.026

Toelichtingen met betrekking tot de geconsolideerde balans

11. Kasmiddelen en tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's

Kasmiddelen en tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's omvat alle geldmiddelen en saldi van de zichtrekeningen bij de centrale en andere banken.

	31/12/2021	31/12/2022
Geldmiddelen	52.504.898	55.189.178
Zichtrekeningen bij centrale banken	3.225.473.830	2.915.275.991
Zichtrekeningen bij andere financiële instellingen	260.454.885	262.081.918
Totaal	3.538.433.614	3.232.547.088

Per 31 december 2022 stond er 2.915.275.991 euro op de zichtrekeningen bij de centrale bank. Een deel hiervan heeft betrekking op de monetaire reserves die elke financiële instelling bij de centrale bank dient aan te houden, maar het overgrote deel betreft de depositorekening bij de ECB met name 2.468.140.200 euro bij de Belgische Nationale Bank en 22.694.995 euro bij de Nederlandse Bank.

12. Financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden

De financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden zijn als volgt samengesteld:

Financiële activa	Aantal	Notioneel	31/12/2021		31/12/2022	
			Boekwaarde	Aantal	Notioneel	Boekwaarde
Renteopties – caps	7	1.250.000.000	2.021.813	7	1.250.000.000	15.899.102
Caps effectiserings-transacties	4	3.170.343.707	16.573.530	4	3.011.796.945	91.686.815
Totaal			18.595.343			107.585.916

Financiële verplichtingen	Aantal	Notioneel	31/12/2021		31/12/2022	
			Boekwaarde	Aantal	Notioneel	Boekwaarde
Renteopties - caps	0	0	0	0	0	0
Caps effectiserings-transacties	4	3.170.343.707	16.545.565	4	3.011.796.945	91.549.794
Totaal			16.545.565			91.549.794

Niet beursgenoteerd (OTC) – renteopties - caps

Onder financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden komen (vanwege hun positieve reële waarde) de renteopties (caps) terecht. Onder de financiële verplichtingen de renteopties (caps) met negatieve reële waarde.

Deze renteopties, die over-the-counter (OTC) gekocht werden bij andere financiële instellingen worden aangegaan in het kader van economische afdekkingstransacties binnen het ALM-beleid maar werden niet gedocumenteerd voor de toepassing van 'hedge accounting'.

De opties worden gebruikt als bescherming tegen het renterisico en zijn opties waarbij de verkoper zich verplicht aan de koper een renteverskil te betalen in ruil voor een door de koper betaalde premie.

Er werden in de voorbije twee jaren geen bijkomende caps afgesloten in het kader van het globale renterisicobeheer bij de Vennootschap.

Niet beursgenoteerd (OTC) – caps (effectiseringstransacties)

Onder deze rubriek komen de caps die werden afgesloten in het kader van een effectiseringstransactie en die niet verwerkt worden volgens de hedge accounting-principes.

In 2017, 2018, 2019 en 2021 werden effectiseringstransacties uitgevoerd en hierbij werden er per transactie twee caps die elkaars spiegelbeeld zijn afgesloten.

Het beperkte verschil tussen de marktwaarde van de caps op de actiefzijde en passiefzijde van de balans wordt verwerkt in de resultatenrekening.

13. Activa en verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)

Financiële activa en verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten betreffen beleggingen in verrichtingen verbonden aan een beleggingsfonds van de groep activiteiten 'Leven' en waarbij het beleggingsrisico niet gedragen wordt door de onderneming (zogenaamde tak 23 beleggingen).

	31/12/2021	31/12/2022
Activa gerelateerd tot unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	3.019.742.125	2.754.692.170
Passiva gerelateerd tot unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	3.019.742.125	2.754.692.170

Onderstaande tabel geeft een indicatie van de samenstelling van de onderliggende activa van de tak 23 producten.

	31/12/2021	31/12/2022
Beleggingsfondsen	3.020.385.631	2.699.201.111
Liquide middelen	-643.506	55.491.059
Samenstelling van de activa	3.019.742.125	2.754.692.170

De activa en verplichtingen voor tak 23 unit-linked verzekeringscontracten daalden met -8,8% door de negatieve beursontwikkeling (-488 miljoen euro), en deze daling werd slechts gedeeltelijk gecompenseerd door de positieve nettoproductie in 2022.

14. Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies

In het kader van de classificatie en waardering van financiële instrumenten wordt de SPPI-test uitgevoerd om na te gaan of er enkel gewone interest en kapitaal terugbetalingen gebeuren bij een financieel instrument.

Is dit niet het geval dan zal het effect verplicht tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies verwerkt moeten worden.

Daarnaast worden hieronder de eigenvermogensinstrumenten opgenomen waarvoor niet de optie is toegepast om deze te waarderen aan reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat.

Per 31 december 2022 staat er voor 97.337.817 euro onder deze rubricering.

	31/12/2021	31/12/2022
Totale portefeuille	128.724.107	97.337.817
Indeling naar instrumenttype		
Niet-vastrentende effecten	72.762.534	53.102.252
Vastrentende effecten	54.433.628	44.235.565
Leningen en voorschotten	1.527.945	0
Indeling naar type rentevoet		
Variabel	30.263.370	26.334.447
Vast	25.698.203	17.901.119
Onbepaald	72.762.534	53.102.252
Geografische indeling		
België	36.842.697	32.666.312
Europese Monetaire Unie	91.881.411	64.671.505
Rest van de wereld	0	0
Indeling naar resterende looptijd of maturiteit		
Tot 1 jaar	0	0
1 tot 5 jaar	1.527.945	0
Meer dan 5 jaar	54.433.628	44.235.565
Onbepaald	72.762.534	53.102.252
Indeling volgens tegenpartij		
Openbare en regionale besturen	0	0
Kredietinstellingen	26.514.847	24.073.373
Overige financiële instellingen	30.449.528	21.611.600
Andere instellingen	71.759.732	51.652.845
Effectieve rentevoet per 31/12	1,36%	2,78%

15. Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat

Onder de financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat werd per 31 december 2022 4.636.008.677 euro aan instrumenten opgenomen.

	31/12/2021	31/12/2022
Totale portefeuille	5.015.411.230	4.636.008.677
waarvan afgedekt via micro-hedges	909.854.764	789.926.262
Indeling naar instrumenttype		
Eigenvermogensinstrumenten	207.656.571	145.758.755
Schuldbewijzen	4.807.754.658	4.490.249.922
Indeling naar type rentevoet		
Variabel	1.096.454.083	987.726.339
Vast	3.711.300.575	3.502.523.583
Onbepaald	207.656.571	145.758.755
Geografische indeling		
België	1.174.621.221	1.061.499.731
Europese Monetaire Unie	2.998.528.614	2.879.319.561
Rest van de wereld	842.261.394	695.189.384
Indeling naar resterende looptijd of maturiteit		
Tot 1 jaar	552.098.056	768.234.744
1 tot 5 jaar	3.082.986.951	2.465.590.234
Meer dan 5 jaar	1.172.669.651	1.256.424.944
Onbepaald	207.656.571	145.758.755
Indeling volgens tegenpartij		
Openbare en regionale besturen	1.139.171.787	1.003.931.764
Kredietinstellingen	1.315.145.399	1.047.469.617
Overige financiële instellingen	787.118.328	768.765.792
Andere instellingen	1.773.975.715	1.815.841.505
Indeling volgens fase waardevermindering (bruto boekwaarde)		
Schuldbewijzen		
Fase 1	4.797.822.250	4.467.828.552
Fase 2	9.932.408	22.421.371
Fase 3	0	0
Indeling volgens fase waardevermindering (waardevermindering)		
Schuldbewijzen		
Fase 1	-1.244.761	-3.094.745
Fase 2	-124.758	-1.292.680
Fase 3	0	0
Effectieve rentevoet per 31/12	0,85%	1,53%

In de voorbij jaren zijn er geen individuele (fase 3) bijzondere waardeverminderingen aangelegd op deze portefeuille.

Per 31 december 2021 waren er in totaliteit bijzondere waardeverminderingen fase 1 voor 1.244.761 euro en fase 2 voor 124.758 euro. Deze zijn in 2022 gestegen naar respectievelijk 3.094.745 euro en 1.292.680 euro. Meer informatie over de evolutie van de bijzondere waardeverminderingen is opgenomen onder 42.

De betrokken effecten worden allen aan reële waarde opgenomen in de balans met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat. In toelichting 28 is meer informatie te vinden met betrekking tot de gebruikte reële waarden en in het bijzonder over de level hiërarchie van de betrokken reële waarden.

De Vennootschap heeft geopteerd om een gedeelte van de portefeuille van eigenvermogensinstrumenten te waarderen aan reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat. De onderliggende posities betreffen een infrastructuurfonds die de Vennootschap aanhoudt met een lange termijn investeringsperspectief (de Vennootschap verschaft tevens leningen om de onderliggende infrastructuurprojecten te financieren), eigenvermogensinstrumenten van vennootschappen waar een duurzame band wordt nagestreefd, en eigenvermogensinstrumenten die worden aangewend als dekkingswaarden in de Verzekeringspool tevens met een lange termijn investeringsperspectief.

In 2022 werden in deze portefeuille diverse posities verkocht en werden 265.395 euro aan waarderingswinsten overgeboekt van de overige onderdelen van het totaalresultaat naar de reserves en werden tevens voor 6.644.225 euro dividenden ontvangen. In 2021 werden 4.477.009 euro waarderingsverliezen overgeboekt naar reserves en werden 5.289.835 euro dividenden ontvangen.

Er werden per einde 2022 effecten bezwaard in het kader van het onderpandbeheer van de afgeleide instrumenten en als waarborg voor de uitgever van kredietkaarten. Daarnaast heeft de Vennootschap een kredietlijn bij de NBB waarvoor effecten bezwaard worden op het moment dat deze kredietlijn wordt aangesproken. Verdere duiding rond bezwaarde activa is terug te vinden onder toelichting 44.

De geamortiseerde kostprijs en reële waarde wijzigingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat van de betrokken portefeuilles waren per 31 december als volgt:

31/12/2021	Geamortiseerde kostprijs	Ongerealiseerde resultaten	Bijzondere waardevermindering	Reële waarde
Schuldbewijzen				
Openbare en regionale besturen	1.066.750.022	72.694.127	-272.361	1.139.171.788
Kredietinstellingen	1.304.198.552	11.189.260	-242.412	1.315.145.400
Overige financiële instellingen	667.643.678	5.241.530	-61.732	672.823.476
Andere instellingen	1.642.327.005	39.080.005	-793.015	1.680.613.996
Eigenvermogensinstrumenten				
Aandelen en overige	125.261.387	79.896.136		205.157.523
Beleggingsfondsen en overige	1.000.291	1.498.756		2.499.047
Totaal	4.807.180.935	209.599.814	-1.369.519	5.015.411.229

31/12/2022	Geamortiseerde kostprijs	Ongerealiseerde resultaten	Bijzondere waarde- vermindering	Reële waarde
Schuldbewijzen				
Openbare en regionale besturen	1.072.640.855	-68.028.684	-680.407	1.003.931.764
Kredietinstellingen	1.093.131.887	-45.103.162	-559.109	1.047.469.617
Overige financiële instellingen	716.668.302	-15.653.235	-193.433	700.821.634
Andere instellingen	1.851.630.109	-110.648.724	-2.954.476	1.738.026.908
Eigenvermogensinstrumenten				
Aandelen en overige	127.478.475	15.914.818		143.393.293
Beleggingsfondsen en overige	999.119	1.366.344		2.365.462
Totaal	4.862.548.747	-222.152.644	-4.387.425	4.636.008.677

16. Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen 'leningen en voorschotten' en schuldbewijzen.

	31/12/2021	31/12/2022
Totale portefeuille	42.738.994.991	48.015.774.059
Indeling naar instrumenttype		
Leningen en voorschotten	38.330.154.782	40.721.287.126
Schuldbewijzen	4.408.840.209	7.294.486.933
Indeling naar producttype		
Leningen aan kredietinstellingen	1.100.219	1.240.668
Zekerheden in contanten aan financiële instellingen	375.244.974	56.522.000
Consumentenkrediet	329.566.906	385.141.837
Hypothecaire leningen	36.240.076.359	38.754.703.208
Leningen op termijn	1.343.793.400	1.476.731.957
Zichtdeposito's en voorschotten	6.922.623	3.928.875
Leasing	33.450.300	43.018.581
Schuldbewijzen	4.408.840.209	7.294.486.933
Indeling schuldbewijzen naar type rentevoet		
Variabel	469.526.750	345.679.395
Vast	3.939.313.459	6.948.807.538
Geografische indeling schuldbewijzen		
België	1.989.781.727	2.262.327.271
Europese Monetaire Unie	2.064.021.128	4.185.062.886
Rest van de wereld	355.037.355	847.096.776
Indeling naar resterende looptijd volgens uiterste vervaldatum		
Schuldbewijzen		
Tot 1 jaar	921.201.273	1.054.328.777
1 tot 5 jaar	2.511.573.878	4.399.101.019
Meer dan 5 jaar	976.065.059	1.841.057.136
Leningen en voorschotten		
Tot 1 jaar	2.047.091.694	1.802.501.450
1 tot 5 jaar	6.350.157.123	6.917.032.504
Meer dan 5 jaar	29.932.905.965	32.001.753.172

	31/12/2021	31/12/2022
Indeling schuldbewijzen volgens tegenpartij		
Openbare en regionale besturen	1.173.053.162	1.952.758.630
Kredietinstellingen	425.288.625	1.878.322.745
Overige financiële instellingen	1.215.446.006	901.494.331
Andere instellingen	1.595.052.415	2.561.911.227
Indeling volgens fase waardevermindering (bruto boekwaarde)		
Schuldbewijzen		
Fase 1	4.384.068.653	7.260.759.465
Fase 2	26.504.603	40.591.013
Fase 3	0	0
Leningen en voorschotten		
Fase 1	34.841.544.986	34.863.653.684
Fase 2	3.346.319.505	5.733.085.572
Fase 3	176.541.137	170.083.513
Indeling volgens fase waardevermindering (waardevermindering)		
Schuldbewijzen		
Fase 1	-1.553.019	-5.242.425
Fase 2	-180.028	-1.621.119
Fase 3	0	0
Leningen en voorschotten		
Fase 1	-2.772.217	-5.502.295
Fase 2	-6.608.873	-14.803.845
Fase 3	-24.869.756	-25.229.502
Effectieve rentevoet schuldbewijzen per 31/12	1,22%	1,80%
Effectieve rentevoet leningen en voorschotten per 31/12	1,88%	1,93%

De leningen en voorschotten zijn verder gestegen door de bijkomende kredietverlening aan de retailklanten van de Vennootschap en dit zowel in België als in Nederland.

Bij de leningen en vorderingen zijn er per einde 2022 5.502.295 euro fase 1 en 14.803.845 euro fase 2 bijzondere waardeverminderingen. Het bedrag aan fase 3 individuele waardeverminderingen is gestegen tot 25.229.502 euro. Meer informatie over de evolutie van de bijzondere waardeverminderingen is opgenomen onder 42.

Bij de schuldbewijzen zijn de fase 1 en 2 bijzondere waardeverminderingen gestegen naar 5.242.425 euro en 1.621.119 euro. Er zijn geen individuele bijzondere waardeverminderingen (fase 3) bij deze portefeuille.

17. Derivaten gebruikt ter afdekking

In dit hoofdstuk worden onder meer bijkomende toelichtingen gegeven bij de balansrubriek 'derivaten gebruikt ter afdekking' en bij de balansrubriek 'veranderingen in reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille'. De Vennootschap maakt enkel gebruik van derivaten en hedge accounting voor het afdekken van renterisico.

Algemene toelichting

'Hedge accounting' (boekhoudkundige verwerking van afdekkingstransacties in IFRS) kan worden gebruikt voor derivaten die als dusdanig bestemd zijn, op voorwaarde dat bepaalde criteria zijn vervuld. Deze criteria voor de boekhoudkundige verwerking van een derivaat als afdekkingsinstrument zijn onder andere:

- Het afdekkingsinstrument, de afgedekte positie en de afdekkingsdoelstelling, -strategie en -relatie moeten formeel worden gedocumenteerd voordat hedge accounting wordt toegepast;
- De afdekking moet worden gedocumenteerd, waaruit moet blijken dat ze naar alle verwachting zeer effectief (binnen een bandbreedte van 80% tot 125% van de 'dollar offset ratio') zal zijn in het compenseren van veranderingen in reële waarde (of kasstromen) die toe te rekenen zijn aan het afgedekte risico tijdens de gehele verslagperiode;
- De afdekking is effectief bij aanvang en wordt voortdurend beoordeeld.

De globale 'dollar offset ratio' ('DOR') wordt berekend als de waardeverandering van het afdekkingsinstrument afgezet tegenover de waardeverandering van de afgedekte positie ten opzichte van de vorige rapporteringsperiode (op kwartaalbasis). Voor de waarde van de afgedekte positie wordt de waarde van het vaste been van de onderliggende afdekkingsderivaten genomen als proxy (verdisconteerd aan swapcurve met 3 maand tenor). De waarde van het afdekkingsderivaat is de 'clean price' (reële waarde zonder opname van de gelopen maar nog niet vervallen interesten) (verdisconteerd aan OIS-curve). Het is mogelijk dat de DOR van een individuele swap buiten het 80%-125% interval valt als er sprake is van het fenomeen van kleine waardeschommelingen. Conform de algemene 'hedge accounting' documentatie is dit een aanvaardbare reden voor de afwijkende DOR's.

Toelichting macro hedges

De Vennootschap blijft de door de EU bekrachtigde IAS 39-norm toepassen omdat deze de manier weerspiegelt waarop de Vennootschap zijn activiteiten beheert. De optie om dit te blijven toepassen was voorzien in de nieuwe IFRS 9-norm.

De afdekkingsrelaties zijn bedoeld om het renterisico te beperken dat voortkomt uit de geselecteerde categorie van activa (of verplichtingen) die aangewezen zijn als in aanmerking komende afgedekte posities.

De Vennootschap voert een globale analyse van het renterisico uit en selecteert activa (en/of verplichtingen) die opgenomen moeten worden in de afdekking van het renterisico van de portefeuille. Zij definieert bij aanvang de af te dekken risicopositie, de tijdsduur, de manier waarop en de frequentie waarmee ze testen uitvoert.

De Vennootschap heeft ervoor gekozen om een portefeuille hypothecaire leningen met een vaste rentevoet af te dekken en selecteert binnen die portefeuille de afgedekte posities in functie van de renterisico beheerstrategie. De beoordeling van de effectiviteit bestaat erin om na te gaan of aan de afdekkingsdoelstelling, namelijk de beperking van het renterisico, is voldaan.

Met de *hedge accounting* worden de wijzigingen in de reële waarde van de vaste benen van de swaps grotendeels gecompenseerd door tegengestelde wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities. De fluctuaties van de reële waarde van de vlottende benen van de swaps hebben een netto-impact op het resultaat.

Het betreft hier een reële waardeafdekking (fair value hedge) waarbij het afgedekte risico bestaat uit de 'benchmark' (Euribor), zijnde de rentecomponent van de (hypothecaire) leningen met vaste rente. De winsten of verliezen van de afgedekte posities ten gevolge van het afgedekte risico, en de winsten of verliezen op de afdekkingsinstrumenten worden verwerkt in de resultatenrekening.

De wijzigingen in reële waarde van de afgedekte posities (in dit geval een afgedekte portefeuille hypothecaire leningen) is terug te vinden bij de rubriek 'veranderingen in reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille' en bedraagt -2.004.019.978 euro per 31 december 2022. Het betreft hier macro *fair value hedges* op het renterisico van een ingedekte portefeuille (hypothecaire) kredieten.

Macro hedge - reële waarde afdekking	Aantal	Notioneel	31/12/2021	Aantal	Notioneel	31/12/2022
Wijziging in de reële waarde afgedekte posities			353.166.530			-2.004.019.978
Derivaten met negatieve marktwaarde (clean price)	69	7.550.000.000	-408.521.471	4	600.000.000	-4.414.929
Derivaten met positieve marktwaarde (clean price)	28	3.950.000.000	55.485.543	109	13.200.000.000	2.016.114.601

In bovenstaande wordt de 'clean price' opgenomen om zo een duiding te kunnen geven tussen de – in de hedge accounting – betrokken swaps en de wijziging in de reële waarde van de afgedekte posities. De 'clean price' wordt gebruikt voor het berekenen van de afdekkingseffectiviteit, de boekwaarde van de betrokken derivaten zoals opgenomen op de balans is inclusief de gelopen maar nog niet vervallen interesten ('dirty price').

Er werden ook swaptions afgesloten in het kader van de macro indekking van het renterisico. Op de intrinsieke waarde van de betrokken swaptions kan hedge accounting worden toepast. De tijdswaarde van deze instrumenten komen op basis van de marktwaarde evolutie van deze instrumenten in het resultaat terecht. Zolang de optie voor het aangaan van de swap niet gelicht is, wordt een éénzijdig renterisico ingedekt.

Per 31 december 2022 had de Vennootschap 11 swaptions afgesloten voor een nominaal bedrag van 1.450 miljoen euro. Per 31 december 2022 hadden zij intrinsieke waarde van 242,0 miljoen euro waarvoor een wijziging in reële waarde van de afgedekte posities werd geregistreerd van 238,1 miljoen euro. De tijdswaarde is niet opgenomen in de marktwaarde (clean price) in bovenstaande tabel aangezien ze geen onderdeel is van de afdekkingsrelatie.

Toelichting micro hedges

De Bankpool sluit ook swaps af ter indekking van het renterisico van individuele instrumenten (zogenaamde *micro hedges*).

Er zijn swaps afgesloten om aangekochte effecten die onder de 'Financiële activa aan reële waarde gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat' staan, in te dekken. De wijzigingen in de reële waarde van de vaste benen van deze swaps worden gecompenseerd door tegengestelde wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities.

Een deel van de wijziging in reële waarde van de betrokken financiële activa aan reële waarde gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat worden niet in een aparte lijn van het eigen vermogen opgenomen maar worden in het kader van de hedge accounting in de resultatenrekening verwerkt. Per 31 december 2022 betrof het een bedrag van -70.488.629 euro.

Vanaf 2022 werden tevens eigen uitgegeven effecten onder 'Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs' ingedekt.

Micro hedge - reële waarde afdekking	Aantal	Notioneel	31/12/2021	Aantal	Notioneel	31/12/2022
Wijziging in de reële waarde afgedekte activa posities			41.116.265			-70.488.629
Derivaten met negatieve marktwaarde (clean price)	10	799.373.888	-42.113.348	0	0	0
Derivaten met positieve marktwaarde (clean price)	1	37.000.000	895.891	11	836.373.888	70.676.406
Wijziging in de reële waarde afgedekte passiva posities			0			122.105.231
Derivaten met negatieve marktwaarde (clean price)	0	0	0	4	2.000.000.000	-122.093.421
Derivaten met positieve marktwaarde (clean price)	0	0	0	0	0	0

In bovenstaande wordt de clean price opgenomen om zo een duiding te kunnen geven tussen de – in de hedge accounting – betrokken swaps en de wijziging in de reële waarde van de afgedekte posities.

Toelichting totalen derivaten gebruikt ter afdekking

Per 31 december 2022 worden alle swaps verwerkt als *fair value hedges*. In de onderstaande tabel zijn de afgeleide instrumenten opgenomen zoals ze verwerkt zijn in de balans en werd er bijkomend het totaal van de marktwaarde toegelicht dat onder de respectievelijke IFRS hedge accounting toepassing werd verwerkt.

Overzicht marktwaarden (dirty price) derivaten gebruikt ter afdekking		31/12/2021		31/12/2022
Derivaten gebruikt ter afdekking (activa)		88.616.165		2.067.781.000
Fair value macro hedges	87.727.218		2.001.258.832	
Fair value micro hedges	888.948		66.522.168	
Derivaten gebruikt ter afdekking (passiva)		491.094.431		128.467.450
Fair value macro hedges	443.226.096		9.040.543	
Fair value micro hedges	47.868.335		119.426.907	

Verdere duiding is opgenomen onder toelichting 3 en toelichting 36.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de vervaldagen van de derivatenposities.

31/12/2021	Notioneel	1 jaar	1-5 jaar	5-10 jaar	10-15 jaar	>15 jaar
Macro hedge - reële waarde afdekking	11.500.000.000	300.000.000	5.350.000.000	1.550.000.000	2.850.000.000	1.450.000.000
Micro hedge - reële waarde afdekking	836.373.888	0	354.040.500	482.333.388	0	0
31/12/2022	Notioneel	1 jaar	1-5 jaar	5-10 jaar	10-15 jaar	>15 jaar
Macro hedge - reële waarde afdekking	13.800.000.000	1.150.000.000	4.800.000.000	1.600.000.000	3.700.000.000	2.550.000.000
Micro hedge - reële waarde afdekking	2.836.373.888	0	2.523.549.500	312.824.388	0	0

18. Investerings in geassocieerde ondernemingen en joint ventures

De investeringen in geassocieerde ondernemingen en joint ventures betreffen participaties in European Projects Investment Company (EPICo) en Jofico.

De investeringen in EPICo, een Benelux infrastructuurfonds, betreft een participatie van 27,46%.

De investeringen in Jofico betreft een participatie van 20,00%. Het betreft een joint venture tussen Aspa, Axa Bank, Crelan, VDK Bank en Bpost die alle geldautomaten van deze instellingen gezamenlijk beheert.

	31/12/2021	31/12/2022
Investerings in gemeenschappelijke maatschappijen	66.852	46.878
Investerings in geassocieerde ondernemingen	4.899.614	4.441.968
waarvan niet individueel materieel	4.966.466	4.488.846
Totaal	4.966.466	4.488.846

De Vennootschap heeft de participaties in EPICo en Jofico op 31 december 2022 geherwaardeerd en hierbij werd een verlies van 0,8 miljoen voor Epico opgenomen in de resultatenrekening.

	31/12/2021	31/12/2022
Aandeel van investeringen in geassocieerde ondernemingen die niet individueel materieel zijn	4.966.466	4.488.846
Resultaat voor belastingen	-2.204.012	-752.259
Nettoresultaat	-2.204.012	-752.259
Overige onderdelen van het totaalresultaat	0	0
Totale impact van het totaalresultaat	-2.204.012	-752.259

19. Materiële activa

De materiële activa worden opgenomen op basis van het kostprijsmodel en zijn per 31 december als volgt samengesteld:

	31/12/2021	31/12/2022
Gebouwen, terreinen, uitrusting	82.638.762	74.773.462
Vastgoedbeleggingen	944.204	865.710
Totaal	83.582.967	75.639.172
Reële waarde vastgoedbeleggingen	944.204	865.710

De post "gebouwen, terreinen en uitrustingen" bevat de hoofdzetel die gehuurd wordt bij Investar en waarvoor een actief (gebruiksrecht) wordt opgezet dat over de looptijd van het contract wordt afgeschreven.

De portefeuille vastgoedbeleggingen betreft een beperkt aantal panden aangekocht in het kader van het uitwinningbeleid bij de hypothecaire kredietverlening. Daarnaast wordt er uitzonderlijk mede geïnvesteerd in panden die gebruikt worden als kantoorgebouwen bij de zelfstandige kantoorhouders. Deze worden ook onder de vastgoedbeleggingen verwerkt.

	Terreinen en gebouwen (leasing)	IT- materiaal	IT- materiaal (leasing)	Ander materiaal	Ander materiaal (leasing)	Totaal	Vastgoed- beleggingen
Aanschaffingswaarde per 1 januari 2021	57.433.945	22.944.659	1.678.395	24.889.245	4.308.583	111.254.827	1.205.026
Leasing addities en afboekingen	825.666	0	4.491.967	0	2.828.202	8.145.835	0
Aanschaffingen	0	1.308.105	0	2.017.157	0	3.325.262	0
Vervreemdingen en buiten gebruik stellingen	0	-6.452.921	0	-4.318.477	0	-10.771.399	-203.857
Overdrachten	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties	0	5.023.060	0	-80.788	0	4.942.271	0
Aanschaffingswaarde per 31 december 2021	58.259.611	22.822.902	6.170.362	22.507.136	7.136.785	116.896.796	1.001.169
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardevermindering- gen per 1 januari 2021	-2.381.392	-19.207.196	-120.823	-8.257.628	-2.267.070	-32.234.109	-70.518
Leasing addities en afboekingen	705.736	0	-669.814	0	54.085	90.007	0
Aanschaffingen	0	0	0	0	0	0	0
Vervreemdingen en buiten gebruik stellingen	0	6.438.290	0	3.516.875	0	9.955.164	30.782
Afschrijvingen	-4.709.069	-2.349.286	-1.303.003	-2.138.590	-1.954.248	-12.454.196	-17.228
Overdrachten	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties	0	943	0	384.157	0	385.100	0
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen per 31 december 2021	-6.384.725	-15.117.249	-2.093.640	-6.495.186	-4.167.233	-34.258.033	-56.964
Nettoboekwaarde per 31 december 2021	51.874.886	7.705.653	4.076.722	16.011.950	2.969.552	82.638.763	944.204

	Terreinen en gebouwen (leasing)	IT- materiaal	IT- materiaal (leasing)	Ander materiaal	Ander materiaal (leasing)	Totaal	Vastgoed- beleggingen
Aanschaffingswaarde per 1 januari 2022	58.259.611	22.822.902	6.170.362	22.507.136	7.136.785	116.896.796	1.001.169
Leasing addities en afboekingen	32.694	0	-11.618	0	-303.608	-282.532	0
Aanschaffingen	0	7.876.257	0	799.691	0	8.675.948	0
Vervreemdingen en buiten gebruik stellingen	0	-3.392.264	0	-946.703	0	-4.338.967	-74.674
Overdrachten	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties	0	-5.052.491	0	0	0	-5.052.491	0
Aanschaffingswaarde per 31 december 2022	58.292.305	22.254.404	6.158.744	22.360.125	6.833.177	115.898.755	926.495
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardevermindering- gen per 1 januari 2022	-6.384.725	-15.117.249	-2.093.640	-6.495.186	-4.167.233	-34.258.033	-56.964
Leasing addities en afboekingen	488.719	0	0	0	1.548.593	2.037.312	0
Aanschaffingen	0	0	0	0	0	0	0
Vervreemdingen en buiten gebruik stellingen	0	3.355.138	0	673.158	0	4.028.296	7.149
Afschrijvingen	-4.595.035	-3.176.319	-1.324.093	-1.940.145	-1.899.286	-12.934.878	-10.969
Overdrachten	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties	0	-1.267	0	3.278	0	2.011	0
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen per 31 december 2022	-10.491.041	-14.939.697	-3.417.733	-7.758.895	-4.517.926	-41.125.292	-60.784
Nettoboekwaarde per 31 december 2022	47.801.264	7.314.707	2.741.011	14.601.229	2.315.251	74.773.462	865.710

Op de lijn overige mutaties van de bovenstaande tabellen zie je de beweging van de activa in aanbouw staan.

20. Immateriële activa

Per 31 december waren de immateriële activa die opgenomen worden op basis van het kostprijsmodel als volgt samengesteld:

	Gekochte software	Ontwikkelde software	Goodwill	Totaal
Aanschaffingswaarde per 1 januari 2021	19.446.792	204.652.347	98.150.460	322.249.599
Leasing addities en afboekingen	0	0	0	0
Aanschaffingen	1.691.764	4.818.645	0	6.510.409
Vervreemdingen en buiten gebruik stellingen	-1.816.993	-24.911.697	0	-26.728.690
Overdrachten	0	0	0	0
Overige mutaties	0	0	0	0
Aanschaffingswaarde per 31 december 2021	19.321.563	184.559.294	98.150.460	302.031.317
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen per 1 januari 2021	-14.873.746	-159.000.805	0	-173.874.550
Leasing addities en afboekingen	0	0	0	0
Aanschaffingen	0	0	0	0
Vervreemdingen en buiten gebruik stellingen	2.134.648	24.837.284	0	26.971.932
Afschrijvingen	-1.742.997	-15.776.747	0	-17.519.744
Overdrachten	0	0	0	0
Overige mutaties	0	0	0	0
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen per 31 december 2021	-14.482.094	-149.940.268	0	-164.422.363
Nettoboekwaarde per 31 december 2021	4.839.469	34.619.026	98.150.460	137.608.955

	Gekochte software	Ontwikkelde software	Goodwill	Totaal
Aanschaffingswaarde per 1 januari 2022	19.321.563	184.559.294	98.150.460	302.031.317
Leasing addities en afboekingen	0	0	0	0
Aanschaffingen	334.184	7.167.329	0	7.501.513
Vervreemdingen en buiten gebruik stellingen	-1.143.771	-69.437.606	0	-70.581.377
Overdrachten	0	0	0	0
Overige mutaties	0	82.833	0	82.833
Aanschaffingswaarde per 31 december 2022	18.511.977	122.371.850	98.150.460	239.034.287
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen per 1 januari 2022	-14.482.094	-149.940.268	0	-164.422.363
Leasing addities en afboekingen	0	0	0	0
Aanschaffingen	0	0	0	0
Vervreemdingen en buiten gebruik stellingen	1.143.757	69.437.606	0	70.581.363
Afschrijvingen	-1.704.286	-14.182.505	0	-15.886.791
Overdrachten	0	0	0	0
Overige mutaties	0	0	0	0
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen per 31 december 2022	-15.042.623	-94.685.167	0	-109.727.790
Nettoboekwaarde per 31 december 2022	3.469.354	27.686.682	98.150.460	129.306.497

Het bedrag aan afschrijvingen van 15.886.791 euro van boekjaar 2022 is terug te vinden in de resultatenrekening bij de afschrijvingen van de betrokken activa.

In 2022 werd 69,4 miljoen euro (volledig afgeschreven) geactiveerde kosten van zelf ontwikkelde software buiten gebruik gesteld.

Goodwill wordt beschouwd als het deel van de aanschaffingskosten in een bedrijfscombinatie, bovenop de reële waarde van de aangekochte identificeerbare activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen, zoals bepaald op de datum van de aankoop.

Goodwill wordt jaarlijks aan het einde van het jaar getoetst op bijzondere waardevermindering door vergelijking van de opbrengstwaarde van kasstroomgenererende eenheid ('CGU' of 'Cash Generating Unit') met de boekwaarde. De kasstroomgenererende eenheid staat gelijk met de juridische entiteit Aspa.

De realiseerbare waarde van de CGU Aspa wordt bepaald door berekening van de contante waarde van de verwachte kasstromen (dividenden en vrij kapitaal). Hierbij wordt gebruik gemaakt van de volgende gegevens:

- De laatste update van het financieel plan voor 5 jaar zoals goedgekeurd door het management en de raad van bestuur;
- Disconteringsvoet: een rendement op eigen vermogen van 8,26%;
- Een lange termijn groei voor België en Nederland van 1,35%.

Op basis van de analyse hoeft er geen bijzondere waardevermindering op de goodwill te worden verantwoord.

Het bedrag aan afschrijvingen van 15.886.791 euro van boekjaar 2022 is terug te vinden in de resultatenrekening bij de afschrijvingen van de betrokken activa.

21. Belastingvorderingen en verplichtingen

De belastingpositie kan als volgt worden samengevat:

	31/12/2021	31/12/2022
Actuele belastingvorderingen	36.688.839	54.804.955
Uitgestelde belastingvorderingen	1.541.181	68.469.462
Totaal belastingvorderingen	38.230.020	123.274.417
Actuele belastingverplichtingen	5.023.584	3.056.183
Uitgestelde belastingverplichtingen	25.042.916	18.571.081
Totaal belastingverplichtingen	30.066.500	21.627.263
Totaal geglobaliseerde uitgestelde belastingen	-23.501.736	49.898.381

De uitgestelde belastingen vinden hun oorsprong in de volgende elementen:

Uitgestelde belastingen per type	Wijziging via overige onderdelen van het totaalresultaat			Wijziging via overige onderdelen van het totaalresultaat			
	31/12/2020	Wijziging via winst of verlies	31/12/2021	Wijziging via winst of verlies	31/12/2021	Wijziging via winst of verlies	31/12/2022
Belastingvorderingen op derivaten	8.976.096	-433.857	-8.542.238	0	0	0	0
DBI en fiscale verliezen	21.475.177	0	0	21.475.177	0	9.408.923	30.884.100
Belastingverplichtingen op financiële instrumenten aan reële waarde	7.983.556	0	-3.027.195	4.956.361	38.528.599	2.449.763	45.934.724
Belastingvorderingen op overige posten	7.898.537	-199.756	-2.494.695	5.204.086	643.356	4.567.990	10.415.432
Totaal gedecompenseerde belastingvorderingen	46.333.366	-633.613	-14.064.128	31.635.624	39.171.955	16.426.677	87.234.256
Belastingverplichtingen op financiële instrumenten aan reële waarde	38.734.113	-7.619.570	171.704	31.286.247	-31.286.247	0	0
Belastingverplichtingen op financiële instrumenten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	23.703.884	0	-435.147	23.268.737	0	883.742	24.152.479
Belastingverplichtingen op derivaten	0	0	507.777	507.777	0	12.675.621	13.183.398
Belastingverplichtingen op overige posten	38.074	36.524	0	74.598	-74.598	0	0
Totaal gedecompenseerde belastingverplichtingen	62.476.071	-7.583.046	244.334	55.137.359	-31.360.845	13.559.363	37.335.878
Gecompenseerde belastingvorderingen	-16.142.705	6.949.433	-14.308.463	-23.501.735	70.532.800	2.867.313	49.898.378

De belangrijkste posten in 2022 waren een uitgestelde belastingverplichting van 24.152.479 euro op de waardering tegen geamortiseerde kostprijs (met de effectieve rente), een belastingvordering van 30.884.100 euro inzake overdraagbare fiscale verliezen en definitief belaste inkomsten (DBI) en een belastingvordering van 45.934.724 euro op de negatieve reële waarde delta van financiële instrumenten gewaardeerd aan reële waarde. De uitgestelde belastingverplichtingen op derivaten namen in 2022 toe ten gevolge van de positieve evolutie van de reële waarde.

Bij het aanleggen van uitgestelde belastingvorderingen wordt steeds beoordeeld of deze kunnen worden benut. Door de negatief bijgestelde vooruitzichten en de onzekerheden veroorzaakt door de Covid-19 crisis werd in 2020 en 2021 een afboeking van uitgestelde belastingvorderingen uitgevoerd van 13,3 miljoen euro bij Argenta Spaarbank. Ten gevolge van de verbeterde renteverwachtingen is de beoordeling van de Vennootschap dat er naar de toekomst voldoende winstgevendheid beschikbaar is om de belastingslatenties aan te wenden, bijgevolg werd in 2022 de waardevermindering tegen geboekt.

Bij toelichting 43 is meer informatie te vinden over de impact van de vennootschapsbelastingen op het resultaat van de Vennootschap.

22. Activa en passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten

De activa uit hoofde van herverzekeringscontracten zijn per 31 december als volgt samengesteld.

	31/12/2021	31/12/2022
Aandeel herverzekeraars in levensverzekeringscontracten	11.425.840	13.115.466
Aandeel herverzekeraars in niet-levensverzekeringscontracten	7.371.926	7.955.708
Deel herverzekeraars in technische voorzieningen	18.797.766	21.071.174

Passiva uit hoofde van verzekeringscontracten zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2021	31/12/2022
Voorzieningen niet-leven	205.094.151	197.046.769
Premiereserves	33.329.606	35.249.492
Schadereserves	127.762.811	124.290.585
Andere technische reserves	44.001.734	37.506.692
Voorzieningen leven	2.867.377.550	2.704.598.843
Wiskundige reserves	2.823.206.225	2.649.596.446
Schadereserves	36.584.439	46.054.901
Reserves winstdeling	7.586.887	8.947.497
Verplichtingen uit hoofde van verzekeringscontracten	3.072.471.702	2.901.645.612

Onder het luik risicomanagement werd het verzekerings- en herverzekeringsbeleid uitgebreider toegelicht.

De portefeuille schade- en gezondheidsverzekeringen – bestaande uit brand-, auto-, familiale en hospitalisatieverzekeringen – is in totaliteit in 2022 gegroeid. De groei is voor een groot deel te danken aan de blijvende sterke productie in brandverzekeringen. In 2022 werden 27.330 nieuwe Brandverzekeringopolissen afgesloten en groeide de portefeuille met 3,8%. Dankzij het gecombineerd aanbod van de Brand- en Familiale verzekering via de polis ‘Verzekerd Wonen+’ zet de groei zich ook door bij de Familiale polis met een stijging van 4,3%. De portefeuille Autoverzekeringen steeg met 1,2%. De premie incasso van de portefeuille autoverzekeringen is in 2022 licht gedaald. In januari 2022 heeft Argenta het Autotarief geoptimaliseerd met een stijgend aantal polissen tot gevolg. De Hospitalisatieverzekering wordt niet meer actief aangeboden (run off portefeuille) waardoor er een dalend aantal verzekerden en beperkt gedaalde premie-incasso is. Binnen de producten vertoonde de schadefrequentie Auto geen volledige terugkeer naar de situatie pré-COVID, wat het resultaat beter maakte dan verwacht. Ook Brand zette een beter resultaat neer in 2022 ten opzichte van een jaar eerder ondanks de grote stormschades van februari 2022 (stormen Eunice en Franklin). Dit omwille van een lagere schadelast na herverzekering voor de stormen ten opzichte van de overstromingen in 2021, in combinatie met een lagere schadefrequentie exclusief catastrofes.

Het productgamma levensverzekeringen tak 21 kent sinds enkele jaren een ruim aanbod voor onze klanten: beleggings- en renteverzekeringen, schuldsaldo- en overlijdensverzekeringen, spaarverzekeringrekeningen in diverse fiscale regimes. Van de herbeleggingen vanuit tak21-contracten die op einddatum kwamen, werd ook in 2022 gedeeltelijk voor een herbelegging in tak23 gekozen, waardoor de wiskundige reserves beperkt daalden.

23. Overige activa

De overige activa zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2021	31/12/2022
Vooruitbetaalde kosten	12.615.797	14.747.500
Andere activa in het kader van kredietverlening	69.476.796	93.357.083
Andere activa in het kader van effectentransacties	975.445	354.677
Andere activa in het kader van betalingsverkeer	61.502.299	68.277.957
Toe te wijzen posten	122.043.649	89.852.626
Totaal overige activa	266.613.985	266.589.843

Andere activa gerelateerd aan kredietverlening betreffen kredietvoorschotten op notarisrekeningen en bij de externe beheerder in verband met de Nederlandse leningen.

Activa in het kader van effectentransacties zijn gerelateerd aan te ontvangen vergoedingen die periodiek (maandelijks) worden afgerekend voor de verkoop van beleggingsfondsen van externe fondsbeheerders (op instap en op portefeuille).

Activa met betrekking tot betalingsverkeer betreft transitierekeningen voor debet- en kredietkaarten.

Onder de ‘toe te wijzen posten’ staan de bedragen die tot definitieve toewijs op specifieke boekhoudrekeningen staan, voorschotten aan agenten en personeel en rekeningcourant van verbonden ondernemingen. De afname is gerelateerd aan de daling van de rekening courant van de effectisering (Green Apple) ten opzichte van de Stichting Argenta Hypotheken Ontvangsten (die de derdenrekening beheert waarop de terugbetalingen en rente van de onderliggende pool hypothecaire leningen wordt ontvangen, en van daaruit wordt betaald aan de effectisering).

24. Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs

	31/12/2021	31/12/2022
Deposito's van centrale banken	258.262.863	0
Deposito's van kredietinstellingen	49.268.441	1.786.200.219
Deposito's van andere dan centrale banken en kredietinstellingen	39.978.540.951	41.814.573.100
Niet-achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen - obligaties	4.835.431.890	6.379.999.074
Overige financiële verplichtingen	110.978.085	97.561.412
Totaal	45.232.482.230	50.078.333.805

24.1. Deposito's van centrale banken

De deposito's van centrale banken zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2021	31/12/2022
Deposito's van centrale banken	258.262.863	0
Indeling per producttype		
Lange-termijn herfinancieringsoperaties	258.262.863	0
Geografische indeling		
België	0	0
Europese Monetaire Unie	258.262.863	0
Rest van de wereld	0	0
Indeling naar resterende looptijd of maturiteit		
Tot 1 jaar	0	0
1 tot 5 jaar	258.262.863	0
Effectieve rentevoet per 31/12	-0,91%	0,00%

In 2022 heeft Argenta Spaarbank de TLTRO-operaties van de ECB vervroegd terugbetaald.

24.2. Deposito's van kredietinstellingen

De deposito's van kredietinstellingen zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2021	31/12/2022
Deposito's van kredietinstellingen	49.268.441	1.786.200.219
Indeling per producttype		
Zichtdeposito's en voorschotten	8.635.441	6.706.162
Terugkoop overeenkomsten	0	0
Zekerheden in contanten bij financiële instellingen	40.633.000	1.779.494.057
Geografische indeling		
België	30.968.147	163.162.174
Europese Monetaire Unie	18.300.294	1.623.038.046
Rest van de wereld	0	0
Indeling naar resterende looptijd of maturiteit		
Tot 1 jaar	49.268.441	1.786.200.219
1 tot 5 jaar	0	0
Effectieve rentevoet per 31/12	-0,52%	1,89%

De zekerheden in contanten betreffen ontvangen 'cash collateral' voor de lopende derivatencontracten. Ten gevolge van de stijging van de reële waarde hebben een deel van deze contracten een positieve reële waarde gekregen, waardoor de Vennootschap (bijkomende) zekerheden ontvangt.

24.3. Deposito's van andere dan centrale banken en kredietinstellingen

De deposito's van andere dan centrale banken en kredietinstellingen – wat in hoofdzaak particulieren zijn bij de Vennootschap – zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2021	31/12/2022
Deposito's van andere dan centrale banken en kredietinstellingen	39.978.540.951	41.814.573.100
Indeling per producttype		
Zichtdeposito's en voorschotten	6.722.924.866	7.058.329.917
Deposito's met vaste looptijd	1.211.095.278	909.240.741
Gereguleerde spaardeposito's	28.432.763.500	29.968.901.593
Deposito's gekoppeld aan hypothecaire leningen	683.584.988	756.734.642
Zekerheden in contanten	4.378.000	176.307.000
Overige deposito's	2.923.794.318	2.945.059.207
Indeling naar resterende looptijd of maturiteit		
Tot 1 jaar	433.848.455	511.926.068
1 tot 5 jaar	683.527.719	554.922.834
Meer dan 5 jaar	93.719.104	18.698.839
Onbepaald	38.767.445.672	40.729.025.359
Effectieve rentevoet per 31/12	0,14%	0,17%

De uitstaande bedragen op zichtrekeningen nemen in lijn met voorgaande jaren verder toe. Termijnrekeningen nemen verder af, omwille van de beperkte bijkomende rentevergoeding die voor het overgrote deel van 2022 van toepassing was, waardoor deze minder interessant waren voor de klanten. Gezien de huidige rente evolutie bestaat de verwachting dat termijnrekeningen opnieuw in belang zullen winnen.

De portefeuille gereguleerde spaardeposito's stijgt geleidelijk verder.

De deposito's gekoppeld aan hypothecaire leningen bevatten de nog niet opgenomen bedragen bij hypothecaire leningen verbonden aan Nederlandse hypothecaire leningen die ondertussen ter beschikking zijn gesteld op een geblokkeerde rekening (bouwdepot) en het hypotheekdeel dat gelinkt is aan de spaarhypotheekverzekering.

De zekerheden in contanten betreffen betaalde 'cash collateral' voor de lopende derivatencontracten.

Onder de 'overige deposito's' staan de spaarinlagen van het bijkantoor in Nederland en deze van de niet-gereguleerde spaarrekeningen in België.

24.4. Niet-achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen – obligaties

Onder deze rubriek staan de door Green Apple uitgegeven obligaties, de EMTN-uitgiftes en de Covered bonds.

	31/12/2021	31/12/2022
Niet-achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen - obligaties	4.835.431.890	6.379.999.074
Green Apple 2017-I NHG	571.906.238	436.106.835
Green Apple 2018-I NHG	558.831.751	447.078.009
Green Apple 2019-I NHG	571.144.219	470.269.629
Green Apple 2021-I	646.117.596	565.507.867
EMTN	1.489.912.697	2.461.266.475
Belgische Hypotheek Pandbrieven Programma	997.519.388	1.999.770.260
Indeling naar resterende looptijd of maturiteit		
Tot 1 jaar	378.019.191	256.144.636
1 tot 5 jaar	2.638.286.222	3.718.631.080
Meer dan 5 jaar	1.819.126.477	2.405.223.358
Effectieve rentevoet per 31/12	0,17%	1,60%

De SPV Green Apple betreffen effectiseringen van Nederlandse hypothecaire leningen. De A-notes van deze transacties werden geplaatst bij externe institutionele investeerders. Per einde 2022 zijn de onderstaande effectiseringstransacties uitgegeven:

- SPV Green Apple 2017 I NHG uitgegeven op 5 oktober 2017 voor een notioneel bedrag (A-notes) van 1,2 miljard euro. De notes lopen tot 2056 met een mogelijkheid tot vervroegde terugbetaling vanaf maart 2024.
- SPV Green Apple 2018 I NHG uitgegeven op 26 juni 2018 voor een notioneel bedrag (A-notes) van 1,0 miljard euro met contractuele vervaldag in 2057 met een mogelijkheid tot vervroegde terugbetaling vanaf januari 2025.
- SPV Green Apple 2019 I NHG uitgegeven op 26 juni 2019 voor een notioneel bedrag (A-notes) van 825 miljoen euro. De notes lopen tot 2058 met een mogelijkheid tot vervroegde terugbetaling vanaf januari 2026.
- SPV Green Apple 2021-I uitgegeven op 23 juni 2021 voor een notioneel bedrag (A-notes) van 650 miljoen euro. De notes lopen tot 2060 met een mogelijkheid tot vervroegde terugbetaling vanaf januari 2028.

Onder het EMTN programma werden 5 uitgiftes gerealiseerd. Op 4 februari 2019 is een senior preferred obligatie voor 500 miljoen euro uitgegeven met een looptijd van 5 jaar. Op 27 januari 2020 is een senior non preferred obligatie voor 500 miljoen euro uitgegeven met een looptijd van 7 jaar en op 9 oktober 2020 werd opnieuw een senior non preferred obligatie voor 500 miljoen euro uitgegeven met een looptijd van 6 jaar. In 2022 werden 2 green senior non-preferred obligaties uitgegeven, de eerste op 8 februari 2022 en een tweede op 29 november 2022 voor respectievelijk 600 miljoen euro en 500 miljoen euro, met een looptijd van 7 jaar en 5 jaar.

In het kader van het Covered bond programma werd in 2021 in 2 keer voor 1,0 miljard euro aan pandbrieven uitgegeven. De eerste keer op 11 februari 2021 voor 500 miljoen euro met een looptijd van 10 jaar, en een tweede keer op 8 oktober 2021 voor opnieuw 500 miljoen euro met een looptijd van 20 jaar. Gedurende 2022 werd opnieuw in 2 rondes telkens 500 miljoen euro uitgegeven, op 23 februari 2022 met een looptijd van 7 jaren, en opnieuw op 20 oktober 2022 met een looptijd van 4 jaar.

Meer informatie over de uitgifteprogramma's is terug te vinden op www.argenta.eu.

24.5. Achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen

De Vennootschap heeft geen uitstaande achtergestelde schuldbewijzen. Voor jaareinde 2021 werd de in 2016 uitgegeven Tier 2 obligatie op de FORD (First Optional Redemption Date) terugbetaald.

24.6. Overige financiële verplichtingen

De overige financiële verplichtingen betreffen onder meer de leaseverplichtingen die in het kader van de IFRS 16-norm werden gewaardeerd en opgenomen en verplichtingen verbonden aan beleggingscontracten.

De verplichtingen zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2021	31/12/2022
Overige financiële verplichtingen	110.978.085	97.561.412
Indeling naar type		
Leasing	93.721.437	97.261.489
Beleggingscontracten verbonden met verzekeringsovereenkomsten	17.256.648	299.923
Indeling naar resterende looptijd of maturiteit		
Tot 1 jaar	30.046.950	15.122.245
1 tot 5 jaar	42.722.338	46.889.751
Meer dan 5 jaar	38.208.797	35.549.416

De post 'beleggingscontracten verbonden met verzekeringsovereenkomsten' vertegenwoordigen de reserves van beleggingscontracten bij de Verzekeringspool die boekhoudkundig verwerkt werden conform de principes van IFRS 9. Deze contracten worden niet meer aangeboden en komen stelselmatig op eindvervaldag.

De toename in leasingverplichtingen is het gevolg van de hernieuwingen van huurcontracten (kantorennetwerk) en huurindexeringen.

25. Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen over het jaar is als volgt:

	Pensioen- verplichtingen	Lopende rechts- geschillen	Toegezegde leningen, financiële garanties en overige toe- zeggingen	Andere voor- zieningen	Totaal
Eindbalans per 31 december 2020	1.056.168	1.331.426	940.940	195.558	3.524.092
Toevoegingen	0	1.886.910	28.858	26.846	1.942.614
Tegenboekingen wegens gebruik	0	-527.121	0	0	-527.121
Tegenboekingen wegens overtollig	0	-140.170	0	0	-140.170
Overige	1.258.098	-6.320	0	6.320	1.258.098
Eindbalans per 31 december 2021	2.314.266	2.544.725	969.798	228.724	6.057.513
Toevoegingen	0	0	368.400	13.151	381.551
Tegenboekingen wegens gebruik	0	-148.321	0	-6.320	-154.641
Tegenboekingen wegens overtollig	0	-255.894	0	0	-255.894
Overige	4.142.879	0	0	0	4.142.879
Eindbalans per 31 december 2022	6.457.145	2.140.510	1.338.198	235.555	10.171.408

De voorzieningen voor lopende rechtsgeschillen en de andere voorzieningen zijn gebaseerd op de best mogelijke schattingen zoals beschikbaar op jaareinde waarbij rekening wordt gehouden met de adviezen van juridische en fiscale adviseurs. Zij hebben te maken met lopende rechtsgeschillen.

Voor de 'toekomstige verplichtingen en gegeven garanties' worden tevens verwachte kredietverliezen in de vorm van een fase 1 en fase 2 impairment bedragen aangelegd. Meer informatie is opgenomen onder 5.3.

Het tijdstip van de uitgaande kasstromen die samenhangen met deze voorzieningen, is per definitie onzeker, gezien de onvoorspelbaarheid van de uitkomst van en de tijd die verbonden is met het afwikkelen van geschillen.

Toelichting groepsverzekering

De Vennootschap voorziet in een bijkomende bedrijfspensioenregeling voor haar werknemers. De Vennootschap biedt een bedrijfspensioenregeling van het type vaste bijdragen (de zogenaamde 'vaste bijdrage-plannen') aan voor zijn Belgische werknemers. Deze vaste bijdrage-plannen worden uitsluitend door de werkgever gefinancierd via een groepsverzekering waarbij de verzekeraar een minimum rendement op de betaalde premies garandeert.

Krachtens artikel 24 van de Wet van 28 april 2003 betreffende de Aanvullende Pensioenen (de zogenaamde "WAP") moet de werkgever vanaf 2004 een minimumrendement waarborgen voor vaste bijdrage-plannen. Het wettelijke minimum gewaarborgde rendement ten laste van de werkgever met betrekking tot werkgeversbijdragen tot 31 december 2015 bedroeg 3,25%. De rendementsgarantie werd gewijzigd door de Wet van 18 december 2015 waarbij de rendementsgarantie is gekoppeld aan het rendement van de OLO op 10 jaar, en minimaal 1,75% en maximaal 3,75% bedraagt. De gecumuleerde bijdragen per 31 december 2015 blijven echter onderhevig aan de 3,25% rendementsgarantie tot de datum van uitdiensttreding van de deelnemers aan het pensioenplan van de Vennootschap (de horizontale benadering).

Door het minimum gewaarborgde rendement dat wettelijk is opgelegd, worden Belgische vaste bijdrage-plannen beschouwd als pensioenregelingen met een te bereiken doel (de zogenaamde 'vaste prestatie-plannen'). De bijdragen in het pensioenplan zijn afhankelijk van het loonniveau en de anciënniteit.

De Vennootschap biedt een bedrijfspensioenregeling van het type te bereiken doel (de zogenaamde 'vaste prestatie-plannen') aan voor zijn Nederlandse werknemers, dat uitsluitend is gefinancierd door de werkgever. Voor de vaste prestatie-plannen is het eindvoordeel op pensioendatum voor de werknemer afhankelijk van verschillende elementen zoals gepresteerde diensttijd en eindbezoldiging.

Voor de medewerkers in Luxemburg wordt een bedrijfspensioenregeling van het type vaste bijdragen aangeboden. De betaalde bijdrage voor dit plan in 2022 bedraagt 192.589 euro.

De activa in het pensioenplan betreffen verzekeringscontracten. De voornaamste risico's waaraan de pensioenplannen van de Vennootschap zijn blootgesteld betreffen rente, inflatie, levensduur en pensioengerechtigde leeftijd. Ten minste jaarlijks worden de pensioenverplichtingen geëvalueerd. Op regelmatige basis wordt de gevoeligheid van de plannen voor rente- en inflatieschokken bepaald. De referentiecijfers voor 2021 werden aangepast voor de presentatie van taksen, conform de presentatiewijze voor het boekjaar 2022.

Mutatietabel	31/12/2021	31/12/2022
Contante waarde van de brutopensioenverplichting aan het begin van het jaar	102.026.963	102.016.231
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	9.038.549	8.653.066
Rentelasten	372.661	892.720
Effect van wijzigingen in demografische hypothesen	-60.930	329.931
Effect van wijzigingen in financiële hypothesen	-10.196.889	-45.800.757
Ervaringsaanpassingen	1.690.546	3.714.522
Betaalde uitkeringen	-854.669	-1.057.334
Contante waarde van de brutopensioenverplichting aan het einde van het jaar	102.016.231	68.748.379
Reële waarde van de verzekeringscontracten aan het begin van het jaar	101.752.114	99.781.240
Rentebaten	368.657	876.909
Bijdragen van de werkgever	6.888.970	7.769.754
Effect van wijzigingen in financiële hypothesen	-8.899.395	-42.946.637
Ervaringsaanpassingen	525.563	-2.132.698
Betaalde uitkeringen	-854.669	-1.057.334
Reële waarde van de verzekeringscontracten aan het einde van het jaar	99.781.240	62.291.234
(Tekort) of overschot	-2.234.991	-6.457.145
Actiefplafond	79.275	0
Nettopensioenverplichting	-2.314.266	-6.457.145
Nettopensioenverplichting aan het begin van het jaar	-1.056.168	-2.314.266
(Lasten) en baten opgenomen in de winst- en verliesrekening	-9.042.553	-8.668.877
Herwaarderingen opgenomen in eigen vermogen	895.485	-3.243.756
Bijdragen van de werkgever	6.888.970	7.769.754
Nettopensioenverplichting aan het einde van het jaar	-2.314.266	-6.457.145
(Lasten) en baten opgenomen in de winst- en verliesrekening	-9.849.551	-8.668.877
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	-9.038.549	-8.653.066
Pensioenkosten toegerekend aan verstreken dienstjaren en verlies bij afwikkeling	0	0
Rentelasten	-372.661	-892.720

Mutatietabel	31/12/2021	31/12/2022
Rentebaten	368.657	876.909
Herwaarderingen opgenomen in eigen vermogen	895.484	-3.243.756
Effect van wijzigingen in demografische hypothesen	60.930	-329.931
Effect van wijzigingen in financiële hypothesen	1.297.494	2.854.120
Ervaringsaanpassingen	-1.164.983	-5.847.220
Actiefplafond	702.043	79.275

Bijkomende informatie inzake de contracten

	Belgische werknemers	Nederlandse werknemers
Aard van de voordelen van het pensioenplan	Kapitaal op pensioenleeftijd Overlijdenskapitaal ingevolge overlijden tijdens actieve dienst	Pensioenrente vanaf pensioenleeftijd (levenslang). Partnerrente bij overlijden van de deelnemer of gepensioneerde van het plan (levenslang). Wezenkapitaal bij overlijden van de deelnemer of gepensioneerde van het plan
Wetgevend kader	Geregeld door de Belgische WAP en opgenomen in een pensioenreglement. De Nationale Bank van België (NBB) en de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) voeren het toezicht uit.	Gereguleerd door de Nederlandse Pensioenwet. De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) voeren het toezicht uit.
Planwijzigingen	Sinds 1 mei 2011 is er een vaste bijdrage-plan, gefinancierd met werkgeverstoelagen, ter vervanging van het vorige plan. Sinds 1 mei 2017 is het onderscheid in premiebudget tussen loonschalen afgeschaft. Overgang naar nieuwe verzekeraar op 1 mei 2020, vorig plan gereduceerd	Sinds 1 maart 2008 is er een vaste prestatie-plan, gefinancierd met werkgeverstoelagen.
Inperkingen en afwikkelingen		Niet van toepassing.
Actieve aangeslotenen	989	75
Passieve aangeslotenen	1.377	128
Schatting bijdragen 2023	6.954.105	1.202.069

Gehanteerde hypothesen

Bij de Belgische vaste bijdrage-plannen werden volgende hypothesen gehanteerd: discountvoet 3,80% (0,85% in 2021), inflatiepercentage 4,90% in het eerste jaar, daarna jaarlijks 1,90% (1,60% in 2021), salarisstijging 3,00% (3,00% in 2021), sterftetafels ervaringstafels Assuralia 2011-2015 en verloop op basis van geobserveerde historische gegevens, opgesplitst per leeftijdscategorie.

Bij de Nederlandse vaste prestatie-plannen werden de volgende hypothesen gehanteerd: discountvoet 3,80% (0,85% in 2021), inflatiepercentage 5,40% in het eerste jaar, daarna 2,00% (1,40% in 2021), salarisstijging 2,20% (3,00% in 2021), sterftetafels prognosetafel AG 2014 en turnover (op basis van geobserveerde historische gegevens).

Gevoeligheid van de brutopensioenverplichting

	31/12/2021	31/12/2022
Discontovoet	- 25 bp	- 100 bp
Impact op de brutopensioenverplichting	+5,20%	+18,80%
Impact op de reële waarde van de verzekeringscontracten	+4,55%	+18,47%
Salarisstijging	- 25 bp	- 100 bp
Impact op de brutopensioenverplichting	-0,09%	-1,19%
Impact op de reële waarde van de verzekeringscontracten	+0,00%	+0,00%

Gewogen gemiddelde looptijd

	31/12/2021	31/12/2022
Gemiddelde looptijd van de verplichting	17,6	16,1

26. Overige verplichtingen

De overige verplichtingen zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2021	31/12/2022
Sociale lasten	10.926.437	12.154.219
Toe te rekenen kosten	51	18
Leveranciersrekeningen	49.376.523	39.488.469
Schulden andere groepsmaatschappijen	544.872	284.006
Schulden agenten	33.476.167	28.108.514
Schulden uit verzekering	55.325.545	50.804.891
Schulden uit herverzekering	6.969.227	4.131.613
Nog toe te wijzen posten kredieten	39.837.300	36.652.347
Nog toe te wijzen posten betalingsverkeer	16.234.097	36.356.202
Nog toe te wijzen posten beleggingen	6.152.124	8.071.800
Diverse taksen	4.645.987	4.854.690
Overige	62.999.042	90.237.023
Totaal	286.487.371	311.143.793

Onder de boekhoudrekeningen 'toe te wijzen posten' staan voornamelijk de bedragen die enkele dagen (tot definitieve toewijs) op deze boekhoudrekeningen staan. De afname van schulden uit verzekering en herverzekering betreffen een daling van de technische schulden ten opzichte van de herverzekeraar. De overige betreffen tussenrekeningen met betrekking tot de handelsschulden en effectiseringen, waar bedragen staan tot definitieve toewijzing, welke tijdelijk zijn toegenomen.

Onder 'schulden andere groepsmaatschappijen' zijn onder meer de rekening-couranten opgenomen tussen de niet geconsolideerde dochtermaatschappij van de groep. De daling in overige is voornamelijk gerelateerd aan de afname van het saldo van de rekening courant van het bijkantoor ten aanzien van Quion.

27. Leaseovereenkomsten

De Venootschap heeft leaseovereenkomsten in verschillende activa rubrieken zoals gebouwen en auto's. De totale leasing kost van artikelen met een lage waarde (voornamelijk IT-apparatuur en fietsen), waarvoor de optie van vrijstelling werd toegepast, bedragen 266.408 euro in 2022.

Onderstaande tabel geeft de mutatie over de voorbije twee boekjaren weer.

	Gebruiksrecht	Leasevordering	Leaseverplichting
Openingsbalans 01/01/2021	58.651.640	28.340.602	87.745.210
Toevoegingen	8.849.027	10.762.751	19.611.778
Interestkost verplichting/ interestopbrengst vordering		237.521	510.422
Leasebetalingen		-6.330.868	-14.604.356
Afschrijvingen	-7.966.320		
Aanpassingen door herwaarderingen	-613.189	440.293	458.382
Aanpassingen door contract wijzigingen	0	0	0
Afboekingen	0		
Eindbalans 31/12/2021	58.921.158	33.450.300	93.721.437

	Gebruiksrecht	Leasevordering	Leaseverplichting
Openingsbalans 01/01/2022	58.921.158	33.450.300	93.721.437
Toevoegingen	1.998.602	11.777.709	18.546.648
Interestkost verplichting/ interestopbrengst vordering		327.905	623.881
Leasebetalingen		-7.192.288	-15.271.507
Afschrijvingen	-7.818.414		
Aanpassingen door herwaarderingen	199.411	4.654.955	-358.968
Aanpassingen door contract wijzigingen	0	0	0
Afboekingen	-443.605		
Eindbalans 31/12/2022	52.857.152	43.018.581	97.261.489

De rentebaten met betrekking tot de leasevorderingen zijn opgenomen onder 'rentebaten op financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs'.

De toename in leasingverplichtingen is het gevolg van de hernieuwingen van huurcontracten (kantorennetwerk) en huurindexeringen.

Gebruiksrechten (right-of-use activa)

De gebruiksrechten hebben betrekking op huurcontracten van kantoorgebouwen voor eigen gebruik, andere gebouwen en auto's. De leaseovereenkomsten die onderverhuurd worden aan de kantoorhouders worden als leasevorderingen opgenomen en maken daarom geen deel uit van onderstaand overzicht.

De details per categorie van activa worden in onderstaande tabel opgenomen:

Actief	Afschrijvingen	Aanschaffings- waarde	Gecumuleerde afschrijvingen	Nettoboek- waarde
Leasing wagens	-1.954.248	7.136.784	-4.167.233	2.969.552
Leasing materiële vaste activa	-1.303.003	6.170.361	-2.093.640	4.076.722
Leasing gebouwen zonder sublease	-326.744	1.722.040	-641.193	1.080.847
Leasing andere gebouwen	-4.382.325	56.537.571	-5.743.533	50.794.038
Totaal 31/12/2021	-7.966.320	71.566.756	-12.645.599	58.921.158

Actief	Afschrijvingen	Aanschaffings- waarde	Gecumuleerde afschrijvingen	Nettoboek- waarde
Leasing wagens	-1.899.287	6.833.177	-4.517.926	2.315.250
Leasing materiële vaste activa	-1.324.093	6.158.744	-3.417.733	2.741.011
Leasing gebouwen zonder sublease	-204.349	2.171.707	-804.784	1.366.923
Leasing andere gebouwen	-4.390.685	56.120.598	-9.686.631	46.433.967
Totaal 31/12/2022	-7.818.414	71.284.226	-18.427.074	52.857.152

Leaseverplichtingen

De onderstaande tabellen geven een overzicht van het maturiteitsprofiel van de leaseverplichtingen:

Leaseverplichting (onverdisconteerd)	31/12/2021	31/12/2022
Tot 1 jaar	13.871.248	15.773.798
1 tot 5 jaar	43.131.134	48.312.342
Meer dan 5 jaar	39.033.767	36.627.952
Totaal	96.036.149	100.714.092

Leaseverplichting (verdisconteerd)	31/12/2021	31/12/2022
Tot 1 jaar	13.293.074	14.822.322
1 tot 5 jaar	42.219.568	46.889.751
Meer dan 5 jaar	38.208.797	35.549.416
Totaal	93.721.437	97.261.489

De gemiddelde verdisconteringsvoet van de leaseverplichtingen bedraagt 3,70% (vorig boekjaar -0,32%).

Leasevorderingen

De onderstaande tabellen geven een overzicht van het maturiteitsprofiel van de leasevorderingen:

Leasevorderingen (onverdisconteerd)	31/12/2021	31/12/2022
Tot 1 jaar	6.088.638	8.360.628
1 tot 5 jaar	20.516.600	26.870.438
Meer dan 5 jaar	7.527.020	9.640.094
Totaal	34.132.259	44.871.160

Leasevorderingen (verdisconteerd)	31/12/2021	31/12/2022
Tot 1 jaar	5.765.310	7.702.770
1 tot 5 jaar	20.254.228	25.991.166
Meer dan 5 jaar	7.430.762	9.324.645
Totaal	33.450.300	43.018.581

Uitoefening optieclausules leaseovereenkomsten

In bepaalde huurcontracten van kantoorgebouwen zijn er verlengingsopties voorzien die door de Vennootschap kunnen worden uitgeoefend. Op basis van de inschatting van de Vennootschap worden deze verlengingsopties meegenomen in de initiële inschatting van leaselooptijd aangezien de Vennootschap in haar leasecontracten de intentie heeft om de contracten voor de maximale contractuele looptijd (inclusief verlengingsopties) te gebruiken. De aangehouden verlengingsopties zijn alleen uitvoerbaar door de Vennootschap en niet door de lessors. In de meerderheid van de leasecontracten voor wagens zijn aankoopopties voorzien, waarbij de Vennootschap niet de intentie heeft deze optie uit te oefenen.

In uitzonderlijke omstandigheden, die aanleiding geven tot het vroegtijdig stopzetten van een leaseovereenkomst, zal er een herevaluatie uitgevoerd worden.

28. Reële waarde van financiële instrumenten

28.1. Waarderingsmethoden en input

De Vennootschap definieert de reële waarde als de prijs die ontvangen zou worden bij het verkopen van een actief of het transfereren van een schuld in een regelmatige transactie tussen marktparticipanten op het tijdstip van de waardebepaling. De reële waarde is niet de prijs die ontvangen zou worden op grond van een gedwongen transactie, een gedwongen verkoop of verplichte liquidatie.

De reële waarde is een markt gebaseerde en geen entiteit specifieke waardering; men dient gebruik te maken van veronderstellingen die andere marktdeelnemers zouden gebruiken in de waardering van financiële instrumenten, inclusief veronderstellingen over risico's. Enkel de karakteristieken van het instrument zelf mogen in rekening gebracht worden; karakteristieken die ontstaan doordat de entiteit het instrument aanhoudt worden dus niet in rekening gebracht in de waardering. Voor het bepalen van de reële waarde van een financieel instrument kiest de Vennootschap de waarderingsmethodes en technieken die gepast zijn onder de omstandigheden en waarvoor voldoende gegevens beschikbaar zijn om de reële waarde te berekenen. De gekozen techniek moet het gebruik van relevant observeerbare inputs maximaliseren en deze van niet-observeerbare inputs minimaliseren.

De Vennootschap boekt waarde-aanpassingen voor tegenpartijrisico op alle activa en passiva die aan reële waarde worden gewaardeerd. CVA (Credit Valuation Adjustment) is een aanpassing van de marktwaarde van afgeleide financiële instrumenten om bij de waardering rekening te houden met de kredietwaardigheid van de tegenpartij. Hierbij wordt rekening gehouden met de huidige marktwaarde, verwachte toekomstige marktwaarde en de kredietwaardigheid (op basis van Credit Default Swap – spread van de tegenpartij). Voor afgeleide financiële instrumenten waarbij de tegenpartij een risico heeft op de Vennootschap wordt een DVA (Debit Valuation Adjustment) geboekt.

De waarderingsmethodieken, de waarderingshiërarchie en posities binnen de levels, en de reële waarde berekeningen van zowel de niet tegen reële waarde opgenomen financiële instrumenten als de tegen reële waarde opgenomen financiële instrumenten worden op kwartaalbasis toegelicht aan en gevalideerd door het Alco.

De waarderingshiërarchie van de Vennootschap maakt een onderscheid tussen de onderstaande niveaus. Het level (niveau) van de reële waarde is hierbij afhankelijk van het type van input dat gebruikt wordt voor de waardering van de financiële instrumenten.

- De Vennootschap gebruikt voor het bepalen van de reële waarde van financiële instrumenten vooreerst de genoteerde (onaangepaste) prijzen in een actieve markt (extern beschikbare en observeerbare reële waarden van financiële instrumenten op liquide markten). Slechts indien deze niet beschikbaar zijn, maakt de Vennootschap gebruik van waarderingsstechnieken. De definitie van level 1 inputs verwijst naar de terminologie 'actieve markt'; deze wordt omschreven als een markt waarin transacties in het instrument met voldoende frequentie en volume plaatsvinden zodat de prijsinformatie op een continue basis beschikbaar is. Of de frequentie en volume van de transacties voldoende zijn om te spreken van een actieve markt is een kwestie van beoordeling en hangt af van de specifieke feiten en omstandigheden van de markt voor het instrument. De Vennootschap maakt gebruik van meerdere bronnen (namelijk Bloomberg en Euroclear, de belangrijkste clearing- en bewaartegenpartij van de Vennootschap) en beoordeelt de liquiditeit op basis van prijsbeschikbaarheid en prijsverschillen tussen de verschillende bronnen. Indien op basis van deze analyse afwijkingen worden vastgesteld wordt een individuele detailanalyse voor het betrokken instrument uitgevoerd;
- Als de reële waarde niet beschikbaar is op basis van genoteerde prijzen in een actieve markt, bepaalt de Vennootschap de reële waarde met een waarderingsstechniek op basis van waarneembare of niet-waarneembare parameters. Level 2 inputs betreffen observeerbare inputs die ofwel direct ofwel indirect zijn. Directe level 2 inputs zijn genoteerde prijzen voor gelijkaardige instrumenten in actieve markten, genoteerde prijzen voor identieke of gelijkaardige instrumenten in niet-actieve markten en andere inputs die observeerbaar zijn voor het instrument (bijvoorbeeld rente curves, impliciete volatiliteit, credit spreads) welke gebruikt kunnen worden als input voor het waarderingsmodel. Indirecte level 2 inputs zijn inputs die afgeleid worden van observeerbare marktgegevens. De gehanteerde waarderingsstechnieken op basis van observeerbare parameters betreffen het verdisconteren van toekomstige kasstromen, en vergelijken met de reële waarde van een gelijkaardig instrument;

- Level 3 inputs zijn niet-observeerbare inputs. Ze zijn gebaseerd op door de Vennootschap gehanteerde assumpties bij de waardering. Voorbeelden van niet-observeerbare inputs zijn de historische volatiliteit van een genoteerd aandeel, niet-observeerbare rentes die afgeleid werden van observeerbare gegevens, maar welke niet bevestigd worden door observeerbare gegevens.

Wanneer bij de bepaling van de reële waarde gebruik wordt gemaakt van inputs die binnen verschillende niveaus vallen, wordt het actief of passief geklasseerd volgens het laagste niveau van de betrokken inputs (waarbij level 1 als hoogste en level 3 als laagste niveau gelden).

28.2. Niet tegen reële waarde opgenomen financiële instrumenten

De opgenomen reële waarden in deze rubriek worden in hoofdzaak bekomen op basis van interne berekeningen. Die kunnen dag per dag schommelen ten gevolge van de gebruikte parameters zoals rentevoeten, commerciële marge, en kredietwaardigheid van de tegenpartij. Het is ook niet de bedoeling om de reële waarde onmiddellijk te realiseren. Als gevolg daarvan vertegenwoordigt deze waarde niet de wezenlijke waarde voor de Vennootschap als going concern.

De schatting van de reële waarde van financiële instrumenten gewaardeerd tegen historische kostprijs vereist het gebruik van technieken, modellen, hypothesen en veronderstellingen.

De berekening van de reële waarde van financiële instrumenten, waarvan de reële waarden niet extern worden bekomen, kan als volgt worden samengevat:

- De reële waarde van consumentenkredieten, hypothecaire kredieten, leningen op termijn en de financiële verplichtingen op termijn (deposito's met vaste looptijd, kasbons, obligaties, achtergestelde leningen en obligaties) wordt bepaald door contractuele kasstromen te verdisconteren aan de hand van de contante waardeberekeningsmethode (Discounted Cash-Flow-methode). Het disconteringspercentage is gebaseerd op de risicovrije referentierente waarop een marktconforme marge is toegepast. Hierbij wordt onder meer rekening gehouden met een commerciële marge-spread, een kapitaalkost en een kredietkost. De gebruikte rentecurves zijn analoog aan deze die gebruikt werden bij de sensitiviteitsanalyse van het renterisico (zie riskgedeelte 5.1). De sensitiviteit van de marktwaarden van de level 3-waarden zit vervat in de daar vermelde bekomen 'economische waarden'-berekening (het betreft hier wel de impact van alle levels);
- De reële waarde van geldmiddelen, zichtdeposito's, gereglementeerde spaardeposito's, deposito's van bijzondere aard en deposito's gekoppeld aan hypothecaire leningen wordt verondersteld gelijk te zijn aan de boekwaarde gezien het onmiddellijk opvraagbare of korte termijn karakter;
- Voor obligaties worden genoteerde (onaangepaste) prijzen weerhouden indien deze in een actieve markt worden verhandeld, indien de instrumenten als minder liquide worden beoordeeld worden waarderingmethoden gebruikt (theoretische of gemodelleerde koersen met prijscontrole – level 2, of prijsstelling door derden waarbij geen benchmark mogelijk is ten gevolge van een gebrek aan marktgegevens – level 3).

In de volgende tabel zijn de boekwaarde en de reële waarde weergegeven van de financiële activa en financiële verplichtingen, die op de geconsolideerde balans niet tegen hun reële waarde zijn opgenomen.

De tabel bevat niet de reële waarde van de niet-financiële instrumenten zoals materiële vaste activa en overige immateriële activa die reeds besproken werden bij de respectieve toelichtingen.

	Boekwaarde 31/12/2021	Reële waarde 31/12/2021	Boekwaarde 31/12/2022	Reële waarde 31/12/2022
Kasmiddelen en kasequivalenten	52.504.898	52.504.898	55.189.178	55.189.178
Tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	3.485.928.716	3.485.928.716	3.177.357.910	3.177.357.910
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs				
Leningen aan kredietinstellingen	1.100.219	1.100.219	1.240.668	1.240.668
Zekerheden in contanten aan financiële instellingen	375.244.974	375.244.974	56.522.000	56.522.000
Leningen en voorschotten op andere cliënten				
Consumentenkrediet	329.566.906	339.120.816	385.141.837	368.330.344
Hypothecaire leningen	36.240.076.359	38.259.414.509	38.754.703.208	34.692.216.072
Leningen op termijn	1.343.793.400	1.400.480.750	1.476.731.957	1.373.809.426
Zichtdeposito's en voorschotten	6.922.623	6.922.623	3.928.875	3.928.875
Leasing	33.450.300	33.450.300	43.018.581	43.018.581
Schuldbewijzen	4.408.840.209	4.516.990.965	7.294.486.933	6.765.871.772
Totaal financiële activa	46.277.428.605	48.471.158.771	51.248.321.147	46.537.484.825
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs				
Deposito's van centrale banken	258.262.863	258.262.863	0	0
Deposito's van kredietinstellingen	49.268.441	49.268.441	1.786.200.219	1.786.200.219
Deposito's van andere dan centrale banken en kredietinstellingen				
Zichtdeposito's en voorschotten	6.722.924.866	6.722.924.866	7.058.329.917	7.058.329.917
Deposito's met vaste looptijd	1.211.095.278	1.244.409.494	909.240.741	892.238.829
Gereguleerde spaardeposito's	28.432.763.500	28.432.763.500	29.968.901.593	29.968.901.593
Deposito's gekoppeld aan hypothecaire leningen	683.584.988	747.649.846	756.734.642	770.201.445
Zekerheden in contanten	4.378.000	4.378.000	176.307.000	176.307.000
Overige deposito's	2.923.794.318	2.923.794.318	2.945.059.207	2.945.059.207
Niet-achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen				
Obligaties	4.835.431.890	4.854.815.521	6.379.999.074	5.875.670.717
Overige financiële verplichtingen	110.978.085	110.978.085	97.561.412	97.561.412
Totaal financiële verplichtingen	45.232.482.230	45.349.244.934	50.078.333.805	49.570.470.340

In de onderstaande tabel werden de *fair value* waarden van de vermelde IFRS-classificaties schematisch voorgesteld volgens de level hiërarchie.

Aan de financiële instrumenten op zeer korte termijn - waarbij de boekwaarde als reële waarde werd weerhouden - werd door de Vennootschap een level 2 toegekend, de andere berekende reële waarden krijgen een level 3 toegekend.

31/12/2021	Reële waarde	Level 1	Level 2	Level 3
Kasmiddelen en kasequivalenten	52.504.898	0	52.504.898	0
Tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	3.485.928.716	0	3.485.928.716	0
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	44.932.725.157	2.679.035.318	2.251.115.195	40.002.574.643
Leningen en voorschotten	40.415.734.192	0	416.718.117	39.999.016.075
Schuldbewijzen	4.516.990.965	2.679.035.318	1.834.397.079	3.558.568
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	45.349.244.934	2.504.049.632	38.502.370.073	4.342.825.229

31/12/2022	Reële waarde	Level 1	Level 2	Level 3
Kasmiddelen en kasequivalenten	55.189.178	0	55.189.178	0
Tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	3.177.357.910	0	3.177.357.910	0
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	43.306.046.737	5.120.144.101	1.751.090.347	36.434.812.289
Leningen en voorschotten	36.539.065.965	0	104.710.123	36.434.355.842
Schuldbewijzen	6.765.871.772	5.115.099.909	1.650.315.416	456.447
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	49.570.470.340	3.950.759.082	41.962.301.815	3.657.409.443

De kasmiddelen en tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's worden gewaardeerd aan level 2 reële waarden (gezien het korte termijn karakter).

De leningen en voorschotten gewaardeerd aan level 3 reële waarden betreffen voornamelijk de hypothecaire leningen aan particulieren waarbij Argenta een marktwaardering heeft berekend op basis van een DCF-model. Hierbij worden bepaalde assumpties betreffende spread en prepayment rate toegepast. In de gehanteerde spread wordt onder meer rekening gehouden met een commerciële marge inclusief een add-on van 15bp om een potentieel verlies van een stuk commerciële marge ingeval verkoop te reflecteren in de waardering, een kapitaalkost en een kredietkost. Voor de Nederlandse hypotheekleningen worden cashflows na renteherziening niet meegenomen voor de reële waarde berekening.

De Vennootschap monitort op periodieke basis de commerciële marge en vergelijkt deze met de geobserveerde commerciële marge bij transacties in de markt (met name de commerciële marge die wordt afgestaan aan de investeerders in een RMBS-transactie).

Onder de 'financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs' komen de betrokken schuldbewijzen uit de effectenportefeuille. De betrokken reële waarden worden extern bekomen.

De financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs opgenomen onder level 2 betreffen de deposito's van kredietinstellingen, zichtdeposito's, gereguleerde spaardeposito's en overige deposito's. Gezien het korte termijn karakter van deze schulden worden deze als level 2 opgenomen (boekwaarde wordt alsook gelijkgesteld aan reële waarde).

De onder level 3 opgenomen financiële verplichtingen betreffen de kasbons, achtergestelde leningen en deposito's met vaste looptijd waarbij een marktwaardering wordt berekend op basis van een DCF-model. De uitgegeven Covered bonds en uitgiftes onder het EMTN programma worden opgenomen onder level 1 aangezien er voldoende bewijs beschikbaar is voor het bestaan van een liquide markt voor deze instrumenten.

Globaal gezien is de reële waarde tegenover 2021 afgenomen ten gevolge van de sterke toename van de lange termijn rentecurve aan het einde van 2022. De stijging van de risicovrije rentecurve zorgt ervoor dat de reële waarde (van voornamelijk instrumenten met vaste rente) daalt en bijgevolg ook de verhouding reële waarde/boekwaarde.

28.3. Tegen reële waarde opgenomen financiële instrumenten

In de volgende tabellen wordt de reële waarde weergegeven van de financiële instrumenten die op de balans reeds tegen hun reële waarde zijn opgenomen.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de level hiërarchie van de tegen reële waarde opgenomen financiële activa en verplichtingen.

De Vennootschap gebruikt voor het bepalen van de reële waarde vooreerst de genoteerde (onaangepaste) prijzen in een actieve markt. De Vennootschap maakt hierbij gebruik van dezelfde externe bronnen zoals vorige jaren, namelijk Bloomberg en Euroclear. Instrumenten worden ingedeeld onder level 2 indien er theoretische of gemodelleerde koersen beschikbaar zijn die kunnen gestaafd/gebenchmark worden met een andere bron of prijsstelling door derden. Voor instrumenten opgenomen in level 3 worden prijzen van derden ontvangen waarvoor de Vennootschap geen benchmark heeft.

De reële waarden van de afgeleide instrumenten worden intern berekend met behulp van een FINCAD-applicatie en onder andere in het kader van de European Market Infrastructure Regulation (EMIR) worden de marktwaarden dagelijks berekend.

Het collateral management (margin calls) gebeurt afhankelijk van de gemaakte afspraken op een dagelijkse of wekelijkse basis. De bij de margin calls bekomen externe marktwaarden worden stelselmatig vergeleken met de intern berekende reële waarden.

De vanilladerivaten (vanilla IRS en caps) worden gewaardeerd op basis van rentecurves en impliciete volatiliteiten die observeerbaar zijn in de markt (level 2-input). De reële waarde van deze transacties wordt dan ook beschouwd als level 2.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de level-hiërarchie van de tegen reële waarde opgenomen financiële activa en verplichtingen.

31/12/2021	Totaal	Level 1	Level 2	Level 3
Aan reële waarde opgenomen activa	8.271.088.971	7.516.136.633	744.604.885	10.347.453
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	18.595.343	0	18.595.343	0
Activa gerelateerd aan unit linked verzekeringscontracten (tak 23)	3.019.742.125	3.019.742.125	0	0
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	5.015.411.231	4.406.768.228	605.602.062	3.040.941
Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	128.724.107	89.626.280	31.791.315	7.306.512
Derivaten gebruikt ter afdekking	88.616.165	0	88.616.165	0
Aan reële waarde opgenomen verplichtingen	3.527.382.121	3.019.742.125	507.639.996	0
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	16.545.565	0	16.545.565	0
Verplichtingen gewaardeerde tegen reële waarde met waardeveranderingen in winst en verlies	3.019.742.125	3.019.742.125	0	0
Derivaten gebruikt ter afdekking	491.094.431	0	491.094.431	0
31/12/2022	Totaal	Level 1	Level 2	Level 3
Aan reële waarde opgenomen activa	9.663.405.580	6.880.750.231	2.772.413.068	10.242.281
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	107.585.916	0	107.585.916	0
Activa gerelateerd aan unit linked verzekeringscontracten (tak 23)	2.754.692.170	2.754.692.170	0	0
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	4.636.008.677	4.062.898.680	570.711.705	2.398.292
Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	97.337.817	63.159.381	26.334.447	7.843.989
Derivaten gebruikt ter afdekking	2.067.781.000	0	2.067.781.000	0
Aan reële waarde opgenomen verplichtingen	2.974.709.414	2.754.692.170	220.017.244	0
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	91.549.794	0	91.549.794	0
Verplichtingen gewaardeerde tegen reële waarde met waardeveranderingen in winst en verlies	2.754.692.170	2.754.692.170	0	0
Derivaten gebruikt ter afdekking	128.467.450	0	128.467.450	0

Bij de portefeuille 'financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat' zijn er sporadisch wijzigingen tussen level 1 en level 2 ten gevolge van wijzigingen in de liquiditeit van de instrumenten (bijvoorbeeld meer providers).

In 2021 en 2022 waren er geen levelwijzigingen van level 1 naar level 2 bij de instrumenten gewaardeerd aan reële waarde.

De onderstaande tabel geeft de reconciliatie weer van de level 3 reële waarden tussen 1 januari 2021 en 31 december 2022.

	Schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	Eigenvermogens- instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	Financiële activa (verplicht) gewaar- deerd tegen reële waarde met ver- werking van waar- deveranderingen in winst of verlies
Begintotaal 01/01/2021	1.213.282	4.337.196	7.349.586
Aankopen/nieuwe contracten	0	0	1.426.662
Vervallen instrumenten	0	-2.929.607	-1.480.571
Terugbetalingen (gedeeltelijk)	-628.006	0	0
Mutaties naar andere levels	0	0	0
Mutaties van andere levels	0	0	0
Andere mutaties (waaronder waardewijzigingen)	0	1.048.076	10.835
Eindtotaal 31/12/2021	585.276	2.455.665	7.306.512
Aankopen/nieuwe contracten	0	0	643.160
Vervallen instrumenten	0	0	0
Terugbetalingen (gedeeltelijk)	-510.221	0	-138.091
Mutaties naar andere levels	0	0	0
Mutaties van andere levels	0	0	0
Andere mutaties (waaronder waardewijzigingen)	0	-132.428	32.408
Eindsaldo 31/12/2022	75.055	2.323.237	7.843.989

Zoals af te leiden uit de tabel is er maar een beperkt bedrag aan level 3 marktwaarden bij de betrokken financiële instrumenten. Het totaal van de schuldbewijzen en eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd aan level 3 reële waarden bedraagt maar 10.242.281 euro per 31 december 2022.

Levelwijzigingen op zich hebben geen impact op de P&L. De delta marktwaarden van de financiële instrumenten aan reële waarde met wijziging in reële waarde naar het eigen vermogen komen immers in de overige onderdelen van het totaalresultaat terecht in het eigen vermogen.

De 10.242.281 euro instrumenten met een level 3 reële waarde betreffen voornamelijk aandelen van een infrastructuurfonds, vastgoedcertificaten en deelbewijzen van een ESG fonds waar de Venootschap een prijsstelling of waardering van derden ontvangt.

Toelichting over het kredietrisico in de marktwaarde van de derivaten

Conform de marktpraktijken werd er rekening gehouden met een CVA (Credit Valuation Adjustment) en DVA (Debit Valuation Adjustment) bij de marktwaardering van de derivaten. De gecombineerde impact van beide elementen bedroeg 6,2 miljoen euro op de waardering in 2022 ten opzichte van 0,5 miljoen euro in 2021, welke een resultaatimpact geeft van 5,7 miljoen euro in 2022.

29. Derivaten

De Vennootschap heeft, naast in contracten besloten derivaten, per 31 december 2022 drie derivaattypes (afgeleide financiële instrumenten) op haar balans staan: renteopties (gekochte en verkochte caps), (gekochte) swaptions en swaps.

Afgeleide financiële instrumenten moeten onder IFRS ressorteren onder de handelsportefeuille, tenzij er een afdekkingsrelatie wordt aangetoond tussen het betreffende actief en een welbepaald afgedekt bestanddeel.

Dergelijke afdekkingsrelatie kan als effectief worden beschouwd als onder invloed van marktfactoren zoals rentewijzigingen, de waardeschommelingen of kasstromen van het afgeleide financiële instrument de waardeschommelingen of kasstromen van het afgedekte bestanddeel nagenoeg volledig compenseren.

Als gevolg van de strenge IFRS-voorwaarden om deze als afdekkingsinstrumenten te kunnen classificeren, worden ze soms toch geassocieerd als derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden.

De Vennootschap maakt gebruik van afdekkingstransacties die voldoen aan alle daartoe vereiste voorwaarden voor afdekkingstransacties van IAS 39 zoals goedgekeurd door de EU. Hierdoor worden de betrokken afdekkingsinstrumenten geclassificeerd als derivaten gebruikt ter afdekking. Het kader om micro hedges te verwerken op de portefeuille gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat en het kader om afgeleide instrumenten als *cashflow hedge* te verwerken, werd ook ingebed bij de Vennootschap.

Er werd in 2021 en 2022 geen *off setting* gedaan bij de verwerking van de afgeleide instrumenten op de balans en buitenbalans, zodat er geen toelichtingen conform de beschrijvingen van IFRS 7 over dit onderwerp werden gedaan.

Renteopties

Renteopties worden gebruikt als bescherming tegen het renterisico en zijn opties waarbij de verkoper zich verplicht aan de koper een renteverskil te betalen in ruil voor een door de koper betaalde premie. Dit renteverskil is het verschil tussen de huidige rente en een afgesproken rentetarief voor een notioneel bedrag.

Per einde 2022 had de Vennootschap nog 7 rentecaps voor haar globaal renterisicobeheer op haar balans staan voor een notioneel bedrag van 1,25 miljard euro.

Daarnaast heeft ze ook caps met betrekking tot de effectiseringstransacties op haar balans staan. Per einde 2022 had ze 8 caps (back-to-back) inzake de effectiseringstransacties op haar balans staan.

Financiële activa (niet beursgenoteerd)	Aantal	Notioneel	31/12/2021	Aantal	Notioneel	31/12/2022
Renteopties – caps	7	1.250.000.000	2.021.813	7	1.250.000.000	15.899.102
Caps effectiseringstransacties	4	3.170.343.707	16.573.530	4	3.011.796.945	91.686.815

Financiële verplichtingen (niet beursgenoteerd)	Aantal	Notioneel	31/12/2021	Aantal	Notioneel	31/12/2022
Renteopties - caps	0	0	0	0	0	0
Caps effectiseringstransacties	4	3.170.343.707	16.545.565	4	3.011.796.945	91.549.794

De 7 caps worden (althoewel ze afgesloten zijn om het renterisico in te dekken) in IFRS verwerkt als instrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden.

De gebruikte reële waarden van de bovenstaande afzonderlijk vermelde afgeleide financiële instrumenten werden uitsluitend bepaald op basis van waarderingstechnieken die zich baseren op objectief observeerbare marktparameters.

Swaptions

In 2022 zijn er in totaliteit 11 swaptions zijn met een nominale waarde van 1,45 miljard euro.

Een swaption geeft de koper het recht om na de optieperiode een swap af te sluiten en dus een fixed rate te betalen of te ontvangen. Bij een payer swaption heeft de koper het recht om vaste rente te betalen en vlottend te ontvangen. Deze swaptions worden verwerkt als hedging derivaten (macro hedge) met neutralisatie van de delta intrinsieke waarde en met de delta tijdswaarde in NII.

Renteswaps

Renteswaps zijn contractuele overeenkomsten tussen twee partijen op grond waarvan rentekasstromen in dezelfde valuta worden uitgewisseld. Deze verplichtingen worden berekend op basis van verschillende rentetypes. Bij de meeste renteswaps vindt een netto- uitwisseling van kasstromen plaats. Dit bestaat uit het verschil tussen de vaste en variabele rentebetalingen.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van alle per jaareinde aanwezige swaps en swaptions, de ingedekte posities en de verwerkingwijze in IFRS.

2021				
Aantal	Notioneel	Indekking	Verwerking in IFRS	Type derivaat
85	10.050.000.000	Renterisico portfolio kredieten	Macro portfolio fair value hedge	Interest rate swaps
11	836.373.888	Renterisico individuele schuldbewijzen	Micro fair value hedge	Interest rate swaps
12	1.450.000.000	Renterisico portfolio kredieten	Macro portfolio fair value hedge	Swaptions
2022				
Aantal	Notioneel	Indekking	Verwerking in IFRS	Type derivaat
102	12.350.000.000	Renterisico portfolio kredieten	Macro portfolio fair value hedge	Interest rate swaps
11	836.373.888	Renterisico individuele schuldbewijzen	Micro fair value hedge	Interest rate swaps
4	2.000.000.000	Renterisico individuele uitgegeven schuldbewijzen	Micro fair value hedge	Interest rate swaps
11	1.450.000.000	Renterisico portfolio kredieten	Macro portfolio fair value hedge	Swaptions

Toelichtingen bij de geconsolideerde winst- en verliesrekening

30. Netto rentebaten

De verdeling van de rentebaten en -lasten per soort financieel instrument dat rentemarge genereert, is hieronder terug te vinden. De rentebaten en rentelasten worden verwerkt volgens de effectieve rentemethode.

	31/12/2021	31/12/2022
Rentebaten berekend volgens de effectieve rentemethode	894.462.355	898.298.601
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	856.142	609.548
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	41.611.280	46.105.305
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs – leningen en voorschotten	780.152.733	755.458.504
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs – schuldbewijzen	68.018.296	81.574.173
Derivaten gebruikt ter afdekking	43.290	8.734.973
Overige activa	368.657	876.909
Rentebaten op passiva	3.411.957	4.939.188
Rentelasten	225.840.148	251.625.894
Deposito's van centrale banken en kredietinstellingen	18.233	4.756.963
Deposito's van andere dan centrale banken en kredietinstellingen	60.120.349	57.618.109
Niet-achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen	13.107.834	41.544.370
Achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen	8.287.415	0
Leasing verplichtingen	510.421	623.882
Derivaten gebruikt ter afdekking	138.152.371	141.803.824
Overige passiva	372.661	892.720
Rentelasten op activa	5.270.864	4.386.026
Netto rentebaten	668.622.207	646.672.707
waarvan rentebaten van in waarde verminderde financiële activa	359.291	404.177

De netto rentebaten zijn gedaald in 2022. De rentebaten zijn toegenomen en zijn het gevolg van de combinatie van de recente stijging van het rendement op de liquide middelen, derivaten en de effectenportefeuille en een groeiende hypotheek- en beleggingsportefeuille, waar het rendement op de recente productie hoger ligt, maar het effect van de lage renteomgeving van de afgelopen periode nog steeds het totale rendement beïnvloedt. Het niveau van waargenomen vervroegde aflossingen op hypotheekleningen viel terug, waardoor de wederbeleggingsvergoedingen terugvielen van 47,6 miljoen euro in 2021 naar 20,3 miljoen euro in 2022.

De financieringskosten (exclusief derivaten) stegen door de rentekosten op de niet-retail financiering, gedeeltelijk gecompenseerd door het op vervaldag komen van de achtergestelde Tier II lening. De rentekost van de RMBS obligaties is relatief gestegen (variabele rentevergoeding), en de recente uitgiftes van Covered bonds en EMTN obligaties dragen een relatief hogere rentekost, ten gevolge van de algemene stijging van de rentecurve.

Het hedging resultaat kende een duale evolutie. Door hogere Euribor-rentes werden de netto rentekosten op de derivaten lager (en daalt de cost-of-carry van de payer swaps derivaten portefeuille). De stijging van de rentecurve heeft een negatief effect op de tijdswaarde van de swaptions, welke een toename in de hedging cost van 43,6 miljoen euro vertegenwoordigt. Bijkomend werden ook voor 4,6 miljard euro notioneel bijkomende hedging swaps aangegaan.

De daling van rentelasten op activa betreft de evolutie van rente op de cash collateral voor derivatentransacties. Per einde 2021 was dit een netto betalende cash collateral positie (actief) met een negatieve rentekost, die overheen 2022 naar een netto ontvangende cash collateral positie (passief) met een positieve rentekost (gelinkt aan overnight rentetarief) is geëvolueerd. Hierdoor verschuiven deze rentekosten naar de rubrieken 'deposito's van centrale banken en kredietinstellingen', wat de toename in deze rubriek verklaart.

31. Dividendinkomsten

De onderstaande tabel geeft een specificatie van de ontvangen dividenden.

	31/12/2021	31/12/2022
Inkomsten dividenden	6.172.490	7.909.586
Eigen vermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	5.289.835	6.644.225
Eigen vermogensinstrumenten verplicht gewaardeerd aan reële waarde door winst of verlies	882.655	1.265.360

32. Netto baten uit provisies en vergoedingen

De netto baten uit provisies en vergoedingen zijn hieronder terug te vinden. De netto baten uit provisies en vergoedingen stegen met 31,0 miljoen euro tot 83,9 miljoen euro voor het boekjaar 2022.

De stijging in netto baten uit provisies en vergoedingen is voornamelijk het gevolg van de toename in de netto (na acquisitiekosten) ontvangen beheersvergoedingen op de activa in beheer en bewaring van de pijler Beleggen en tak 23 verzekeringscontracten als gevolg van gestegen activa onder beheer.

	31/12/2021	31/12/2022
Baten uit provisies en vergoedingen	266.916.788	270.451.768
Effecten: aan- en verkooporder en overige	26.328.652	17.106.342
Vermogensbeheer, inclusief centrale administratiediensten voor collectieve belegging	178.058.228	196.257.775
Klantmiddelen die worden gedistribueerd maar niet beheerd	26.212.610	18.811.461
Betalingsdiensten	20.378.227	25.935.374
Overige	15.939.071	12.340.815
Lasten in verband met provisies en vergoedingen	-214.058.721	-186.599.117
Acquisitiekosten	-175.358.879	-144.972.287
Vermogensbeheer	-8.832.950	-8.499.989
Bewaring	-2.109.312	-1.915.104
Betalingsdiensten	-23.099.309	-26.298.775
Overige	-4.658.272	-4.912.963
Netto baten uit provisies en vergoedingen	52.858.066	83.852.651

Onder de acquisitiekosten valt het grootste gedeelte van de kosten die betaald worden aan de zelfstandige kantoorhouders van de Argenta Groep. Gedurende 2022 werden nieuwe commissieafspraken vastgelegd met de agenten van de Vennootschap, die aanleiding gaven tot een verschuiving en afname van de acquisitiekost in 2022.

33. Gerealiseerde winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies

Het gerealiseerde resultaat op enerzijds financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat en anderzijds financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, kan als volgt worden voorgesteld:

	31/12/2021	31/12/2022
Gerealiseerde winsten		
Schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	47.862	24.098
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	752.852	542.363
Gerealiseerde verliezen		
Schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	0	-209.031
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0	-958
Totaal netto gerealiseerd resultaat	800.714	356.472
waarvan schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	47.862	-184.932
waarvan financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	752.852	541.405

In de toelichting 28 zijn de reële waarden van de categorie 'financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs' te vinden. Per 2021 en 2022 waren er geen gerealiseerde resultaten uit financiële verplichtingen (niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies).

In 2022 bedroegen de gerealiseerde resultaten respectievelijk -184.932 euro voor schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen en 541.405 euro voor financiële activa aan geamortiseerde kostprijs. De verkopen binnen de rubriek financiële activa aan geamortiseerde kostprijs (hold-to-collect businessmodel) betreffen 6 posities voor een boekwaarde van 25.640.318 euro die werd verkocht omwille van een verhoogd geobserveerd kredietrisico, 2 posities met een boekwaarde van 12.999.787 euro die nabij einde vervaldag was en 1 positie voor een boekwaarde van 1.097.549 euro ten gevolge van overschrijding van de beleidslijn-limieten.

34. Winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden

Het resultaat van de activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden kan als volgt worden voorgesteld:

	31/12/2021	31/12/2022
Reële waarde wijzigingen met betrekking tot caps	1.555.041	13.986.344

Onder het nettoresultaat is het resultaat van renteopties terug te vinden. De betrokken caps werden steeds voor rekening van de Vennootschap afgesloten in het kader van het ALM-beleid.

Het resultaat van de caps is de resultante van het aan marktwaarde opnemen van de betrokken instrumenten op de balans met verwerking van de marktwaarde in de resultatenrekening.

35. Winsten of verliezen uit financiële activa voor niet-handelsdoeleinden (verplicht) gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies

Deze rubriek omvat het resultaat van activa die niet voor handelsdoeleinden worden aangehouden maar (verplicht) tegen reële waarde door winst of verlies dienen verwerkt te worden.

Het betreft de marktwaarde impact van de aandelenportefeuille aan reële waarde door winst en verlies en een beperkte portefeuille effecten die niet voldeden aan de SPPI-testen en daardoor aan marktwaarde op de balans met impact op de P&L werden opgenomen.

	31/12/2021	31/12/2022
Reële waarde wijzigingen met betrekking tot schuldbewijzen	-1.001.008	-8.801.871
Reële waarde wijzigingen met betrekking tot eigenvermogensinstrumenten	14.783.757	-11.654.673

36. Winsten of verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties

Voor de derivaten die vallen onder de reële waarde afdekkingstransacties om het renterisico van een portefeuille of van individuele effecten af te dekken, wordt de betreffende rente weergegeven onder netto rentebaten.

De reële waardeveranderingen van deze derivaten en de reële waardeveranderingen die voortkomen uit het afgedekte risico van de afgedekte activa worden opgenomen in de post 'winsten (verliezen) uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties'.

	31/12/2021	31/12/2022
Afdekking renterisico van een portefeuille		
Wijziging van de reële waarde van de afgedekte posities	417.413.725	-2.343.367.013
Wijziging van de reële waarde van de afdekkingsinstrumenten	-415.398.944	2.364.824.008
Afdekking renterisico van individuele schuldbewijzen		
Wijziging van de reële waarde van de afgedekte posities	-33.354.041	-111.604.894
Wijziging van de reële waarde van de afdekkingsinstrumenten	33.316.639	111.893.864
Compensatie bij overgang van Euribor naar Ester (Euro short-term rate)	360.530	0
Afdekking renterisico van individuele uitgegeven schuldbewijzen		
Wijziging van de reële waarde van de afgedekte posities	0	122.105.231
Wijziging van de reële waarde van de afdekkingsinstrumenten	0	-122.093.421
Winsten of verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	2.337.910	21.757.775

Het verschil tussen de wijzigingen in marktwaarde van de afgedekte posities en de wijziging in marktwaarde van de afdekkingsinstrumenten geeft het resultaat van de afdekkingstransacties. Het bovenstaande bevat de macro hedge (afdekking renterisico van een portefeuille) en micro hedge (afdekking renterisico van individuele instrumenten).

37. Gerealiseerde winsten of verliezen uit niet-financiële activa

In de onderstaande tabel wordt het resultaat van het niet langer opnemen van andere dan 'voor verkoop aangehouden activa' opgenomen.

	31/12/2021	31/12/2022
Winsten materiële vaste activa	389.880	297.288
Winsten vastgoedbeleggingen	50.356	6.888
Verliezen materiële vaste activa	-382.675	-20.467
Verliezen vastgoedbeleggingen	0	0
Totaal	57.562	283.710

38. Netto baten uit verzekerings- en herverzekeringscontracten

Netto baten uit verzekerings- en herverzekeringscontracten betreft:

	31/12/2021	31/12/2022
Netto inkomsten uit uitgegeven verzekeringscontracten	46.003.438	43.169.157
waarvan Niet-leven	65.581.955	58.730.861
waarvan Leven	-19.578.517	-15.561.704
Netto inkomsten uit herverzekeringscontracten	-1.126.388	5.657.209
waarvan Niet-leven	-5.115.375	3.528.882
waarvan Leven	3.988.984	2.128.327
Netto technisch resultaat uit verzekeringscontracten	44.877.051	48.826.366

Gelieve op te merken dat de referentiecijfers voor 2021 werden aangepast naar aanleiding van een rechtzetting van een presentatiefout.

Het verzekeringstechnische resultaat nam toe met 3,9 miljoen euro.

Het resultaat Niet-Leven (inclusief herverzekering) nam toe met 1,6 miljoen euro. Het totale incasso bij de schadeverzekeringen bedroeg 164 miljoen euro in 2022 t.o.v. 157 miljoen in 2021 of een toename van 6,6 miljoen euro, waarvan een deel via de premiereserve wordt overgedragen naar volgende periode voor -3,4 miljoen euro. De acquisitiekosten namen toe met 2,5 miljoen euro. De schades en schadereserves na recuperaties en herverzekeringen (inclusief IBNR – incurred but not reported) namen toe met 1,4 miljoen euro (schades voor herverzekering namen toe met 10,6 miljoen, en de herverzekering bedraagt 9,4 miljoen euro). De schaderegelingskosten namen toe met 0,9 miljoen euro. Binnen de producten zelf vertoonde de schadefrequentie Auto geen volledige terugkeer naar de situatie pré-COVID, wat het resultaat beter maakte dan verwacht. Ook Brand zette een beter resultaat neer in 2022 ten opzichte van een jaar eerder ondanks de grote stormschades van februari 2022 (stormen Eunice en Franklin). Dit omwille van een lagere schadelast na herverzekering voor de stormen ten opzichte van de overstromingen in 2021, in combinatie met een lagere schadefrequentie exclusief catastrofes. De vergrijzingsreserve verbonden aan de hospitalisatieverzekeringen nam verder af waardoor het resultaat in 2022 een positieve evolutie van 3,9 miljoen euro kent, ten opzichte van de voorgaande periode. De premiekost voor herverzekering nam toe met 0,7 miljoen euro.

Het technische verzekeringsresultaat voor leven is gestegen met 2,3 miljoen euro. Het premie-incasso (exclusief interne reserve overdrachten) van tak 21 is met 45 miljoen euro gestegen, van 166 miljoen euro in 2021 naar 211 miljoen euro in 2022. De interne reserve overdrachten en switchen van tak 23 naar tak 21 zijn gestegen met 102,3 miljoen euro (van 26,8 miljoen euro in 2021 naar 129,1 miljoen euro in 2022). De oorzaak zit hem ondermeer in de gestegen aantrekkelijkheid door de verhoging van de garantierentes eind oktober en automatische herbeleggingen in begin januari 2022. De acquisitiekosten stegen met 1,8 miljoen euro. De uitkeringen en schadereserves namen toe met 84,4 miljoen euro. De kost van de winstdeelname nam toe met 2,0 miljoen euro. In 2022 namen de wiskundige reserves af met een bijkomende positieve resultaatsimpact van -150,0 miljoen euro ten opzichte van het resultaat in 2021 (deze beweging reflecteert de toekenning van de ontvangen premies en transferten, de uitkeringen en het resultaat dat hierop wordt ontvangen, de oprenting van de contracten en de onttrekkingen van risicopremies en kosten). De fouret bewegingsanalyse voorzieningen voor tak 21 is opgenomen onder '5.4 Onderschrijvingsrisico - bewegingsanalyse technische voorzieningen'. De herverzekeringspremies Leven (na premiereserve) daalden met 0,4 miljoen euro, en de ontvangen winstdeelname (inclusief winstdeelname reserve) van de herverzekering Leven nam af met 2,0 miljoen euro.

39. Netto overige exploitatiebaten

Het overige exploitatieresultaat bestaat uit de volgende componenten:

	31/12/2021	31/12/2022
Overige exploitatiebaten		
Huurinkomsten uit vastgoedbeleggingen	0	0
Kostendeling groepsmaatschappijen	0	0
Ontvangen vergoedingen agenten	12.510.449	10.033.363
Overige	5.531.558	5.527.277
Overige exploitatielasten		
Overige	-4.054.055	-4.950.188
Totaal	13.987.952	10.610.452

De 'overige' onder overige exploitatiebaten bevatten onder meer recuperaties van administratieve kosten (dossierkosten) van klanten en van huurlasten en IT-infrastructuur van agenten.

40. Administratieve lasten

De personeelslasten bestaan uit de volgende componenten:

	31/12/2021	31/12/2022
Bezoldigingen	73.550.364	80.166.500
Sociale lasten	18.346.668	19.564.954
Pensioenlasten	10.569.766	10.621.226
Op aandelen gebaseerde betalingen	0	0
Andere	3.405.695	3.788.758
Totaal personeelslasten	105.872.493	114.141.438
Gemiddeld personeelsaantal in VTE	1.044,8	1.025,5

De toename in bezoldigingen reflecteert in grote mate de inflatiekost op de bezoldigingen. Daarnaast zet de Vennootschap actief in op het minder afhankelijk zijn van externe consultants en het aanwerven van personeel.

De Vennootschap heeft in hoofdzaak pensioenverplichtingen op basis van toegezegde bijdrageregelingen. De bijdrage wordt enkel betaald door de werkgever. In België wordt een minimumrendement voorzien bij deze groepsverzekeringen.

Er zijn geen 'op aandelen gebaseerde betalingen' bij de Vennootschap.

De overige administratieve lasten worden als volgt gespecificeerd:

	31/12/2021	31/12/2022
Marketingkosten	6.001.225	7.743.744
Honoraria - IT	46.756.225	55.942.267
Honoraria (inclusief wettelijke en fiscale)	21.681.138	30.544.856
IT- uitgaven	66.631.617	70.589.953
Huurgelden	3.869.499	4.647.856
Bedrijfsbelastingen en banktaksen	99.413.833	102.784.717
Servicingkosten (hypothecaire leningen, ATM)	22.245.182	21.843.868
Werk- en nutsvoorzieningen	8.293.414	8.079.131
Kosten toezichthouder	8.083.145	9.560.096
Verzendkosten	3.409.271	3.368.312
Interimpersoneel	2.315.454	2.037.017
Andere	23.213.439	23.127.703
Totaal administratieve uitgaven	311.913.441	340.269.521

De stijging van de algemene en administratieve uitgaven is de resultante van investeringen in digitalisering en projecten om de applicatie- en data-infrastructuur te vernieuwen, maar tevens gestegen uitgaven om te voldoen aan verschillende wettelijke vereisten en de bankheffingen.

Onder de post “honoraria – IT” en ‘IT-uitgaven’ komen in hoofdzaak kosten van externe IT-medewerkers en/of managed services contracten, applicatiebeheer, storage, maintenance en infrastructuur. De investeringen in digitalisering en projecten om de applicatie- en data-infrastructuur te vernieuwen werden verdergezet.

De huurgelden betreffen bijkomende lasten en kosten gerelateerd aan huurcontracten en leasecontracten die als kortlopend en/of immaterieel worden beschouwd.

De “bedrijfsbelastingen en banktaksen” blijven een groot deel uitmaken van de administratieve kosten en zijn gestegen van 99,4 miljoen euro naar 102,8 miljoen euro.

De post ‘andere’ bevat onder meer: telefoonkosten, portkosten, bureelbenodigdheden, bijdragen beroepsverenigingen en reiskosten. Het betreft kostenrubrieken die strikt werden opgevolgd.

41. Herzieningswinst of verlies

De door de Belgische overheid in 2020 en 2021 genomen maatregelen om de economie te ondersteunen omvatten een betaalluitstel, dat onder bepaalde voorwaarden aanleiding gaf tot een renteverlies (met herzieningsverlies als gevolg). Dit mechanisme is eind 2021 afgelopen. Het door Febelfin in 2022 uitgewerkte mechanisme voor betaalluitstel in het kader van de energiecrisis geeft geen aanleiding tot een herzieningsverlies, gezien dit geen uitstel van rente omvat, maar enkel van kapitaal.

42. Bijzondere waardeverminderingen

De wijzigingen in de bijzondere waardeverminderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31/12/2021	31/12/2022
Schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	3.616.776	-3.017.907
Schuldbewijzen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	4.343.291	-5.130.498
Leningen en voorschotten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	2.269.212	-14.259.123
Gebouwen, terreinen, uitrusting	0	0
Goodwill	0	0
Bijzondere waardeverminderingen	10.229.279	-22.407.527

De onderstaande mutatietabellen geven de samenstelling en evolutie van de bijzondere waardeverminderingen per 31 december 2021 en 31 december 2022 weer. De bijzondere waardeverminderingen op toekomstige verplichtingen en gegeven garanties zijn toegelicht onder hoofdstuk 5.3 en 25.

Per 2021 is er een globale positieve impact van 10.229.279 euro waarvan 7.960.067 euro terugname bij de schuldbewijzen en 2.269.212 euro terugname bij de leningen en vorderingen. Deze terugname was het gevolg van de belangrijke netto bijboeking van bijzondere waardeverminderingen in boekjaar 2020 door onder meer de ongunstige ontwikkeling van de toekomstige macro-economische indicatoren die in het licht van de Covid-19 crisis negatief waren bijgesteld. In 2021 werd een deel van de bijzondere waardeverminderingen teruggenomen door een verwacht herstel van deze vooruitzichten.

Per 2022 is er een negatieve impact van 22.407.527 euro waarvan 8.148.405 euro bij de schuldbewijzen (3.017.907 euro voor schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat en 5.130.498 euro voor schuldbewijzen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs) en 14.259.123 euro bij leningen en vorderingen.

	01/01/2021	Wijziging van de waardeverminderingen op de balans	31/12/2021	Recuperaties via winst of verlies	Rechtstreekse afboekingen (geen impact op resultaat)	Totale impact op winst en verlies
Schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	-4.986.295	3.616.776	-1.369.519	0	0	3.616.776
Fase 1	-4.550.469	3.305.708	-1.244.761			3.305.708
Fase 2	-435.826	311.068	-124.758			311.068
Fase 3	0	0	0	0	0	0
Schuldbewijzen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	-6.076.337	4.343.290	-1.733.047	0	0	4.343.290
Fase 1	-5.582.538	4.029.519	-1.553.019			4.029.519
Fase 2	-493.799	313.771	-180.028			313.771
Fase 3	0	0	0	0	0	0
Leningen en voorschotten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	-39.154.004	4.903.158	-34.250.846	1.539.165	-4.173.110	2.269.213
Fase 1	-4.158.349	1.386.132	-2.772.217			1.386.132
Fase 2	-14.623.634	8.014.761	-6.608.873			8.014.761
Fase 3	-20.372.021	-4.497.735	-24.869.756	1.539.165	-4.173.110	-7.131.680
<i>waarvan consumentenkrediet</i>	<i>-2.929.453</i>	<i>-1.010.763</i>	<i>-3.940.216</i>	<i>178.579</i>	<i>-905.669</i>	<i>-1.737.853</i>
<i>waarvan hypothecaire leningen</i>	<i>-16.699.099</i>	<i>-1.128.137</i>	<i>-17.827.236</i>	<i>1.095.237</i>	<i>-1.178.142</i>	<i>-1.211.042</i>
<i>waarvan leningen op termijn</i>	<i>-255.301</i>	<i>27.503</i>	<i>-227.798</i>	<i>43.187</i>	<i>-75.871</i>	<i>-5.180</i>
<i>waarvan zichtdeposito's en voorschotten</i>	<i>-488.169</i>	<i>-2.386.338</i>	<i>-2.874.507</i>	<i>222.162</i>	<i>-2.013.429</i>	<i>-4.177.605</i>
Totaal	-50.216.636	12.863.224	-37.353.412	1.539.165	-4.173.110	10.229.279

	01/01/2022	Wijziging van de waardeverminderingen op de balans	31/12/2022	Recuperaties via winst of verlies	Rechtstreekse afboekingen	Totale impact op winst en verlies
Schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	-1.369.519	-3.017.906	-4.387.425	0	0	-3.017.906
Fase 1	-1.244.761	-1.849.984	-3.094.745			-1.849.984
Fase 2	-124.758	-1.167.922	-1.292.680			-1.167.922
Fase 3	0	0	0	0	0	0
Schuldbewijzen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	-1.733.047	-5.130.497	-6.863.544	0	0	-5.130.497
Fase 1	-1.553.019	-3.689.406	-5.242.425			-3.689.406
Fase 2	-180.028	-1.441.091	-1.621.119			-1.441.091
Fase 3	0	0	0	0	0	0
Leningen en voorschotten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	-34.250.846	-11.284.795	-45.535.642	1.300.769	-4.275.097	-14.259.123
Fase 1	-2.772.217	-2.730.078	-5.502.295			-2.730.078
Fase 2	-6.608.873	-8.194.972	-14.803.845			-8.194.972
Fase 3	-24.869.756	-359.745	-25.229.502	1.300.769	-4.275.097	-3.334.073
<i>waarvan consumentenkrediet</i>	<i>-3.940.216</i>	<i>-975.006</i>	<i>-4.915.222</i>	<i>247.105</i>	<i>-583.598</i>	<i>-1.311.498</i>
<i>waarvan hypothecaire leningen</i>	<i>-17.827.236</i>	<i>-748.014</i>	<i>-18.575.249</i>	<i>903.171</i>	<i>-738.268</i>	<i>-583.111</i>
<i>waarvan leningen op termijn</i>	<i>-227.798</i>	<i>-234.938</i>	<i>-462.736</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-234.938</i>
<i>waarvan zichtdeposito's en voorschotten</i>	<i>-2.874.507</i>	<i>1.598.212</i>	<i>-1.276.295</i>	<i>150.493</i>	<i>-2.953.231</i>	<i>-1.204.526</i>
Totaal	-37.353.412	-19.433.198	-56.786.611	1.300.769	-4.275.097	-22.407.526

De fase 3 waardeverminderingen zijn de individuele bijzondere waardeverminderingen die worden aangelegd. De gedetailleerde mutatietafel voor bijzondere waardeverminderingen per 31 december 2021 en 2022 werd opgenomen onder de toelichting voor kredietrisico in het hoofdstuk 5.3.

Verwachte kredietverliezen (ECL) op de financiële instrumenten worden berekend op basis van een scenario-gewogen model dat historische en toekomstgerichte informatie omvat. De ECL wordt berekend als de som van de gewogen kredietverliezen in drie macro-economische scenario's.

ECL-verliezen worden berekend door de waarschijnlijkheid toe te passen dat een kredietnemer in gebreke blijft op de verwachte blootstelling in geval van wanbetaling, rekening houdend met het verwachte verlies in geval van wanbetaling, verdisconteerd tegen de effectieve rente van het instrument en gecorrigeerd voor de overlevingskansen van het krediet.

Voor de berekening van ECL per 31 december 2022 zijn volgende veranderingen doorgevoerd op gebied van macro-economische indicatoren:

- Update van de prognose van de belangrijkste toekomstgerichte indicatoren die kredietverliezen veroorzaken in de retail en niet-retail portefeuilles. De verwachtingen zijn verschillend per scenario: een milde recessie, een energieschok of een externe schok;
- Herbalancering van de waarschijnlijkheden van de scenario's naar 50% milde recessie, 40% energieschok (in 2021 25% op meest overeenkomende scenario) en 10% externe schok (in 2021 25%).

De onderstaande tabel bevat de vergelijking van de belangrijkste toekomstgerichte indicatoren voor de retail portefeuille en de niet-retail portefeuille volgens de verschillende scenario's per 31 december 2022 in vergelijking met 31 december 2021.

Milde recessie (2022) / Base (2021)	31/12/2022					31/12/2021		
	2022E	2023E	2024E	>2024E	2021E	2022E	2023E	>2023E
Retail								
Werkloosheid BE (%)	5,7	6,2	6,3	6,0	6,3	6,1	5,9	5,5
Werkloosheid NL (%)	3,6	4,2	4,0	3,3	3,3	3,4	3,5	3,3
Huisprijsindex BE (% , JoJ)	3,2	0,0	1,3	2,0	6,0	2,0	1,6	1,6
Huisprijsindex NL (% , JoJ)	13,9	-3,1	-3,3	2,0	15,0	11,3	5,0	1,4
Niet-retail								
BBP Eurozone (% , JoJ)	3,4	0,5	1,9	1,8	5,1	4,2	2,9	1,2
Inflatie Eurozone (% , JoJ)	8,4	6,3	3,4	2,3	2,6	3,2	1,8	1,8
Werkloosheid Eurozone (%)	6,7	6,9	6,8	6,6	7,7	7,3	6,9	6,5

Energieschok (2022) / Up (2021)	31/12/2022					31/12/2021		
	2022E	2023E	2024E	>2024E	2021E	2022E	2023E	>2023E
Retail								
Werkloosheid BE (%)	5,7	7,9	8,1	7,7	6,3	5,4	5,1	5,1
Werkloosheid NL (%)	3,6	4,3	4,6	4,6	3,3	3,2	3,0	2,9
Huisprijsindex BE (% , JoJ)	3,2	-5,5	2,3	2,0	6,0	0,0	0,0	0,0
Huisprijsindex NL (% , JoJ)	13,9	-14,5	2,3	2,0	15,0	0,0	0,0	0,0
Niet-retail								
BBP Eurozone (% , JoJ)	3,4	-0,6	0,2	0,3	5,3	6,4	2,6	1,3
Inflatie Eurozone (% , JoJ)	8,4	7,4	3,6	2,7	2,6	3,4	2,5	2,5
Werkloosheid Eurozone (%)	6,7	8,6	8,6	8,3	7,7	6,6	6,1	5,9

Externe schok (2022) / Down (2021)	31/12/2022					31/12/2021		
	2022E	2023E	2024E	>2024E	2021E	2022E	2023E	>2023E
Retail								
Werkloosheid BE (%)	5,7	7,3	7,8	7,5	6,3	6,7	7,4	8,1
Werkloosheid NL (%)	3,6	5,2	5,7	5,4	3,3	3,7	4,6	5,1
Huisprijsindex BE (% JoJ)	3,2	1,4	1,1	1,1	6,0	-2,0	-2,0	-2,0
Huisprijsindex NL (% JoJ)	13,9	1,4	1,1	1,1	15,0	0,0	-3,0	-3,0
Niet-retail								
BBP Eurozone (% JoJ)	3,4	-1,0	-0,5	0,0	4,9	1,5	0,3	-1,0
Inflatie Eurozone (% JoJ)	8,4	1,8	1,5	1,5	2,6	3,1	1,1	-1,0
Werkloosheid Eurozone (%)	6,7	8,7	9,2	8,9	7,7	7,9	8,4	8,9

De netto bijzondere waardeverminderingen voor niet-retailposities (schuldbewijzen en een beperkte portefeuille leningen aan bedrijven en lokale overheden opgenomen onder leningen en voorschotten tegen geamortiseerde kostprijs van 1,3 miljard euro) voor het boekjaar 2022 bedragen -9,2 miljoen euro.

De waardeverminderingen worden grotendeels veroorzaakt door enerzijds de wijzigingen van de toekomstgerichte indicatoren en de weging van de scenario's met -6,7 miljoen euro en anderzijds de migraties tussen fases (naar fase 2) met -2,5 miljoen euro. Het restant van de netto bijzondere waardeverminderingen houdt verband met portefeuille evoluties.

De impact van netto bijzondere waardeverminderingen op retail posities (voor hypotheekleningen en consumentenkredieten) voor boekjaar 2022 bedraagt -13,2 miljoen euro.

Voor de Nederlandse hypotheekportefeuille stijgen de fase 1 en 2 bijzondere waardeverminderingen met 7,4 miljoen euro. De belangrijkste oorzaken voor deze stijging zijn:

- Een daling op de huizenprijzen in Nederland in de tweede jaarhelft, gekoppeld aan meer sombere vooruitzichten wat betreft de toekomstige evolutie van de huizenprijzen.
- Een aanpassing van PD-modelparameters om rekening te houden met gestegen inflatie.
- De toewijzing aan fase 2 van kredieten die gevoelig zijn aan hoge energieprijzen, op basis van slechte EPC en hoge Loan-To-Income (LTI) ratio.
- En van niet-aflossende leningen met hoge Loan-To-Income ratio.

Wat betreft de fase 3 bijzondere waardeverminderingen is er in de loop van 2022 voor de Nederlandse hypotheekleningen een daling van +1,1 miljoen euro. Deze daling wordt voornamelijk veroorzaakt door een beperkte instroom van nieuwe defaults in de loop van 2022 t.o.v. de uitstroom door curing na positieve probatie-assessments. Er werden voor 0,1 miljoen euro aan kredieten in default afgeschreven.

In de loop van 2022 is er voor de Belgische hypotheekportefeuille een stijging van de fase 1 en 2 bijzondere waardeverminderingen ten belope van -1,6 miljoen euro. De belangrijkste oorzaken van deze stijging zijn:

- Het meenemen van bijkomende informatie uit de CKP (Centrale voor Kredieten aan Particulieren), die de kans op wanbetaling kan vergroten.
- De toewijzing aan fase 2 van kredieten die gevoelig zijn aan de hoge energieprijzen (slechte EPC in combinatie met hoge Debt Service to Income ratio).

De fase 3 bijzondere waardeverminderingen zijn voor de Belgische hypotheekportefeuille toegenomen met -2,4 miljoen euro doorheen 2022, ten gevolge van:

- Toename van harde Unlikely-To-Pay criteria, waaronder fraude.
- Toename door assessments van kredieten waarvoor een 'Early Warning' werd gedetecteerd.
- Nieuwe defaults door achterstand en pull-through effect, worden ruim gecompenseerd door uitstroom (curing en terugbetaling).

Daarnaast is er voor -0,5 miljoen euro aan kredieten in default afgeschreven.

In de LOA-portefeuille stijgen de fase 3 bijzondere waardeverminderingen met -0,9 miljoen euro en de fase 1 en 2 bijzondere waardeverminderingen met -0,9 miljoen euro, omdat een groter aantal kredietnemers achterstand kreeg op zijn afbetalingen. Er werden voor -0,6 miljoen euro aan kredieten in default afgeschreven.

Voor de zichtrekeningen (debetstanden en overdisponeringen) is in de loop van 2022 voor -3,0 miljoen euro afgeschreven. De waardeverminderingen, voornamelijk uit fase 3, bedragen in deze portefeuille +1,7 miljoen euro (terugname).

In 2022 werden in totaal +1,3 miljoen euro recuperaties op reeds afgeschreven dossiers ontvangen.

De gecombineerde impact van alle management-overlays verhoogt de stock van fase 1 en 2 waardeverminderingen met 14,6 miljoen euro tegenover een verhoging met 7,0 miljoen euro in 2021.

Deze overlays bestaan uit de volgende componenten.

Voor de Belgische portefeuille:

- Bijkomende toewijzing aan fase 2 omwille van gevoeligheid aan hoge energieprijzen: impact 0,3 miljoen euro.
- Toewijzing aan fase 2 van dossiers die een Early Warning hebben door CKP-melding, maar nog niet individueel beoordeeld zijn: impact <0,1 miljoen euro.
- Verhoogde LGD, gezien de modellen nog niet zijn toegespitst op de nieuwe default definitie. Backtests hebben aangetoond dat deze verhoging adequaat is: impact 5,5 miljoen euro.

Voor de Nederlandse portefeuille:

- Bijkomende toewijzing aan fase 2 omwille van gevoeligheid aan hoge energieprijzen: impact 1,4 miljoen euro.
- Toewijzing aan fase 2 van niet-aflossende leningen met hoge Loan-To-Value (LTV), omwille van de onzekerheid of de waarde van het pand op maturiteit voldoende zal zijn om het kapitaal terug te betalen: impact 2,9 miljoen euro.
- Toewijzing aan fase 2 van niet-aflossende leningen met hoge LTI, omwille van onzekerheid rond terugbetalingscapaciteit op lange termijn: impact 1,9 miljoen euro.
- Verhoogde LGD, gezien de modellen nog niet zijn toegespitst op de nieuwe default definitie. Backtests hebben aangetoond dat deze verhoging adequaat is: impact 2,1 miljoen euro.

De belangrijkste sensitiviteit van de fase 1 en 2 bijzondere waardeverminderingen voor de retailportefeuilles betreft de HPI. Indien de huizenprijzen een schok van 10% krijgen, stijgen de fase 1 en 2 provisies voor de Belgische hypotheekportefeuille met 1,5 miljoen euro en voor de Nederlandse hypotheekportefeuille met 0,8 miljoen euro.

De Belgische hypotheekportefeuille is weinig gevoelig aan veranderende gewichten van de scenario's omwille van een hogere prepayment rate in het strengste (energy shock) scenario. In de Nederlandse hypotheekportefeuille leidt de 'worst case', namelijk 100% gewicht op het energy shock scenario, tot een stijging van de provisies met 4,2 miljoen euro, voornamelijk omwille van een groeiend risico op maturiteit van interest-only leningen. Het volledige gewicht op mild recession en energy shock leidt respectievelijk tot een daling met 1,1 miljoen euro en 2,7 miljoen euro.

43. Belastinglasten

De details van de huidige en uitgestelde belastingen zijn hieronder weergegeven:

	31/12/2021	31/12/2022
Actuele belastingen		
Actuele belastingen op resultaat boekjaar	82.524.937	72.624.785
Actuele belastingen uit voorgaande periodes	-1.124.959	-741.598
Uitgestelde belastingen		
Uitgestelde belastingen - fiscale verliezen en DBI	0	-9.166.162
Uitgestelde belastingen - uit vorige periodes	0	-242.761
Uitgestelde belastingen - boekhoudkundige tijdelijke verschillen	14.308.462	6.541.610
Impact totale belastingen op het resultaat	95.708.441	69.015.874
Aansluiting wettelijk en effectief belastingtarief		
Winst voor belastingen	363.911.048	307.425.120
Wettelijk belastingtarief	25,00%	25,00%
Berekende winstbelastingen tegen wettelijk tarief	90.977.762	76.856.280
Verschillen in belastingtarieven in andere jurisdicties	-24.500	1.195.464
(Terugname) Waardevermindering op uitgestelde belastingen - DBI	6.333.662	-12.879.579
Verschillen door niet belastbare baten	-3.660.997	-3.009.376
Verschillen door lasten die niet fiscaal aftrekbaar zijn	3.256.839	7.156.713
Belastingen vorige periodes	-1.124.959	-984.359
Belastingimpact wijziging belastingtarief	0	417.005
Andere verschillen in statutaire belastingen	-49.367	263.725
Totaal winstbelasting	95.708.441	69.015.874
Effectief belastingtarief	26,30%	22,45%

Zoals terug te vinden in de bovenstaande tabel bedroeg het effectieve belastingtarief 26,30% in 2021 en 22,45% in 2022 tegenover het wettelijke tarief van 25,00% in België.

Indien geen rekening wordt gehouden met de tegenboeking van de waardevermindering op de voorheen niet erkende fiscale latenties van 13,3 miljoen euro van uitgestelde belastingen, bedraagt het effectieve belastingpercentage 26,78% in 2022.

Een deel van de belastbare basis wordt gerealiseerd in Nederland en Luxemburg.

Het resultaat in Nederland wordt grotendeels gerealiseerd door het bijkantoor van de Vennootschap, waarbij de Vennootschap aan het bijkantoor financiering verschafft en een aantal activiteiten (vooral in het kader van algemene strategie en risicobeheersing) uitvoert ten behoeve van het bijkantoor. Voor de resultaatstoewijzing naar het bijkantoor (vergoeding voor de centrale financieringsfunctie en centrale functies) heeft de Vennootschap een voorafgaandelijke afspraak (ruling). Op 31 december 2019 liep de bestaande voorafgaandelijke afspraak af en werd een nieuwe aanvraag ingediend voor een periode van 5 jaar, en werd het mechanisme van de ingediende aanvraag toegepast bij het opstellen van de balans en resultaten vanaf 2020.

In 2022 werden de aangelegde waardeverminderingen op overgedragen verliezen en fiscale aftrekken van 13,3 miljoen euro tegengeboekt, gezien de positieve evolutie in de verwachte winstgevendheid als het gevolg van de gestegen rentecurves en volgend uit de gekozen strategische positionering.

De belastingen van vorige periodes betreffen correcties naar aanleiding van belastingcontrole en voor de afwijking tussen de bij afsluiting van het boekjaar opgenomen fiscale provisie en de effectieve aangifte.

De 'verschillen door lasten die niet fiscaal aftrekbaar zijn' betreffen de effecten van permanente verschillen, waarvoor geen uitgestelde belastingen worden aangelegd. Het betreft voornamelijk het effect van de gerealiseerde minderwaarden op eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies en verworpen uitgaven. De toename in deze post is het gevolg van de minderwaarde op de aandelenportefeuille van Aras in 2022 deze is vrijgesteld van belastingen.

Op 22 december 2021 heeft de Europese Commissie een richtlijn gepubliceerd tot waarborging van een mondiaal minimumniveau van belastingheffing van multinationale groepen en omvangrijke binnenlandse groepen in de Unie (Pijler 2). De lidstaten dienen vervolgens de richtlijn om te zetten in hun nationale wetgeving. De richtlijn laat hierbij een aantal ontwerpbeslissingen over aan de nationale wetgevers. De Belgische overheid heeft hiertoe haar plan bekendgemaakt om de minimumbelasting om te zetten in Belgisch recht.

Op heden heeft de Vennootschap in alle jurisdicties waarin ze aanwezig is, een effectieve belastingvoet die hoger ligt dan 15%. De Vennootschap verwacht ook onder de voorziene 'safe harbour' overgangsmaatregelen te vallen. Conform de 'exposure draft international tax reform – pillar 2' gepubliceerd door de IASB in januari 2023 verwacht de Vennootschap dat ze gebruik zal maken van de tijdelijke uitzondering om uitgestelde belastingen te verwerken die verbonden zijn aan de implementatie van de richtlijn.

Andere toelichtingen

44. Bezwaarde activa

Via de circulaire 2015/03 heeft de Belgische toezichthouder de richtsnoeren van de Europese Bankautoriteit (EBA) van 27 juni 2014 over de openbaarmaking van bezwaarde en niet-bezwaarde activa in het Belgische prudentiële kader ten uitvoer gebracht.

De instellingen moeten op voortschrijdende wijze basisinformatie over de voorafgaande twaalf maanden openbaar maken uitgaande van mediaanwaarden van ten minste driemaandelijke gegevens. Hieronder wordt een overzicht gegeven van de bezwaarde activa bij de Vennootschap op rapportering toestand 31 december 2021 en 2022 evenals het gemiddelde over 2022.

	31/12/2021	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2022	Gemiddelde	Gemiddelde
	Nominale waarde	Reële waarde	Nominale waarde	Reële waarde	Nominale waarde	Reële waarde
Collateral voor afgeleide instrumenten (caps en swaps)	338.466.000	367.615.765	449.000.000	433.488.478	347.187.500	355.243.267
Collateral voor Bank Card Company	50.800.000	52.968.689	67.450.000	61.507.945	59.233.333	57.732.607
Collateral voor TLTRO	261.130.000	269.542.109	0	0	270.930.000	264.255.640
Collateral voor Pand-brieven	3.000.000	3.195.025	26.000.000	23.854.174	11.083.333	10.612.733
Collateral voor Target2-platform	50.000.000	50.086.450	50.000.000	49.110.542	50.000.000	47.928.769
Collateral voor bekomen kredietlijn NBB	250.963.000	255.091.614	312.193.000	279.506.643	269.318.000	259.281.719
Totaal gegeven collateral	954.359.000	998.499.651	904.643.000	847.467.781	1.007.752.166	995.054.734
Leningen en voorschotten Collateral						
Collateral voor Pand-brieven	1.238.209.581		2.435.553.147		1.995.075.083	
Cash Collateral						
Betaalde cash (afgeleide producten)		375.244.974		56.522.000		80.993.122
Ontvangen cash (afgeleide producten)		45.011.000		1.955.801.057		1.061.820.278
Netto cash (afgeleide producten)		330.233.974		-1.899.279.057		-980.827.156

Eind 2022 waren er voor nominaal 449,0 miljoen euro bezwaard in het kader van afgeleide instrumenten, 67,5 miljoen in het kader van het gebruik van kredietkaarten door klanten van de Vennootschap en 26,0 miljoen euro voor de Covered bond uitgiften.

Daarnaast was er 56,5 miljoen euro cash betaald en 1.955,8 miljoen euro cash ontvangen bij het collateral beheer voor afgeleide instrumenten. Het betreft de uitwisseling van collateral (in geld – variation margin) voor het kredietrisico (ten gevolge van de reële waarde) op derivaten af te dekken.

De bank heeft 50 miljoen euro collateral gegeven voor Target2-platform en er is een kredietlijn bij de NBB van 312,2 miljoen euro waarvoor effecten zullen bezwaard worden op het moment dat deze kredietlijn wordt aangesproken.

45. Effectiseringbeleid

Het operationele kader en het beleid om effectiseringstransacties te kunnen verwezenlijken, werd medio 2007 uitgewerkt. In 2017, 2018, 2019 en 2021 werden effectiseringstransacties uitgevoerd.

De Vennootschap heeft verder in het kader van haar beleggingsbeleid een aantal ABS'en en MBS'en in haar beleggingsportefeuille. Hieronder wordt de portefeuille weergegeven volgens hun exposure met vermelding van het type en het land van uitgifte. De Vennootschap investeert enkel in de A-tranches van effectiseringstransacties en heeft geen 're-securitisation' posities in haar bezit.

Per type	Land	Boekwaarde 31/12/2021	Boekwaarde 31/12/2022
MBS	Spanje	9.734.229	6.977.539
MBS	Frankrijk	4.144.093	531.551
MBS	Ierland	3.198.938	0
MBS	Nederland	506.726.974	394.909.561
ABS	België	40.975.249	37.511.830
ABS	Duitsland	41.661.228	23.794.068
ABS	Frankrijk	46.491.054	40.481.114
ABS	Ierland	25.388.282	62.076.036
ABS	Luxemburg	67.094.806	76.458.487
ABS	Nederland	18.301.476	11.155.596
Totaal effectiseringsposities		763.716.329	653.895.782

De MBS'en hebben allemaal betrekking op geëffectiseerde hypotheekleningen. De ABS'en hebben voornamelijk betrekking op geëffectiseerde autoleningen.

46. Buitenbalansverplichtingen

De Vennootschap heeft zelf zekerheden verstrekt op zijn eigen financiële activa. In het onderstaande overzicht zijn de redenen en nominale waarden te vinden van de betrokken activa.

	31/12/2021	31/12/2022
Ontvangen zekerheden	45.144.802.633	50.225.653.724

De ontvangen zekerheden hebben betrekking op de in het kader van de kredietverlening ontvangen zekerheden (onder andere hypothecaire inschrijvingen, in pand gegeven effecten).

Hieronder zijn de toegekende en ontvangen financiële garanties terug te vinden.

	31/12/2021	31/12/2022
Toegekende financiële garanties	4.734.270	4.458.272
Ontvangen financiële garanties	0	0

Ten slotte zijn er nog de toegekende en ontvangen kredietlijnen. De toegekende kredietlijnen hebben betrekking op betekende kredietlijnen en kredietoffertes voor de retail kredietverlening.

De ontvangen kredietlijnen hebben betrekking op de van andere financiële instellingen ontvangen kredietlijnen op de rekeningen die de Vennootschap bij deze instellingen heeft.

	31/12/2021	31/12/2022
Toegekende kredietlijnen en leningen in aanvraag	3.263.454.487	2.259.399.068
Ontvangen kredietlijnen	230.325.000	259.000.000

De Bankpool heeft een kredietlijn bij de NBB van 259 miljoen euro. De daling van de toegekende kredietlijnen en leningen in aanvraag is volume gedreven. Het betreffen voornamelijk kredietaanvragen in het proces van goedkeuring in het kader van de hypothecaire kredietverlening.

De waardeverminderingen op toekomstige verplichtingen (toegekende kredietlijnen) en gegeven garanties zijn toegelicht onder hoofdstuk 5.3 en 22.

Argenta biedt haar klanten ook beleggingen aan. In onderstaande tabel worden de effecten in bewaargeving opgesplitst naar de gelden die beheerd worden door de dochtermaatschappijen Argenta Asset Management en Arvestar enerzijds, en de verdeelde maar niet beheerde effecten anderzijds. Argenta heeft geen discretionair beheer.

	31/12/2021	31/12/2022
Effecten in bewaargeving	15.390.651.557	14.217.652.991
asset management	13.661.229.421	12.968.828.995
verdeeld maar niet beheerd	1.729.422.136	1.248.823.996

47. Voorwaardelijke verplichtingen

De Vennootschap is gedaagde met betrekking tot een aantal geschillen binnen het kader van de normale bedrijfsuitoefening.

De Vennootschap treft voorzieningen voor dergelijke zaken wanneer, naar het oordeel van het management en na overleg met haar juridische adviseurs, het waarschijnlijk is dat de Vennootschap betalingen zal moeten doen en het te betalen bedrag met voldoende betrouwbaarheid kan worden geschat.

Deze voorzieningen werden kort toegelicht bij toelichting 25. Voorzieningen.

Met betrekking tot verdere claims en juridische procedures tegen de Vennootschap waarvan het management op de hoogte is (en waarvoor, overeenkomstig de hiervoor beschreven principes, geen voorziening is getroffen), is het management, na het inwinnen van professioneel advies, van oordeel dat deze claims geen kans van slagen hebben, dan wel dat de Vennootschap zich met succes tegen de claims kan verdedigen of dat de uitkomst van deze zaken naar verwachting niet zal resulteren in een significant verlies in de resultatenrekening.

48. Gebeurtenissen na balansdatum

Omstandigheden die de ontwikkeling van Argenta beïnvloeden

Begin 2023 kwamen in eerste instantie 2 Amerikaanse kredietinstellingen in (liquiditeits)problemen, met name Silicon Valley Bank en Signature Bank. Beide instellingen zijn in de loop van maart 2023 in faling gegaan, waarbij de Amerikaanse Centrale Bank (Federal Reserve) heeft ingegrepen en de depositohouders een aanvullende bescherming heeft gegeven. Deze gebeurtenissen hebben gezorgd voor onrust bij beleggers en op de financiële markten. Nadien kwam de Amerikaanse First Republic Bank ook in de problemen. Inmiddels is een consortium van 11 Amerikaanse banken, gesteund door de Amerikaanse overheid en Centrale Bank, overgegaan tot een liquiditeitsinjectie van 30 miljard USD in de First Republic Bank, die de bank voorlopig in staat moet stellen om de liquiditeitsproblemen het hoofd te bieden. In Europa kwam Credit Suisse in de kijker omwille van de negatieve evolutie van haar financiële toestand, en aangevonkt door de kennisgeving dat er materiële zwakheden in haar financiële rapportering geïdentificeerd waren. Op 20 maart 2023 werd aangekondigd dat Credit Suisse, onder bemiddeling van de Zwitserse overheid en toezichthouder, wordt overgenomen door UBS, om zodanig te proberen een uitbreiding van deze crisis in te dijken en het vertrouwen te herstellen. De Zwitserse toezichthouder FINMA kondigde hierbij aan dat de additional Tier 1 obligaties van Credit Suisse in deze operatie, tot nul zullen worden afgeschreven. Die afwaardering heeft een significante impact op de obligatiemarkten, aangezien diverse Europese obligatiefondsen blootstelling hebben aan dit type achtergestelde schuld, en creëert tevens mogelijke onzekerheid en druk op de toekomstige handelbaarheid en rentekost van deze effecten. Ondertussen hebben diverse Centrale Banken uit voorzorg extra leenmogelijkheden voor banken opgesteld.

Op de datum van het opstellen van dit jaarverslag is de onmiddellijk meetbare financiële impact van deze crisis beperkt voor Argenta, aangezien Argenta geen directe blootstellingen aan de vier betrokken instellingen heeft. De gevolgen van bovenstaande gebeurtenissen en de verdere uitdagingen naar andere instellingen of evoluties op de financiële markten en de economische vooruitzichten zijn op heden nog niet gekend. Argenta blijft de gebeurtenissen van nabij opvolgen en zal ten gepaste tijde de nodige maatregelen treffen en deze ook mee in beschouwing nemen bij de bepaling van de financiële positie van Argenta.

Sinds het einde van het boekjaar hebben zich naar best weten van de raad van bestuur geen andere belangrijke gebeurtenissen voorgedaan met betrekking tot de Vennootschap en haar individuele dochtervennootschappen.

Er hebben na de balansdatum m.a.w. geen materiële gebeurtenissen plaatsgevonden die een bijstelling van de geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap per 31 december 2022 nodig maken.

Goedkeuring ter publicatie

Op 28 maart 2023 heeft de raad van bestuur de jaarrekening beoordeeld en zijn goedkeuring gegeven voor publicatie. De jaarrekening zal aan de algemene vergadering van aandeelhouders worden voorgelegd op 28 april 2023.

49. Bijkomende inlichtingen

De IFRS-jaarrekening van de Vennootschap verschijnt in het Nederlands en het Engels. Vragen in verband met de verspreiding van deze verslagen kunt u richten aan:

Argenta Bank- en Verzekeringsgroep nv

Belgiëlei 49-53
B-2018 Antwerpen
Tel: + 32 3 287 48 25
pers@argenta.be

Klachtenbeheer

Bij een klacht of bemerking over de dienstverlening van de Argenta Groep, vragen wij u om in eerste instantie contact op te nemen met de kantoorhouder van het kantoor waar u klant bent. De kantoorhouders staan altijd paraat en proberen al het nodige te doen om uw probleem te verhelpen. Als deze bemiddeling u niet tevredenstelt, kunt u zich in tweede instantie richten tot de dienst Klachtenbeheer van de Argenta Groep, zowel voor de activiteiten van de Bankpool als de activiteiten van de Verzekeringspool.

Klachtenbeheer

Belgiëlei 49-53
B-2018 Antwerpen
Tel: + 32 3 285 56 45
klachtenbeheer@argenta.be

Wie geen voldoening vindt bij de dienst Klachtenbeheer van Argenta, kan aankloppen bij Ombudsfin (de Bemiddelingsdienst Banken – Kredieten – Beleggingen) of bij de Ombudsman van de Verzekeringen. Argenta Spaarbank is lid van Ombudsfin, Argenta Assuranties van de Ombudsman van de Verzekeringen.

Overzicht van gebruikte afkortingen

AAM	Argenta Asset Management
ABS	Asset Backed Securities
AE	Asset Encumbrance
AER	Asset Encumbrance Ratio
AFS	Available For Sale
ALCO	Assets Liability Comité
ALM	Asset Liability Management
Aras	Argenta Assuranties nv
Aspa	Argenta Spaarbank nv
BM	Business Model
BVg	Bank- en Verzekeringsgroep nv
CBFA	Commissie Bank-, Financie- en Assurantiewezen
CBHK	Centraal Bureau voor Hypothecaire Kredieten
CCO	Chief Commercial Officer
CEO	Chief Executive Officer
CET 1	Common Equity Tier 1
CFH	Cash Flow Hedge
CFO	Chief Financial Officer
CGU	Kasstroomgenererende eenheid
CODM	Chief Operating Decision Maker
COO	Chief Operating Officer
COREP	Common Reporting
COSO	Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission
CRA	Credit Risk Analysis
CRD	Capital Requirements Directive
CRO	Chief Risk Officer
CRR	Capital Requirements Regulations
CVA	Credit Valuation Adjustment
DC	Danish Compromise
DCF	Discounted Cash Flow methode
DTA	Deferred Tax Asset
DTI	Debt service To Income
DVA	Debt Valuation Adjustment
EAD	Exposures At Default
EBA	European Banking Authority
ECB	Europese Centrale Bank
ECL	Expected Credit Losses

ELBE	Expected Loss Best Estimate
EMIR	European Market Infrastructure Regulation
EONIA	Euro OverNight Index Average
EPC	Energie Prestatie Certificaat
ESTR	Euro Short Term Rate
FICOD	Financial Conglomerates Directive
FIRB / AIRB	Foundation Internal Ratings Based / Advanced Internal Rating Based
FVOCI	Fair Value through Other Comprehensive Income
GRC	Groepsrisicocomité
HTM	Held To Maturity
IAS	International Accounting Standards
IBNR	Incurred But Not Reported
ICAAP	Internal Capital Adequacy Assessment Process
IFRS	International Financial Reporting Standards
ILAAP	Internal liquidity adequacy assessment process
IO	Investerings Overleg
IPT	Individuele Pensioentoezegging
IRB	Internal Ratings Based (AIRB advanced, FIRB foundation)
IRS	Interest Rate Swap
JST	Joint Supervisory Team
Kreco	Kredietrisicocomité retail
KRI	Key Risk Indicator
KRS	Kantoor Risico Score
LAT	Liability Adequacy Test
LCR	Liquidity Coverage Ratio
LGD	Loss Given Default
LRE	Leverage Ratio Exposure
LTI	Loan To Income
LTRO	Long Term Refinancing Operation
MBS	Mortgage Backed Securities
MCR	Minimum Capital Requirements
MREL	Minimum Requirement on own funds & Eligible Liabilities
NHG	Nationale Hypotheek Garantie
NSFR	Net Stable Funding Ratio
OCI	Other Comprehensive Income of Overige Elementen van het Totaalresultaat of Niet-gerealiseerde Resultaten
OLO	Obligation Linéaire/Lineaire Obligatie
ORSA	Own Risk and Solvency Assessment
OTC	Over The Counter

PD	Probability of Default
PIT	Point In Time
Prico	Pricing comité
Proco	Product comité
RA(S)CI	Responsible Accountable (Supportive) Consulted Informed
RAF	Risico Appetijt Framework
RMBS	Residential Mortgage Backed Security
RO	Rating Overleg
ROE	Return On Equity
ROI	Return On Investment
SCR	Solvency Capital Requirements
SFCR	Solvency and Financial Condition Report
SII	Solvency II
SPPI	Solely Payments of Principal and Interest
SREP	Supervisory Review and Evaluation Process
TC	Total Capital
TIM	Treasury and Investment Management
TIS	Treasury and Investment Service
TLTRO	Targeted Longer-Term Refinancing Operations
TREA	Total Risk Exposure Amount
TTC	Through The Cycle
VRC	Verzekeringsrisicocomité
WAP	Wet betreffende de Aanvullende Pensioenen
WVV	Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep NV over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2022

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep NV (de “Vennootschap”) en haar dochterondernemingen (samen de “Groep”), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2022, alsook de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt een geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 30 april 2021, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2023. Wij hebben de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van de groep uitgevoerd gedurende twee opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep over het boekjaar afgesloten op 31 december 2022 opgesteld in overeenstemming met de IFRS standaarden zoals uitgegeven door de International Accounting Standards Board en zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften. Deze geconsolideerde jaarrekening omvat de geconsolideerde balans (vóór winstbestemming) op 31 december 2022, alsook de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat, het geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht over het boekjaar afgesloten op die datum evenals de toelichting bestaande uit een overzicht van de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige informatievervalsing. Het totaal van de geconsolideerde balans (vóór winstbestemming) bedraagt EUR 59.528.076.696 en de geconsolideerde winst- en verliesrekening sluit af met een winst van het boekjaar van EUR 238.409.246.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Groep op 31 december 2022, alsook van haar geconsolideerde resultaten en van haar geconsolideerde kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de IFRS standaarden zoals uitgegeven door de International Accounting Standards Board en zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op de huidige afsluitdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de IFRS standaarden zoals uitgegeven door de International Accounting Standards Board en zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Groep om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel

of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België na. Een wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Groep, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de Groep ter hand heeft genomen of zal nemen. Onze verantwoordelijkheden inzake de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling staan hieronder beschreven.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Groep;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen of de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Groep om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of

omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Groep haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;
- het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de Groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het bestuursorgaan onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de verklaring van niet-financiële informatie, opgesteld op vrijwillige basis, gehecht aan dit jaarverslag.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van onze opdracht en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de verklaring van niet-financiële informatie, opgesteld op vrijwillige basis, te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig het artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden.

De niet-financiële informatie, opgesteld op een vrijwillige basis, op grond van artikel 3:32 §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werd opgenomen in een afzonderlijk verslag gevoegd bij het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening. Dit verslag van niet-financiële informatie bevat de door artikel 3:32 §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen vereiste inlichtingen en is in overeenstemming met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar. De Vennootschap heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op de Global Reporting Initiative (“GRI”) standaarden. Overeenkomstig artikel 3:80 §1, eerste lid, 5° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen spreken wij ons evenwel niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie is opgesteld in overeenstemming met de in het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening vermelde GRI-standaarden.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening verricht en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Groep.
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Zaventem, 13 april 2022

KPMG Bedrijfsrevisoren
Commissaris
vertegenwoordigd door

Kenneth
Vermeire
(Authentication)

Digitally signed by
Kenneth Vermeire
(Authentication)
Date: 2023.04.13
18:17:23 +02'00'

Kenneth Vermeire
Bedrijfsrevisor